

משלי

Mishlei
Sananlaskut

Hebrea - Suomi

Sananlaskut 1 (Proverbs 1)

¹ יִשְׂרָאֵל: מֶלֶךְ דָּוִד בֶּן-שְׁלֹמֹה מִשְׁלֵי

[H4912](#)

mish·lei

Sananlaskut

[H8010](#)

She·lo·moh

Salomon

[H1121](#)

ben-

pojan

[H1732](#)

Da·vid;

Davidin

[H4428](#)

me·lech,

kuninkaan

[H3478](#)

Is·ra·'el.

Israelin

1 Sananlaskut Salomon pojan Davidin kuninkaan Israelin

² בִּינָה: אִמְרֵי לְהַבִּין וּמוֹסָר חֲכָמָה לְדַעַת

[H3045](#)

la·da·'at

tuntemiseksi

[H2451](#)

choch·mah

viisauden

[H4148](#)

u·mu·sar;

ja opetuksen

[H995](#)

le·ha·vin,

ymmärtämiseksi

[H561](#)

'im·rei

sanojen

[H998](#)

vi·nah.

viisauden

2 tuntemiseksi viisauden ja opetuksen ymmärtämiseksi sanojen viisauden

³ וּמִשְׁפָּט צְדָק הַשֹּׁכֵל מוֹסָר לְקַחַת

[H3947](#)

la·ka·chat

ottaa vastaan

[H4148](#)

mu·sar

kuri

[H7919](#)

has·kel;

viisauden

[H6664](#)

tze·dek

oikeuden

[H4941](#)

u·mish·pat,

oikeudenmukaisuuden

וּמִיִּשְׂרָיִם:

[H4339](#)

u·mei·sha·rim.

ja suoraselkäisyyden

3 ottaa vastaan kuri viisauden oikeuden oikeudenmukaisuuden ja suoraselkäisyyden

⁴ וּמִזְמָה: דַּעַת לְנַעַר עֲרָמָה לְפִתְאִים לְתֵת

[H5414](#)

la·tet

antamaan

[H6612](#)

lif·ta·jim

yksinkertaisille

[H6195](#)

'a·re·mah;

viisautta

[H5288](#)

le·na·'ar,

nuorille

[H1847](#)

da·'at

tietoa

[H4209](#)

u·me·zim·mah.

ja harkintaa

4 antamaan yksinkertaisille viisautta nuorille tietoa ja harkintaa

⁵ תַּחְבֵּלוֹת וְנִבּוֹן לְקַח וְיִוֹסֵף חָכָם יִשְׁמַע

[H8085](#)

jish·ma'

kuulee

[H2450](#)

cha·chom

viisas

[H3254](#)

ve·jo·sef

ja lisää

[H3948](#)

le·kach;

oppimistaan

[H995](#)

ve·na·von,

ja harkitsee

[H8458](#)

tach·bu·lot

neuvoja

יְקִנָּה:

[H7069](#)

jik·neh.

viisaita

5 kuulee viisas ja lisää oppimistaan ja harkitsee neuvoja viisaita

וְחִידוֹתָם: חֲכָמִים דְּבָרֵי וּמְלִיצָה מְשַׁל לְהַבִּין⁶

[H995](#)

le·ha·vin

ymmärtää

[H4912](#)

ma·shol

sananlaskun ja sen tulkinnan

[H4426](#)

u·me·li·tzah;

[H1697](#)

div·rei

sanat

[H2450](#)

cha·cha·mim,

viisaiden

[H2420](#)

ve'·chi·do·tam.

ja heidän arvoitukset

6 ymmärtää sananlaskun ja sen tulkinnan sanat viisaiden ja heidän arvoitukset

וּמוֹסֵר חֲכָמָה דַּעַת רֵאשִׁית יְהוָה יִרְאֵת⁷

[H3374](#)

jir·'at

pelko

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN on alku

[H7225](#)

re·shit

[H1847](#)

da·'at;

ymmärryksen viisautta

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

[H4148](#)

u·mu·sar,

ja opetusta

פּ בָּזוּ: אֲוִילִים

[H191](#)

'e·vi·lim

tyhmät

[H936](#)

ba·zu.

halveksivat

Peh

7 pelko JAHWEH HERRAN on alku ymmärryksen viisautta ja opetusta tyhmät halveksivat Peh

אָמַרְךָ: תּוֹרַת תְּטֹשׁ וְאַל- אָבִיךָ מוֹסֵר בְּנֵי שְׁמַע⁸

[H8085](#)

she·ma'

kuule

[H1121](#)

be·ni

poikani

[H4148](#)

mu·sar

varoitusta

[H1](#)

'a·vi·cha;

isäsi

[H408](#)

ve'·'al-

ja älä

[H5203](#)

tit·tosh,

heitä pois

[H8451](#)

to·rat

opetusta

[H517](#)

'im·me·cha.

äitisi

8 kuule poikani varoitusta isäsi ja älä heitä pois opetusta äitisi

גִּרְגָּרְתִּיךָ: וְעֵנְקִים לְרֵאשֵׁךָ הֵם חֵן לְוֵית כִּי⁹

[H3588](#)

ki

sillä

[H3880](#)

liv·jat

seppele

[H2580](#)

chen

armon

[H1992](#)

hem

ne ovat

[H7218](#)

le·ro·she·cha;

päähäsi

[H6060](#)

va·'a·na·kim,

ja kaulakoriste

[H1621](#)

le·gar·ge·ro·tei·cha.

kaulallasi

9 sillä seppele armon ne ovat päähäsi ja kaulakoriste kaulallasi

¹⁰ תָּבֵא: אֶל-חַטָּאִים יִפְתּוֹךְ אִם-בְּנֵי

[H1121](#)

be'ni
poikani jos

[H518](#)

'im-
jos

[H6601](#)

je-fat-tu·cha
houkuttelevat sinua syntiset

[H2400](#)

chat-ta'im,
älä

[H408](#)

'al-
älä

[H14](#)

to·ve.
suostu

10 poikani jos houkuttelevat sinua syntiset älä suostu

¹¹ נִצְפְּנָה לְדָם נִאָרְבָּה אֶתְנוּ לְכָה יֹאמְרוּ אִם-

[H518](#)

'im-
jos

[H559](#)

jo·me·ru
he sanovat

[H1980](#)

le·chah
tule

[H854](#)

'it-ta·nu
kanssamme väijymme

[H693](#)

ne'er·vah

[H1818](#)

le·dam;
verta

[H6845](#)

nitz·pe·nah
vaanimme

חַנּוּם: לְנָקִי

[H5355](#)

le-na·ki
viattomia

[H2600](#)

chin·nam.
ilman syytä

11 jos he sanovat tule kanssamme väijymme verta vaanimme viattomia ilman syytä

¹² וְתַמִּימִים חַיִּים כְּשֵׂאוֹל נְבִלָעִים

[H1104](#)

niv-la·'em
nielaiskaamme heidät kuin Sheol / tuonela elävältä

[H7585](#)

ki-she·'ol

[H2416](#)

chaj·jim;

[H8549](#)

u-te·mi·mim,
ja ehyenä

בּוֹר: כִּי־וֹרְדֵי

[H3381](#)

ke-jor·dei
kuin jotka vaipuvat alas

[H953](#)

vor.
hautaan

12 nielaiskaamme heidät kuin Sheol / tuonela elävältä ja ehyenä kuin jotka vaipuvat alas hautaan

¹³ שָׁלַל: בְּתֵינוּ נִמְלָא נִמְצָא יָקָר הוּן כָּל-

[H3605](#)

kol-
kaikkea

[H1952](#)

hon
arvokasta

[H3368](#)

ja·kar
kallisarvoista

[H4672](#)

nim·tza;
me löydämme täytämme

[H4390](#)

ne-mal·le
talomme

[H1004](#)

vat·tei·nu
talomme

[H7998](#)

sha·lal.
saaliilla

13 kaikkea arvokasta kallisarvoista me löydämme täytämme talomme saaliilla

14 לְכַלְנוּ: יְהִי־אֶחָד כִּי־ס בְּתוֹכְנוּ תִפְּיֵל גּוֹרְלָךְ

[H1486](#)
go·ral·cha
arpaa

[H5307](#)
tap·pil
heitä

[H8432](#)
be·to·che·nu;
kanssamme

[H3599](#)
kis
kukkaro

[H259](#)
'e·chad,
yksi

[H1961](#)
jih·jeh
olkoon

[H3605](#)
le·chul·la·nu.
meidän kaikkien

14 arpaa heitä kanssamme kukkaro yksi olkoon meidän kaikkien

15 רַגְלְךָ מִנַּע אַתָּם בְּדַרְךָ תֵּלֵךְ אֶל־בְּנֵי

[H1121](#) [H408](#)
be·ni, 'al-
poikani älä

[H1980](#)
te·lech
lähde

[H1870](#)
be·de·rech
tielle

[H854](#)

'it·tam;

samalle heidän kanssaan pidä poissa jalkasi

[H4513](#)

me·na'

[H7272](#)

rag·le·cha,

meidän poluiltaan

מִנְתִּיבָתָם:

[H5410](#)

min·ne·ti·va·tam.

heidän poluiltaan

15 poikani älä lähde tielle samalle heidän kanssaan pidä poissa jalkasi heidän poluiltaan

16 דָּם: לְשֹׁפָךְ־וַיִּמְהָרוּ יְרוּצוּ לְרַע רַגְלֵיהֶם כִּי

[H3588](#) [H7272](#)
ki rag·lei·hem
sillä heidän jalkansa

[H7451](#)
la·ra'
pahaan

[H7323](#)
ja·ru·tzu;
juoksevat

[H4116](#)

vi·ma·ha·ru,
ja kiiruhtavat

[H8210](#)

lish·poch-

vuodattamaan

[H1818](#)

dam.

verta

16 sillä heidän jalkansa pahaan juoksevat ja kiiruhtavat vuodattamaan verta

17 כַּנָּף: בַּעַל כָּל־בְּעֵינַי הַרְשֵׁת מְזוּרָה חֲנָם כִּי־

[H3588](#)
ki-
sillä

[H2600](#)

chin·nom
ilman syytä levitetään

[H2219](#)

me·zo·rah

[H7568](#)

ha·ra·shet;
verkko

[H5869](#)

be·'ei·nei,

silmien eteen jokaisen

[H3605](#)

chol

[H1167](#)

ba·'al

herran

[H3671](#)

ka·naf.

ääreen

17 sillä ilman syytä levitetään verkko silmien eteen jokaisen herran ääreen

18 לְנַפְשָׁתָם: יִצְפְּנוּ יְאָרְבוּ לְדָמָם וְהֵם

[H1992](#)
ve·hem
he omaa

[H1818](#)

le·da·mam
vertaan

[H693](#)

je·e·rou;
väijyvät

[H6845](#)

jitz·pe·nu,
ja vaanivat

[H5315](#)

le·naf·sho·tam.
omaa sieluaan

18 he omaa vertaan väijyvät ja vaanivat omaa sieluaan

¹⁹ בְּעַלְיוֹ נִפְּשׁ אֶת־ בְּצַע בְּצַע כָּל־ אַרְחוֹת כֵּן

[H3651](#) [H734](#)

ken,
niin on polku

[H3605](#)

kol-
kaikkien

[H1214](#)

bo·tze·a'
ahneiden

[H1215](#)

ba·tza';
ahneus

[H853](#)

'et-
ET

[H5315](#)

ne·fesh
sielun

[H1167](#)

be·'a·lav
omistajaltaan

פִּיקָח:

[H3947](#) Peh
jik·kach.
vie

19 niin on polku kaikkien ahneiden ahneus ET sielun omistajaltaan vie Peh

²⁰ קוֹלָהּ: תִּתֵּן בְּרַחֲבוֹת תְּרֹנָה בַּחוּץ חֲכָמוֹת

[H2454](#)

cha·che·mot
viisaus

[H2351](#)

ba·chutz
ulkona

[H7442](#)

ta·ron·nah;
huutaa

[H7339](#)

ba·re·cho·vot,
aukioilla

[H5414](#)

tit·ten
antaa

[H6963](#)

ko·lah.
äänensä

20 viisaus ulkona huutaa aukioilla antaa äänensä

²¹ בְּעִיר שְׁעָרִים בְּפֶתַח תִּקְרָא הַמִּיּוֹת בְּרֹאשׁ

[H7218](#)

be·'rosh
pääpaikoilla

[H1993](#)

ho·mi·jot,
se huutaa

[H7121](#)

tik·ra
kutsuu

[H6607](#)

be·fit·chei
aukoissa

[H8179](#)

she·'a·rim
porttien

[H5892](#)

ba·'ir,
kaupungissa

תֹּאמֶר: אֲמַרְיָהּ

[H561](#)
'a·ma·rei·ha
sanansa

[H559](#)
to·mer.
lausuu

21 pääpaikoilla se huutaa kutsuu aukoissa porttien kaupungissa sanansa lausuu

²² וְלִצְיִם פְּתֵי תֵּאָהָבוּ פְּתֵי מַתֵּי עֵד-

[H5704](#)

'ad-
kuinka

[H4970](#)

ma·tai
kauan

[H6612](#)

pe·ta·jim
te yksinkertaiset

[H157](#)

te·'e·ha·vu
rakastatte

[H6612](#)

fe·ti
yksinkertaisuutta ja pilkkaamisesta

[H3887](#)

ve·'le·tzim,

דַּעַת: יִשְׁנְאוּ וְכִסְיִלִּים לָהֶם חֲמָדוֹ לְצוּן

[H3944](#)

la·tzon
pilkkaajien iloitsette

[H2530](#)

cha·me·du
ja te

[H1992](#)

la·hem;
ja te

[H3684](#)

u·che·si·lim,
tyhmät

[H8130](#)

jis·ne·'u-
vihaatte

[H1847](#)

da·'at.
ymmärrystä

22 kuinka kauan te yksinkertaiset rakastatte yksinkertaisuutta ja pilkkaamisesta pilkkaajien iloitsette ja te tyhmät vihaatte ymmärrystä

23 רוּחִי לְכֶם אֲבִיעָה הִנֵּה לְתוֹכְחָתִי תָּשׁוּבוּ

[H7725](#)
ta·shu·vu,
kääntykää

[H8433](#)
le·to·chach·ti
minun nuhtelustani

[H2009](#)
hin·neh
katso

[H5042](#)
'ab·bi·'ah
minä vuodatan

[H0](#)
la·chem
teille

[H7307](#)
Ru·chi;
Henkeni

אֶתְכֶם: דְּבַרִי אֹדִיעָה

[H3045](#)
o·di·'ah
ja teen tunnetuksi

[H1697](#)
de·va·rai
sanani

[H853](#)
'et·chem.
teille

23 kääntykää minun nuhtelustani katso minä vuodatan teille Henkeni ja teen tunnetuksi sanani teille

24 וְאֵין יָדַי נִטִּיתִי וְתִמְאַנּוּ קָרָאתִי יַעֲן

[H3282](#)
ja·'an
sen tähden

[H7121](#)
ka·ra·ti
minä

[H3985](#)
vat·te·ma·'e·nu;
mutta te kieltäyditte
[H5186](#)
na·ti·ti
ojensin

[H3027](#)
ja·di,
käteni
[H369](#)
ve·'ein
mutta ette

מִקְשִׁיב:

[H7181](#)
mak·shiv.
välittäneet

24 sen tähden minä kutsuin teitä mutta te kieltäyditte ojensin käteni mutta ette välittäneet

25 אֲבִיתֶם: לֹא וְתוֹכַחְתִּי עֲצָתִי כָּל- וְתִפְרְעוּ

[H6544](#)
vat·tif·re·'u
ja te hylkäsitte

[H3605](#)
chol
kaikki

[H6098](#)
'a·tza·ti;
neuvoni

[H8433](#)
ve·'to·chach·ti,
ja varoituksiani

[H3808](#)
lo
ette

[H14](#)
'a·vi·tem.
hyväksyneet

25 ja te hylkäsitte kaikki neuvoni ja varoituksiani ette hyväksyneet

26 בָּבֹא אֶלְעַג אֲשַׁחֵק בְּאִידְכֶם אֲנִי גַם-

[H1571](#)
gam-
nyt myös

[H589](#)
'a·ni
minä

[H343](#)
be·'ei·de·chem
onnettomuudellenne

[H7832](#)
'es·chak;
nauran

[H3932](#)
'el·'ag,
pilkkaan

[H935](#)
be·'vo
kun tulee päällemme

פַּחַדְכֶם:

[H6343](#)
fach·de·chem.
kauhu

26 nyt myös minä onnettomuudellenne nauran pilkkaan kun tulee päällemme kauhu

27 פִּחְדְּכֶם (ק כְּשׂוֹאֵה) (כ כְּשֹׂאוֹה) בָּבֵא

[H935](#)
be'·vo
kun tulee

[H7584](#)
che·sha·'a·vah
tuhoisana myrskynä

ch [H7584](#)
che·sho·'ah
kuin hävityksenä

q [H6343](#)
pach·de·chem,
kauhunne

צָרָה עָלֵיכֶם בָּבֵא יְאֶתְהָ כְּסוּפָה וְאִידְכֶם

[H343](#)
ve'·ei·de·chem
kun ahdistuksenne

[H5492](#)
ke·su·fah
myrskytuulena

[H857](#)
je·e·teh;
saapuu

[H935](#)
be'·vo
kun tulee

[H5921](#)
'a·lei·chem,
teidän päällemme

[H6869](#)
tza·rah
häätä

וְצוּקָה:

[H6695](#)
ve'·tzu·kah.
ja ahdistus

27 kun tulee tuhoisana myrskynä kuin hävityksenä kauhunne kun ahdistuksenne myrskytuulena saapuu kun tulee teidän päällemme häätä ja ahdistus

28 וְלֹא יִשְׁחַרְנֵנִי אֶעֱנֶה וְלֹא יִקְרְאֵנִי אֶז

[H227](#) [H7121](#)
'az jik·ra·'un·ni
silloin he huutavat minua

[H3808](#) [H6030](#)
ve'·lo 'e·e·neh;
mutta en minä vastaa

[H7836](#)
je·sha·cha·run·ni,
he etsivät minua

[H3808](#)
ve'·lo
mutta eivät

יִמְצְאֵנִי:

[H4672](#)
jim·tza·'un·ni.
minua löydä

28 silloin he huutavat minua mutta en minä vastaa he etsivät minua mutta eivät minua löydä

29 לֹא יְהוָה וְיִרְאֵת דַּעַת שִׁנְאוֹ כִּי־ תַחַת

[H8478](#)
ta·chat
koska

[H3588](#)
ki-
kun

[H8130](#)
sa·ne·'u
he vihasivat

[H1847](#)
da·'at;
opetusta

[H3374](#)
ve·jir·'at
ja pelkoa

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H3808](#)
lo
eivät

בְּחָרוּ:

[H977](#)
va·cha·ru.
valinneet

29 koska kun he vihasivat opetusta ja pelkoa JAHWEH HERRAN eivät valinneet

30 תּוֹכַחְתִּי: כָּל- נְאֻצּוּ לְעֵצְתִי אָבוּ לֹא-

[H3808](#)

lo-
eivät

[H14](#)

'a-vu
he halunneet

[H6098](#)

la-'a-tza-ti;
neuvojani

[H5006](#)

na-'a-tzu,
he halveksivat

[H3605](#)

kol-
kaikki

[H8433](#)

to-chach-ti.
minun nuhteitani

30 eivät he halunneet neuvojani he halveksivat kaikki minun nuhteitani

31 וּמִמְעַצְתֵּיהֶם דֶּרֶכָם מִפְּרִי וְיֹאכְלוּ

[H398](#)

ve-'jo-che-lu
siksi he saavat syödä

[H6529](#)

mip-pe-ri
hedelmiä

[H1870](#)

dar-kam;
tiensä

[H4156](#)

u-mi-mo-'a-tzo-tei-hem
ja neuvoistaan

יִשְׁבְּעוּ:

[H7646](#)

jis-ba-'u.

saavat tarpeekseen

31 siksi he saavat syödä hedelmiä tiensä ja neuvoistaan saavat tarpeekseen

32 כִּסִּילִים וְשִׁלּוֹת תִּהְרָגִם פְּתִים מְשׁוּבַת כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H4878](#)

me-shu-vat
luopumus

[H6612](#)

pe-ta-jim
yksinkertaiset

[H2026](#)

ta-har-gem;
tappaa

[H7962](#)

ve-'shal-vat
ja hyvinvointi

[H3684](#)

ke-si-lim
tyhmien

תִּאבְּדִם:

[H6](#)

te-'ab-be-dem.

tuhoaa heidät

32 sillä luopumus yksinkertaiset tappaa ja hyvinvointi tyhmien tuhoaa heidät

33 מִפֶּחַד וְשֵׁאֲנָן בְּטַח יִשְׁכַּךְ לִי וְשִׁמַּע

[H8085](#)

ve-'sho-me-a'
mutta joka kuuntelee

[H0](#)

li

[H7931](#)

jish-kon-

[H983](#)

be-'tach;
turvassa

[H7599](#)

ve-'sha-'a-nan,

[H6343](#)

mip-pa-chad

ja on rauhassa pelolta

פַּרְעָה:

[H7451](#)

ra-'ah.

pahan

Peh

33 mutta joka kuuntelee minua asuu turvassa ja on rauhassa pelolta pahan Peh

Sananlaskut 2 (Proverbs 2)

¹ אֶתְךָ: תִּצְפֹּן וּמִצְוֹתַי אֲמַרִי תִקַּח אִם־בְּנִי

[H1121](#) [H518](#)

be'ni 'im-
poikani jos

[H3947](#)

tik-kach
otat vastaan

[H561](#)

'a-ma-rai;
minun sanani

[H4687](#)

u-mitz-vo-tai,
käskeyni

[H6845](#)

titz-pon
säilytät

[H854](#)

'it-tach.
itselläsi

1 poikani jos otat vastaan minun sanani käskeyni säilytät itselläsi

² לַתְּבוּנָה: לְבָךְ תִּטֶּה אֶזְנְךָ לְחַכְמָה לְהִקְשִׁיב

[H7181](#)

le-hak-shiv
että annat kuulla

[H2451](#)

la-cha-che-mah
viisautta

[H241](#)

'a-ze-ne-cha;
korvasi

[H5186](#)

tat-teh
ja taivutat

[H3820](#)

lib-be-cha,
sisimpäsi

[H8394](#)

lat-te-vu-nah.
ymmärrykseen

2 että annat kuulla viisautta korvasi ja taivutat sisimpäsi ymmärrykseen

³ קוֹלְךָ: תִּתֵּן לַתְּבוּנָה תִּקְרָא לְבִינָה אִם כִּי

[H3588](#) [H518](#)

ki 'im
sillä jos

[H998](#)

lab-bi-nah
viisautta

[H7121](#)

tik-ra;
kutsut

[H8394](#)

lat-te-vu-nah,
ja ymmärrystä

[H5414](#)

tit-ten
anot

[H6963](#)

ko-le-cha.
ääneen

3 sillä jos viisautta kutsut ja ymmärrystä anot ääneen

⁴ תַּחֲפֹשֶׁנָּה: וְכַמְטָמוֹנִים כַּכֶּסֶף תִּבְקֹשֶׁנָּה אִם־

[H518](#)

'im-
jos

[H1245](#)

te-vak-shen-nah
etsit sitä

[H3701](#)

chak-ka-sef;
kuin hopeaa

[H4301](#)

ve'-cham-mat-mo-nim
kuin kätkeytyä aarretta

[H2664](#)

tach-pe-sen-nah.
etsit

4 jos etsit sitä kuin hopeaa kuin kätkeytyä aarretta etsit

⁵ אֱלֹהִים וְדַעַת יְהוָה יִרְאֵת תְּבִין אֲז

[H227](#) [H995](#)

'az, ta-vin
silloin ymmärrät

[H3374](#)

jir-'at
pelkäämisen

[H3068](#)

JAH·WEH;
JAHWEH HERRAN

[H1847](#)

ve-'da-'at
ja tuntemisen

[H430](#)

E·LO·HIM
ELOHIM Jumalan

תִּמְצֵא:

[H4672](#)

tim-tza.
löydät

5 silloin ymmärrät pelkäämisen JAHWEH HERRAN ja tuntemisen ELOHIM Jumalan löydät

6 דַּעַת מִפִּיּוֹ חֲכָמָה יִתֵּן יְהוָה כִּי-

[H3588](#)

ki-sillä

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRA

[H5414](#)

jit·ten
antaa

[H2451](#)

choch·mah
viisautta

[H6310](#)

mip·piv,
Hänen suustaan tulee tieto

[H1847](#)

da·at

וּתְבוּנָה:

[H8394](#)

u·te·vu·nah.

ja ymmärrys

6 sillä JAHWEH HERRA antaa viisautta Hänen suustaan tulee tieto ja ymmärrys

7 מִגֵּן תּוֹשֵׁיָהּ לְיִשְׂרָאֵל (ק) יִצְפֹּן (כ וְצָפֹן)

ve'·tza·fan ch

ch

[H6845](#)

jitz·pon

on tallella kätkeytyä

q

[H3477](#)

laj·sha·rim

vilpittömille

[H8454](#)

tu·shi·jah;

tervettä viisautta

[H4043](#)

ma·gen,

Hän on kilpi niille

תָּם: לְהִלְכֵי

[H1980](#)

le·ho·le·chei

jotka vaeltavat

[H8537](#)

tom.

viattomasti

7 ve'·tza·fan on tallella kätkeytyä vilpittömille tervettä viisautta Hän on kilpi niille jotka vaeltavat viattomasti

8 חֲסִידָיו, (כ חֲסִידוֹ) וְדָרֶךְ מִשְׁפָּט אֲרָחוֹת לְנֹצֵר

[H5341](#)

lin·tzor

Hän vartioi

[H734](#)

a·re·chot

polut

[H4941](#)

mish·pat;

oikeuden

[H1870](#)

ve'·de·rech

ja tietä

cha·si·dov

ch

[H2623](#)

cha·si·dav

uskollisten

יִשְׁמֹר: ק

q

[H8104](#)

jish·mor.

varjelee

8 Hän vartioi polut oikeuden ja tietä uskollisten varjelee

9 כָּל- וּמֵיִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפָּט צֶדֶק תְּבִין אֲז

[H227](#)

'az,

silloin ymmärrät

[H995](#)

ta·vin

vanhurskauden ja tuomion

[H6664](#)

tze·dek

oikeuden mukaisuuden

[H4941](#)

u·mish·pat;

oikeuden mukaisuuden

[H4339](#)

u·mei·sha·rim,

ja oikeuden mukaisuuden koko

[H3605](#)

kol-

koko

טוב: מעגל-

[H4570](#)
ma'gal-
polun

[H2896](#)
tov.
hyvyyden

9 silloin ymmärrät vanhurskauden ja tuomion ja oikeudenmukaisuuden koko polun hyvyyden

¹⁰ יְנַעַם: לְנַפְשֶׁךָ וְדַעַת בְּלִבְךָ חֲכָמָה תָּבוֹא כִּי-

[H3588](#)
ki-
kun

[H935](#)
ta·vo
tulee

[H2451](#)
choch·mah
viisaus

[H3820](#)
ve'lib·be·cha;
sisimpääsi

[H1847](#)
ve'da'at,
ja tieto

[H5315](#)
le·naf·she·cha
sielullesi

[H5276](#)
jin'am.
on mieluinen

10 kun tulee viisaus sisimpääsi ja tieto sielullesi on mieluinen

¹¹ תִּנְצַרְכָּה: תְּבוֹנָה עָלֶיךָ תִּשְׁמַר מְזִמָּה

[H4209](#)
me·zim·mah
harkitsevaisuus

[H8104](#)
tish·mor
varjelee

[H5921](#)
'a·lei·cha,
sinua

[H8394](#)
te·vu·nah
ymmärrys

[H5341](#)
tin·tze·rek·kah.
vartioi sinua

11 harkitsevaisuus varjelee sinua ymmärrys vartioi sinua

¹² תִּהְפְּכוֹת: מְדַבֵּר מֵאִישׁ רָע מְדַרְךָ לְהַצִּילְךָ

[H5337](#)
le·hatz·tzi·le·cha
ne pelastavat sinut tieltä

[H1870](#)
mid·de·rech
sinua

[H7451](#)
ra';
pahuuden ja mieheltä

[H376](#)
me'ish,
joka puhuu

[H1696](#)
me·dab·ber
petollisesti

[H8419](#)
tah·pu·chot.
petollisesti

12 ne pelastavat sinut tieltä pahuuden ja mieheltä joka puhuu petollisesti

¹³ חֲשֵׁךְ: בְּדַרְכֵי לֶלְכֶת יִשְׂרָאֵל הַעֲזָבִים

[H5800](#)
ha'o·ze·vim
siltä joka jättää

[H734](#)
a·re·chot
polut

[H3476](#)
jo·sher;
suoruuden ja vaeltaa

[H1980](#)
la·le·chet,
poluilla

[H1870](#)
be'dar·chei-
poluilla

[H2822](#)
cho·shech.
pimeyden

13 siltä joka jättää polut suoruuden ja vaeltaa poluilla pimeyden

¹⁴ רָע: בְּתִהְפְּכוֹת יְגִילוּ רָע לַעֲשׂוֹת הַשְּׂמֵחִים

[H8056](#)
has·se·me·chim
niiltä jotka iloitsevat

[H6213](#)
la'a·sot
tehdessään

[H7451](#)
ra';
pahaa

[H1523](#)
ja·gi·lu,
riemuitsevat

[H8419](#)
be'tah·pu·chot
irstailuista

[H7451](#)
ra'.
pahan

14 niiltä jotka iloitsevat tehdessään pahaa riemuitsevat irstailuista pahan

15 וְנִלְוִזִים עֲקָשִׁים אֲרַחֲתִיהֶם אֲשֶׁר

[H834](#)
'a·sher
joiden

[H734](#)
'a·re·cho·tei·hem
tiet

[H6141](#)
'ik·ke·shim;
ovat kieroutuneet ja mutkaiset

[H3868](#)
u·ne·lo·zim,

בְּמַעְגְלוֹתָם:

[H4570](#)

be·ma'·ge·lo·tam.
heidän polkunsa

15 joiden tiet ovat kieroutuneet ja mutkaiset heidän polkunsa

16 אֲמַרְיָה מִנְכַרְיָה זָרָה מֵאִשָּׁה לְהַצִּילְךָ

[H5337](#)
le·hatz·tzi·le·cha
se pelastaa sinut

[H802](#)
me·'ish·shah
naisesta

[H2114](#)
za·rah;
vieraasta

[H5237](#)
min·na·che·ri·jah,

[H561](#)
'a·ma·rei·ha
joka sanoillaan

הֲחִלִּיקָה:

[H2505](#)

he·che·li·kah.
imartelee

16 se pelastaa sinut naisesta vieraasta muukalaisesta joka sanoillaan imartelee

17 אֱלֹהֵיהָ בְּרִית וְאֶת־נְעוּרֶיהָ אֶלּוֹף הַעֲזֹבֶת

[H5800](#)
ha·'o·ze·vet
joka hylkää

[H441](#)
'al·luf
oppaan

[H5271](#)
ne·'u·rei·ha;
nuoruutensa

[H853](#)
ve·'et
ET

[H1285](#)
be·'rit
ja liiton

[H430](#)
'E·LO·HEI·HA
ELOHEIHA Jumalansa

שִׁכְחָה:

[H7911](#)

sha·che·chah.
unohtaa

17 joka hylkää oppaan nuoruutensa ET ja liiton ELOHEIHA Jumalansa unohtaa

18 רְפָאִים וְאֶל־בֵּיתָהּ מוֹת אֶל־שַׁחָה כִּי

[H3588](#)
ki
sillä

[H7743](#)
sha·chah
vaipuu alas

[H413](#)
'el-
kohti

[H4194](#)
ma·vet
kuolemaa

[H1004](#)
be·i·tah;
hänen huoneensa

[H413](#)
ve·'el-

[H7496](#)
re·fa·'im,
kuolleiden haamuja

מַעְגְּלֹתֶיהָ:

[H4570](#)

ma'ge·lo·tei·ha.

hänen polkunsa

18 sillä vaipuu alas kohti kuolemaa hänen huoneensa ja kohti kuolleiden haamuja hänen polkunsa

¹⁹ יִשְׁיִגּוּ וְלֹא־ יִשׁוּבוּן לֹא־ בְּאֵיהָ כָּל־

[H3605](#)

kol-

kaikki

[H935](#)

ba'ei·ha

jotka hänen luokseen menevät eivät

[H3808](#)

lo

eivät

[H7725](#)

je·shu·vun;

palaa

[H3808](#)

ve'lo-

eivätkä

[H5381](#)

jas·si·gu,

pysy

חַיִּים: אַרְחוֹת

[H734](#)

a·re·chot

tiellä

[H2416](#)

chaj·jim.

elämän

19 kaikki jotka hänen luokseen menevät eivät palaa eivätkä pysy tiellä elämän

²⁰ צְדִיקִים וְאַרְחוֹת טוֹבִים בְּדַרְךְ תֵּלֵךְ לְמַעַן

[H4616](#)

le·ma'an,

sentähden

[H1980](#)

te·lech

vaella

[H1870](#)

be'·de·rech

tiellä

[H2896](#)

to·vim;

hyvien

[H734](#)

ve'·a·re·chot

ja teistä

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaiden

תִּשְׁמֹר:

[H8104](#)

tish·mor.

pidä kiinni

20 sentähden vaella tiellä hyvien ja teistä vanhurskaiden pidä kiinni

²¹ בָּהּ: יִוְתְּרוּ וְתַמִּימִים אֶרֶץ יִשְׁכְּנוּ- יִשְׂרָיִם כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamieliset

[H7931](#)

jish·ke·nu-

asuvat

[H776](#)

'a·retz;

maassa

[H8549](#)

u·te·mi·mim,

ja nuhteettomat

[H3498](#)

jiv·va·te·ru

saavat jäädä sinne

[H0](#)

vah.

21 sillä oikeamieliset asuvat maassa ja nuhteettomat saavat jäädä sinne

²² יִסְחוּ וּבֹגְדִים יִכָּרְתוּ מֵאֶרֶץ וְרִשְׁעִים

[H7563](#)

u-re-sha'im

mutta jumalattomat

[H776](#)

me'e-retz

maasta pois

[H3772](#)

jik-ka-re-tu;

hävitetään

[H898](#)

u-vog-dim,

ja petolliset

[H5255](#)

jis-se-chu

repäistään

פּ מִמֶּנָּה:

[H4480](#)

Peh

mi-men-nah.

pois siitä

22 mutta jumalattomat maasta pois hävitetään ja petolliset repäistään pois siitä Peh

Sananlaskut 3 (Proverbs 3)

1 לְבָךְ: יִצַר וּמְצוֹתַי תִּשְׁכַּח אֶל- תּוֹרַתִי בְנֵי

[H1121](#) [H8451](#)

be'ni to-ra-ti

poikani opetustani / lakiani

[H408](#)

'al-

älä

[H7911](#)

tish-kach;

unohda

[H4687](#)

u-mitz-vo-tai,

ja käskyni

[H5341](#)

jitz-tzor

säilytä

[H3820](#)

lib-be-cha.

sisimmässäsi

1 poikani opetustani / lakiani älä unohda ja käskyni säilytä sisimmässäsi

2 יוֹסִיפוּ וְשָׁלוֹם חַיִּים וְשָׁנוֹת יָמֵים אָרְךְ כִּי

[H3588](#) [H753](#)

ki 'o-rech

sillä pitkän

[H3117](#)

ja-mim

iän

[H8141](#)

u-she-not

ja vuosia

[H2416](#)

chaj-jim;

elämän

[H7965](#)

ve'sha-lom,

ja rauhaa

[H3254](#)

jo-si-fu

ne lisäävät

לְךָ:

[H0](#)

lach.

sinulle

2 sillä pitkän iän ja vuosia elämän ja rauhaa ne lisäävät sinulle

3 גִּרְגְּרוֹתֶיךָ עַל- קִשְׁרֵם יַעֲזֹבְךָ אֶל- וְאַמַּת חֶסֶד

[H2617](#)

che-sed

arinoa

[H571](#)

ve'e-met,

ja totuutta

[H408](#)

'al-

älä

[H5800](#)

ja'az-vu-cha

hylkää

[H7194](#)

ka-she-rem

sido ne

[H5921](#)

'al-

[H1621](#)

gar-ge-ro-tei-cha;

kaulallesi

לְבָךְ: לוּחַ עַל- כְּתִיבִם

[H3789](#)

ka-te-ve-m,

kirjoita ne

[H5921](#)

'al-

[H3871](#)

lu-ach

tauluun

[H3820](#)

lib-be-cha.

sydämesi

3 arinoa ja totuutta älä hylkää sido ne kaulallesi kirjoita ne tauluun sydämesi

4 וְאָדָם: אֱלֹהִים בְּעֵינַי טוֹב וְשָׁכַל- חֵן וּמְצָא-

[H4672](#)

u-me-tza-

ja löydät

[H2580](#)

chen

armon

[H7922](#)

ve'se-chel-

ja ymmärryksen hyvän

[H2896](#)

tov;

[H5869](#)

be'ei-nei

silmissä

[H430](#)

E-LO-HIM

ELOHIM Jumalan ja ihmisten

[H120](#)

ve'a-dam.

פ

Peh

4 ja löydät armon ja ymmärryksen hyvän silmissä ELOHIM Jumalan ja ihmisten Peh

⁵ בִּינְתָךְ וְאֶל־ לְבָךְ בְּכָל־ יְהוָה אֵל־ בְּטַח

H982 be'tach turvaa	H413 'el-	H3068 JAH·WEH JAHWEH HERRAAN koko	H3605 be'chol	H3820 lib·be·cha; sydämestäsi mutta	H413 ve'el-	H998 bi·na·te·cha, ymmärrykseesi
---	------------------------------	---	----------------------------------	---	--------------------------------	--

תִּשְׁעֵן: אֵל־

H408 'al- älä	H8172 tish·sha'en. nojaudu
-------------------------------------	--

5 turvaa JAHWEH HERRAAN koko sydämestäsi mutta ymmärrykseesi älä nojaudu

⁶ אֲרַחֲתִיךָ: יִשָּׁר וְהוּא דָעָהוּ דְרָכֶיךָ בְּכָל־

H3605 be'chol kaikilla	H1870 de·ra·chei·cha teilläsi	H3045 da'e·hu; tunne Hänet	H1931 ve'hu, niin Hän	H3474 je·jash·sher ohjaa suoraan	H734 'o·re·cho·tei·cha. polkusi
--	---	--	---	--	---

6 kaikilla teilläsi tunne Hänet niin Hän ohjaa suoraan polkusi

⁷ יְהוָה אֵת־ יֵרָא בְּעֵינֶיךָ חָכָם תְּהִי אֵל־

H408 'al- älä	H1961 te·hi ole	H2450 cha·cham viisas	H5869 be'ei·nei·cha; omissa silmissäsi pelkää	H3372 je·ra	H853 'et- ET	H3069 JAH·WEH JAHWEH HERRAA
-------------------------------------	---------------------------------------	---	---	--------------------------------	------------------------------------	---

מֵרָע: וְסוֹר

H5493 ve'sur ja pysy pois pahasta	H7451 me·ra'.
---	----------------------------------

7 älä ole viisas omissa silmissäsi pelkää ET JAHWEH HERRAA ja pysy pois pahasta

⁸ עֲצְמוֹתֶיךָ: וְשִׁקוּי לְשָׂרְךָ תְּהִי רְפֹאוֹת

H7500 rif'ut parantuminen	H1961 te·hi se on	H8270 le·shar·re·cha; navallesi	H8250 ve'·shik·kui, ja virvoitusjuomaa luillesi	H6106 le'atz·mo·tei·cha.
---	---	---	---	---

8 parantuminen se on navallesi ja virvoitusjuomaa luillesi

9 כָּל־וּמְרָאשִׁית מֵהוֹנֶךְ יְהוָה אֶת־כִּבֵּד

[H3513](#)
kab·bed
kunnioita

[H853](#)
'et-
ET

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAA

[H1952](#)
me·ho·ne·cha;
varallisuudellasi ja ensihedelmällä

[H7225](#)
u·me·re·shit,
ja ensihedelmällä

[H3605](#)
kol-
kaikista

תְּבוֹאֲתֶךָ:

[H8393](#)

te·vu·'a·te·cha.
tuloistasi

9 kunnioita ET JAHWEH HERRAA varallisuudellasi ja ensihedelmällä kaikista tuloistasi

10 יִפְרְצוּ: יִקְבְּיךָ וְתִירוֹשׁ שִׁבְעַ ׀ סָמִיךָ וְיִמְלְאוּ

[H4390](#)
ve·jim·mal·'u
niin täyttyvät

[H618](#)
'a·sa·mei·cha
varastosi

[H7647](#)
sa·va';
runsaudella ja uutta viiniä

[H8492](#)
ve·ti·roosh,
uutta viiniä

[H3342](#)
je·ka·vei·cha
viinipuristimesi

[H6555](#)
jif·ro·tzu.
pursuaa

פ

Peh

10 niin täyttyvät varastosi runsaudella ja uutta viiniä viinipuristimesi pursuaa Peh

11 תִּקְוֶן וְאַל־ תִּמְאַס אֶל־בְּנֵי יְהוָה מוֹסֵר

[H4148](#)
mu·sar
kuritusta

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H1121](#) [H408](#)
be·ni 'al-
poikani älä

[H3988](#)
tim·'as;
pidä halpana

[H408](#)
ve·'al-
äläkä

[H6973](#)
ta·kotz,
inhoa

בְּתוֹכָחָתוֹ:

[H8433](#)

be·to·chach·to.
Hänen nuhdettaan

11 kuritusta JAHWEH HERRAN poikani älä pidä halpana äläkä inhoa Hänen nuhdettaan

12 וְכֹאֵב יוֹכִיחַ יְהוָה יֶאֱהָב אֲשֶׁר אֶת כִּי

[H3588](#)
ki
sillä

[H853](#) [H834](#)
'et 'a·sher
jota

[H157](#)
je·'e·hav
rakastaa

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRA

[H3198](#)
jo·chi·ach;
sitä Hän ojentaa

[H1](#)
u·che·'av,
niinkuin isä

יְרָצָה: בֵּן אֶת-

[H853](#)

'et-
ET

[H1121](#)

ben

poikaansa johon Hän on mielistynyt

[H7521](#)

jir-tzeh.

12 sillä jota rakastaa JAHWEH HERRA sitä Hän ojentaa niinkuin isä ET poikaansa johon Hän on mielistynyt

¹³ יְפִיק וְאָדָם חֲכָמָה מֵצָא אָדָם אֲשֶׁר־י

[H835](#)

'ash-rei
siunattu on

[H120](#)

'a-dom
mies

[H4672](#)

ma-tza
joka löytää

[H2451](#)

choch-mah
viisauden

[H120](#)

ve-'a-dam,
ja ihminen

[H6329](#)

ja-fik
joka on saanut

תְּבוּנָה:

[H8394](#)

te-vu-nah.

ymmärryksen

13 siunattu on mies joka löytää viisauden ja ihminen joka on saanut ymmärryksen

¹⁴ וּמִחֲרוֹץ כֶּסֶף מְסַחֵר- סַחֲרָה טוֹב כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H2896](#)

tov

parempi on sen hyöty

[H5504](#)

sach-rah

[H5505](#)

mis-se-char-
kuin voitto

[H3701](#)

ka-sef;
hopeasta

[H2742](#)

u-me-cha-rutz,
ja kullasta

תְּבוּאַתָּה:

[H8393](#)

te-vu-'a-tah.

saatava tulo

14 sillä parempi on sen hyöty kuin voitto hopeasta ja kullasta saatava tulo

¹⁵ וְכֹל- (קַ מִפְּנֵינִים), (כ מִפְּנֵינִים) הִיא יְקָרָה

[H3368](#)

je-ka-rah

kallisarvoisempi Hän on

[H1931](#)

hi

mip-pe-ni-jim

ch

[H6443](#)

mip-pe-ni-nim;
jalokiviä

q

[H3605](#)

ve'-chol
ja kaikki

בָּהּ: יִשְׁוּוּ- לֹא חֲפָצֶיךָ

[H2656](#)

cha-fa-tzei-cha,
toiveesi

[H3808](#)

lo
ei

[H7737](#)

jish-vu-

ole verrattavissa Häneen

[H0](#)

vah.

15 kallisarvoisempi Hän on jalokiviä ja kaikki toiveesi ei ole verrattavissa Häneen

¹⁶ בְּשֵׁמֶלְאוֹלָהּ בְּיַמִּינָהּ יָמִים אֶרֶךְ

[H753](#)
'o·rech
pituus

[H3117](#)
ja·mim

[H3225](#)
bi·mi·nah;

[H8040](#)
bis·mo·lah,

ikäpäivien on Hänen oikeassa kädessään ja Hänen vasemmassa kädessään

וְכָבוֹד: עֶשֶׂר

[H6239](#)
'o·sher
rikkaus

[H3519](#)
ve'·cha·vod.
ja kunnia

16 pituus ikäpäivien on Hänen oikeassa kädessään ja Hänen vasemmassa kädessään rikkaus ja kunnia

¹⁷ שְׁלוֹם: נְתִיבוֹתֶיהָ וְכָל- נַעַם דְּרָכֶיהָ דְּרָכֶיהָ

[H1870](#)
de·ra·chei·ha
Hänen tiensä

[H1870](#)
dar·chei-
ovat polkuja

[H5278](#)
no·'am;
miellyttäviä ja kaikki

[H3605](#)
ve'·chol

[H5410](#)
ne·ti·vo·tei·ha
Hänen askeleensa

[H7965](#)
sha·lom.
rauha

17 Hänen tiensä ovat polkuja miellyttäviä ja kaikki Hänen askeleensa rauha

¹⁸ וְתַמְכֶיהָ בָּהּ לְמַחְזִיקִים הִיא חַיִּים עֵץ-

[H6086](#)
'etz-
puu

[H2416](#)
chaj·jim
elämän

[H1931](#)
hi
Hän on sille joka pitää kiinni

[H2388](#)
lam·ma·cha·zi·kim

[H0](#)
bah;

[H8551](#)
ve'·to·me·chei·ha
Hänestä ja joka Hänet säilyttää

פַּמְאֲשָׁר:

[H833](#) Peh
me·'ush·shar.
onnellinen on

18 puu elämän Hän on sille joka pitää kiinni Hänestä ja joka Hänet säilyttää onnellinen on Peh

¹⁹ שְׁמַיִם כּוֹנֵן אֶרֶץ יִסַּד- בְּחַכְמָה יְהוָה

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRA

[H2451](#)
be'·cha·che·mah
viisaudella

[H3245](#)
ja·sad-
on perustanut maan

[H776](#)
'a·retz;

[H3559](#)
ko·nen
Hän on vahvistanut taivaat

[H8064](#)
ma·jim,

בְּתַבוּנָה:

[H8394](#)
bit·vu·nah.
ymmärryksellä

19 JAHWEH HERRA viisaudella on perustanut maan Hän on vahvistanut taivaat ymmärryksellä

20. יִרְעֻפוּ- וְשָׁחֲקִים נִבְקְעוּ תְּהוֹמוֹת בְּדַעְתּוֹ

[H1847](#)

be·da'to

Hänen taidolla

[H8415](#)

te·ho·mot

syvyudet

[H1234](#)

niv·ka·'u;

avataan

[H7834](#)

u·she·cha·kim,

ja pilvet

[H7491](#)

jir·'a·fu-

pudottavat

טל:

[H2919](#)

tal.

kasteen

20 Hänen taidolla syvyudet avataan ja pilvet pudottavat kasteen

21. וּמִזְמָה: תִּשְׁיָה נֹצַר מֵעֵינַיִךְ יִלְזוּ אֶל- בְּנֵי

[H1121](#)

be·ni

poikani

[H408](#)

'al-

älä

[H3868](#)

ja·lu·zu

niiden anna väistyä

[H5869](#)

me·ei·nei·cha;

silmiesi edestä

[H5341](#)

ne·tzor

säilytä

[H8454](#)

tu·shi·jah,

terve viisauus

[H4209](#)

u·me·zim·mah.

ja harkinta

21 poikani älä niiden anna väistyä silmiesi edestä säilytä terve viisauus ja harkinta

22. לְגַרְגְּרֹתֶיךָ: וְחֵן לְנַפְשְׁךָ חַיִּים וְיֵהִיוּ

[H1961](#)

ve·jih·ju

ne ovat

[H2416](#)

chaj·jim

elämä

[H5315](#)

le·naf·she·cha;

sielullesi

[H2580](#)

ve·chen,

ja armo

[H1621](#)

le·gar·ge·ro·tei·cha.

kaulallesi

22 ne ovat elämä sielullesi ja armo kaulallesi

23. תְּגוּף: לֹא וְרַגְלְךָ דִּרְכֶּךָ לְבַטַּח תִּלְךָ אָז

[H227](#)

'az

silloin kuljet

[H1980](#)

te·lech

turvallisesti

[H983](#)

la·ve·tach

turvallisesti

[H1870](#)

dar·ke·cha;

tietäsi

[H7272](#)

ve·rag·le·cha,

ja jalkasi

[H3808](#)

lo

eivät

[H5062](#)

tig·gof.

kompastu

23 silloin kuljet turvallisesti tietäsi ja jalkasi eivät kompastu

24. וְעַרְבָה וְשָׁכַבְתָּ תִּפְחָד לֹא- תִשְׁכַּב אִם-

[H518](#)

'im-

kun

[H7901](#)

tish·kav

menet makuulle

[H3808](#)

lo-

et

[H6342](#)

tif·chad;

pelkää

[H7901](#)

ve·sha·chav·ta,

ja unesi

[H6149](#)

ve·'a·re·vah

on suloinen

שְׁנַתְּךָ:

[H8142](#)

she·na·te·cha.

nukkuessasi

24 kun menet makuulle et pelkää ja unesi on suloinen nukkuessasi

25 כִּי רָשָׁעִים וּמִשְׁאֵת פְּתָאִם מִפְּחַד תִּירָא אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H3372](#)

ti·ra
pelkää

[H6343](#)

mip·pa·chad
pelkoa

[H6597](#)

pit·'om;
äkillistä

[H7722](#)

u·mish·sho·'at
tuhoutumista

[H7563](#)

re·sha·'im,
jumalattomien

[H3588](#)

ki
sillä

תָּבֹא:

[H935](#)

ta·vo.

se tulee

25 älä pelkää pelkoa äkillistä tuhoutumista jumalattomien sillä se tulee

26 רָגַלְךָ וְשָׁמַר בְּכִסְלֶךָ יְהוָה יְהוָה כִּי-

[H3588](#)

ki-
sillä

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRA on sinun

[H1961](#)

jih·jeh
on sinun

[H3689](#)

ve·'chis·le·cha;
luottamuksesi

[H8104](#)

ve·'sha·mar
Hän varjelee

[H7272](#)

rag·le·cha
sinun jalkaasi

מִלְּכָד:

[H3921](#)

mil·la·ched.

joutumasta vangituksi

26 sillä JAHWEH HERRA on sinun luottamuksesi Hän varjelee sinun jalkaasi joutumasta vangituksi

27 יְדִיךָ לְאֵל בְּהִיּוֹת מִבְּעַלְיּוֹ טוֹב תִּמְנַע- אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H4513](#)

tim·na'-
kiellä

[H2896](#)

tov
hyvää

[H1167](#)

mib·be·'a·lav;
omastasi

[H1961](#)

bih·jot
tarvitsevalta

[H410](#)

le·'EL
Jumala

ja·dei·cha

tarvitsevalta kun EL Jumala

לַעֲשׂוֹת: (ק) יְדִיךָ (כ)

ch

[H3027](#)

ja·de·cha
käsiisi vallan

q

[H6213](#)

la·'a·sot.
on antanut tehdä sen

27 älä kiellä hyvää omastasi tarvitsevalta kun EL Jumala käsiisi vallan on antanut tehdä sen

28 וְשׁוּב לְךָ (ק לְרַעְיָךְ) (כ לְרַעְיָךְ) תֹּאמַר אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H559](#)
to·mar
sano

le·re·'ei·cha

ch [H7453](#)
le·re·'a·cha
tarvitsevalle

q [H1980](#) [H7725](#)
lech va·shuv
mene ja palaa

אֶתְּךָ: וְיֵשׁ אֶתְּךָ וּמָחָר

[H4279](#)
u·ma·char
huomenna

[H5414](#)
'et·ten,
minä

[H3426](#)
ve·'jesh
annan kun se olemassa on sinulla

[H854](#)
'it·tach.

28 älä sano tarvitsevalle mene ja palaa huomenna minä annan kun se olemassa on sinulla

29 יוֹשֵׁב וְהוּא- רַעָה רַעְךָ עַל- תַּחְרֹשׁ אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H7451](#)
ta·cha·rosh
ahdinkoa

[H5921](#)
'al-

[H7453](#)
re·'a·cha
kumppanillesi

[H2790](#) [H1931](#)
ra·'ah; ve·'hu-
suunnittele kun hän

[H3427](#)
jo·shev
asuu

אֶתְּךָ: לְבִטָּח

[H983](#)
la·ve·tach
turvallisesti

[H854](#)
'it·tach.
sinun luonasi

29 älä ahdinkoa kumppanillesi suunnittele kun hän asuu turvallisesti sinun luonasi

30 אִם- חַנַּם אָדָם עִם- (ק תַּרְיָב) (כ תַּרְוֹב) אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

ta·rov

ch [H7378](#)
ta·riv
riitele

q [H5973](#)
'im-
kanssa

[H120](#)
'a·dam
ihmisten

[H2600](#)
chin·nam;
ilman syytä jos

[H518](#)
'im-

רַעָה: גְּמַלְךָ לֹא

[H3808](#)
lo
he eivät sinulle tee

[H1580](#)
ge·ma·le·cha

[H7451](#)
ra·'ah.
pahaa

30 älä riitele kanssa ihmisten ilman syytä jos he eivät sinulle tee pahaa

31 בְּכֹל- תִּבְחַר וְאֶל- חָמָס בְּאִישׁ תִּקְנֵא אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H7065](#)
te·kan·ne
ole kateellinen miehelle

[H376](#)
be·'ish

[H2555](#) [H408](#)
cha·mas; ve·'al-
väkivaltaiselle ja älä

[H977](#)
tiv·char,
valitse

[H3605](#)
be·'chol
mitään kaikista

דְּרַכָּיו:

[H1870](#)

de·ra·chav.

hänen teistään

31 älä ole kateellinen miehelle väkivaltaiselle ja älä valitse mitään kaikista hänen teistään

³² יִשְׂרָיִם וְאֶת־ נָלוּז יְהוָה תּוֹעֵבַת כִּי

[H3588](#)

ki

sillä

[H8441](#)

to·'a·vat

kauhistus on

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE

[H3868](#)

na·loz;

kieroutunut ET

[H853](#)

ve·'et

ET

[H3477](#)

je·sha·rim

mutta oikeamielisten

סוּדוֹ:

[H5475](#)

so·do.

kanssa läheisyys

32 sillä kauhistus on JAHWEH HERRALLE kieroutunut ET mutta oikeamielisten kanssa läheisyys

³³ וְנִוְהַ רָשָׁע בְּבֵית יְהוָה מְאֵרַת

[H3994](#)

me·'e·rat

kirous

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN on huoneessa jumalattoman mutta asuinsijaa

[H1004](#)

be·'veit

[H7563](#)

ra·sha';

[H5116](#)

u·ne·veh

יְבָרַךְ: צְדִיקִים

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaiden

[H1288](#)

je·va·rech.

Hän siunaa

33 kirous JAHWEH HERRAN on huoneessa jumalattoman mutta asuinsijaa vanhurskaiden Hän siunaa

³⁴ וְלִעְנֹוִים) כ וְלִעְנֵיִים) יְלִיץ הוּא־ לְלִצִּים אִם־

[H518](#)

'im-

jos

[H3887](#)

lal·le·tzim

pilkkaat

[H1931](#)

hu-

Hän

[H3887](#)

ja·litz;

sinua pilkkaa

ve·'la·'a·ni·jim

ch

[H6041](#)

ve·'la·'a·na·vim,

mutta nöyrille

חֵן: יִתֵּן־ (ק)

q

[H5414](#)

jit·ten-

Hän antaa armon

[H2580](#)

chen.

34 jos pilkkaat Hän sinua pilkkaa mutta nöyrille Hän antaa armon

³⁵ פ קלון: מרים וכסילים ינחלו חכמים כבוד

[H3519](#)

ka·vod

kirkkauden

[H2450](#)

cha·cha·mim

viisaat

[H5157](#)

jin·cha·lu;

perivät

[H3684](#)

u·che·si·lim,

mutta tyhmien

[H7311](#)

me·rim

tarjolla on

[H7036](#)

ka·lon.

häpeä

Peh

35 kirkkauden viisaat perivät mutta tyhmien tarjolla on häpeä Peh

Sananlaskut 4 (Proverbs 4)

¹ בִּינָה: לְדַעַת וְהִקְשִׁיבוּ אֵב מוֹסֵר בְּנִים שְׁמָעוּ

[H8085](#)

shim·'u

kuunnelkaa

[H1121](#)

va·nim

lapset

[H4148](#)

mu·sar

opetusta

[H1](#)

'av;

isän

[H7181](#)

ve·hak·shi·vu,

ja ottakaa vastaan

[H3045](#)

la·da·'at

tunteaksenne

[H998](#)

bi·nah.

viisauden

1 kuunnelkaa lapset opetusta isän ja ottakaa vastaan tunteaksenne viisauden

² אֶל- תּוֹרַתִי לְכֶם נָתַתִּי טוֹב לְקַח כִּי

[H3588](#)

ki

sillä

[H3948](#)

le·kach

opetuksen

[H2896](#)

tov

hyvän

[H5414](#)

na·tat·ti

minä annan

[H0](#)

la·chem;

teille

[H8451](#)

to·ra·ti,

lakiani / opetustani

[H408](#)

'al-

älkää

תַּעֲזֹבוּ:

[H5800](#)

ta·'a·zou.

hylätkö

2 sillä opetuksen hyvän minä annan teille lakiani / opetustani älkää hylätkö

³ אֲמִי: לְפָנַי וַיַּחֲדֵד רַךְ לְאָבִי הִיִּיתִי בֶן כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H1121](#)

ven

poika

[H1961](#)

ha·ji·ti

minä olin

[H1](#)

le·'a·vi;

isäni

[H7390](#)

rach

herkkä

[H3173](#)

ve·'ja·chid,

ja ainoa

[H6440](#)

lif·nei

kasvojen edessä

[H517](#)

'im·mi.

äitini

3 sillä poika minä olin isäni herkkä ja ainoa kasvojen edessä äitini

⁴ שְׁמֹר לְבַךְ דְּבָרַי יִתְמַךְ- לִי וַיֹּאמֶר וַיִּרְנֵי

[H3384](#)

vai·jo·re·ni,

hän opetti

[H559](#)

vai·jo·mer

ja sanoi

[H0](#)

li,

minulle pidä kiinni

[H8551](#)

jit·moch-

pidä kiinni

[H1697](#)

de·va·rai

sanoistani

[H3820](#)

lib·be·cha;

sisimmässäsi pidä

[H8104](#)

she·mor

pidä

וַחֲיֵה: מְצוֹתַי

[H4687](#)

mitz·vo·tai

käskyni

[H2421](#)

ve·ch·jeh.

niin elät

4 hän opetti ja sanoi minulle pidä kiinni sanoistani sisimmässäsi pidä käskyni niin elät

⁵ וְאֵל-תִּשְׁכַּח אֶל-בֵּינָה קְנֵה חֲכָמָה קְנֵה

[H7069](#)
ke·neh
hanki

[H2451](#)
choch·mah
viisautta

[H7069](#)
ke·neh
hanki

[H998](#)
vi'·nah;
ymmärrystä älä

[H408](#)
'al-
unohda niitä

[H7911](#)
tish·kach
unohda niitä

[H408](#)
ve'·al-
ja älä

פִּי: מֵאֲמָרֵי-תֵט

[H5186](#)
tet,
käännny pois sanoista

[H561](#)
me'·im·rei-
sanoista

[H6310](#)
fi.
suuni

5 hanki viisautta hanki ymmärrystä älä unohda niitä ja älä käänny pois sanoista suuni

⁶ וְתִצְרֹף: אֶהְבֶּה וְתִשְׁמְרֶךָ תֵעֲזָבֶה אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H5800](#)
ta'·az·ve·ha
hylkää Häntä

[H8104](#)
ve'·tish·me·re·ka;
niin Hän varjelee sinua rakasta Häntä

[H157](#)
'e·ha·ve·ha
niin Hän suojelee sinua

[H5341](#)
ve'·titz·tze·re·ka.
niin Hän suojelee sinua

6 älä hylkää Häntä niin Hän varjelee sinua rakasta Häntä niin Hän suojelee sinua

⁷ קְנִינֶךָ וּבְכָל-חֲכָמָה קְנֵה חֲכָמָה רֵאשִׁית

[H7225](#)
re·shit
alku

[H2451](#)
choch·mah
viisauden

[H7069](#)
ke·neh
hanki

[H2451](#)
choch·mah
viisautta

[H3605](#)
u·ve·chol
ja kaikella

[H7075](#)
kin·ja·ne·cha,
varallisuudellasi

בֵּינָה: קְנֵה

[H7069](#)
ke·neh
hanki

[H998](#)
vi'·nah.
ymmärrystä

7 alku viisauden hanki viisautta ja kaikella varallisuudellasi hanki ymmärrystä

⁸ תַּחֲבִקְנֶה: כִּי וְתִרְוַמְךָ סִלְסֵלָה תַּכְבִּידְךָ

[H5549](#)
sal·se·le·ha
korota Häntä

[H7311](#)
u·te·rom·me·ka;
niin Hän korottaa sinut

[H3513](#)
te·chab·be·de·cha,
Hän kunnioittaa sinua jos

[H3588](#) [H2263](#)
ki te·chab·be·ken·nah.
suljet Hänet syliisi

8 korota Häntä niin Hän korottaa sinut Hän kunnioittaa sinua jos suljet Hänet syliisi

⁹ תַּפְאֶרֶת עֵטְרֶת חֵן לְוִית-לְרֵאשִׁיף תִּתֵּן

[H5414](#)
tit·ten
Hän antaa päähäsi

[H7218](#)
le·ro·she·cha
päähäsi

[H3880](#)
liv·jat-
seppeleen

[H2580](#) [H5850](#)
chen; 'a·te·ret
armon kruunun

[H8597](#)
tif·e·ret
kunnian

תִּמְגַּנֵּךְ:

[H4042](#)

te·mag·ge·ne·ka.

Hän lahjoittaa

9 Hän antaa päähäsi seppeleen armon kruunun kunnian Hän lahjoittaa

¹⁰ שָׁנוֹת לְךָ וַיִּרְבוּ אֲמָרֵי וְקַח בְּנֵי שְׁמַע

[H8085](#)

she·ma'

kuule

[H1121](#)

be'·ni

poikani

[H3947](#)

ve'·kach

ja ota vastaan

[H561](#)

'a·ma·rai;

minun sanani

[H7235](#)

ve'·jir·bu

ja lisääntyvät

[H0](#)

le·cha,

sinulle

[H8141](#)

she·not

vuodet

חַיִּים:

[H2416](#)

chaj·jim.

elämäsi

10 kuule poikani ja ota vastaan minun sanani ja lisääntyvät sinulle vuodet elämäsi

¹¹ בְּמַעְגְּלֵי-הַדֶּרֶךְ תִּי הַיְרַתִּיךָ חֲכָמָה בְּדֶרֶךְ

[H1870](#)

be'·de·rech

tietä

[H2451](#)

choch·mah

viisauden

[H3384](#)

ho·re·ti·cha;

minä opetan

[H1869](#)

hid·rach·ti·cha,

johdatan sinut

[H4570](#)

be'·ma'·ge·lei-

poluille

יֶשֶׁר:

[H3476](#)

jo·sher.

suorille

11 tietä viisauden minä opetan johdatan sinut poluille suorille

¹² לֹא תָרוּץ וְאִם-צִעֲדָךְ יֵצֵר לֹא-בְלִכְתֹּךְ

[H1980](#)

be'·lech·te·cha

kun kuljet niillä

[H3808](#)

lo-

eivät

[H3334](#)

je·tzar

joudu ahtaalle

[H6806](#)

tza'·a·de·cha;

askeleesi

[H518](#)

ve'·'im-

ja jos

[H7323](#)

ta·rutz,

juokset

[H3808](#)

lo

et

תִּכְשֵׁל:

[H3782](#)

tik·ka·shel.

kompastu

12 kun kuljet niillä eivät joudu ahtaalle askeleesi ja jos juokset et kompastu

13 הִיא כִּי־ נִצְּרָה תִּרְף אֶל־ בַּמוֹסָר הַחֲזֵק

[H2388](#)

ha·cha·zek

pidä tiukasti kiinni opetuksesta

[H4148](#)

bam·mu·sar

[H408](#)

'al-

älä

[H7503](#)

te·ref;

luovu siitä

[H5341](#)

nitz·tze·re·ha,

säilytä se

[H3588](#)

ki-

sillä

[H1931](#)

hi

Hän

חַיֵּיךְ:

[H2416](#)

chaj·jei·cha.

on elämäsi

13 pidä tiukasti kiinni opetuksesta älä luovu siitä säilytä se sillä Hän on elämäsi

14 בְּדַרְךָ תֵּאָשֵׁר וְאֶל־ תִּבֵּא אֶל־ רְשָׁעִים בְּאֶרֶח

[H734](#)

be'·o·rach

tielle

[H7563](#)

re·sha'im

väärintekijöiden

[H408](#)

'al-

älä

[H935](#)

ta·vo;

astu

[H408](#)

ve'·'al-

ja älä

[H833](#)

te'ash·sher,

kulje

[H1870](#)

be'·de·rech

tiellä

רָעִים:

[H7451](#)

ra'im.

pahojen

14 tielle väärintekijöiden älä astu ja älä kulje tiellä pahojen

15 וְעָבוֹר: מֵעָלְיוֹ שֹׁטָה בּוֹ תֵעָבֵר אֶל־ פְּרָעָהּ

[H6544](#)

pe·ra'e·hu

vältä sitä

[H408](#)

'al-

älä

[H5674](#)

ta'a·vor-

kulje pitkin

[H0](#)

bo;

sitä

[H7847](#)

se·teh

käännny pois

[H5921](#)

me'a·lav

siltä

[H5674](#)

va'a·vor.

ja mene ohi

15 vältä sitä älä kulje pitkin sitä käännny pois siltä ja mene ohi

16 וְנִגְזְלָה יִרְעוּ לֹא אִם־ יִשְׁנוּ לֹא כִּי

[H3588](#)

ki

sillä

[H3808](#)

lo

eivät

[H3462](#)

jish·nu

he saa nukutuksi jos

[H518](#)

'im-

[H3808](#)

lo

eivät

[H7489](#)

ja·re'u;

he ole tehneet paha ja se vie heiltä

[H1497](#)

ve'nig·ze·lah

קַ יִכְשִׁילוּ: (כִּי יִכְשׁוּלוּ) לֹא אִם־ שְׁנָתָם

[H8142](#)

na·tam,

unet

[H518](#)

'im-

jos

[H3808](#)

lo

eivät

jich·sho·lu

ch

[H3782](#)

jach·shi·lu.

he saa lankeamaan ketään

q

16 sillä eivät he saa nukutuksi jos eivät he ole tehneet paha ja se vie heiltä unet jos eivät he saa lankeamaan ketään

17 יִשְׁתּוּ: חֲמָסִים וַיֵּין רָשָׁע לֶחֶם לַחֲמוּ כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H3898](#)

la·cha·mu
he syövät

[H3899](#)

le·chem
leipään

[H7562](#)

re·sha';
pahuutta

[H3196](#)

ve'·jein
ja viininään

[H2555](#)

cha·ma·sim
väkivaltaa

[H8354](#)

jish·tu.
juovat

17 sillä he syövät leipään pahuutta ja viininään väkivaltaa juovat

18 עֵד-וָאוֹר הוֹלֵךְ נֶגַה כְּאוֹר צְדִיקִים וְאֶרֶח

[H734](#)

ve'·'o·rach
mutta polku

[H6662](#)

tzad·di·kim
vanhurskaan

[H216](#)

ke'·or
on kuin valo

[H5051](#)

no·gah;
loistava

[H1980](#)

ho·lech
joka johdattaa ja valo

[H215](#)

va'·or,
kunnes asti

[H5704](#)

'ad-
kunnes asti

הַיּוֹם: נְכוּן

[H3559](#)

ne·chon
kirkastuu se päivään valoisaan

[H3117](#)

haj·jom.
kirkastuu se päivään valoisaan

18 mutta polku vanhurskaan on kuin valo loistava joka johdattaa ja valo kunnes asti kirkastuu se päivään valoisaan

19 יִכְשִׁלוּ: בַּמָּה יִדְעוּ לֹא כְּאֶפְלָה רָשָׁעִים דֶּרֶךְ

[H1870](#)

de·rech
tie

[H7563](#)

re·sha'·im
jumalattomien

[H653](#)

ka'·a·fe·lah;
on pimeys

[H3808](#)

lo
eivät

[H3045](#)

ja·de'·u,
he tiedä

[H4100](#)

bam·meh
mihin

[H3782](#)

jik·ka·she·lu.
he lankeavat

פ

Peh

19 tie jumalattomien on pimeys eivät he tiedä mihin he lankeavat Peh

20 אֲזַנְךָ: הֵט-לְאִמְרֵי הַקְּשִׁיבָה לְדַבְרֵי בְּנֵי

[H1121](#)

be'·ni
poikani

[H1697](#)

lid·va·rai
sanojani

[H7181](#)

hak·shi·vah;
kuuntele

[H561](#)

la'·a·ma·rai,
puheisiini

[H5186](#)

hat-
kallista

[H241](#)

'a·ze·ne·cha.
korvasi

20 poikani sanojani kuuntele puheisiini kallista korvasi

21 לְבַבְךָ: בְּתוֹךְ שָׁמַרְם מֵעֵינֵיךָ יִלְיִזוּ אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H3868](#)

jal-li-zu
päästä pois niitä

[H5869](#)

me-'ei-nei-cha;

silmistäsi

[H8104](#)

me-rem,
säilytä ne

[H8432](#)

be-'toch
syvällä

[H3824](#)

le-va-ve-cha.
sisimmässäsi

21 älä päästä pois niitä silmistäsi säilytä ne syvällä sisimmässäsi

22 בְּשָׂרוֹ וְלִכְלֹ-לְמִצְאֵיהֶם הֵם חַיִּים כִּי-

[H3588](#)

ki-
sillä

[H2416](#)

chaj-jim
elämä

[H1992](#)

hem
ne ovat

[H4672](#)

le-mo-tze-'ei-hem;
jotka ne löytävät

[H3605](#)

u-le-chol-
ja koko

[H1320](#)

be-'sa-ro
ruumiin

מְרַפֵּא:

[H4832](#)

mar-pe.

parantumiseksi

22 sillä elämä ne ovat jotka ne löytävät ja koko ruumiin parantumiseksi

23 תּוֹצְאוֹת מִמֶּנּוּ כִּי- לְבַבְךָ נִצֹר מִשָּׂמֶר מְכֹל-

[H3605](#)

mik-kol
kaikella

[H4929](#)

mish-mor
ahkeruudella

[H5341](#)

ne-tzor
varjele

[H3820](#)

lib-be-cha;
sisimpäsi

[H3588](#)

ki-
sillä

[H4480](#)

mi-men-nu,
siellä

[H8444](#)

totz-'ot
on lähde

חַיִּים:

[H2416](#)

chaj-jim.

elämän

23 kaikella ahkeruudella varjele sisimpäsi sillä siellä on lähde elämän

24 הֲרַחֵק שִׁפְתֵי־ם וּלְזוֹת פֶּה עֵקֶשׁוֹת מִמֶּךָ הָסֵר

[H5493](#)

ha-ser
poista

[H4480](#)

mi-me-cha
itsestäsi

[H6143](#)

'ik-ke-shut
petollisuus

[H6310](#)

peh;
suusi

[H3891](#)

u-le-zut
ja vääryys

[H8193](#)

se-fa-ta-jim,
huulten

[H7368](#)

har-chek
karkoita kauas

מִמֶּךָ:

[H4480](#)

mi-me-ka.

itsestäsi

24 poista itsestäsi petollisuus suusi ja vääryys huulten karkoita kauas itsestäsi

25 נִגְדָהּ: יִשְׂרוּ וְעַפְעִיף יְבִיטוּ לְנֹכַח עֵינֶיךָ

[H5869](#)
'ei-nei·cha
silmäsi

[H5227](#)
le·no·chach
eteesi

[H5027](#)
jab·bi·tu;
katsokoon

[H6079](#)
ve'·'af'·ap·pei·cha,
ja silmäluomesi

[H3474](#)
jaj·shi·ru
olkoon suunnattu eteenpäin

[H5048](#)
neg·de·cha.
eteenpäin

25 silmäsi eteesi katsokoon ja silmäluomesi olkoon suunnattu eteenpäin

26 יִכְנוּ: דַּרְכֶיךָ וְכָל־רַגְלֶךָ מִעַגְל פָּלִס

[H6424](#)
pal·les
tee tasaiseksi

[H4570](#)
ma'·gal
polut

[H7272](#)
rag·le·cha;
jaloillesi

[H3605](#)
ve'·chol
ja kaikilla

[H1870](#)
de·ra·chei·cha
teilläsi

[H3559](#)
jik·ko·nu.
ole vakaa

26 tee tasaiseksi polut jaloillesi ja kaikilla teilläsi ole vakaa

27 מִרְעַ: רַגְלֶךָ הַסֵּר וּשְׂמֹאלוֹ יִמִּין תִּטֹּא־אֶל־

[H408](#)
'al-
älä

[H5186](#)
tet-
käännä

[H3225](#)
ja·min
oikealle

[H8040](#)
u·se·mol;
ja vasemmalle

[H5493](#)
ha·ser
käännä pois

[H7272](#)
rag·le·cha
jalkasi

[H7451](#)
me·ra'.
pahasta

27 älä käännä oikealle ja vasemmalle käännä pois jalkasi pahasta

Sananlaskut 5 (Proverbs 5)

¹ אֲזַנְךָ: הֵט - לְתַבּוּנָתִי הֲקִשְׁיָבָה לְחַכְמָתִי בְנִי

[H1121](#) [H2451](#)

be·ni le·cha·che·ma·ti
poikani kuuntele

[H7181](#)

hak·shi·vah;
viisauttani

[H8394](#)

lit·vu·na·ti,
ymmärrykseni puoleen

[H5186](#)

hat-
kallista

[H241](#)

'a·ze·ne·cha.
korvasi

1 poikani kuuntele viisauttani ymmärrykseni puoleen kallista korvasi

² יִנְצְרוּ: שְׂפָתֶיךָ וְדַעַת מְזִמּוֹת לְשֹׁמֵר

[H8104](#)

li·she·mor
pitääksesi

[H4209](#)

me·zim·mot;
harkinnan

[H1847](#)

ve·da'at,
ja tiedon

[H8193](#)

se·fa·tei·cha
huulillasi

[H5341](#)

jin·tzo·ru.
säilyttäisit

2 pitääksesi harkinnan ja tiedon huulillasi säilyttäisit

³ וְחָלַק וְזָרָה שְׂפָתֵי תַטְפְּנָה נֹפֶת כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H5317](#)

no·fet
hunajaa

[H5197](#)

tit·to·fe·nah
pisaroivat

[H8193](#)

sif·tei
huulet

[H2114](#)

za·rah;
vieraan naisen ja

[H2509](#)

ve'·cha·lak
pehmeämmät ovat

vieraan naisen ja pehmeämmät ovat

חֲכָה: מִשְׁמֵן

[H8081](#)

mish·she·men
kuin öljy

[H2441](#)

chik·kah.

hänen suunsa suudelmat

3 sillä hunajaa pisaroivat huulet vieraan naisen ja pehmeämmät ovat kuin öljy hänen suunsa suudelmat

⁴ פִּיּוֹת: כְּחֶרֶב חֲדָה כְּלַעְנָה מָרָה וְאַחֲרֵיתָהּ

[H319](#)

ve'·a·cha·ri·tah
mutta lopulta hän on

[H4751](#)

ma·rah
karvas

[H3939](#)

chal·la·'a·nah;
kuin koiruoho

[H2299](#)

chad·dah,
terävä

[H2719](#)

ke·che·rev
kuin miekka

[H6310](#)

pi·jot.
kaksiteräinen

4 mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho terävä kuin miekka kaksiteräinen

⁵ צְעָדֶיהָ שְׂאוֹל מוֹת יִרְדוֹת רַגְלֶיהָ

[H7272](#)

rag·lei·ha
hänen askeleensa

[H3381](#)

jo·re·dot
kulkevat alas

[H4194](#)

ma·vet;
kuolemaan

[H7585](#)

she·ol,
sheoliin / tuonelaan

[H6806](#)

tze·'a·dei·ha
hänen askeleensa

hänen askeleensa kuolemaan sheoliin / tuonelaan hänen askeleensa

יְתַמְכוּ:

[H8551](#)

jit·mo·chu.

johtavat

5 hänen askeleensa kulkevat alas kuolemaan sheoliin / tuonelaan hänen askeleensa johtavat

6 לֹא מֵעַגְלֹתֶיהָ נָעוּ תְּפִלִּים פֶּן־חַיִּים אֲרַח

[H734](#)

'o·rach

tietä

[H2416](#)

chaj·jim

elämän

[H6435](#)

pen-

ei

[H6424](#)

te·fal·les;

hän mieti

[H5128](#)

na·u

horjuvat

[H4570](#)

ma·ge·lo·tei·ha,

hän askeleensa

[H3808](#)

lo

eikä

פ תִּדַע:

[H3045](#)

Peh

te·da'.

hän sitä tiedä

6 tietä elämän ei hän mieti horjuvat hänen askeleensa eikä hän sitä tiedä Peh

7 מֵאֲמַרֵי־תְּסוּרוּ וְאֵל־לִי שְׂמָעוּ־בְנִים וְעַתָּה

[H6258](#)

ve·'at·tah

ja nyt

[H1121](#)

va·nim

lapseni

[H8085](#)

shim·'u-

kuunnelkaa

[H0](#)

li;

minua ja älkää

[H408](#)

ve·'al-

poiketko pois

[H5493](#)

ta·su·ru,

poiketko pois

[H561](#)

me·'im·rei-

sanoista

פִּי:

[H6310](#)

fi.

suuni

7 ja nyt lapseni kuunnelkaa minua ja älkää poiketko pois sanoista suuni

8 פֶּתַח אֶל־תִּקְרַב וְאֶל־דְּרֹכָךְ מֵעַלְיָהּ הֲרַחֵק

[H7368](#)

har·chek

pidä kaukana

[H5921](#)

me·'a·lei·ha

hän luotaan

[H1870](#)

dar·ke·cha;

tiesi

[H408](#)

ve·'al-

ja älä

[H7126](#)

tik·rav,

lähesty

[H413](#)

'el-

[H6607](#)

pe·tach

ovea

בֵּיתָהּ:

[H1004](#)

be·i·tah.

hän talonsa

8 pidä kaukana hänen luotaan tiesi ja älä lähesty ovea hänen talonsa

⁹ הוֹדֵךְ לְאַחֲרֵים תִּתֵּן פֶּן-

[H6435](#)

pen-
ettet

[H5414](#)

tit·ten
antaisi

[H312](#)

la·a·che·rim
muille

[H1935](#)

ho·de·cha;
hyvyyttäsi / kauneuttasi / loistoasi ja vuosiasi

וּשְׁנֹתֶיךָ

[H8141](#)

u·she·no·tei·cha,
ja vuosiasi

לְאַחֲזָרִי:

[H394](#)

le·'ach·za·ri.

julmille

9 ettet antaisi muille hyvyyttäsi / kauneuttasi / loistoasi ja vuosiasi julmille

¹⁰ בְּבֵית וְעֵצְבֶיךָ כַּחַךְ זָרִים יִשְׁבְּעוּ פֶּן-

[H6435](#)

pen-

[H7646](#)

jis·be·'u

etteivät täyttäisi

[H2114](#)

za·rim

muukalaisia omaisuutesi / voimasi ja työsi

[H3581](#)

ko·che·cha;

[H6089](#)

va·'a·tza·vei·cha,

työsi

[H1004](#)

be·'veit

taloa

נִכְרִי:

[H5237](#)

na·che·ri.

vieraan

10 etteivät täyttäisi muukalaisia omaisuutesi / voimasi ja työsi taloa vieraan

¹¹ וּשְׂאֵרְךָ: בְּשֶׁרֶךְ בְּכִלּוֹת בְּאַחֲרֵיתְךָ וְנָהַמְתָּ

[H5098](#)

ve·'na·ham·ta

ja huokaisit

[H319](#)

ve·'a·cha·ri·te·cha;

ja lopulta

[H3615](#)

bich·lot

uupuisi

[H1320](#)

be·'sa·re·cha,

ruumiisi

[H7607](#)

u·she·'e·re·cha.

ja lihasi

11 ja huokaisit ja lopulta uupuisi ruumiisi ja lihasi

¹² נָאֵץ וְתוֹכַחַת מוֹסֵר שְׁנֵאתִי .. יְךָ וְאַמְרֹתַי

[H559](#)

ve·'a·mar·ta,

ja sanot

[H349](#)

'eich

miksi

[H8130](#)

sa·ne·ti

vihasin

[H4148](#)

mu·sar;

nuhdetta

[H8433](#)

ve·'to·cha·chat,

ja opetusta

[H5006](#)

na·'atz

halveksin

לְבִי:

[H3820](#)

lib·bi.

sisimmässäni

12 ja sanot miksi vihasin nuhdetta ja opetusta halveksin sisimmässäni

13 לֹא- וְלִמְלַמְדֵי מוֹרֵי בְּקוֹל שָׁמַעְתִּי וְלֹא-

[H3808](#)
ve'lo-sha-
ja en

[H8085](#)
ma'ti
kuunnellut

[H6963](#)
be'kol
ääntä

[H3384](#)
mo-rai;
opettajieni

[H3925](#)
ve'lim-lam-me-dai,
ja kallistanut

[H3808](#)
lo-
en

אֲזַנִּי: הִטִּיתִי

[H5186](#)
hit-ti-ti
neuvonantajille

[H241](#)
'a-ze-ni.
korviani

13 ja en kuunnellut ääntä opettajieni ja kallistanut en neuvonantajille korviani

14 וְעֵדָה: קָהַל בְּתוֹךְ רָע בְּכָל- הַיִּיתִי כְּמַעַט

[H4592](#)
kim'at
melkein

[H1961](#)
ha-ji-ti
minä olin

[H3605](#)
ve'chol-
kaikessa

[H7451](#)
ra';
pahassa

[H8432](#)
be'toch
keskellä

[H6951](#)
ka-hal
kokousta

[H5712](#)
ve'e-dah.
ja väkijoukkoa

14 melkein minä olin kaikessa pahassa keskellä kokousta ja väkijoukkoa

15 בְּאֶרֶךְ: מִתּוֹךְ וְנוֹלִים מִבוֹרֶךְ מִים שְׁתֵּה-

[H8354](#)
she-teh-
juo

[H4325](#)
ma-jim
vettä

[H953](#)
mib-bo-re-cha;
säiliöstäsi

[H5140](#)
ve'no-ze-lim,
ja joka virtaa

[H8432](#)
mit-toch
keskeltä

[H875](#)
be'e-re-cha.
kaivoasi

15 juo vettä säiliöstäsi ja joka virtaa keskeltä kaivoasi

16 מִים: פִּלְגֵי- בְּרַחְבוֹת חוּצָה מִעֵינֹתֶיךָ יְפוּצוּ

[H6327](#)
ja-fu-tzu
virtaisiko

[H4599](#)
ma'je-no-tei-cha
lähteesi

[H2351](#)
chu-tzah;
kaduille

[H7339](#)
ba-re-cho-vot,
aukioilla

[H6388](#)
pal-gei-
purot

[H4325](#)
ma-jim.
vetesi

16 virtaisiko lähteesi kaduille aukioilla purot vetesi

17 אֶתְךָ: לְזָרִים וְאִין לְבִדְךָ לָךְ יְהִיוּ-

[H1961](#)
jih-ju-
olkoon

[H0](#)
le-cha
ne

[H905](#)
le-vad-de-cha;
yksin sinun

[H369](#)
ve'-'ein
ja ei

[H2114](#)
le-za-rim
vieraan

[H854](#)
'it-tach.
kanssa yhdessä

17 olkoon ne yksin sinun ja ei vieraan kanssa yhdessä

18 נְעוּרָךְ: מֵאִשֶׁת וּשְׂמַח בְּרוּךְ מִקּוּרְךָ יְהִי-

[H1961](#)
je·hi-
olkoon

[H4726](#)
me·kor·cha
lähteesi

[H1288](#)
va·ruch;
siunattu

[H8055](#)
u·se·mach,
ja iloitse

[H802](#)
me·e·shet
vaimosta

[H5271](#)
ne·'u·re·cha.
nuoruutesi

18 olkoon lähteesi siunattu ja iloitse vaimosta nuoruutesi

19 יְרוּךְ דְדֵיהָ חֵן וַיַּעֲלֵת- אֶהְבִּים אֵילָת

[H365](#)
'ai·je·let
peura

[H158](#)
'a·ha·vim,
rakastava

[H3280](#)
ve·'ja·'a·lat-
ja kauris

[H2580](#)
chen
viehättävä

[H1717](#)
dad·dei·ha
hänen rintansa

[H7301](#)
je·rav·vu·cha
tydyttäköön sinut

תְּמִיד: תִּשְׁגָּה בְּאֶהְבַּתָּהָ עֵת בְּכָל-

[H3605](#)
ve·chol-
kaiken

[H6256](#)
'et;
aikaa

[H160](#)
be·'a·ha·va·tah,
hänen rakkaudestaan

[H7686](#)
tish·geh
ole hurmioitunut

[H8548](#)
ta·mid.
ainiaan

19 peura rakastava ja kauris viehättävä hänen rintansa tydyttäköön sinut kaiken aikaa hänen rakkaudestaan ole hurmioitunut ainiaan

20 נְכַרְיָה: חֵק וְתַחְבֵּק בְּזָרָה בְּנֵי תִשְׁגָּה וְלָמָּה

[H4100](#)
ve·lam·mah
miksi

[H7686](#)
tish·geh
hurmaantuisit

[H1121](#)
ve·ni
poikani

[H2114](#)
ve·za·rah;
vieraaseen

[H2263](#)
u·te·chab·bek,
ja hyväilisit

[H2436](#)
chek
rintoja

[H5237](#)
na·che·ri·jah.
vieraan

20 miksi hurmaantuisit poikani vieraaseen ja hyväilisit rintoja vieraan

21 וְכָל- אִישׁ דְּרַכֵּי- יְהוָה עֵינַי נֹכַח כִּי

[H3588](#)
ki
sillä

[H5227](#)
no·chach
ovat

[H5869](#)
'ei·nei
silmien edessä

[H3069](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H1870](#)
dar·chei-
tiet

[H376](#)
'ish;
miehen

[H3605](#)
ve·chol
ja kaikki

מִפְּלִס: מֵעֲגֹלְתָיו

[H4570](#)
ma·ge·lo·tav
hänen askeleensa

[H6424](#)
me·fal·les.
Hän punnitsee

21 sillä ovat silmien edessä JAHWEH HERRAN tiet miehen ja kaikki hänen askeleensa Hän punnitsee

²² וּבְחַבְּלֵי הַרְשָׁע אֶת-יְלַכְּדָנוּ עֲוֹנוֹתָיו

[H5771](#)

a·vo·no·tav,
vääritys

[H3920](#)

jil·ke·du·no
vangitsee

[H853](#)

'et-
ET

[H7563](#)

ha·ra·sha';

väärydentekijän ja tarttuu kiinni hän

[H8551](#)

u·ve·chav·lei

יְתִמֶּךָ: חַטָּאתוֹ

[H2403](#)

chat·ta·to,
syntiensä

[H2256](#)

jit·ta·mech.
siteisiin

22 vääritys vangitsee ET väärydentekijän ja tarttuu kiinni hän syntiensä siteisiin

²³ יִשְׁגָּה: אִוְלָתוֹ וּבְרַב מוֹסָר בְּאֵין יָמוּת הוּא

[H1931](#)

hu,
hän

[H4191](#)

ja·mut
kuolee

[H369](#)

be'·'ein
ilman

[H4148](#)

mu·sar;
nuhdetta

[H7230](#)

u·ve·ro

ja runsaassa hulluudessaan

[H200](#)

iv·val·to

hän eksyy harhaan

[H7686](#)

jish·geh.

פ

Peh

23 hän kuolee ilman nuhdetta ja runsaassa hulluudessaan hän eksyy harhaan Peh

Sananlaskut 6 (Proverbs 6)

¹ כִּפִּיךָ: לִזְרֹתְךָ תִּקְעֶתָ לְרֵעֶךָ עֲרַבְתָּ אִם-בְּנֵי

[H1121](#) [H518](#)

be·ni 'im-
poikani jos

[H6148](#)

'a-rav·ta
olet taannut

[H7453](#)

le-re·e·cha;
ystävääsi

[H8628](#)

ta·ka'ta
lyönyt

[H2114](#)

laz·zar
vieraalle

[H3709](#)

kap·pei·cha.
kättäsi

1 poikani jos olet taannut ystävääsi lyönyt vieraalle kättäsi

² פִּיךָ: בְּאִמְרֵי-נִלְכַדְתָּ פִּיךָ בְּאִמְרֵי-נוֹקְשֵׁת

[H3369](#)

no·kash·ta
kietoutunut

[H561](#)

ve·'im·rei-
sanoilla

[H6310](#)

fi·cha;
suusi

[H3920](#)

nil·kad·ta,
joutunut kiinni

[H561](#)

be·'im·rei-
sanoista

[H6310](#)

fi·cha.
suusi

2 kietoutunut sanoilla suusi joutunut kiinni sanoista suusi

³ בְּכַף-בָּאתְךָ כִּי וְהִנָּצַל בְּנֵי אִפּוּא זֹאת עֲשֵׂה

[H6213](#)

'a·seh
tee

[H2063](#)

zot
tämä

[H645](#)

e·fo
siis

[H1121](#)

be·ni
poikani

[H5337](#)

ve·'hin·na·tzel,
ja vapauta itsesi

[H3588](#)

ki
sillä

[H935](#)

va·ta
olet joutunut

[H3709](#)

ve·'chaf-
käsiin

רְעִיךָ: וְרַהֵב הַתְּרַפֵּס לְךָ יָרֵעַךְ

[H7453](#)

re·e·cha;
ystäväsi

[H1980](#)

lech
mene

[H7511](#)

hit·rap·pes,
nöyrry

[H7292](#)

u·re·hav
ja vakuuta

[H7453](#)

re·'ei·cha.
ystäväsi

3 tee tämä siis poikani ja vapauta itsesi sillä olet joutunut käsiin ystäväsi mene nöyrry ja vakuuta ystäväsi

⁴ לְעַפְעַפְיֶיךָ: וְתִנוּמָה לְעֵינֶיךָ שָׁנָה תִתֵּן אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H5414](#)

tit·ten
anna

[H8142](#)

she·nah
unta

[H5869](#)

le·'ei·nei·cha;
silmillesi

[H8572](#)

u·te·nu·mah,
ja lepoa

[H6079](#)

le·'af·'ap·pei·cha.
silmäluomillesi

4 älä anna unta silmillesi ja lepoa silmäluomillesi

⁵ פִּי יִקּוּשׁ: מִיַּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד כְּצָבִי הִנָּצַל

[H5337](#)

hin·na·tzel
pelasta itsesi

[H6643](#)

kitz·vi
kuin gaselli

[H3027](#)

mi·jad;
käsistä

[H6833](#)

u·che·tzip·por,
ja kuin lintu

[H3027](#)

mi·jad
kädestä

[H3353](#)

ja·kush.
linnustajan

Peh

5 pelasta itsesi kuin gaselli käsistä ja kuin lintu kädestä linnustajan pelasta itsesi kuin gaselli käsistä ja kuin lintu kädestä linnustajan Peh

6 וַחֲכָם: דְּרָכֶיהָ רְאֵה עֲצֵל נְמָלָה אֶל- לֵךְ-

[H1980](#)
lech-
mene

[H413](#)
'el-
luo

[H5244](#)
ne·ma·lah
muurahaisen

[H6102](#)
'a·tzel;
laiska

[H7200](#)
re·'eh
katso

[H1870](#)
de·ra·chei·ha
sen teitä

[H2449](#)
va·cha·cham.
ja viisastu

6 mene luo muurahaisen laiska katso sen teitä ja viisastu

7 וּמִשֵּׁל: שׁוֹטֵר קִצִּין לָהּ אֵין- אֲשֶׁר

[H834](#)
'a·sher
vaikka

[H369](#)
'ein-
ei

[H0](#)
lah
sillä

[H7101](#)
ka·tzin,
ole hallitsijaa

[H7860](#)
sho·ter
valvojaa

[H4910](#)
u·mo·shel.
ja käskijää

7 vaikka ei sillä ole hallitsijaa valvojaa ja käskijää

8 מֵאֲכָלָהּ: בִּקְצִיר אֲגָרָה לַחֲמָה בִּקְיִץ תַּכִּין

[H3559](#)
ta·chin
hankkii se

[H7019](#)
bak·ka·jitz
kesällä

[H3899](#)
lach·mah;
ravintonsa

[H103](#)
'a·ge·rah
kerää

[H7105](#)
vak·ka·tzir,
sadonkorjuun aikaan

[H3978](#)
ma·'a·cha·lah.
ruokansa

8 hankkii se kesällä ravintonsa kerää sadonkorjuun aikaan ruokansa

9 מִשְׁנַתְךָ: תְּקוּם מְתִי תִשְׁכַּב עֲצֵל מְתִי עֵד-

[H5704](#)
'ad-
kuinka

[H4970](#)
ma·tai
kauan

[H6102](#)
'a·tzel
laiska

[H7901](#)
tish·kav;
makaat

[H4970](#)
ma·tai,
milloin

[H6965](#)
ta·kum
nouset

[H8142](#)
mish·she·na·te·cha.
unestasi

9 kuinka kauan laiska makaat milloin nouset unestasi

10 יָדִים חִבֵּק מְעֵט תְּנוּמוֹת מְעֵט שָׁנוֹת מְעֵט

[H4592](#)
me·'at
vähän vielä

[H8142](#)
not
nuku

[H4592](#)
me·'at
vähän vielä

[H8572](#)
te·nu·mot;
unta

[H4592](#)
me·'at
vähän vielä

[H2264](#)
chib·buk
yhteenliittäen

[H3027](#)
ja·da·jim
kätesi

לְשִׁכַּב:

[H7901](#)
lish·kav.
makaat

10 vähän vielä nuku vähän vielä unta vähän vielä yhteenliittäen kätesi makaat

11 מִגֵּן: כְּאִישׁ וּמַחְסֹרֶךָ רֵאשֶׁךָ כְּמַהֲלֶךְ: וּבֹא-

[H935](#)

u·va-

niin tulee päällesi

[H1980](#)

chim·hal·lech

vauhdilla

[H7389](#)

re·she·cha;

köyhyys

[H4270](#)

u·mach·so·re·cha,

ja puute

[H376](#)

ke·'ish

kuin mies

[H4043](#)

ma·gen.

aseistettu

פ

Peh

11 niin tulee päällesi vauhdilla köyhyys ja puute kuin mies aseistettu Peh

12 פֶּה: עֲקָשׁוֹת הוֹלֵךְ אֲוֹן אִישׁ בְּלִיעַל אָדָם

[H120](#)

'a·dam

ihminen

[H1100](#)

be·'li·ja·'al

belialin

[H376](#)

'ish

mies

[H205](#)

'a·ven;

paha

[H1980](#)

ho·lech,

kulkee

[H6143](#)

'ik·ke·shut

kierolla

[H6310](#)

peh.

suulla

12 ihminen belialin mies paha kulkee kierolla suulla

13 בְּאַצְבָּעֵתָיו: מָרָה בְּרַגְלוֹ מִלֵּל בְּעֵינָיו קִרְץ

[H7169](#)

ko·retz

iskee

[H5869](#)

be·'ei·nav

silmiään

[H4448](#)

mo·lel

antaa merkkiä jaloillaan

[H7272](#)

be·'rag·lav;

jaloillaan

[H3384](#)

mo·reh,

osoittelee

[H676](#)

be·'etz·be·'o·tav.

sormillaan

13 iskee silmiään antaa merkkiä jaloillaan osoittelee sormillaan

14 עֵת בְּכָל־רַע חֲרֵשׁ בְּלִבּוֹ תִּהְיֶה פִּכּוֹת

[H8419](#)

tah·pu·chot

petos on

[H3820](#)

be·'lib·bo,

hänen sisimmässään suunnittelee

[H2790](#)

cho·resh

suunnittelee

[H7451](#)

ra'

pahaa

[H3605](#)

be·'chol

kaiken

[H6256](#)

'et;

aikaa

יִשְׁלַח: (ק מְדִינִים) (כ מְדִנִים)

me·da·nim

ch

[H4066](#)

mid·ja·nim

riitaa

q

[H7971](#)

je·shal·le·ach.

kylvää

14 petos on hänen sisimmässään suunnittelee pahaa kaiken aikaa riitaa kylvää

15 יִשְׁבֵּר פֶּתַע אִידוֹ יְבוֹא פֶּתָאם כֵּן עַל-

[H5921](#)

'al-

sen

[H3651](#)

ken,

tähden

[H6597](#)

pit·'om

yhtäkkiä

[H935](#)

ja·vo

tulee

[H343](#)

ei·do;

hänen tuhonsa

[H6621](#)

pe·ta'

hetkessä

[H7665](#)

jish·sha·ver,

hänet muserretaan

פ מַרְפֵּא: וְאֵין

[H369](#) [H4832](#) Peh
ve'·'ein mar·pe.
ja ei ole selviytymiskeinoa

15 sen tähden yhtäkkiä tulee hänen tuhonsa hetkessä hänet muserretaan ja ei ole selviytymiskeinoa
Peh

¹⁶ כַּ תּוֹעֲבוֹת וְשִׁבַּע יְהוָה שָׁנָא הֵנָּה שֶׁשׁ-

[H8337](#) [H2007](#) [H8130](#) [H3068](#) [H7651](#) to'·a·vot ch
shesh- hen·nah sa·ne JAH·WEH; ve'·she·va',
kuutta näitä vihaa JAHWEH HERRA ja seitsemää

נִפְּשׁוּ: (ק תּוֹעֲבוֹת)

[H8441](#) [H5315](#) q
to'·a·vat naf·sho.
kauhistuu Hänen sielunsa

16 kuutta näitä vihaa JAHWEH HERRA ja seitsemää kauhistuu Hänen sielunsa

¹⁷ דָּם- שִׁפְכוֹת וַיְדִים שָׁקֵר לְשׁוֹן רְמוֹת עֵינַיִם

[H5869](#) [H7311](#) [H3956](#) [H8267](#) [H3027](#) [H8210](#) [H1818](#)
'ei·na·jim ra·mot le·shon sha·ker; ve'·ja·da·jim, sho·fe·chot dom-
silmiä ylpeitä kieltä valheellista ja käsiä jotka vuodattavat verta

נָקִי:

[H5355](#)
na·ki.
viatonta

17 silmiä ylpeitä kieltä valheellista ja käsiä jotka vuodattavat verta viatonta

¹⁸ מִמְּהָרוֹת רַגְלֵי אֵין מִחֲשָׁבוֹת חֵרֶשׁ לֵב

[H3820](#) [H2790](#) [H4284](#) [H205](#) [H7272](#) [H4116](#)
lev, cho·resh mach·she·vot 'a·ven; rag·la·jim me·ma·ha·rot,
sydäntä joka juonii suunnitelmia pahoja jalkoja jotka kiiruhtavat

לָרָעָה: לָרוּץ

[H7323](#) [H7451](#)
la·rutz la·ra'·ah.
juoksemaan pahuuteen

18 sydäntä joka juonii suunnitelmia pahoja jalkoja jotka kiiruhtavat juoksemaan pahuuteen

19 בֵּין מְדַנִּים וּמְשַׁלַּח שָׂקָר עַד כְּזָבִים יִפְיַח

[H6315](#)

ja-fi-ach
joka puhuu

[H3577](#)

ke-za-vim
valheita

[H5707](#)

'ed
todistaja

[H8267](#)

sha-ker;
valheen

[H7971](#)

u-me-shal-le-ach
joka saattaa

[H4090](#)

me-da-nim,
riidan

[H996](#)

be'in
välille

פ אחים:

[H251](#)

Peh

'a-chim.

veljien

19 joka puhuu valheita todistaja valheen joka saattaa riidan välille veljien Peh

20 אָמַרְךָ: תּוֹרַת תַּטֵּשׁ וְאַל- אָבִיךָ מִצְוֹת בְּנֵי נֶצֶר

[H5341](#)

ne-tzor
säilytä

[H1121](#)

be'ni
poikani

[H4687](#)

mitz-vat
käskyt

[H1](#)

'a-vi-cha;
isäsi

[H408](#)

ve-'al-
ja älä

[H5203](#)

tit-tosh,
hylkää

[H8451](#)

to-rat
opetusta

[H517](#)

'im-me-cha.
äitisi

20 säilytä poikani käskyt isäsi ja älä hylkää opetusta äitisi

21 גִּרְגְּרוֹתֶךָ: עַל- עֲנִידִם תָּמִיד לְבָךְ עַל- קִשְׁרִים

[H7194](#)

ka-she-rem
sido ne

[H5921](#)

'al-

[H3820](#)

lib-be-cha
sisimpääsi

[H8548](#)

ta-mid;
ainiaan

[H6029](#)

'a-ne-dem,
solmi ne

[H5921](#)

'al-

[H1621](#)

gar-ge-ro-te-cha.
kaulallesi

21 sido ne sisimpääsi ainiaan solmi ne kaulallesi

22 תִּשְׁמֹר בְּשָׂכְבְּךָ אֶתְךָ תִּנְחָה בְּהַתְּהַלְּכְךָ

[H1980](#)

be'-hit-hal-lech-cha
kulkiessasi

[H5148](#)

tan-cheh
ne johdattavat sinua

[H853](#)

'o-tach,

[H7901](#)

be'-sha-che-be-cha
levätessäsi

[H8104](#)

tish-mor
ne varjelevat

תְּשִׁיחֶךָ: הִיא וְהִקִּיצוֹת עֲלֶיךָ

[H5921](#)

'a-lei-cha;
sinua

[H6974](#)

va-ha-ki-tzo-ta,
kun herää

[H1931](#)

hi
ne

[H7878](#)

te-si-che-cha.
puhuttelevat sinua

22 kulkiessasi ne johdattavat sinua levätessäsi ne varjelevat sinua kun herää ne puhuttelevat sinua

23 חַיִּים וְדֶרֶךְ אֹר וְתוֹרַה מְצוּהָ נֵר כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H5216](#)

ner
lamppu on käsä

[H4687](#)

mitz·vah
käsky

[H8451](#)

ve'·to·rah
ja laki / opetus on valkeus

[H216](#)

or;
valkeus

[H1870](#)

ve'·de·rech
ja tie

[H2416](#)

chaj·jim,
elämän

מוֹסָר: תּוֹכְחוֹת

[H8433](#)

toch·chot
nuhteet

[H4148](#)

mu·sar.
kasvatuksen

23 sillä lamppu on käsä ja laki / opetus on valkeus ja tie elämän nuhteet kasvatuksen

24 נְכַרְיָהּ: לְשׁוֹן מִחֶלְקֵת רַע מֵאִשֶׁת לְשִׁמְרָךְ

[H8104](#)

lish·ma·re·cha
ne varjelevat

[H802](#)

me'·e·shet
naiselta

[H7451](#)

ra';
pahalta

[H2513](#)

me·chel·kat,
imartevalta

[H3956](#)

la·shon
kieleltä

[H5237](#)

na·che·ri·jah.
vieraan naisen

24 ne varjelevat naiselta pahalta imartevalta kieleltä vieraan naisen

25 תִּקְוָה וְאַל- בְּלִבְּךָ יִפְיֶה תַחֲמֹד אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H2530](#)

tach·mod
himoitse

[H3308](#)

ja·fe·jah
hänen kauneuttaan sydämessäsi

[H3824](#)

bil·va·ve·cha;
sydämessäsi

[H408](#)

ve'·'al-
ja älä

[H3947](#)

tik·ka·cha·cha,
anna vietellä

בְּעֵפְפֵיהָ:

[H6079](#)

be'·'af'·ap·pei·ha.
hänen silmäripsensä

25 älä himoitse hänen kauneuttaan sydämessäsi ja älä anna vietellä hänen silmäripsensä

26 לֶחֶם כֹּכַר עֵד- זוֹנָה אִשָּׁה בְּעֵד- כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H1157](#)

ve'·'ad-
pois

[H802](#)

'ish·shah
nainen

[H2181](#)

zo·nah,
porto

[H5704](#)

'ad-
vie asti

[H3603](#)

kik·kar
leivänmuruun

[H3899](#)

la·chem
leivän

פֶּתַח תְּצוּד: יְקָרָה נְפֶשׁ אִישׁ וְאִשָּׁת

[H802](#)

ve'·'e·shet
ja naimisissa oleva

[H376](#)

'ish;
nainen

[H5315](#)

ne·fesh
sielua

[H3368](#)

je·ka·rah
kallista

[H6679](#)

ta·tzud.
metsästää

Peh

26 sillä pois nainen porto vie asti leivänmuruun leivän ja naimisissa oleva nainen sielua kallista metsästää Peh

27 לֹא וּבְגָדָיו בְּחִיקוֹ אֵשׁ אִישׁ הַיְחָתָה

[H2846](#)

ha-jach-teh
voiko poimia

[H376](#)

'ish
mies

[H784](#)

'esh
tulta

[H2436](#)

be'-chei-ko;
syyliinsä

[H899](#)

u-ve-ga-dav,
ja hänen vaatteensa eivät

[H3808](#)

lo

תִּשְׂרַפְנָה:

[H8313](#)

tis-sa-raf-nah.

pala

27 voiko poimia mies tulta syyliinsä ja hänen vaatteensa eivät pala

28 לֹא וְרַגְלָיו הִנְחָלִים עַל-אִישׁ יְהִלֵּךְ אִם-

[H518](#)

'im-
jos

[H1980](#)

je-hal-lech
kävelee

[H376](#)

'ish
mies

[H5921](#)

'al-
päällä

[H1513](#)

hag-ge-cha-lim;
palavien hiilien

[H7272](#)

ve'-rag-lav,
ja hänen jalkansa eivätkö

[H3808](#)

lo

תִּכְוִינָה:

[H3554](#)

tik-ka-vei-nah.

kärvenny

28 jos kävelee mies päällä palavien hiilien ja hänen jalkansa eivätkö kärvenny

29 לֹא יֵרְעֵהוּ אִשְׁתּוֹ אֶל-הַבָּא כֵן

[H3651](#)

ken,

niin tapahtuu sille joka menee luo

[H935](#)

hab-ba

[H413](#)

'el-

joka menee luo

[H802](#)

'e-shet

vaimon

[H7453](#)

re-'e-hu;

toisen

[H3808](#)

lo

ei

בָּהּ: הַנִּגַּע כָּל-יְנִיקָה

[H5352](#)

jin-na-keh,

ole vapaa rangaistuksesta joka

[H3605](#)

kol-

joka

[H5060](#)

han-no-ge-a'

yhtyy

[H0](#)

bah.

häneen

29 niin tapahtuu sille joka menee luo vaimon toisen ei ole vapaa rangaistuksesta joka yhtyy häneen

30 כִּי נִפְשׁוֹ לְמַלְא יִגְנוּב כִּי לַגֵּנוּב יְבוּזוּ לֹא-

[H3808](#)

lo-
eikä

[H936](#)

ja-vu-zu
halveksita

[H1590](#)

lag-gan-no
varasta

[H3588](#)

ki

vaikka

[H1589](#)

jig-nov;
hän varastaa

[H4390](#)

le-mal-le
tydyttääksensä

[H5315](#)

naf-sho,
sielunsa

[H3588](#)

ki
kun

ירָעַב:

[H7456](#)

jir-'av.

hän on nälkäinen

30 eikö halveksita varasta vaikka hän varastaa tyydyttääksensä sielunsa kun hän on nälkäinen

³¹ וְנִמְצָא יְשׁוּלִים שְׁבַעַתִּים כָּל־אֶת־

[H4672](#)

ve'nim-tza

mutta löydettyessä hänet hänen on korvattava seitsemänkertaisesti ET

[H7999](#)

je-shal-lem

[H7659](#)

shiv-'a-ta-jim;

[H853](#)

'et-

[H3605](#)

kol-

kaikesta

הוֹן יִתֵּן: בֵּיתוֹ

[H1952](#)

hon

varallisuudesta talonsa

[H1004](#)

be'i-to

[H5414](#)

jit-ten.

annettava

31 mutta löydettyessä hänet hänen on korvattava seitsemänkertaisesti ET kaikesta varallisuudesta talonsa annettava

³² נִפְּשׁוּ מִשְׁחִית לֵב חָסֵר־ אִשָּׁה נֹאֵף

[H5003](#)

no-'ef

joka tekee aviorikoksen vaimon kanssa siltä puuttuu

[H802](#)

'ish-shah

vaimon kanssa siltä puuttuu

[H2638](#)

cha-sar-

sydän tuhoaa

[H3820](#)

lev;

[H7843](#)

mash-chit

tuhoaa

[H5315](#)

naf-sho,

sielunsa

יַעֲשֶׂנָה: הוּא

[H1931](#)

hu

hän

[H6213](#)

ja-'a-sen-nah.

joka tekee niin

32 joka tekee aviorikoksen vaimon kanssa siltä puuttuu sydän tuhoaa sielunsa hän joka tekee niin

³³ תִּמְחָה: לֹא וְחָרַפְתּוּ יִמְצָא וְקִלּוֹן נִגַע־

[H5061](#)

ne-ga'-

murheen

[H7036](#)

ve-'ka-lon

ja häpeän

[H4672](#)

jim-tza;

hän saa

[H2781](#)

ve-'cher-pa-to,

ja hänen häpeäänsä ei

[H3808](#)

lo

[H4229](#)

tim-ma-cheh.

pyyhitä pois

33 murheen ja häpeän hän saa ja hänen häpeäänsä ei pyyhitä pois

34 בְּיוֹם יַחְמוֹל וְלֹא-גִבֹּר חֶמֶת-קִנְיָהּ כִּי-

[H3588](#)

ki-
sillä

[H7068](#)

kin-'ah
mustasukkaisuus on raivo

[H2534](#)

cha·mat-
miehen

[H1397](#)

ga·ver;
ja ei

[H3808](#)

ve'lo-
hän tunne sääliä päivänä

[H2550](#)

jach·mol,
päivänä

[H3117](#)

be'jom
päivänä

נְקָם:

[H5359](#)

na·kam.
koston

34 sillä mustasukkaisuus on raivo miehen ja ei hän tunne sääliä päivänä koston

35 כִּי יֵאָבֵהּ וְלֹא-כֹפֶר כָּל-פְּנֵי יִשָּׂא לֹא-

[H3808](#)

lo-
ei

[H5375](#)

jis·sa
hän ota

[H6440](#)

pe·nei
huomioon mitään

[H3605](#)

chol
lunnaita

[H3724](#)

ko·fer;
ja ei

[H3808](#)

ve'lo-
hän suostu

[H14](#)

jo·veh,
vaikka

[H3588](#)

ki
vaikka

פִּי שֹׁחַד: תְּרַבֶּה-

[H7235](#)

tar·beh-
moninkertaistat

[H7810](#)

sho·chad.
lahjukset

Peh

35 ei hän ota huomioon mitään lunnaita ja ei hän suostu vaikka moninkertaistat lahjukset Peh

Sananlaskut 7 (Proverbs 7)

¹ אֶתְךָ: תִּצְפֹּן וּמִצּוֹתַי אֲמַרִי שְׁמֹר בְּנִי

[H1121](#) [H8104](#) [H561](#) [H4687](#) [H6845](#) [H854](#)
be'ni she-mor 'a-ma-rai; u-mitz-vo-tai, titz-pon 'it-tach.
poikani pidä minun sanani ja käskyni säilytä mukanasi

1 poikani pidä minun sanani ja käskyni säilytä mukanasi

² עֵינֶיךָ: כְּאִישׁוֹן וְתוֹרַתִי וְחַיֵּיהַ מִצּוֹתַי שְׁמֹר

[H8104](#) [H4687](#) [H2421](#) [H8451](#) [H380](#) [H5869](#)
she-mor mitz-vo-tai ve'ch-jeh; ve'-to-ra-ti, ke-'i-shon 'ei-nei-cha.
pidä käskyni niin elät ja lakini / opetukseni kuin silmäterää silmäsi

2 pidä käskyni niin elät ja lakini / opetukseni kuin silmäterää silmäsi

³ לְבָבְךָ: לוּחַ עַל-כָּתֻבִים אֶצְבְּעֹתֶיךָ עַל-קִשְׁרִים

[H7194](#) [H5921](#) [H676](#) [H3789](#) [H5921](#) [H3871](#) [H3820](#)
ka-she-rem 'al-'et'z-be-'o-tei-cha; ka-te-vem, 'al-lu-ach lib-be-cha.
sido ne sormiisi kirjoita ne tauluihin sydämesi

3 sido ne sormiisi kirjoita ne tauluihin sydämesi

⁴ לְבִינָה וּמִדַּע אֶתְּ אַחֲתִי לְחַכְמָה אֲמֹר

[H559](#) [H2451](#) [H269](#) [H859](#) [H4129](#) [H998](#)
'e-mor la-cha-che-mah 'a-cho-ti 'at; u-mo-da', lab-bi-nah
sano viisaudelle sisareni sinä ja sukulaisaksesi ymmärrystä

תְּקַרְא:

[H7121](#)
tik-ra.
kutsu

4 sano viisaudelle sisareni sinä ja sukulaisaksesi ymmärrystä kutsu

⁵ אֲמַרִיהַ מִנְכַּרְיָה זָרָה מֵאִשָּׁה לְשִׁמְרֹךְ

[H8104](#) [H802](#) [H2114](#) [H5237](#) [H561](#)
lish-ma-re-cha me-'ish-shah za-rah; min-na-che-ri-jah, 'a-ma-rei-ha
että ne varjelisivat sinut vaimolta toisen muukalaisen sanoilta

הַחֵלִיקָה:

[H2505](#)

he·che·li·kah.

imartelevilta

5 että ne varjelisivat sinut vaimolta toisen muukalaisen sanoilta imartelevilta

6 נִשְׁקַפְתִּי: אֶשְׁנִבִּי בְּעֵד בֵּיתִי בְּחִלּוֹן כִּי

[H3588](#)

ki
kun

[H2474](#)

be'·chal·lon
ikkunastani

[H1004](#)

be'i·ti;
talostani

[H1157](#)

be'·'ad
takaa

[H822](#)

'esh·nab·bi
ristikon

[H8259](#)

nish·ka·fe·ti.
katselin

6 kun ikkunastani talostani takaa ristikon katselin

7 נֶעַר בְּבָנִים אֲבִינָה בַּפְּתָאִים וְאֶרָא

[H7200](#)

va·e·re
näin

[H6612](#)

vap·pe·ta·jim,
yksinkertaisten joukossa

[H995](#)

'a·vi·nah
erotin

[H1121](#)

vab·ba·nim,
ryhmässä poikien

[H5288](#)

na·'ar
nuorukaisen

לֵב: חֶסֶר-

[H2638](#)

cha·sar-
älyä vailla

[H3820](#)

lev.
mieleltään

7 näin yksinkertaisten joukossa erotin ryhmässä poikien nuorukaisen älyä vailla mieleltään

8 יִצְעַד: בֵּיתָהּ וְדֶרֶךְ פְּנֵה אֶצֶל בְּשׁוּק עִבֵּר

[H5674](#)

'o·ver
hän kulki ohi katua

[H7784](#)

bash·shuk
katua

[H681](#)

'e·tzel
lähellä

[H6438](#)

pin·nah;
kulmausta ja tietä

[H1870](#)

ve'·de·rech
ja tietä

[H1004](#)

be'i·tah
taloon

[H6805](#)

jitz·'ad.
asteli

8 hän kulki ohi katua lähellä kulmausta ja tietä taloon asteli

9 וְאִפְלָה: לַיְלָה בְּאִישׁוֹן יוֹם בְּעָרֵב בְּנִשְׁף-

[H5399](#)

be'·ne·shef-
iltahämärässä

[H6153](#)

be'·'e·rev
hämärtäessä päivä

[H3117](#)

jom;
keskellä

[H380](#)

be'·'i·shon
syvintä yön

[H3915](#)

laj·lah,
yön

[H653](#)

va·'a·fe·lah.
kätköä

9 iltahämärässä hämärtäessä päivä keskellä syvintä yön kätköä

10 לֵב: וּנְצַרְתָּ זֹנָה שִׁית לְקָרְאֲתוֹ אִשָּׁה וְהִנֵּה

[H2009](#)

ve'·hin·neh
ja katso

[H802](#)

'ish·shah
nainen

[H7125](#)

lik·ra·to;
tulee vastaan häntä puvussa

[H7897](#)

shit

[H2181](#)

zo·nah,
porton

[H5341](#)

u·ne·tzu·rat
ja petollinen

[H3820](#)

lev.
sydämeltään

10 ja katso nainen tulee vastaan häntä puvussa porton ja petollinen sydämeltään

11 יִשְׁכְּנוּ לֹא- בְּבֵיתָהּ וְסוֹרְרַת הִיא הַמִּיָּה

[H1993](#)

ho·mi·jah
huutaen ääneen

[H1931](#)

hi
hänelle

[H5637](#)

ve'·so·ra·ret;
ja itsepäinen

[H1004](#)

be'·vei·tah,
talossaan

[H3808](#)

lo-
eivät

[H7931](#)

jish·ke·nu
pysy

רַגְלֵיהָ:

[H7272](#)

rag·lei·ha.

hänen jalkansa

11 huutaen ääneen hänelle ja itsepäinen talossaan eivät pysy hänen jalkansa

12 פְּנֵה כָּל- וְאַצֵּל בְּרַחְבוֹת פַּעַם בַּחוּץ פַּעַם

[H6471](#)

pa·'am
nyt

[H2351](#)

ba·chutz,
ulkona

[H6471](#)

pa·'am
nyt

[H7339](#)

ba·re·cho·vot;
kaduilla

[H681](#)

ve'·'e·tzel
ja vierellä

[H3605](#)

kol-
kaikkien

[H6438](#)

pin·nah
kulmausten

תֵּאָרַב:

[H693](#)

te'·e·ro.

hän väijyy

12 nyt ulkona nyt kaduilla ja vierellä kaikkien kulmausten hän väijyy

13 וַתֹּאמֶר פָּנֶיהָ הָעֵזָה לוֹ וְנִשְׁקָה- בּוֹ וְהִחְזִיקָהּ

[H2388](#)

ve'·he·che·zi·kah
ja ottaa kiinni

[H0](#)

bo
hän

[H5401](#)

ve'·na·she·kah-
ja suutelee

[H0](#)

lo;
häntä

[H5810](#)

he'·e·zah
kovettaa

[H6440](#)

fa·nei·ha,
kasvonsa

[H559](#)

vat·to·mar
ja sanoo

לוֹ:

[H0](#)

lo.

hänelle

13 ja ottaa kiinni hän ja suutelee häntä kovettaa kasvonsa ja sanoo hänelle

14 נְדָרַי: שְׁלֵמַתִּי הַיּוֹם עָלַי שְׁלָמִים זְבַחִי

[H2077](#)
ziv·chei
uhri

[H8002](#)
she·la·mim
rauhan

[H5921](#)
'a·lai;
on mukanani

[H3117](#)
haj·jom,
täällä

[H7999](#)
shil·lam·ti
olen täyttänyt

[H5088](#)
ne·da·rai.
lupaukseni

14 uhri rauhan on mukanani tänä päivänä olen täyttänyt lupaukseni

15 פָּנֶיךָ לְשַׁחַר לְקַרְאֲתְךָ יֵצְאָתִי כִּן עַל-

[H5921](#)
'al-
sen

[H3651](#) [H3318](#)
ken ja·tza·ti
tähten lähdin ulos

[H7125](#)
lik·ra·te·cha;
kohdatakseni sinut

[H7836](#)
le·sha·cher
etsin ahkerasti

[H6440](#)
pa·nei·cha,
kasvojasi

וָאֵמְצֶאֲךָ:

[H4672](#)
va·'em·tza·'e·ka.
ja löysin sinut

15 sen tähden lähdin ulos kohdatakseni sinut etsin ahkerasti kasvojasi ja löysin sinut

16 אֵטוֹן חֲטָבוֹת עֲרֻשֵׁי רִבְדֹתַי מִרְבָּדִים

[H4765](#)
mar·vad·dim
peitteitä

[H7234](#)
ra·vad·ti
olen levittänyt

[H6210](#)
'ar·si;
vuoteelleni

[H2405](#)
cha·tu·vot,
koristeellista

[H330](#)
'e·tun
pellavaa

מִצְרַיִם:

[H4714](#)
Mitz·ra·im.
Egyptin

16 peitteitä olen levittänyt vuoteelleni koristeellista pellavaa Egyptin

17 וְקִנְמוֹן: אֶהָלִים מִרְ מִשְׁכָּבִי נִפְתִּי

[H5130](#)
naf·ti
olen sirotellut

[H4904](#)
mish·ka·vi;
sängylleni

[H4753](#) [H174](#)
mor 'a·ha·lim,
mirhaa aloea

[H7076](#)
ve·kin·na·mon.
ja kanelia

17 olen sirotellut sängylleni mirhaa aloea ja kanelia

18 נְתַעֲלֶסָה הַבֶּקֶר עַד-דְּדִים נְרוּהָ לְכָה

[H1980](#)
le·chah
tule

[H7301](#)
nir·veh
nauttikaamme

[H1730](#)
do·dim
rakkaudesta

[H5704](#)
'ad-
saakka

[H1242](#)
hab·bo·ker;
aamuun

[H5965](#)
nit·'al·le·sah,
riemuitkaamme

בְּאֵהָבִים:

[H159](#)
bo·'o·ha·vim.
rakkaudessa

18 tule nauttikaamme rakkaudesta saakka aamuun riemuitkaamme rakkaudessa

19 מֵרַחֹק: בְּדֶרֶךְ הַלֵּךְ בְּבֵיתוֹ הָאִישׁ אֵין כִּי

[H3588](#)
ki
sillä

[H369](#)
'ein
ei

[H376](#)
ha·'ish
aviomieheni

[H1004](#)
be·vei·to;
ole kotona

[H1980](#)
ha·lach,
hän lähti

[H1870](#)
be·de·rech
matkalle

[H7350](#)
me·ra·chok.
kauas

19 sillä ei aviomieheni ole kotona hän lähti matkalle kauas

20 יָבֵא הַכֶּסֶף לְיוֹם בְּיָדוֹ לְקַח הַכֶּסֶף צְרוּר-

[H6872](#)
tze·ror-
kukkaron

[H3701](#)
hak·ke·sef
rahojen

[H3947](#)
la·kach
hän otti

[H3027](#)
be·ja·do;
käteensä

[H3117](#)
le·jom
päivänä

[H3677](#)
hak·ke·se,
täydenkuun

[H935](#)
ja·vo
hän tulee

בֵּיתוֹ:

[H1004](#)
vei·to.
kotiin

20 kukkaron rahojen hän otti käteensä päivänä täydenkuun hän tulee kotiin

21 תְּדִיחֶנּוּ: שְׂפָתֶיהָ בְּחֵלֶק לְקַחָהּ בְּרַב הַטָּתוּ

[H5186](#)
hit·tat·tu
taivuttaen

[H7230](#)
be·'ro
paljolla

[H3948](#)
lik·chah;
houkuttelulla

[H2506](#)
be·'che·lek
viettelevällä

[H8193](#)
fa·tei·ha,
puheella

[H5080](#)
tad·di·chen·nu.
harhaanjohti hänet

21 taivuttaen paljon houkuttelulla viettelevällä puheella harhaanjohti hänet

22 טַבַּח אֶל- כְּשׁוֹר פְּתָאִם אַחֲרֶיהָ הוֹלֵךְ.

[H1980](#)
ho-lech
hän lähti

[H310](#)
'a·cha·rei·ha,
hänen jälkeensä

[H6597](#)
pit·'om
heti

[H7794](#)
ke·shor
kuin härkä

[H413](#)
'el-

[H2874](#)
ta·vach
teurastettavaksi

אֵוִיל: מוֹסֵר אֶל- וְכַעֲכֶס יָבוֹא

[H935](#)
ja·vo;
joka menee

[H5914](#)
u·che·'e·ches,
jalkaraudoilla

[H413](#)
'el-

[H4148](#)
mu·sar
kuritettava

[H191](#)
'e·vil.
hullu

22 hän lähti hänen jälkeensä heti kuin härkä teurastettavaksi joka menee jalkaraudoilla kuritettava hullu

23 פַּח אֶל- צְפוֹר כְּמַהֵר כְּבִדּוֹ חֵץ יִפְלַח עַד

[H5704](#) [H6398](#)
'ad je·fal·lach
kunnes lävistää

[H2671](#) [H3516](#)
chetz ke·ve·do,
nuoli hänen maksansa

[H4116](#)
ke·ma·her
niinkuin

[H6833](#)
tzip·por
kiiruhtaa

[H413](#)
'el-

[H6341](#)
pach;
ansaan

פ הוּא: בְּנַפְשׁוֹ כִּי- יָדַע וְלֹא-

[H3808](#)
ve·'lo-
eikä

[H3045](#) [H3588](#)
ja·da', ki-
hän tiedä että

[H5315](#)
ve·'naf·sho
hänen sielunsa

[H1931](#) Peh
hu.
se on

23 kunnes lävistää nuoli hänen maksansa niinkuin kiiruhtaa lintunen ansaan eikä hän tiedä että hänen sielunsa se on Peh

24 לְאִמְרֵי- וְהִקְשִׁיבוּ לִי שְׁמָעוּ- בְּנֵים וְעַתָּה

[H6258](#)
ve·'at·tah
ja nyt

[H1121](#)
va·nim
lapseni

[H8085](#)
shim·'u-
kuunnelkaa

[H0](#)
li;

[H7181](#)
ve·'hak·shi·vu,
minua huomioikaa

[H561](#)
le·'im·rei-
sanat

פִּי:

[H6310](#)
fi.
minun suuni

24 ja nyt lapseni kuunnelkaa minua huomioikaa sanat minun suuni

25 תַּתַּע אֶל- לְבַךְ דְּרַכֵּיהָ אֶל- יִשְׁט אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H7847](#)

je·set
anna kääntyä

[H413](#)

'el-

[H1870](#)

de·ra·chei·ha
hänen teilleen

[H3820](#)

lib·be·cha;
sydämesi

[H408](#)

'al-
älä

[H8582](#)

te·ta'
eksy

בְּנִתֵיבוֹתֶיהָ:

[H5410](#)

bin·ti·vo·tei·ha.

hänen poluilleen

25 älä anna kääntyä hänen teilleen sydämesi älä eksy hänen poluilleen

26 כָּל- וְעֵצְמִים הַפִּילָה חֲלָלִים רַבִּים כִּי-

[H3588](#)

ki-
sillä

[H7227](#)

rab·bim
monet

[H2491](#)

cha·la·lim
hän on lävistäen kaatanut

[H5307](#)

hip·pi·lah;

[H6099](#)

va·'a·tzu·mim,
ja mahtavia

[H3605](#)

kol-
niin monia

הֲרַגְיָהּ:

[H2026](#)

ha·ru·gei·ha.

tappanut

26 sillä monet hän on lävistäen kaatanut ja mahtavia niin monia tappanut

27 חֲדָרֵי- אֶל- יִרְדוֹת בֵּיתָהּ שְׂאוֹל דְּרַכֵּי

[H1870](#)

dar·chei
tiet

[H7585](#)

she·'ol
sheoliin / manalaan

[H1004](#)

be·i·tah;

hänen huoneestaan vievät alas

[H3381](#)

jo·re·dot,

vievät alas

[H413](#)

'el-

[H2315](#)

chad·rei-
kammioihin

פְּמוֹת:

[H4194](#)

Peh

ma·vet.

kuoleman

Peh

27 tiet sheoliin / manalaan hänen huoneestaan vievät alas kammioihin kuoleman

Sananlaskut 8 (Proverbs 8)

¹ קוֹלָהּ: תִּתֵּן וּתְבוּנָה תִקְרָא חֲכָמָה הֲלֹא-

[H3808](#)

ha-lo-
eikö

[H2451](#)

choch-mah
viisaus

[H7121](#)

tik-ra;
kutsu

[H8394](#)

u-te-vu-nah,
ja ymmärrys

[H5414](#)

tit-ten
anna

[H6963](#)

ko-lah.
ääntään

1 eikö viisaus kutsu ja ymmärrys anna ääntään

² נְתִיבוֹת בַּיִת דְּרֹךְ עָלַי- מְרוֹמִים בְּרֹאשׁ-

[H7218](#)

be'-rosh-
huipuilla

[H4791](#)

me-ro-mim
korkeilla

[H5921](#)

'a-lei-
vieressä

[H1870](#)

da-rech;
tien

[H1004](#)

beit
ulkona

[H5410](#)

ne-ti-vot
poluilla

נִצְבָּה:

[H5324](#)

nitz-tza-vah.

Hän seisoo

2 huipuilla korkeilla vieressä tien ulkona poluilla Hän seisoo

³ פְּתָחַיִם מְבוֹא קָרַת לְפִי- שְׁעָרַיִם לְיָד-

[H3027](#)

le-jad-
luona

[H8179](#)

she-'a-rim
porttien

[H6310](#)

le-fi-
sisäänkäynneillä

[H7176](#)

ka-ret;
kaupungin

[H3996](#)

me-vo
sisääntulo

[H6607](#)

fe-ta-chim
ovilla

תִּרְנָה:

[H7442](#)

ta-ron-nah.

Hän huutaa

3 luona porttien sisäänkäynneillä kaupungin sisääntulo ovilla Hän huutaa

⁴ אָדָם: בְּנֵי אֵל- וְקוֹלִי אֶקְרָא אִישִׁים אֲלֵיכֶם

[H413](#)

'a-lei-chem
teitä

[H376](#)

'i-shim
miehet

[H7121](#)

'ek-ra;
minä kutsun

[H6963](#)

ve'-ko-li,
äänelläni

[H413](#)

'el-

[H1121](#)

be'-nei
lapsia

[H120](#)

'a-dam.
ihmisen

4 teitä miehet minä kutsun äänelläni lapsia ihmisen

5 לֵב: הַבִּינוּ וְכִסִּילִים עֲרָמָה פְּתָאִים הַבִּינוּ

[H995](#)

ha·vi·nu

ymmärtäkää

[H6612](#)

fe·ta·jim

yksinkertaiset

[H6195](#)

'a·re·mah;

viisautta

[H3684](#)

u·che·si·lim,

ja tyhmät

[H995](#)

ha·vi·nu

ymmärtäkää

[H3820](#)

lev.

sydämessänne

5 ymmärtäkää yksinkertaiset viisautta ja tyhmät ymmärtäkää sydämessänne

6 שִׁפְתַי וּמִפֶּתַח אֲדַבֵּר נְגִידִים כִּי־ שָׁמְעוּ

[H8085](#)

me·'u

kuunnelkaa

[H3588](#)

ki-

sillä

[H5057](#)

ne·gj·dim

Ruhtinaasta

[H1696](#)

'a·dab·ber;

minä puhun

[H4669](#)

u·mif·tach

ja avaan

[H8193](#)

se·fa·tai,

huuleni

מִיִּשְׂרָאֵל:

[H4339](#)

mei·sha·rim.

oikeudenmukaisuuteen

6 kuunnelkaa sillä Ruhtinaasta minä puhun ja avaan huuleni oikeudenmukaisuuteen

7 רָשָׁע: שִׁפְתַי וְתוֹעֵבַת חֻכֵי יְהוָה אִמַּת כִּי־

[H3588](#)

ki-

sillä

[H571](#)

'e·met

totuutta

[H1897](#)

jeh·geh

puhuu

[H2441](#)

chik·ki;

suuni

[H8441](#)

ve·to·'a·vat

ja kauhistus

[H8193](#)

se·fa·tai

on huulilleni

[H7562](#)

re·sha'.

vääryys / pahuus

7 sillä totuutta puhuu suuni ja kauhistus on huulilleni vääryys / pahuus

8 נִפְתַּל בָּהֶם אֵין פִּי אֲמַרִי־ כָּל־ בְּצַדִּיק

[H6664](#)

be·tze·dek

oikein ovat

[H3605](#)

kol-

kaikki

[H561](#)

'im·rei-

puheet

[H6310](#)

fi;

suuni

[H369](#)

'ein

eikä mitään niissä

[H0](#)

ba·hem,

niissä

[H6617](#)

nif·tal

ole vilppiä

וְעֵקֶשׁ:

[H6141](#)

ve·'ik·kesh.

ja vääryyttä

8 oikein ovat kaikki puheet suuni eikä mitään niissä ole vilppiä ja vääryyttä

9 לְמַצְאֵי וְיִשְׂרָאֵל לְמַבִּין נִכְחִים כָּל־

[H3605](#)

kul·lam

kaikki

[H5228](#)

ne·cho·chim

ne ovat selkeät niille

[H995](#)

lam·me·vin;

jotka ymmärtävät ja suorat niille

[H3477](#)

vi·sha·rim,

niille

[H4672](#)

le·mo·tze·ei

jotka ovat löytäneet

דַּעַת:

[H1847](#)

da'at.

tietämyksen

9 kaikki ne ovat selkeät niille jotka ymmärtävät ja suorat niille jotka ovat löytäneet tietämyksen

¹⁰ מִחְרוֹץ וְדַעַת כֶּסֶף וְאַל- מוֹסְרֵי קְחוּ-

[H3947](#)

ke·chu-

ottakaa vastaan varoitukseni

[H4148](#)

mu·sa·ri

varoitukseni

[H408](#)

ve'·al-

älkää

[H3701](#)

ka·sef;

hopeaa

[H1847](#)

ve'·da'at,

ja opetukseni

[H2742](#)

me·cha·rutz

kuin kultaa

נִבְחָר:

[H977](#)

niv·char.

valittua

10 ottakaa vastaan varoitukseni älkää hopeaa ja opetukseni kuin kultaa valittua

¹¹ לֹא חִפְצִים וְכֹל- מִפְּנֵי נִים חֲכָמָה טוֹבָה כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H2896](#)

to·vah

parempi on

[H2451](#)

choch·mah

viisaus

[H6443](#)

mip·pe·ni·nim;

kuin jalokivet

[H3605](#)

ve'·chol

ja kaikki

[H2656](#)

cha·fa·tzim,

kalleudet

[H3808](#)

lo

eivät

בָּהּ: יִשׁוּן-

[H7737](#)

jish·vu-

ole vertaisia

[H0](#)

vah.

Hänen

11 sillä parempi on viisaus kuin jalokivet ja kaikki kalleudet eivät ole vertaisia Hänen

¹² מִזְמוֹת וְדַעַת עֲרָמָה שְׁכַנְתִּי חֲכָמָה אֲנִי-

[H589](#)

'ani-

Minä

[H2451](#)

choch·mah

viisaus

[H7931](#)

sha·chan·ti

asun kanssa

[H6195](#)

'a·re·mah;

ymmärryksen

[H1847](#)

ve'·da'at

ja tietämyksen

[H4209](#)

me·zim·mot

harkitseva

אֶמְצָא:

[H4672](#)

'em·tza.

minut löytää

12 Minä viisaus asun kanssa ymmärryksen ja tietämyksen harkitseva minut löytää

13 וְדַרְךְ וְגֵאוֹן גְּאָה רַע שְׁנֵאת יְהוָה יִרְאֵת

[H3374](#)

jir-'at
pelko

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN

[H8130](#)

se-not

on vihaamista pahan

[H7451](#)

ra'

[H1344](#)

ge-'ah

ylpeyttä

[H1347](#)

ve'ga-'on

ja pöyhkeyttä tietä

[H1870](#)

ve'·de·rech

שְׁנֵאתִי: תִּהְיֶינָהּ וּפִי רַע

[H7451](#)

ra'

pahuuden ja suuta petollista

[H6310](#)

u·fi

[H8419](#)

tah·pu·chot

[H8130](#)

sa·ne·ti.

minä vihaan

13 pelko JAHWEH HERRAN on vihaamista pahan ylpeyttä ja pöyhkeyttä tietä pahuuden ja suuta petollista minä vihaan

14 גְּבוּרָה: לִי בִינָה אֲנִי וְתוֹשִׁיָה עֵצָה לִי-

[H0](#)

li-

minun on neuvo

[H6098](#)

'e-tzah

[H8454](#)

ve'·tu·shi-jah;

ja viisus

[H589](#)

'a-ni

Minä olen ymmärrys

[H998](#)

vi'·nah,

[H0](#)

li

minun on valta

[H1369](#)

ge·vu·rah.

14 minun on neuvo ja viisus Minä olen ymmärrys minun on valta

15 צְדָקָה: יַחְקִקוּ וְרוֹזְנִים יִמְלְכוּ מִלְכִּים בִּי

[H0](#)

bi

Minussa kuninkaat

[H4428](#)

me·la·chim

[H4427](#)

jim·lo·chu;

hallitsevat

[H7336](#)

ve'·roz·nim,

ja hallitsijat

[H2710](#)

je·cho·ke·ku

kauttani säättävät oikeutta

[H6664](#)

tze·dek.

15 Minussa kuninkaat hallitsevat ja hallitsijat kauttani säättävät oikeutta

16 צְדָקָה: שֹׁפְטֵי כָּל- וְנְדִיבִים יִשְׁרוּ שָׁרִים בִּי

[H0](#)

bi

Minussa päämiehet

[H8269](#)

sa·rim

[H8323](#)

ja·so·ru;

hallitsevat

[H5081](#)

u·ne·di·vim,

ja ruhtinaalliset

[H3605](#)

kol-

kaikki

[H8199](#)

sho·fe·tei

tuomarit

[H776](#)

tze·dek.

maan

16 Minussa päämiehet hallitsevat ja ruhtinaalliset kaikki tuomarit maan

17 אֱהָב (ק אֱהָבִי) (כ אֱהָבִיה) אֲנִי

[H589](#)

'a-ni

Minä

'o·ha·vei·ha

ch

[H157](#)

'o·ha·vai

rakastan niitä

q

[H157](#)

'e·hav;

jotka rakastavat minua

יִמְצְאוּנִי: וּמְשַׁחֲרֵי

[H7836](#)

u·me·sha·cha·rai,

ja jotka varhain etsivät löytävät minut

[H4672](#)

jim·tza·'un·ni.

17 Minä rakastan niitä jotka rakastavat minua ja jotka varhain etsivät löytävät minut

¹⁸ וְצִדְקָה: עֵתֶק הוֹן אֶתִי וְכָבוֹד עֲשֶׂר-

[H6239](#)

'o·sher-
rikkaus

[H3519](#)

ve·'cha·vod
ja kunnia

[H854](#)

'it·ti;
ovat minun luonani

[H1952](#)

hon

varallisuus

[H6276](#)

'a·tek,

kestävä

[H6666](#)

u·tze·da·kah.

ja vanhurskaus

18 rikkaus ja kunnia ovat minun luonani varallisuus kestävä ja vanhurskaus

¹⁹ וְתַבּוּאָתִי וּמִפֶּז מִחֶרוֹץ פְּרִי טוֹב

[H2896](#)

tov

parempia

[H6529](#)

pir·ji

minun hedelmäni

[H2742](#)

me·cha·rutz

ovat kuin hieno kulta

[H6337](#)

u·mip·paz;

ja puhtain kulta

[H8393](#)

u·te·vu·'a·ti,

ja minun tuloni

parempia minun hedelmäni ovat kuin hieno kulta ja puhtain kulta ja minun tuloni

נִבְחָר: מִכֶּסֶף

[H3701](#)

mik·ke·sef

kuin hopea

[H977](#)

niv·char.

valittu

19 parempia minun hedelmäni ovat kuin hieno kulta ja puhtain kulta ja minun tuloni kuin hopea valittu

²⁰ מְשַׁפֵּט: נְתִיבוֹת בְּתוֹךְ אֶהְלֵךְ צִדְקָה בְּאֶרֶח-

[H734](#)

be·'o·rach-
tiellä

[H6666](#)

tze·da·kah

vanhurskauden minä johdatan

[H1980](#)

'a·hal·lech;

keskellä

[H8432](#)

be·'toch,

polkuja

[H5410](#)

ne·ti·vot

polkuja

[H4941](#)

mish·pat.

oikeuden

20 tiellä vanhurskauden minä johdatan keskellä polkuja oikeuden

²¹ וְאַצְרֵתֵיהֶם יֵשׁ לְהִנְחִיל

[H5157](#)

le·han·chil

antaakseni perintöosan niille

[H157](#)

'o·ha·vai

minua rakastavat

[H3426](#)

jesh;

ja heidän

[H214](#)

ve·'o·tze·ro·tei·hem

aarrekammion

antaakseni perintöosan niille jotka minua rakastavat pysyvän ja heidän aarrekammion

פִּאֲמַלְאֵ:

[H4390](#)

Peh

'a·mal·le.

täyttääkseni

21 antaakseni perintöosan niille jotka minua rakastavat pysyvän ja heidän aarekammion täyttääkseni Peh

²² מִפְּעֻלָּיו קָדַם דְּרָכּוֹ יִרְאֵשׁ יִת קָנְנִי יְהוָה:

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA

[H7069](#)

ka·na·ni

omisti minut

[H7225](#)

re·shit

alus

[H1870](#)

dar·ko;

tiensä

[H6924](#)

ke·dem

muinaisia

[H4659](#)

mif·'a·lav

tekojaan

מֵאֵז:

[H227](#)

me·'az.

ennen

22 JAHWEH HERRA omisti minut alussa tiensä muinaisia tekojaan ennen

²³ אֶרֶץ: מִקְדָּמִי מֵרֵאשׁ נִסְכָּתִי מֵעוֹלָם

[H5769](#)

me·'o·lom

iankaikkisuudesta

[H5258](#)

nis·sach·ti

minut on

[H7218](#)

me·rosh,

pääksi

[H6924](#)

mik·kad·mei-

ennen olemassaoloa

[H776](#)

'a·retz.

maan

23 iankaikkisuudesta minut on asetettu pääksi ennen olemassaoloa maan

²⁴ נִכְבְּדִי מֵעֵינֹת בְּאֵין חוֹלְלֹתִי תְהִמּוֹת בְּאֵין-

[H369](#)

be·'ein-

ei vielä

[H8415](#)

te·ho·mot

syvyiksiä ollut

[H2342](#)

cho·lal·ti;

minut tuotiin esiin

[H369](#)

be·'ein

kun ei vielä lähteitä ollut

[H4599](#)

ma·'ja·not,

lähteitä ollut

[H3513](#)

nich·bad·dei-

runsaan

מִים:

[H4325](#)

ma·jim.

veden

24 ei vielä syvyiksiä ollut minut tuotiin esiin kun ei vielä lähteitä ollut runsaan veden

25 חוֹלְלֵתִי: גְּבָעוֹת לְפָנַי הַטְּבָעוּ הַרִים בְּטָרֵם

[H2962](#)

be'te-rem
ennen kuin

[H2022](#)

ha-rim
vuoret

[H2883](#)

ha-te-ba'u;
asettuivat

[H6440](#)

lif-nei
ennen kuin

[H1389](#)

ge-va'ot
kukkulat

[H2342](#)

cho-lal-ti.
tuotiin esiin

25 ennen kuin vuoret asettuivat ennen kuin kukkulat tuotiin esiin

26 עֲפָרוֹת וְרֹאשׁ וְחוּצוֹת אֶרֶץ עָשָׂה לֹא עַד-

[H5704](#)

'ad-
kun

[H3808](#)

lo
ei

[H6213](#)

'a-sah
Hän ollut tehnyt maata

[H776](#)

'e-retz

[H2351](#)

ve'chu-tzot;
ja mitä sen päällä on

[H7218](#)

ve'rosh,

[H6083](#)

a-fe-rot
ja korkeimpia osia

תֵּבֵל:

[H8398](#)

te-vel.
maailman

26 kun ei Hän ollut tehnyt maata ja mitä sen päällä on ja korkeimpia osia maailman

27 פָּנַי עַל-חֹג בְּחוּקוֹ אֲנִי שָׁם שָׁמַיִם בְּהַכִּינּוֹ

[H3559](#)

ba-ha-chi-no
kun Hän valmisti

[H8064](#)

ma-jim
taivaat

[H8033](#)

sham
siellä

[H589](#)

'a-ni;
minä olin

[H2710](#)

be'chu-kov
kun Hän piirsi

[H2329](#)

chug,
rajan

[H5921](#)

'al-
päälle

[H6440](#)

pe-nei
pinnan

תְּהוֹם:

[H8415](#)

te-hom.
syvyyden

27 kun Hän valmisti taivaat siellä minä olin kun Hän piirsi rajan päälle pinnan syvyyden

28 תְּהוֹם: עֵינֹת בְּעֶזֶז מִמַּעַל שְׁחָקִים בְּאַמְצוֹ

[H553](#)

be'am-me-tzo
kun Hän vahvisti

[H7834](#)

she-cha-kim
pilvet

[H4605](#)

mi-ma'al;
yläpuolelle

[H5810](#)

ba'a-zoz,
teki vahvaksi

[H5869](#)

i-not
lähteet

[H8415](#)

te-hom
syvyyden

28 kun Hän vahvisti pilvet yläpuolelle teki vahvaksi lähteet syvyyden

29. פִּיּוֹ יַעֲבְרוּ- לֹא וּמֵיִם חָקוּ לַיָּם בְּשׁוּמוֹ

[H7760](#)
be'su-mo
kun Hän määräsi merelle

[H3220](#)
lai-jam
merelle

[H2706](#)
chuk-ko,
rajat

[H4325](#)
u-ma-jim
ja vedelle

[H3808](#) [H5674](#)
lo ja'av-ru-
etteivät ne ylittäisi

[H6310](#)
fiv;
rantoja

אָרֶץ: מוֹסְדֵי בְּחוּקוֹ

[H2710](#)
be'chu-ko,
ja asetti

[H4144](#)
mos-dei
perustukset

[H776](#)
'a-retz.
maan

29 kun Hän määräsi merelle rajat ja vedelle etteivät ne ylittäisi rantoja ja asetti perustukset maan

30 וָאֵהְיָה אֶצְלוֹ וְאֵהְיָה אָמוֹן

[H1961](#)
va'eh-jeh
silloin olin

[H681](#)
etz-lo,
Hänen vierellään rakennusmestarina / arkkitehtinä * ja olin

[H525](#)
a-mon

[H1961](#)
va'eh-jeh

בְּכָל- לְפָנָיו מִשְׁחָקֵת יוֹם יוֹם שֶׁעָשִׂעִים

[H8191](#)
'a-shu-'im
iloinen

[H3117](#) [H3117](#) [H7832](#)
jom jom; me-sa-che-ket
päivästä päivään ja iloitsin

[H6440](#)
le-fa-nav
Hänen kasvojen edessä kaiken

[H3605](#)
be'chol

עֵת:

[H6256](#)
'et.
aikaa

30 silloin olin Hänen vierellään rakennusmestarina / arkkitehtinä * ja olin iloinen päivästä päivään ja iloitsin Hänen kasvojen edessä kaiken aikaa

31 בְּנֵי אֶת- וְשֶׁעָשִׂעִי אֶרְצוֹ בְּתֵבֶל מִשְׁחָקֵת

[H7832](#)
me-sa-che-ket
iloitsin

[H8398](#)
be'te-vel
maan

[H776](#)
ar-tzo;
pinnalla

[H8191](#)
ve'sha-'a-shu-'ai,
ja ilonani olivat

[H853](#)
'et-
ET

[H1121](#)
be'nei
lapset

פִּי אָדָם:

[H120](#) Peh
'a-dam.
ihmisten

31 iloitsin maan pinnalla ja ilonani olivat ET lapset ihmisten Peh

32 וְאֲשֶׁרֵי לִי שָׁמְעוּ-בְנִים וְעַתָּה דַרְכֵי

[H6258](#)
ve-'at-tah
nyt

[H1121](#)
va-nim
lapset

[H8085](#)
shim-'u-
kuunnelkaa

[H0](#) [H835](#)
li; ve-'ash-rei,
minua sillä siunattuja ovat ne jotka tieni

[H1870](#)
de-ra-chai

יִשְׁמְרוּ:

[H8104](#)
jish-mo-ru.
pitävät

32 nyt lapset kuunnelkaa minua sillä siunattuja ovat ne jotka tieni pitävät

33 תִּפְרָעוּ: וְאַל- וַחֲכָמוּ מוֹסֵר שָׁמְעוּ

[H8085](#)
shim-'u
kuunnelkaa

[H4148](#)
mu-sar
varoitusta

[H2449](#)
va-cha-cha-mu,
olkaa viisaat

[H408](#)
ve-'al-
ja älkää

[H6544](#)
tif-ra-'u.
päästäkö irti siitä

33 kuunnelkaa varoitusta olkaa viisaat ja älkää päästäkö irti siitä

34 דַּלְתֹתַי עַל- לְשִׁקְד לִי שִׁמְעֵ אָדָם אֲשֶׁרֵי

[H835](#)
'ash-rei
siunattu se

[H120](#)
'a-dam
ihminen

[H8085](#)
sho-me-'a'
joka kuuntelee minua

[H0](#)
li

[H8245](#)
lish-kod
joka vahtii

[H5921](#)
'al-

[H1817](#)
dal-to-tai
ovillani

פְּתַחֵי: מְזוֹזֹת לְשֹׁמֵר יוֹם יוֹם

[H3117](#) [H3117](#) [H8104](#)
jom jom; li-she-mor,
päivästä päivään joka vartioi

[H4201](#) [H6607](#)
me-zu-zot pe-ta-chai.
sisäänkäynnillä porttieni

34 siunattu se ihminen joka kuuntelee minua joka vahtii ovillani päivästä päivään joka vartioi sisäänkäynnillä porttieni

35 וַיִּפְקֵ חַיִּים (ק מְצָא) (כ מְצָאֵי) מְצָאֵי כִי

[H3588](#) [H4672](#)
ki mo-tze-'i
sillä joka löytää minut

mo-tze-'ei ch

[H4672](#)
ma-tza
löytää

q [H2416](#)
chaj-jim;
elämän

[H6329](#)
vai-ja-fek
ja saa

מִיְהוָה: רְצוֹן

[H7522](#) [H3068](#)
ra-tzon, JAH-WEH.
mielisuosion JAHWEH HERRAN

35 sillä joka löytää minut löytää elämän ja saa mielisuosion JAHWEH HERRAN

³⁶ וְחֹטְאֵי חֵמֵס כֹּל־נַפְשׁוֹ מִשְׂנְאֵי

[H2398](#)

ve'cho·te·i

mutta joka tekee syntiä tekee väkivaltaa sielulleen

[H2554](#)

cho·mes

[H5315](#)

naf·sho;

[H3605](#)

kol-

kaikki

[H8130](#)

me·san·'ai,

jotka vihaavat minua

פְּמֹת: אֲהָבוּ

[H157](#)

'a·ha·vu

rakastavat

[H4194](#)

ma·vet.

kuolemaa

Peh

36 mutta joka tekee syntiä tekee väkivaltaa sielulleen kaikki jotka vihaavat minua rakastavat kuolemaa Peh

Sananlaskut 9 (Proverbs 9)

¹ שְׁבַעֲהָ: עֲמוּדֶיהָ חֲצֵבָה בֵּיתָהּ בְּנִתָהּ חֲכָמוֹת

[H2454](#)

cha·che·mot
viisaus

[H1129](#)

ba·ne·tah
on rakentanut talonsa

[H1004](#)

ve'i·tah;
hakannut siihen pylvästä

[H2672](#)

cha·tze·vah
hakannut siihen pylvästä

[H5982](#)

'am·mu·dei·ha

[H7651](#)

shiv·'ah.
seitsemän

1 viisaus on rakentanut talonsa hakannut siihen pylvästä seitsemän

² עֲרֹכָה אֶף יֵינָה מִסְכָּה טְבַחָה טְבַחָה

[H2873](#)

ta·ve·chah
teurastanut

[H2874](#)

tiv·chah
teuraan

[H4537](#)

ma·se·chah
sekoittanut

[H3196](#)

jei·nah;
viinin

[H637](#)

'af,
myös

[H6186](#)

'a·re·chah
kattanut

שְׁלֹחָנָה:

[H7979](#)

shul·cha·nah.
pöydän

2 teurastanut teuraan sekoittanut viinin myös kattanut pöydän

³ קָרַת: מְרֹמֵי גִפֵּי עַל-תְּקָרָא נְעֻרְתֶּיהָ שְׁלַחָה

[H7971](#)

sha·le·chah
lähettänyt

[H5291](#)

na·'a·ro·tei·ha
palvelijattarensa

[H7121](#)

tik·ra;
huutaa

[H5921](#)

'al-
päällä

[H1610](#)

gap·pei,
korkeimpien paikkojen

[H4791](#)

me·ro·mei
kaupungin

[H7176](#)

ka·ret.
kaupungin

3 lähettänyt palvelijattarensa huutaa päällä korkeimpien paikkojen kaupungin

⁴ אִמְרָה לֵב חֲסֵר-הֵנָּה יִסֵּר פְּתִי מִי-

[H4310](#)

mi-
kuka on yksinkertainen

[H6612](#)

fe·ti
poiketkoon tänne

[H5493](#)

ja·sur
tänne ilman sydäntä

[H2008](#)

hen·nah;
ilman sydäntä

[H2638](#)

cha·sar-
ilman sydäntä

[H3820](#)

lev,
sydäntä oleville

[H559](#)

'a·me·rah
sanoo

לוֹ:

[H0](#)

lo.
Hän

4 kuka on yksinkertainen poiketkoon tänne ilman sydäntä oleville sanoo Hän

⁵ מַסְכֶּתִי: בֵּיַן וְשֵׁתוֹ בְּלַחְמֵי לֶחֶמוֹ לְכוּ

[H1980](#)

le·chu
tule

[H3898](#)

la·cha·mu
syö

[H3899](#)

ve'·la·cha·mi;
leipääni

[H8354](#)

u·she·tu,
ja juo

[H3196](#)

be'·ja·jin
viiniä

[H4537](#)

ma·sa·che·ti.
sekoittamaani

5 tule syö leipääni ja juo viiniä sekoittamaani

⁶ בֵּינָה: בְּדַרְךְ וְאַשְׁרוּ וְחִיו פְּתָאִים עֲזָבוּ

[H5800](#)

'iz·vu
hylkää

[H6612](#)

fe·ta·jim
yksinkertaisuus

[H2421](#)

vi'ch·ju;
elä

[H833](#)

ve'·'ish·ru,
ja kulje

[H1870](#)

be'·de·rech
tiellä

[H998](#)

bi·nah.
ymmärryksen

6 hylkää yksinkertaisuus elä ja kulje tiellä ymmärryksen

⁷ לְרָשָׁע וּמוֹכֵיחַ קִלּוֹן לוֹ לִקְחַ לֵץ יֹסֵר

[H3256](#)

jo·ser
joka kurittaa pilkkaajaa

[H3887](#)

letz,

[H3947](#)

lo·ke·ach

[H0](#)

lo

[H7036](#)

ka·lon;

[H3198](#)

u·mo·chi·ach
ja joka nuhtelee

[H7563](#)

le·ra·sha'

pahantekijää

מוֹמוֹ:

[H3971](#)

mu·mo.

häpeätahran

7 joka kurittaa pilkkaajaa vastaanottaa itselleen häpeän ja joka nuhtelee pahantekijää häpeätahran

⁸ לְחַכְּם הוֹכַח . שְׁנֵאָרְךָ פֶּן־ לֵץ תּוֹכַח אַל־

[H408](#)

'al-
älä

[H3198](#)

to·chach
nuhtelee

[H3887](#)

letz

pilkkaajaa ettei

[H6435](#)

pen-

[H8130](#)

jis·na'·e·ka;

hän vihaisi sinua nuhtelee

[H3198](#)

ho·chach

[H2450](#)

le·cha·cham,

viisasta

וַיֵּאֱהָבְךָ:

[H157](#)

ve'·je'·e·ha·ve·ka.

ja hän rakastaa sinua

8 älä nuhtelee pilkkaajaa ettei hän vihaisi sinua nuhtelee viisasta ja hän rakastaa sinua

⁹ וַיֹּסֶף לְצַדִּיק הוֹדַע עוֹד וַיְחַכְּם לְחַכְּם תֵּן

[H5414](#)

ten
anna

[H2450](#)

le·cha·chom
viisaalle

[H2449](#)

ve'·jech·kam-
ja hän viisastuu

[H5750](#)

od;
yhä

[H3045](#)

ho·da'
opeta

[H6662](#)

le·tzad·dik,
vanhurskasta

[H3254](#)

ve'·jo·sef
ja hän lisääntyy

פֶּה לִקְחָהּ:

[H3948](#)

Peh

le·kach.

oppineisuudessa

9 anna viisaalle ja hän viisastuu yhä opeta vanhurskasta ja hän lisääntyy oppineisuudessa Peh

¹⁰ קְדוּשִׁים וְדַעַת יְהוָה יִרְאֵת חֲכָמָה תְּחִלַּת

[H8462](#)

te·chil·lat

alku

[H2451](#)

choch·mah

viisauden on

[H3374](#)

jir·'at

pelko

[H3069](#)

JAH·WEH;

JAHWEH HERRAN ja tunteminen pyhän

[H1847](#)

ve·da·'at

[H6918](#)

ke·do·shim

בִּינָה:

[H998](#)

bi·nah.

on ymmärrys

10 alku viisauden on pelko JAHWEH HERRAN ja tunteminen pyhän on ymmärrys

¹¹ חַיִּים: שָׁנוֹת לְךָ וַיֹּסִיפוּ יָמֶיךָ יָרְבוּ בִּי כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H0](#)

vi'

minussa

[H7235](#)

jir·bu

lisääntyvät päiväsi

[H3117](#)

ja·mei·cha;

ja tulee lisää

[H3254](#)

ve·'jo·si·fu

[H0](#)

le·cha,

sinulle

[H8141](#)

she·not

vuosia

[H2416](#)

chaj·jim.

elämäsi

11 sillä minussa lisääntyvät päiväsi ja tulee lisää sinulle vuosia elämäsi

¹² תִּשָּׂא: לְבַדְּךָ וּלְצֶפְתָּ לְךָ חֲכָמָתָּ חֲכָמָתָּ אִם-

[H518](#)

'im-

jos

[H2449](#)

cha·cham·ta

olet viisas

[H2449](#)

cha·cham·ta

olet viisas

[H0](#)

lach;

itsellesi jos pilkkaat

[H3887](#)

ve·'latz·ta,

yksin

[H905](#)

le·vad·de·cha

[H5375](#)

tis·sa.

kannat sen

12 jos olet viisas olet viisas itsellesi jos pilkkaat yksin kannat sen

¹³ יָדְעָה וּבַל- פְּתִיּוֹת הַמַּיָּה כְּסִילוֹת אִשֶּׁת

[H802](#)

'e·shet

nainen

[H3687](#)

ke·si·lut

tyhmä

[H1993](#)

ho·mi·jah;

huutaa

[H6615](#)

pe·tai·jut,

on yksinkertainen ja tuskin

[H1077](#)

u·val-

[H3045](#)

ja·de·'ah

tietää

מָה:

[H4100](#)

mah.

mitään

13 nainen tyhmä huutaa on yksinkertainen ja tuskin tietää mitään

¹⁴ קָרַת: מְרֵמֵי כִסֵּא עַל-בֵּיתָהּ לְפֶתַח וַיֵּשְׁבָה

[H3427](#)

ve'·ja·she·vah
hän istuu

[H6607](#)

le·fe·tach
ovella

[H1004](#)

be'i·tah;
talonsa

[H5921](#)

'al-

[H3678](#)

kis·se,
istuimella

[H4791](#)

me·ro·mei
korkeilla

[H7176](#)

ka·ret.
paikoilla

14 hän istuu ovella talonsa istuimella korkeilla paikoilla

¹⁵ אֲרַחֲוֹתָם: הַמִּישְׁרִים דְּרֹךְ לְעֵבְרֵי-לְקָרָא

[H7121](#)

lik·ro
hän kutsuu

[H5674](#)

le·'oe·rei-
ohikulkijoita

[H1870](#)

da·rech;
tiellä

[H3474](#)

ham·jash·she·rim,
jotka kulkevat suoraa

[H734](#)

o·re·cho·tam.
polkua

15 hän kutsuu ohikulkijoita tiellä jotka kulkevat suoraa polkua

¹⁶ וְאָמְרָה לֵב וַחֲסֹר-הֵנָּה יִסֹּר פְּתֵי מִי-

[H4310](#)

mi-
kuka on typerä

[H6612](#)

fe·ti

[H5493](#)

ja·sur
poiketkoon

[H2008](#)

hen·nah;
tänne

[H2638](#)

va·cha·sar-
ja ilman

[H3820](#)

lev,
sydäntä oleville

[H559](#)

ve'·'a·me·rah
sanoo

לוֹ:

[H0](#)

lo.

hän

16 kuka on typerä poiketkoon tänne ja ilman sydäntä oleville sanoo hän

¹⁷ יִנְעָם: סִתְרִים וְלֶחֶם יִמְתְּקוּ גְנוּבִים מֵיִם-

[H4325](#)

ma·jim-
vesi

[H1589](#)

ge·nu·vim
varastettu

[H4985](#)

jim·ta·ku;
on makeaa

[H3899](#)

ve'·le·chem
ja leipä

[H5643](#)

se·ta·rim
salattu

[H5276](#)

jim·'am.
on suloista

17 vesi varastettu on makeaa ja leipä salattu on suloista

¹⁸ - שְׂאוֹל בְּעַמִּיקֵי שָׁם רְפָאִים כִּי- יָדַע וְלֹא-

[H3808](#)

ve'lo-
mutta ei

[H3045](#)

ja-da'
hän tiedä että

[H3588](#)

ki-

[H7496](#)

re-fa'im

[H8033](#)

sham;

[H6012](#)

be'im-kei

[H7585](#)

she'ol

sheolin / manalan

פִּקְרָאֵיהָ:

[H7121](#)

Peh

ke·ru·ei·ha.

hänen vieraansa

18 mutta ei hän tiedä että haamut kuolleiden ovat siellä / syvyyksissä sheolin / manalan hänen vieraansa Peh

Sananlaskut 10 (Proverbs 10)

¹ וּבֵן אָב יִשְׂמַח חָכֵם בֶּן פֹּשֵׁל מְשָׁלִי

[H4912](#)
mish-lei,
sananlaskut

[H8010](#)
She-lo-moh
Shalomon

Peh [H1121](#) [H2450](#)
ben cha-chom
pojasta viisaasta

[H8055](#)
je-sam-mach-
iloiitsee

[H1](#)
'av;
isä

[H1121](#)
u-ven
mutta poika

אָמוֹ: תּוֹגַת כֶּסֶל

[H3684](#)
ke-sil,
tyhmä

[H8424](#)
tu-gat
on murhe

[H517](#)
im-mo.
äidilleen

1 sananlaskut Shalomon Peh pojasta viisaasta iloiitsee isä mutta poika tyhmä on murhe äidilleen

² תִּצִיל וְצַדִּיקָה רָשָׁע אוֹצְרוֹת יוֹעִילוּ לֹא-

[H3808](#)
lo-
ei

[H3276](#)
jo'i-lu
hyödytä

[H214](#)
otz-rot
aarteet

[H7562](#)
re-sha';
vääryyden

[H6666](#)
u-tze-da-kah,
mutta vanhurskaus

[H5337](#)
tatz-tzil
vapauttaa

מָמוֹת:

[H4194](#)
mi-ma-vet.
kuolemasta

2 ei hyödytä aarteet vääryyden mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta

³ וְהֵיֹת צַדִּיק נֶפֶשׁ יְהוָה יִרְעִיב לֹא-

[H3808](#)
lo-
ei

[H7456](#)
jar-iv
anna kärsiä nälkää

[H3068](#)
JAH-WEH
HERRA

[H5315](#)
ne-fesh
sielun

[H6662](#)
tzad-dik;
vanhurskaan

[H1942](#)
ve'hav-vat
mutta vääryydellä

saadut

יְהִדֹף: רָשָׁעִים

[H7563](#)
re-sha'im
väärintekijän

[H1920](#)
jeh-dof.
Hän heittää pois

3 ei anna kärsiä nälkää JAHWEH HERRA sielun vanhurskaan mutta vääryydellä saadut väärintekijän Hän heittää pois

⁴ תַּעֲשִׂיר: חֲרוּצִים וַיֵּד רְמִיָּה כֹּף- עֲשֵׂה רֹאשׁ

[H7326](#)
rash,
köyhäksi

[H6213](#)
'o-seh
tekee

[H3709](#)
chaf-
käsi

[H7423](#)
re-mi-jah;
laiska

[H3027](#)
ve'jad
mutta käsi

[H2742](#)
cha-ru-tzim
ahkera

[H6238](#)
ta'a-shir.
kasvattaa vaurautta

4 köyhäksi tekee käsi laiska mutta käsi ahkera kasvattaa vaurautta

⁵ בֵּן בֶּקֶצִיר נִרְדָּם מִשְׁכִּיל בֵּן בֶּקֶיץ אִגֵּר

[H103](#)
'o-ger
kerää

[H7019](#)
bak-ka-jitz
kesällä

[H1121](#)
ben
poika

[H7919](#)
mas-kil;
älykäs

[H7290](#)
nir-dam
nukkuu

[H7105](#)
bak-ka-tzir,
sadonkorjuun aikana

[H1121](#)
ben
poika

מְבִישׁ:

[H954](#)
me-vish.
häpeällinen

5 kerää kesällä poika älykäs nukkuu sadonkorjuun aikana poika häpeällinen

⁶ יְכֹסֶה רְשָׁעִים וּפִי צַדִּיק לְרֹאשׁ בְּרָכוֹת

[H1293](#)
be'ra-chot
siunaus

[H7218](#)
le-rosh
pään päällä on

[H6662](#)
tzad-dik;
vanhurskaan

[H6310](#)
u-fi
mutta suun

[H7563](#)
re-sha'im,
väärä

[H3680](#)
je-chas-seh
peittää

vanhurskaan mutta suun väärä väärä

חָמָס:

[H2555](#)
cha-mas.
väärä / väkivalta

6 siunaus pään päällä on vanhurskaan mutta suun väärä väärä väärä väärä väärä / väkivalta

⁷ יִרְקַב: רְשָׁעִים וְשֵׁם לְבָרָכָה צַדִּיק זִכָּר

[H2143](#)
ze-cher
muisto

[H6662](#)
tzad-dik
vanhurskaan on

[H1293](#)
liv-ra-chah;
siunauksen lähde

[H8034](#)
ve'shem
mutta nimi

[H7563](#)
re-sha'im
jumalattoman

[H7537](#)
jir-kav.
mätänee

7 muisto vanhurskaan on siunauksen lähde mutta nimi jumalattoman mätänee

⁸ יִלְבֹּט׃ שְׁפָתַיִם וְאֵיל מְצוֹת יִקַּח לֵב חָכָם-

[H2450](#)
cha·cham-
viisas

[H3820](#) [H3947](#)
lev jik·kach
sydän ottaa vastaan

[H4687](#)
mitz·vot;
käskyt

[H191](#)
ve'·e·vil
mutta hullu

[H8193](#)
se·fa·ta·jim,
suustaan

[H3832](#)
jil·la·vet.
ne heittää pois

8 viisas sydän ottaa vastaan käskyt mutta hullu suustaan ne heittää pois

⁹ דַּרְכָּיו וּמַעֲקֹשׁ בְּטַח יִלָּךְ בַּתָּם הוֹלֵךְ׃

[H1980](#)
ho·lech
joka vaeltaa

[H8537](#)
bat·tom
viattomuudessa

[H1980](#)
je·lech
vaeltaa

[H983](#)
be'·tach;
turvallisesti

[H6140](#)
u·me'·ak·kesh
mutta joka vääristää

[H1870](#)
de·ra·chav,
tiensä

joka vaeltaa viattomuudessa vaeltaa turvallisesti mutta joka vääristää tiensä

יִוָּדַע׃

[H3045](#)
jiv·va·de·a'.
tulee tunnetuksi

9 joka vaeltaa viattomuudessa vaeltaa turvallisesti mutta joka vääristää tiensä tulee tunnetuksi

¹⁰ יִלְבֹּט׃ שְׁפָתַיִם וְאֵיל עֵצָבֶת יִתֵּן עֵינַיִן קִרְיָן׃

[H7169](#)
ko·retz
joka iskee silmää

[H5869](#) [H5414](#)
'a·jin jit·ten
aiheuttaa murhetta

[H6094](#)
'atz·tza·vet;
ja tyhmä

[H191](#)
ve'·e·vil
suustaan

[H8193](#)
se·fa·ta·jim,
suustaan

[H3832](#)
jil·la·vet.
kaatuu

joka iskee silmää aiheuttaa murhetta ja tyhmä suustaan kaatuu

10 joka iskee silmää aiheuttaa murhetta ja tyhmä suustaan kaatuu

¹¹ יִכְסֶּה רִשְׁעִים וּפִי צְדִיק וּפִי חַיִּים מְקוֹר׃

[H4726](#)
me·kor
lähde

[H2416](#)
chaj·jim
elämän

[H6310](#)
pi
on suu

[H6662](#)
tzad·dik;
vanhurskaan

[H6310](#)
u·fi
mutta suun jumalattoman

[H7563](#)
re·sha'·im,
peittää

[H3680](#)
je·chas·seh
peittää

lähde elämän on suu vanhurskaan mutta suun jumalattoman peittää väkivalta / vääritys (1776 Biblia)

חַמָּס׃

[H2555](#)
cha·mas.
väkivalta / vääritys (1776 Biblia)

11 lähde elämän on suu vanhurskaan mutta suun jumalattoman peittää väkivalta / vääritys (1776 Biblia)

¹² פְּשָׁעִים כָּל- וְעַל מְדָנִים תְּעוֹרֵר שְׁנֵאָה

[H8135](#)
ne-'ah
viha

[H5782](#)
te-'o-rer
herättää

[H4090](#)
me-da-nim;
riitoja

[H5921](#)
ve-'al
mutta

[H3605](#)
kol-
kaikki

[H6588](#)
pe-sha-'im,
synnit

אֶהְבָּה: תְּכֶסֶה

[H3680](#)
te-chas-seh
pois pyyhkii

[H160](#)
'a-ha-vah.
rakkaus

12 viha herättää riitoja mutta kaikki synnit pois pyyhkii rakkaus

¹³ לָגוּ וְשָׁבַט חֲכָמָה תִּמְצֵא נָבוֹן בְּשִׁפְתָי

[H8193](#)
be-'sif-tei
huuilta

[H995](#)
na-von
ymmärtäväisen löytyy

[H4672](#)
tim-ma-tze
viisaus

[H2451](#)
choch-mah
viisaus

[H7626](#)
ve-'she-vet,
mutta kepillä

[H1460](#)
le-gev
selkään

לֵב: חָסֵר-

[H2638](#)
cha-sar-

[H3820](#)
lev.
sydämettömälle

13 huuilta ymmärtäväisen löytyy viisaus mutta kepillä selkään sydämettömälle

¹⁴ מַחְתָּה אֵוִיל וּפִי- דַעַת יִצְפְּנוּ- חֲכָמִים

[H2450](#)
cha-cha-mim
viisaat

[H6845](#)
jitz-pe-nu-
keräävät

[H1847](#)
da-'at;
tietämystä

[H6310](#)
u-fi-
mutta suu

[H191](#)
'e-vil
tyhmän

[H4288](#)
me-chit-tah
tuhoa

קִרְבָּה:

[H7138](#)
ke-ro-vah.
on lähellä

14 viisaat keräävät tietämystä mutta suu tyhmän tuhoa on lähellä

¹⁵ דְּלִים מַחְתַּת עֵזוֹ קִרְיַת עֶשְׂרִי הוֹן

[H1952](#)
hon
varallisuus

[H6223](#)
'a-shir
rikkaan

[H7151](#)
kir-jat
hänen kaupunkinsa

[H5797](#)
uz-zo;
on vahva

[H4288](#)
me-chit-tat
kauhu on

[H1800](#)
dal-lim
köyhän

רִישׁוֹם:

[H7389](#)

rei·sham.

hänen köyhyytensä

15 varallisuus rikkaan hänen kaupunkinsa on vahva kauhu on köyhän hänen köyhyytensä

¹⁶ לַחֲטָאֵת: רָשָׁע תְּבוֹאֵת לְחַיִּים צְדִיק פְּעֻלַּת

[H6468](#)

pe·ul·lat

työ

[H6662](#)

tzad·dik

vanhurskaan tuottaa elämää mutta tulot

[H2416](#)

le·chaj·jim;

[H8393](#)

te·vu·'at

[H7563](#)

ra·sha'

jumalattoman syntiä

[H2403](#)

le·chat·tat.

16 työ vanhurskaan tuottaa elämää mutta tulot jumalattoman syntiä

¹⁷ וְעוֹזֵב מוֹסֵר שׁוֹמֵר לְחַיִּים אֶרַח

[H734](#)

'o·rach

polulla

[H2416](#)

le·chaj·jim

elämän on se

[H8104](#)

sho·mer

joka ottaa huomioon varoituksen

[H4148](#)

mu·sar;

[H5800](#)

ve·'o·zev

mutta joka hylkää

מִתְעָה: תּוֹכַחַת

[H8433](#)

to·cha·chat

moitteet

[H8582](#)

mat·'eh.

eksyy

17 polulla elämän on se joka ottaa huomioon varoituksen mutta joka hylkää moitteet eksyy

¹⁸ דְּבָהּ וּמוֹצֵא שָׁקֵר שְׂפִיתַי־ שֶׁנֶּאֱהָ מְכַסֶּה

[H3680](#)

me·chas·seh

joka kätkee

[H8135](#)

ne·'ah

vihansa

[H8193](#)

sif·tei-

huulilla

[H8267](#)

sha·ker;

petollisilla

[H3318](#)

u·mo·tzi

ja levittää

[H1681](#)

dib·bah,

pahaa puhetta

כְּסִיל: הוּא

[H1931](#)

hu

hän on

[H3684](#)

che·sil.

tyhmä

18 joka kätkee vihansa huulilla petollisilla ja levittää pahaa puhetta hän on tyhmä

¹⁹ וְחֹשֶׁךְ פְּשַׁע יַחְדָּל- לֹא דְבָרִים בְּרֹב

[H7230](#)

be·'ro

runsaudessa

[H1697](#)

de·va·rim

sanojen

[H3808](#)

lo

ei

[H2308](#)

jech·dal-

lopu

[H6588](#)

pa·sha';

synti

[H2820](#)

ve·cho·sech

mutta joka hillitsee

מִשְׁכִּיל: שֹׁפְתֵיו

[H8193](#)
se·fa·tav
huulensa

[H7919](#)
mas·kil.
on älykäs

19 runsaudessa sanojen ei loppu synty mutta joka hillitsee huulensa on älykäs

20 כִּמְעָט: רְשָׁעִים לֵב צְדִיק לְשׁוֹן נְבָחַר כְּסֶף

[H3701](#)
ke·sef
hopeaa

[H977](#)
niv·chor
valituinta

[H3956](#)
le·shon
on kieli

[H6662](#)
tzad·dik;
vanhurskaan

[H3820](#)
lev
sydän

[H7563](#)
re·sha·'im
jumalattoman

[H4592](#)
kim·'at.
vähäarvoinen

20 hopeaa valituinta on kieli vanhurskaan sydän jumalattoman vähäarvoinen

21 לֵב בַּחֲסָר- וְאֵילִים רַבִּים יָרְעוּ צְדִיק שֹׁפְתֵי

[H8193](#)
sif·tei
huulet

[H6662](#)
tzad·dik
vanhurskaan

[H7462](#)
jir·'u
ruokkivat

[H7227](#)
rab·bim;
monia

[H191](#)
ve·'e·vi·lim,
mutta tyhvät

[H2638](#)
ba·cha·sar-
puutteessa

[H3820](#)
lev
älyn

יָמוּתוּ:

[H4191](#)
ja·mu·tu.
kuolevat

21 huulet vanhurskaan ruokkivat monia mutta tyhvät puutteessa älyn kuolevat

22 עֵצֶב יוֹסֵף וְלֹא- תַעֲשִׂיר הִיא יְהוָה בְּרִכַּת

[H1293](#)
bir·kat
siunaus

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H1931](#)
hi
se

[H6238](#)
ta·'a·shir;
tekee rikkaaksi

[H3808](#)
ve·'lo-
eikä

[H3254](#)
jo·sif
Hän lisää

[H6089](#)
'e·tzev
surua

עִמָּה:

[H5973](#)
'im·mah.
mukaan siihen

22 siunaus JAHWEH HERRAN se tekee rikkaaksi eikä Hän lisää surua mukaan siihen

23 לְאִישׁ וְחִכְמָה זְמָה עֲשׂוֹת לְכֶסֶל כְּשֹׁחֹק

[H7814](#)
kis·chok
nauraa

[H3684](#)
lich·sil
tyhmä

[H6213](#)
a·sot
tehdessään

[H2154](#)
zim·mah;
ilkeyttä

[H2451](#)
ve·'cha·che·mah,
mutta viisas

[H376](#)
le·'ish
mies

תְּבוּנָה:

[H8394](#)

te·vu·nah.

on älykäs

23 nauraa tyhmä tehdessään ilkeyttä mutta viisas mies on älykäs

²⁴ וְתַאֲוֹת תְּבוּאָנוּ הֵיא רָשָׁע מְגוֹרֵת

[H4034](#)

me·go·rat

pelot

[H7563](#)

ra·sho'

jumalattoman ne

[H1931](#)

hi

[H935](#)

te·vo·'en·nu;

heitä kohtaa

[H8378](#)

ve·ta·'a·vat

mutta sydämen toiveet

יִתֵּן: צְדִיקִים

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaalle

[H5414](#)

jit·ten.

annetaan

24 pelot jumalattoman ne heitä kohtaa mutta sydämen toiveet vanhurskaalle annetaan

²⁵ יְסוּד וְצְדִיק רָשָׁע וְאֵין סוּפָה כַּעֲבוּר

[H5674](#)

ka·a·vor

niinkuin menee ohi myrskytuuli

[H5492](#)

su·fah

niin ei enää ole

[H369](#)

ve·'ein

jumalatonta mutta vanhurskaan perustus

[H7563](#)

ra·sha';

[H6662](#)

ve·tzad·dik,

[H3247](#)

je·sod

עוֹלָם:

[H5769](#)

o·lam.

on iankaikkinen

25 niinkuin menee ohi myrskytuuli niin ei enää ole jumalatonta mutta vanhurskaan perustus on iankaikkinen

²⁶ הָעֵצֶל כִּן לְעֵינַיִם וְכַעֲשָׁן לְשֵׁנַיִם כַּחֲמֵץ

[H2558](#)

ka·cho·metz

kuin etikka

[H8127](#)

lash·shin·na·jim,

hampaille

[H6227](#)

ve·'che·'a·shan

ja savu

[H5869](#)

la·'ei·na·jim;

silmille

[H3651](#)

ken

niin on

[H6102](#)

he·'a·tzal,

laiska

לְשֵׁלְחָיו:

[H7971](#)

le·sho·le·chav.

lähettäjälleen

26 kuin etikka hampaille ja savu silmille niin on laiska lähettäjälleen

27 רְשָׁעִים וְשָׁנוֹת יָמֵם תּוֹסִיף יְהוָה יִרְאֵת

[H3374](#)
jir-'at
pelko

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H3254](#)
to-sif
tuo lisää

[H3117](#)
ja-mim;
päiviä

[H8141](#)
u-she-not
mutta vuodet

[H7563](#)
re-sha-'im
vääräydyntekijöiden

תִּקְצַרְנָה:

[H7114](#)

tik-tzo-re-nah.
vähenevät

27 pelko JAHWEH HERRAN tuo lisää päiviä mutta vuodet vääräydyntekijöiden vähenevät

28 רְשָׁעִים וְתִקְוֹת שְׂמֵחָה צְדִיקִים תּוֹחֵלֵת

[H8431](#)
to-che-let
odotus

[H6662](#)
tzad-di-kim
vanhurskaiden

[H8057](#)
sim-chah;
on ilo

[H8615](#)
ve-'tik-vat
mutta toivo

[H7563](#)
re-sha-'im
pahantekijöiden

תֵּאבֵד:

[H6](#)

to-ved.
katoaa

28 odotus vanhurskaiden on ilo mutta toivo pahantekijöiden katoaa

29 לְפַעֲלֵי וּמַחֲתָה יְהוָה דֶּרֶךְ לַתָּם מְעוֹז

[H4581](#)
ma-'oz
turvapaikka

[H8537](#)
lat-tom
oikeamielisten on tie

[H1870](#)
de-rech

[H3068](#)
JAH·WEH;
JAHWEH HERRAN

[H4288](#)
u-me-chit-tah,
mutta tuho

[H6466](#)
le-fo-'a-lei
tekijöille

אֵוֶן:

[H205](#)

'a-ven.
pahuuden

29 turvapaikka oikeamielisten on tie JAHWEH HERRAN mutta tuho tekijöille pahuuden

30 לֹא וְרְשָׁעִים יִמוּט בַּל־ לְעוֹלָם צְדִיק

[H6662](#)
tzad-dik
vanhurskas

[H5769](#)
le-'o-lam
iankaikkisesti

[H1077](#)
bal-
ei

[H4131](#)
jim-mot;
järky

[H7563](#)
u-re-sha-'im,
mutta vääräydyntekijät eivät

[H3808](#)
lo

אֶרֶץ: יִשְׁכְּנוּ-

[H7931](#)

jish·ke·nu-
saa asua

[H776](#)

'a·retz.
maan päällä

30 vanhurskas iankaikkisesti ei järky mutta vääryydentekijät eivät saa asua maan päällä

³¹ תַּהֲפֹכֹת וּלְשׁוֹן חֲכָמָה יָנוּב צְדִיק פִּי-

[H6310](#)

pi-
suu

[H6662](#)

tzad·dik
vanhurskaan

[H5107](#)

ja·nuv
tuottaa hedelmää

[H2451](#)

choch·mah
viisauden

[H3956](#)

u·le·shon
mutta kieli

[H8419](#)

tah·pu·chot,
ilkeämielinen

תַּכְרֵת:

[H3772](#)

tik·ka·ret.
hävitetään

31 suu vanhurskaan tuottaa hedelmää viisauden mutta kieli ilkeämielinen hävitetään

³² רָשָׁעִים וּפִי רָצוֹן יִדְעוּן צְדִיק שְׂפִיתֵי

[H8193](#)

sif·tei
huulet

[H6662](#)

tzad·dik
vanhurskaan

[H3045](#)

je·de·'un
tietävät

[H7522](#)

ra·tzon;
mikä on sopivaa

[H6310](#)

u·fi
mutta suu

[H7563](#)

re·sha·'im,
vääryydentekijän

תַּהֲפֹכֹת:

[H8419](#)

tah·pu·chot.
on petollinen

32 huulet vanhurskaan tietävät mikä on sopivaa mutta suu vääryydentekijän on petollinen

Sananlaskut 11 (Proverbs 11)

¹ שְׁלֵמָה וְאֵבֶן יְהוָה תּוֹעֵבַת מְרֻמָּה מֵאֲזַנֵּי

[H3976](#)
moz·nei
vaaka

[H4820](#)
mir·mah
väärä on

[H8441](#)
to·a·vat
kauhistus

[H3068](#)
JAH·WEH;
JAHWEH HERRALLE

[H68](#)
ve·'e·ven

[H8003](#)
she·le·mah
mutta paino täysi

רְצוֹנוֹ:

[H7522](#)
re·tzo·no.
on Hänen ilonsa

1 vaaka väärä on kauhistus JAHWEH HERRALLE mutta paino täysi on Hänen ilonsa

² חֲכָמָה: צְנוּעִים וְאֵת־קֶלוֹן וַיְבֵא זְדוֹן בָּא־

[H935](#)
ba-
ylpeys

[H2087](#)
za·don
tulee

[H935](#)
vai·ja·vo
ja mukana tulee

[H7036](#)
ka·lon;
häpeä

[H854](#)
ve·'et
ET

[H6800](#)
tze·nu·'im
mutta nöyrillä

[H2451](#)
choch·mah
on viisus

2 ylpeys tulee ja mukana tulee häpeä ET mutta nöyrillä on viisus

³ (כ וְשָׂדָם) בּוֹגְדִים וְסֶלֶף תַּנְחִיחַם יִשְׂרָיִם תִּמַּת

[H8538](#)
tum·mat
rehellisyys

[H3477](#)
je·sha·rim
oikeamielisiä

[H5148](#)
tan·chem;
ohjaa

[H5558](#)
ve·se·lef
mutta petollisten

[H898](#)
bog·dim
väärä

ve·shad·dam ch

קה יִשְׂדָּם:) "rehellisyys oikeamielisiä ohjaa mutta petollisten väärä tuhoaa heidät"

[H7703](#)
je·shad·dem.
tuhoaa heidät

3 rehellisyys oikeamielisiä ohjaa mutta petollisten väärä tuhoaa heidät

⁴ תִּצִיל וְצַדִּיקָה עֲבָרָה בְּיוֹם הוֹן יוֹעִיל לֹא־

[H3808](#)
lo-
ei

[H3276](#)
jo·'il
hyödytä

[H1952](#)
hon
rikkaus

[H3117](#)
be·jom
päivänä

[H5678](#)
'ev·rah;
vihan

[H6666](#)
u·tze·da·kah,
mutta vanhurskaus

[H5337](#)
tatz·tzil
vapauttaa

מָמוֹת:

[H4194](#)

mi·ma·vet.

kuolemasta

4 ei hyödytä rikkaus päivänä vihan mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta

⁵ יִפְּלֹ וּבְרִשָׁעָתוֹ דְּרָכּוֹ תִישָׁר תְּמִים צְדָקָת

[H6666](#)

tzid·kat

vanhurskaus

[H8549](#)

ta·mim

täydellinen

[H3474](#)

te·jash·sher

ohjaa suoraan

[H1870](#)

dar·ko;

tietä

[H7564](#)

u·ve·rish·'a·to,

mutta pahuus

[H5307](#)

jip·pol

kaataa

רָשָׁע:

[H7563](#)

ra·sha'.

vääryyden tekijän

5 vanhurskaus täydellinen ohjaa suoraan tietä mutta pahuus kaataa vääryyden tekijän

⁶ בְּגֵדִים וּבַהֲוֹת תְּצִילֵם יִשְׂרָיִם צְדָקָת

[H6666](#)

tzid·kat

vanhurskaus

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamieliset

[H5337](#)

tatz·tzi·lem;

pelastaa

[H1942](#)

u·ve·hav·vat,

mutta tuho

[H898](#)

bo·ge·dim

petollisesti toimivan

יִלְכְּדוּ:

[H3920](#)

jil·la·che·du.

vangitsee

6 vanhurskaus oikeamieliset pelastaa mutta tuho petollisesti toimivan vangitsee

⁷ וְתוֹחֵלֶת תְּקוּהָ תֵאבֵד רָשָׁע אָדָם בְּמוֹת

[H4194](#)

be'·mot

kuolemassa

[H120](#)

'a·dam

ihmisen

[H7563](#)

ra·sho'

pahan

[H6](#)

to·vad

katoaa

[H8615](#)

tik·vah;

toivo

[H8431](#)

ve'·to·che·let

ja odotus

אֲבָדָה: אֲוֹנִים

[H205](#)

o·nim

väärin tekijän

[H6](#)

'a·va·dah.

katoaa

7 kuolemassa ihmisen pahan katoaa toivo ja odotus väärin tekijän katoaa

⁸ תַּחֲתָיו: רָשַׁע וַיִּבֹא נַחֲלָץ מִצָּרָה צְדִיק

[H6662](#)

tzad·dik

vanhurskas

[H6869](#)

mitz·tza·rah

hädästä

[H2502](#)

ne·che·latz;

pelastuu

[H935](#)

vai·ja·vo

ja tulee

[H7563](#)

ra·sha'

vääryyden tekijä

[H8478](#)

tach·tav.

hänen tilalleen

8 vanhurskas hädästä pelastuu ja tulee vääryyden tekijä hänen tilalleen

⁹ צְדִיקִים וּבִדְעַת רֵעֵהוּ יִשְׁחַת חֲנִף בְּפֹה

[H6310](#)

be'·peh,

suullaan

[H2611](#)

cha·nef

tekopyhä

[H7843](#)

jash·chit

tuhoaa

[H7453](#)

re'·e·hu;

läheisensä

[H1847](#)

u·ve·da'at,

mutta ymmärrys

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaat

יַחֲלִצוּ:

[H2502](#)

je·cha·le·tzu.

pelastaa

9 suullaan tekopyhä tuhoaa läheisensä mutta ymmärrys vanhurskaat pelastaa

¹⁰ וּבִאֲבֹד קְרִיָּה תַעֲלֶץ צְדִיקִים בְּטוֹב

[H2898](#)

be'·tuv

menestyksestä

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaiden

[H5970](#)

ta'·a·lotz

riemuitsee

[H7151](#)

kir·jah;

kaupunki

[H6](#)

u·va'·a·vod

ja häviämisestä

רְנָה: רְשָׁעִים

[H7563](#)

re·sha'im

vääryyden tekijöiden huutaa ilosta

[H7440](#)

rin·nah.

10 menestyksestä vanhurskaiden riemuitsee kaupunki ja häviämisestä vääryyden tekijöiden huutaa ilosta

¹¹ רְשָׁעִים וּבְפִי קֶרֶת תָּרוּם יִשְׂרָיִם בְּבִרְכַּת

[H1293](#)

be'·vir·kat

siunauksesta

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamielisten

[H7311](#)

ta·rum

kohoa

[H7176](#)

ka·ret;

kaupunki

[H6310](#)

u·ve·fi

mutta suu

[H7563](#)

re·sha'im,

vääryyden tekijöiden

תְּהַרֵּס:

[H2040](#)

te·ha·res.

sen hajottaa

11 siunauksesta oikeamielisten kohoa kaupunki mutta suu vääryyden tekijöiden sen hajottaa

¹² תְּבוֹנוֹת וְאִישׁ לֵב חָסֵר לְרַעְהוּ בֶז-

[H936](#)

boz-

halveksii läheistään

[H7453](#)

le-re'e-hu

[H2638](#)

cha-sar-

ymmärtämätön sydämeltään mutta mies

[H3820](#)

lev;

[H376](#)

ve-'ish

[H8394](#)

te-vu-not

ymmärtäväinen

יְחָרִישׁ:

[H2790](#)

ja·cha·rish.

pysyy hiljaa

12 halveksii läheistään ymmärtämätön sydämeltään mutta mies ymmärtäväinen pysyy hiljaa

¹³ מְכַסֶּה רוּחַ וְנֶאֱמַן סוּד מְגִלָּה רַכִּיל הוֹלֵךְ:

[H1980](#)

ho-lech

joka kulkee

[H7400](#)

ra·chil

panettelijana paljastaa

[H1540](#)

me-gal-leh-

[H5475](#)

sod;

salaisuudet mutta uskollinen henki

[H539](#)

ve-'ne-'e-man-

[H7307](#)

ru·ach,

[H3680](#)

me-chas·seh

pitää salassa

דָּבָר:

[H1697](#)

da·var.

asian

13 joka kulkee panettelijana paljastaa salaisuudet mutta uskollinen henki pitää salassa asian

¹⁴ בְּרַב וְתִשׁוּעָה עִם יִפְּל־ תַּחְבֵּלוֹת בְּאֵין

[H369](#)

be-'ein

missä ei mitään neuvoa ole

[H8458](#)

tach·bu·lot

neuvoa ole

[H5307](#)

jip·pol-

sortuu

[H5971](#)

'am;

kansa

[H8668](#)

u·te·shu·'ah,

mutta pelastaa sen runsaus

[H7230](#)

be·ro

יוֹעֵץ:

[H3289](#)

jo·'etz.

neuvonantajien

14 missä ei mitään neuvoa ole sortuu kansa mutta pelastaa sen runsaus neuvonantajien

¹⁵ תִּקְעִים וְשֹׁנָא זָר עָרַב כִּי־ יְרוּעַ רַע-

[H7451](#)

ra'-

pahoin

[H7489](#)

je-ro-a'

käy sen

[H3588](#)

ki-

joka

[H6148](#)

'a-rav

takaa

[H2114](#)

zar;

vierasta mutta

[H8130](#)

ve·so·ne

joka vihaa

[H8628](#)

to·ke·'im

lyöntiä käden

בוֹטַח:

[H982](#)

bo·te·ach.

on luotettava

15 pahoin käy sen joka takaa vierasta mutta joka vihaa lyöntiä käden on luotettava

¹⁶ יְתֻמָּכוּ וְעֲרִיצִים כְּבוֹד תְּתַמֵּךְ חַן אִשֶּׁת-

[H802](#)

'e·shet-

nainen

[H2580](#)

chen

armollinen säilyttää

[H8551](#)

tit·moch

säilyttää

[H3519](#)

ka·vod;

kunnian

[H6184](#)

ve'·'a·ri·tzim,

ja voimakkaat

[H8551](#)

jit·me·chu-

säilyttävät

עֲשָׂר:

[H6239](#)

'o·sher.

rikkaudet

16 nainen armollinen säilyttää kunnian ja voimakkaat säilyttävät rikkaudet

¹⁷ שְׂאֵרוֹ וְעֵכָר חֶסֶד אִישׁ נִפְשׁוֹ גִּמְלָה

[H1580](#)

go·mel

jakaa runsaasti sielu

[H5315](#)

naf·sho

sielu

[H376](#)

'ish

miehen

[H2617](#)

cha·sed;

kunniallisen

[H5916](#)

ve'·'o·cher

mutta ahdistaa läheistään

[H7607](#)

e·ro,

läheistään

אַכְזָרִי:

[H394](#)

'ach·za·ri.

julmat

17 jakaa runsaasti sielu miehen kunniallisen mutta ahdistaa läheistään julmat

¹⁸ צְדָקָה וְזֵרַע שָׁקֵר פְּעֻלַּת-עֲשָׂה רָשָׁע

[H7563](#)

ra·sha',

paha

[H6213](#)

'o·seh

tekee

[H6468](#)

fe'·ul·lat-

työtä

[H8267](#)

sha·ker;

vääryyden

[H2232](#)

ve'·zo·re·a'

mutta joka kylvää vanhurskautta

[H6666](#)

tze·da·kah,

vanhurskautta

שֶׁכֶר: אֱמֶת:

[H7938](#)

se·cher

sen palkka on totuus

[H571](#)

'e·met.

totuus

18 paha tekee työtä vääryyden mutta joka kylvää vanhurskautta sen palkka on totuus

19 לְמוֹתוֹ: רָעָה וּמְרִדָּף לְחַיִּים צְדָקָה כִּן-

[H3651](#)

ken-
siksi

[H6666](#)

tze-da·kah
vanhurskaus

[H2416](#)

le-chaj·jim;
tekee eläväksi

[H7291](#)

u-me·rad·def
mutta joka seuraa pahaa

[H7451](#)

ra·'ah

[H4194](#)

le·mo·to.
saa kuoleman

19 siksi vanhurskaus tekee eläväksi mutta joka seuraa pahaa saa kuoleman

20 לֵב עֲקֻשִׁי- יְהוָה תּוֹעֵבַת

[H8441](#)

to·'a·vat

kauhistus / iljettävyys on JAHWEH HERRALLE kieroutunut / luonnoton sydän

[H3068](#)

JAH·WEH

[H6141](#)

'ik·ke·shei-

[H3820](#)

lev;

דָּרֶךְ: תְּמִימִי וְרִצּוֹנוֹ

[H7522](#)

u·re·tzo·no,

mutta Hänen tahtonsa nuhteettomat

[H8549](#)

te·mi·mei

[H1870](#)

da·rech.

tiellä

20 kauhistus / iljettävyys on JAHWEH HERRALLE kieroutunut / luonnoton sydän mutta Hänen tahtonsa nuhteettomat tiellä

21 צְדִיקִים וְזֶרַע רָע יִנְקָה לֹא- לְיָד יָד

[H3027](#)

jad

käsi

[H3027](#)

le·jod

käteen

[H3808](#)

lo-

ei

[H5352](#)

jīn·na·keh

jää rankaisematta paha

[H7451](#)

ra';

[H2233](#)

ve·'ze·ra'

mutta siemen vanhurskaiden

[H6662](#)

tzad·di·kim

נִמְלָט:

[H4422](#)

nim·lat.

pelastuu

21 käsi käteen ei jää rankaisematta paha mutta siemen vanhurskaiden pelastuu

22 טַעַם: וְסֵרַת יָפָה אִשָּׁה חֲזִיר בְּאֶף זָהָב נֶזֶם

[H5141](#)

ne·zem

nenärengas

[H2091](#)

za·ho

kultainen

[H639](#)

be·'af

kärsässä

[H2386](#)

cha·zir;

sian

[H802](#)

'ish·shah

on nainen

[H3303](#)

ja·fah,

kaunis

[H5493](#)

ve·sa·rat

vailla

[H2940](#)

ta·'am.

älyä

22 nenärengas kultainen kärsässä sian on nainen kaunis vailla älyä

23 רְשָׁעִים תִּקְוֹת טוֹב אַךְ- צְדִיקִים תִּאֲוֹת

[H8378](#)
ta'a·vat

sydämen kaipuu vanhurskaiden

[H6662](#)
tzad·di·kim

on ainoastaan hyvä

[H389](#)
'ach-

on ainoastaan hyvä

[H2896](#)
tov;

odotus

[H8615](#)
tik·vat

odotus

[H7563](#)
re·sha'im

vääryydentekijäin

עִבְרָה:

[H5678](#)

'ev·rah.

on viha

23 sydämen kaipuu vanhurskaiden on ainoastaan hyvä odotus vääryydentekijäin on viha

24 מִיִּשְׂרָאֵל וְחוֹשֵׁךְ עוֹד וְנוֹסֵף מִפֶּזֶר יֵשׁ

[H3426](#) [H6340](#)

jesh me·faz·zer

on jotka jakavat anteliaasti mutta saavat lisää yhä

[H3254](#)

ve'no·saf

mutta saavat lisää yhä

[H5750](#)

od;

ja jotka säästävät yli soveliaisuuden

[H2820](#)

ve'cho·sech

ja jotka säästävät yli soveliaisuuden

[H3476](#)

mi·jo·sher,

ja jotka säästävät yli soveliaisuuden

לְמַחְסוֹר: אַךְ-

[H389](#)

'ach-

[H4270](#)

le·mach·sor.

kuitenkin köyhtyvät

24 on jotka jakavat anteliaasti mutta saavat lisää yhä ja jotka säästävät yli soveliaisuuden kuitenkin köyhtyvät

25 הוּא גַם- וּמִרְוּהָ תִדְשֵׁן בְּרָכָה נֶפֶשׁ-

[H5315](#)

ne·fesh-

sielu

[H1293](#)

be'ra·chah

siunauksessa vaurastuu

[H1878](#)

te·dush·shan;

vaurastuu

[H7301](#)

u·mar·veh,

ja joka kastelee runsaasti myös

[H1571](#)

gam-

myös

[H1931](#)

hu

itse

יֹרֵא:

[H3384](#)

jo·re.

saa kastelun

25 sielu siunauksessa vaurastuu ja joka kastelee runsaasti myös itse saa kastelun

26 לְרֹאשׁ וּבְרָכָה לְאוֹם יִקְבְּהוּ בָר מִנֵּעַ

[H4513](#)

mo·ne·a'

joka pidättää viljan

[H1250](#)

bar

viljan

[H5344](#)

jik·ke·vu·hu

sitä herjaa

[H3816](#)

le'om;

kansa

[H1293](#)

u·ve·ra·chah,

mutta on siunaus sen pään päällä

[H7218](#)

le·rosh

sen pään päällä

מִשְׁבִּיר:

[H7666](#)

mash·bir.

joka myy viljaa

26 joka pidättää viljan sitä herjaa kansa mutta on siunaus sen pään päällä joka myy viljaa

²⁷ תְּבוּאָנוּ: רָעָה וְדֹרֵשׁ רְצוֹן יִבְקֵשׁ טוֹב שָׁחַר

[H7836](#)

sho·cher

joka etsii

[H2896](#)

tov

hyvää

[H1245](#)

je·vak·kesh

hankkii

[H7522](#)

ra·tzon;

suosiota

[H1875](#)

ve·do·resh

mutta joka etsii

[H7451](#)

ra·'ah

pahaa

[H935](#)

te·vo·'en·nu.

se häntä kohtaa

27 joka etsii hyvää hankkii suosiota mutta joka etsii pahaa se häntä kohtaa

²⁸ צִדִּיקִים וְכַעֲלָה יִפֹּל הוּא בְּעֶשְׂרוֹ בּוֹטַח

[H982](#)

bo·te·ach

joka luottaa

[H6239](#)

be·'a·she·ro

rikkauteen

[H1931](#)

hu

hän

[H5307](#)

jip·pol;

kaatuu

[H5929](#)

ve·che·'a·leh,

mutta kuin lehvistö

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaat

יִפְרָחוּ:

[H6524](#)

jif·ra·chu.

kukoistavat

28 joka luottaa rikkauteen hän kaatuu mutta kuin lehvistö vanhurskaat kukoistavat

²⁹ לַחֲכָם-אֵוִיל וְעֶבֶד רוּחַ יִנְחַל-בֵּיתוֹ עוֹכֵר

[H5916](#)

o·cher

joka ahdistaa taloa omaansa perii

[H1004](#)

be·i·to

[H5157](#)

jin·chal-

[H7307](#)

ru·ach;

tuulta

[H5650](#)

ve·'e·ved

ja palvelija

[H191](#)

'e·vil,

tyhmä

[H2450](#)

la·cha·cham-

on viisaan

לֵב:

[H3820](#)

lev.

sydämen

29 joka ahdistaa taloa omaansa perii tuulta ja palvelija tyhmä on viisaan sydämen

³⁰ חֶכֶם: נְפֹשׁוֹת וְלִקְחַ חַיִּים עֵץ צְדִיק פְּרִי-

[H6529](#)

pe·ri-
hedelmä

[H6662](#)

tzad·dik
vanhurskaan

[H6086](#)

'etz
on puu

[H2416](#)

chaj·jim;
elämän

[H3947](#)

ve'lo·ke·ach
ja voittaa

[H5315](#)

ne·fa·sot
sieluja

[H2450](#)

cha·cham.
viisas

30 hedelmä vanhurskaan on puu elämän ja voittaa sieluja viisas

³¹ רָשָׁע כִּי- אֵף יִשְׁלַם בְּאֶרֶץ צְדִיק הֵן

[H2005](#)

hen
katso

[H6662](#)

tzad·dik
vanhurskas

[H776](#)

ba·'a·retz
päällä maan

[H7999](#)

je·shul·lam;
saa palkkansa

[H637](#)

'af,
paljoa enemmän

[H3588](#)

ki-
sitten

[H7563](#)

ra·sha'
vääröydyntekijä

וְחוֹטֵא:

[H2398](#)

ve'cho·te.

ja synnintekijä

31 katso vanhurskas päällä maan saa palkkansa paljoa enemmän sitten vääröydyntekijä ja synnintekijä

Sananlaskut 12 (Proverbs 12)

¹ בָּעֵר: תּוֹכַחַת וְשִׁנָּא דַּעַת אֱהֵב מוֹסֵר אֱהֵב

[H157](#)

'o·hev

joka rakastaa opetusta

[H4148](#)

mu·sor

rakastaa

[H157](#)

'o·hev

rakastaa

[H1847](#)

da'at;

tietämystä ja joka vihaa nuhdetta

[H8130](#)

ve'·so·ne

[H8433](#)

to·cha·chat

on älyä vailla

[H1197](#)

ba'ar.

on älyä vailla

1 joka rakastaa opetusta rakastaa tietämystä ja joka vihaa nuhdetta on älyä vailla

² מְזִמּוֹת וְאִישׁ מִיְהוָה רָצוֹן יִפְיֵק טוֹב

[H2896](#)

tov,

hyvä

[H6329](#)

ja·fik

saa

[H7522](#)

ra·tzon

mielisuosion JAHWEH HERRAN

[H3069](#)

JAH·WEH;

mutta ihmisen

[H376](#)

ve'·ish

pahoja juonivan

[H4209](#)

me·zim·mot

יְרִשִׁיעַ:

[H7561](#)

jar·shi·a'.

Hän tuomitsee

2 hyvä saa mielisuosion JAHWEH HERRAN mutta ihmisen pahoja juonivan Hän tuomitsee

³ בַּל־צַדִּיקִים וְשֹׁרֵשׁ בְּרִשָׁע אָדָם יִכּוֹן לֹא־

[H3808](#)

lo-

ei

[H3559](#)

jik·kon

vahvistu

[H120](#)

'a·dam

ihminen

[H7562](#)

be'·re·sha';

vääryydellä

[H8328](#)

ve'·sho·resh

mutta juuri

[H6662](#)

tzad·di·kim,

vanhurskaiden

[H1077](#)

bal-

ei

יְמוּט:

[H4131](#)

jim·mot.

horju

3 ei vahvistu ihminen vääryydellä mutta juuri vanhurskaiden ei horju

⁴ בְּעֶצְמוֹתָיו וְכָרְקַב בַּעֲלָה עֵטְרַת חֵיל אִשְׁת־

[H802](#)

'e·shet-

vaimo

[H2428](#)

cha·jil

hyveellinen on seppelä

[H5850](#)

'a·te·ret

aviomiehensä

[H1167](#)

ba'·lah;

mutta kuin mätä luissa

[H7538](#)

u·che·ra·kav

mutta kuin mätä luissa

[H6106](#)

be'·'atz·mo·tav

mutta kuin mätä luissa

מְבִישָׁה:

[H954](#)

me·vi·shah.

häpeää tuottava

4 vaimo hyveellinen on sepele aviomiehensä mutta kuin mätä luissa häpeää tuottava

⁵ רְשָׁעִים תַּחְבֵּלוֹת מְשֻׁפָּט צְדִיקִים מִחֲשָׁבוֹת

[H4284](#)

mach·she·vot

aikomukset

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaiden

[H4941](#)

mish·pat;

ovat oikeita

[H8458](#)

tach·bu·lot

neuvot

[H7563](#)

re·sha·'im

väärydentekijöiden

מְרֵמָה:

[H4820](#)

mir·mah.

ovat petosta

5 aikomukset vanhurskaiden ovat oikeita neuvot väärydentekijöiden ovat petosta

⁶ יִצְיָלוּם: יִשְׂרָיִם וּפִי דָם אָרַב- רְשָׁעִים דְּבָרֵי

[H1697](#)

div·rei

sanat

[H7563](#)

re·sha·'im

väärydentekijän väijyvät

[H693](#)

'e·rov-

[H1818](#)

dam;

verta

[H6310](#)

u·fi

mutta suu oikeamielisen

[H3477](#)

je·sha·rim,

[H5337](#)

jatz·tzi·lem.

pelastaa

6 sanat väärydentekijän väijyvät verta mutta suu oikeamielisen pelastaa

⁷ יַעֲמֹד: צְדִיקִים וּבֵית וְאֵינָם רְשָׁעִים הַפּוֹךְ

[H2015](#)

ha·foch

kukistuvat

[H7563](#)

re·sha·'im

väärydentekijät

[H369](#)

ve'·ei·nam;

eikä heitä ole

[H1004](#)

u·veit

mutta huone

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaan

[H5975](#)

ja·'a·mod.

pysyy pystyssä

7 kukistuvat väärydentekijät eikä heitä ole mutta huone vanhurskaan pysyy pystyssä

⁸ יְהִיָּה לֵב וְנַעֲוָה- אִישׁ יְהִלֵּל- שְׁכָלוּ לְפִי-

[H6310](#)

le·fi·si-

suusta

[H7922](#)

che·lov

yymmärtävästä

[H1984](#)

je·hul·lal-

saa kiitosta

[H376](#)

'ish;

mies

[H5753](#)

ve·na·'a·veh-

mutta turmeltunut sydämeltään on

[H3820](#)

lev,

[H1961](#)

jih·jeh

לְבוּז:

[H937](#)

la·vuz.

halveksittu

8 suusta ymmärtävästä saa kiitosta mies mutta turmeltunut sydämeltään on halveksittu

⁹ וַחֲסַר־ מִמֶּתְכַבֵּד לוֹ וְעֶבֶד נְקִלָּה טוֹב

[H2896](#)

tov

parempi on olla halpa-arvoinen palvelija

[H7034](#)

nik·leh

[H5650](#)

ve'·e·ved

[H0](#)

lo;

[H3513](#)

mi·me·tak·kab·bed,

eikä

kuin rikasta teeskentelevä puutteessa

[H2638](#)

va·cha·sar-

לֶחֶם:

[H3899](#)

la·chem.

leivän

9 parempi on olla halpa-arvoinen palvelija eikä kuin rikasta teeskentelevä puutteessa leivän

¹⁰ רְשָׁעִים וְרַחֲמֵי בְּהֵמָתוֹ נִפְּשׁ צְדִיק יוֹדֵעַ

[H3045](#)

jo·de·a'

tuntee

[H6662](#)

tzad·dik

vanhurskas

[H5315](#)

ne·fesh

eläimet

[H929](#)

be'·hem·to;

karjansa

[H7356](#)

ve'·ra·cha·mei

mutta myötätunto

[H7563](#)

re·sha'·im,

vääryyden tekijän

אֲכַזְרִי:

[H394](#)

'ach·za·ri.

on julmaa

10 tuntee vanhurskas eläimet karjansa mutta myötätunto vääryyden tekijän on julmaa

¹¹ רִיקִים וּמְרִדֵף לֶחֶם יִשְׁבַּע־ אֲדַמְתוֹ עֶבֶד

[H5647](#)

'o·ved

viljelevä

[H127](#)

ad·ma·to

maata

[H7646](#)

jis·ba'-

saa kylläkseen

[H3899](#)

la·chem;

leipää

[H7291](#)

u·me·rad·def

mutta tavoittevalta

[H7386](#)

rei·kim

turhuutta

לֵב: חֲסַר־

[H2638](#)

cha·sar-

puuttuu

[H3820](#)

lev.

ymmärrys

11 viljelevä maata saa kylläkseen leipää mutta tavoittevalta turhuutta puuttuu ymmärrys

¹² צְדִיקִים וְשָׂרֵשׁ רְעִים מְצוּד רָשָׁע חָמַד

[H2530](#)
cha·mad
haluavat

[H7563](#)
ra·sho'
vääryydentekijät

[H4685](#)
me·tzod
saalista

[H7451](#)
ra·im;
pahojen

[H8328](#)
ve·sho·resh
mutta juuri perustan

[H6662](#)
tzad·di·kim
vanhurskaan

יָתֵן:

[H5414](#)
jit·ten.
antaa

12 haluavat vääryydentekijät saalista pahojen mutta juuri perustan vanhurskaan antaa

¹³ מִצָּרָה וַיֵּצֵא רָע מוֹקֵשׁ שֹׁפְתִים בְּפִשָׁע

[H6588](#)
be·fe·sha'
synti

[H8193](#)
se·fa·ta·jim
huulten

[H4170](#)
mo·kesh
on ansa

[H7451](#) [H3318](#)
ra'; vai·je·tze
paha mutta pääsee ulos

[H6869](#)
mitz·tza·rah
häädystä

צְדִיק:

[H6662](#)
tzad·dik.
vanhurskas

13 synti huulten on ansa paha mutta pääsee ulos häädystä vanhurskas

¹⁴ אָדָם יְדִי-וְגַמּוּל טוֹב יִשְׁבַּע-אִישׁ פִּי-מִפְּרִי

[H6529](#)
mip·pe·ri
hedelmistä

[H6310](#)
fi-
suunsa

[H376](#)
'ish
ihminen

[H7646](#)
jis·ba'-
saa tyydytyksen

[H2896](#)
tov;
hyvän

[H1576](#)
u·ge·mul
ja palkka

[H3027](#)
je·dei-
käsien

[H120](#)
'a·dam,
ihmisen

לּוֹ: (ק יִשְׁבַּע) (כ יִשׁוּב)

ja·shuv

ch

[H7725](#)
ja·shiv
palaa takaisin

q

[H0](#)
lo.
hänelle

14 hedelmistä suunsa ihminen saa tyydytyksen hyvän ja palkka käsien ihmisen palaa takaisin hänelle

¹⁵ לְעֵצָה וְשִׁמְעַי בְּעֵינָיו יִשָּׂר אֲוִיל דָּרֶךְ

[H1870](#)
de·rech
tie

[H191](#)
'e·vil
tyhmän

[H3477](#)
ja·shar
on oikea

[H5869](#)
be·'ei·nav;
hänen silmissään

[H8085](#)
ve·sho·me·a'
mutta joka kuuntelee

[H6098](#)
le·'e·tzah
neuvon

חָכָם:

[H2450](#)
cha·cham.
on viisas

15 tie tyhmän on oikea hänen silmissään mutta joka kuuntelee neuvon on viisas

¹⁶ עָרוֹם: קָלוֹן וְכֶסֶה כַּעֲסוֹ יוֹדַע בַּיּוֹם אֲוִיל

H191 'e·vil, tyhmän	H3117 bai·jom päivässä	H3045 jiv·va·da' on tiedossa	H3708 ka·so; viha	H3680 ve·cho·seh ja kätkee	H7036 ka·lon häpeänsä	H6175 'a·rum. viekas
---	--	--	---	--	---	--

16 tyhmän päivässä on tiedossa viha ja kätkee häpeänsä viekas

¹⁷ שְׂקָרִים וְעַד צֶדֶק יְגִיד אֲמוֹנָה יְפִיחַ

H6315 ja·fi·ach tuo esiin	H530 'e·mu·nah totuuden	H5046 jag·gid tehdn tunnetuksi	H6664 tze·dek; vanhurskas	H5707 ve·'ed mutta todistaja	H8267 she·ka·rim valheellinen
---	---	--	---	--	---

מְרֵמָה:

[H4820](#)
mir·mah.
petosta

17 tuo esiin totuuden tehdn tunnetuksi vanhurskas mutta todistaja valheellinen petosta

¹⁸ וְלִשׁוֹן חָרֵב כְּמִדְקָרוֹת בּוֹטָה יֵשׁ

H3426 jesh on	H981 bo·teh puheet ajattelemattoman	H4094 ke·mad·ke·rot kuin pistot	H2719 cha·rev; miekan	H3956 u·le·shon vaan kieli
-------------------------------------	---	---	---	--

מִרְפֵּא: חֶכְמִים

[H2450](#)
cha·cha·mim
viisaan

[H4832](#)
mar·pe.
on parantava

18 on puheet ajattelemattoman kuin pistot miekan vaan kieli viisaan on parantava

¹⁹ אֲרִגִּיעָה וְעַד- לְעַד תִּכּוֹן אֲמַת שְׂפַת-

H8193 se·fat- suu	H571 'e·met totuuden	H3559 tik·kon pysyy vahvana	H5703 la·'ad; iankaikkisesti	H5704 ve·'ad- mutta vain	H7281 'ar·gi·'ah, hetken
---	--	---	--	--	--

שָׂקָר: לְשׁוֹן

[H3956](#)
le·shon
kieli

[H8267](#)
sha·ker.
valheellinen

19 suu totuuden pysyy vahvana iankaikkisesti mutta vain hetken kieli valheellinen

²⁰ שְׁלוֹם וְלִיעֶצִי רָע חָרְשִׁי בְּלֵב- מְרָמָה

[H4820](#)
mir·mah
petosta

[H3820](#)
be'·lev-
sydämessään

[H2790](#)
cho·re·shei
suunnittelee

[H7451](#)
ra';
paha

[H3289](#)
u·le·jo·'a·tzei
mutta neuvojilla

[H7965](#)
sha·lom
rauhaan

שְׂמֵחָה:

[H8057](#)
sim·chah.
on ilo

20 petosta sydämessään suunnittelee paha mutta neuvojilla rauhaan on ilo

²¹ מְלֵאוֹ וְרָשָׁעִים אֵין כָּל- לְצַדִּיק יֵאָנֶה לֹא-

[H3808](#)
lo-
ei

[H579](#)
je·'un·neh
kohtaa

[H6662](#)
latz·tzad·dik
vanhurskasta

[H3605](#)
kol-
mikään

[H205](#)
'a·ven;
turmio

[H7563](#)
u·re·sha·'im,
mutta vääryydentekijät

[H4390](#)
mal·'u
ovat täynnä

רָע:

[H7451](#)
ra'.
pahuutta

21 ei kohtaa vanhurskasta mikään turmio mutta vääryydentekijät ovat täynnä pahuutta

²² וְעֹשֵׂי שָׂקָר שְׂפֹתֵי- יְהוָה תֹּעֲבֹת

[H8441](#)
to·'a·vat
kauhistus ovat

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRALLE

[H8193](#)
sif·tei-
huulet

[H8267](#)
sha·ker;
valheelliset

[H6213](#)
ve'·'o·sei
mutta jotka tekevät

רְצוֹנוֹ: אֱמוּנָה

[H530](#)
'e·mu·nah
totuuden

[H7522](#)
re·tzo·no.
ovat Hänen mielihyvä

22 kauhistus ovat JAHWEH HERRALLE huulet valheelliset mutta jotka tekevät totuuden ovat Hänen mielihyvä

²³ יְקַרְא כְּסִילִים וְלֵב דְּעֵת כְּסֵה עָרוֹם אָדָם

[H120](#)
'a·dam
mies

[H6175](#)
'a·rum
viekas

[H3680](#)
ko·seh
kätkee

[H1847](#)
da·'at;
tietonsa

[H3820](#) [H3684](#)
ve·lev ke·si·lim,
ja sydän tyhmien

[H7121](#)
jik·ra
huutaa julki

אוֹלֵת:

[H200](#)
'iv·ve·let.
hulluutensa

23 mies viekas kätkee tietonsa ja sydän tyhmien huutaa julki hulluutensa

²⁴ לְמַס: תְּהִיָּה וְרַמְיָה תִּמְשׁוּל חֲרוּצִים יָד-

[H3027](#) [H2742](#)
jad- cha·ru·tzim
käsi ahkeran

[H4910](#)
tim·shol;
hallitsee

[H7423](#)
u·re·mi·jah,
mutta laiska

[H1961](#)
tih·jeh
joutuu

[H4522](#)
la·mas.
työveron alaiseksi

24 käsi ahkeran hallitsee mutta laiska joutuu työveron alaiseksi

²⁵ טוֹב וְדָבַר יִשְׁחַנָּה אִישׁ בְּלֵב- דְּאָגָה

[H1674](#) [H3820](#)
de·'a·gah ve·lev-
ahdistus / huoli sydämen

[H376](#)
'ish
miehen

[H7812](#) [H1697](#) [H2896](#)
jash·chen·nah; ve·da·var tov
painaa kumaraan mutta sana hyvä

יִשְׁמַחְנָה:

[H8055](#)
je·sam·me·chen·nah.
tekee iloiseksi

25 ahdistus / huoli sydämen miehen painaa kumaraan mutta sana hyvä tekee iloiseksi

²⁶ תַּתְּעִים: רְשָׁעִים וְדָרֶךְ צְדִיק מֵרַעְהוּ יֵתֵר

[H8446](#) [H7453](#)
ja·ter me·re·'e·hu
opastaa ystäväänsä

[H6662](#)
tzad·dik;
vanhurskas

[H1870](#)
ve·de·rech
mutta tie

[H7563](#)
re·sha·'im
vääryydentekijän

[H8582](#)
tat·em.
vie harhaan

26 opastaa ystäväänsä vanhurskas mutta tie vääryydentekijän vie harhaan

27 יְחַרֵּךְ לֹא- וְהוֹן- צִידוֹ רְמִיָּה יֶקֶר אָדָם

H3808	H2760	H7423	H6718	H1952	H120	H3368
lo-	ja·cha·roch	re·mi·jah	tzei·do;	ve'·hon-	'a·dam	ja·kar
ei	saa pyydystettyä laiska	riistaa	mutta omaisuus miehen	kallisarvoinen		

חֲרוּץ:

[H2742](#)
cha·rutz.
on ahkeruus

27 ei saa pyydystettyä laiska riistaa mutta omaisuus miehen kallisarvoinen on ahkeruus

28 מוֹת: אֵל- נְתִיבָה וְדֶרֶךְ חַיִּים צְדָקָה בְּאֵרֶח-

H734	H6666	H2416	H1870	H5410	H408	H4194
be'·o·rach-	tze·da·kah	chaj·jim;	ve'·de·rech	ne·ti·vah	'al-	ma·vet.
tiellä	vanhurskauden on elämä	ja sen tien	varrella	ei ole	kuolemaa	

28 tiellä vanhurskauden on elämä ja sen tien varrella ei ole kuolemaa

Sananlaskut 13 (Proverbs 13)

¹ שְׁמַע לֹא- וְלֹץ אָב מוֹסֵר חֶכֶם בֶּן

[H1121](#)

ben
poika

[H2450](#)

cha·chom
viisas

[H4148](#)

mu·sar
kuuntelee opetusta

[H1](#)

'av;
isänsä

[H3887](#)

ve'·letz,
mutta pilkkaaja ei

[H3808](#)

lo-

[H8085](#)

sha·ma'
kuuntele

גְּעֵרָה:

[H1606](#)

ge·'a·rah.
nuhteita

1 poika viisas kuuntelee opetusta isänsä mutta pilkkaaja ei kuuntele nuhteita

² בְּגָדִים וְנֶפֶשׁ טוֹב יֹאכַל אִישׁ פִּי- מִפְּרִי

[H6529](#)

mip·pe·ri
hedelmää

[H6310](#)

fi-
suunsa

[H376](#)

'ish
ihminen

[H398](#)

jo·chal
syö

[H2896](#)

tov;
hyvää

[H5315](#)

ve'·ne·fesh
mutta sielu

[H898](#)

bo·ge·dim
petollisten

חֲמָס:

[H2555](#)

cha·mas.
väkivaltaa

2 hedelmää suunsa ihminen syö hyvää mutta sielu petollisten väkivaltaa

³ שֹׁפְתָיו פֶּשֶׁק נִפְשׁוֹ שֹׁמֵר פִּיו נֹצֵר

[H5341](#)

no·tzer
joka vartioi

[H6310](#)

piv

[H8104](#)

sho·mer

[H5315](#)

naf·sho;
sieluaan

[H6589](#)

po·sek

joka avaa levälleen huulensa

[H8193](#)

fa·tav,

לוֹ: מַחְתָּה-

[H4288](#)

me·chit·tah-
saa tuhon

[H0](#)

lo.
hän

3 joka vartioi suutaan vahtii sieluaan joka avaa levälleen huulensa saa tuhon hän

⁴ חָרָצִים וְנֶפֶשׁ עֵצֶל נִפְשׁוֹ וְאִין מִתְאַוָּה

[H183](#)

mit·'av·vah
haluaa

[H369](#)

va·'a·jin
saamatta mitään

[H5315](#)

naf·sho

sielu

[H6102](#)

'a·tzel;
laiskan

[H5315](#)

ve'·ne·fesh
mutta sielu

[H2742](#)

cha·ru·tzim
ahkeran

תְּדוּשָׁן:

[H1878](#)

te·dush·shan.

saa yltäkylläisesti

4 haluaa saamatta mitään sielu laiskan mutta sielu ahkeran saa yltäkylläisesti

⁵ יְבֹאֵשׁ וְרַשָּׁע צְדִיק יִשְׁנָא שָׁקֵר דְּבַר-

[H1697](#)

de·va·ro·she-
sanaa

[H8267](#)

ker
valheellista

[H8130](#)

jis·na
vihaa

[H6662](#)

tzad·dik;
vanhurskas

[H7563](#)

ve'·ra·sha',
mutta vääryydentekijälle

[H887](#)

jav·'ish
se on vastenmielistä

וַיַּחֲפִיר:

[H2659](#)

ve'·jach·pir.

ja hän joutuu häpeään

5 sanaa valheellista vihaa vanhurskas mutta vääryydentekijälle se on vastenmielistä ja hän joutuu häpeään

⁶ תְּסַלֵּף וְרַשָּׁעָה דָּרֵךְ תָּס- תְּצוֹר צְדָקָה

[H6666](#)

tze·da·kah
oikeudenmukaisuus

[H5341](#)

titz·tzor
suojelee

[H8537](#)

tom-
viatonta

[H1870](#)

da·rech;
tiellä

[H7564](#)

ve'·rish·'ah,
mutta pahuus

[H5557](#)

te·sal·lef
turmelee

חַטָּאת:

[H2403](#)

chat·tat.

syntisen

6 oikeudenmukaisuus suojelee viatonta tiellä mutta pahuus turmelee syntisen

⁷ מִתְרוֹשְׁשׁ כֹּל וְאִין מִתְעַשֵּׂר יֵשׁ

[H3426](#)

jesh

[H6238](#)

mit·'ash·sher

[H369](#)

ve'·'ein

[H3605](#)

kol;

[H7326](#)

mit·ro·shesh,

on olemassa jotka teeskentelevät rikasta vaikka ei heillä mitään ole toiset teeskentelevät köyhää

רַב: וְהוֹן

[H1952](#)

ve'·hon

[H7227](#)

rav.

rikkaudessa suuressa

7 on olemassa jotka teeskentelevät rikasta vaikka ei heillä mitään ole toiset teeskentelevät köyhää rikkaudessa suuressa

⁸ שָׁמַע לֹא- וְרַשׁ עֲשָׂרוֹ אִישׁ נְפֹשׁ- כֹּפֵר

[H3724](#)
ko·fer
tyydytys

[H5315](#)
ne·fesh-
sielun

[H376](#)
'ish
miehen

[H6239](#)
a·she·ro;
on rikkaudessa mutta

[H7326](#)
ve'·rash,
köyhä ei

[H3808](#)
lo-

[H8085](#)
sha·ma'
kuule

גְּעֵרָה:

[H1606](#)
ge·'a·rah.
nuhteita

8 tyydytys sielun miehen on rikkaudessa mutta köyhä ei kuule nuhteita

⁹ יְדַעַךְ: רְשָׁעִים וְנֵר יִשְׁמַח צְדִיקִים אֹר-

[H216](#)
'or-
Valkeus

[H6662](#)
tzad·di·kim
vanhurskaiden

[H8055](#)
jis·mach;
loistaa iloa

[H5216](#)
ve'·ner
mutta kynttilä

[H7563](#)
re·sha·'im

[H1846](#)
jid·'ach.
vääräytentekijäin sammuu

9 Valkeus vanhurskaiden loistaa iloa mutta kynttilä vääräytentekijäin sammuu

¹⁰ חֲכָמָה: נוֹעֲצִים וְאֶת- מִצָּה יִתֵּן בְּדוֹן רַק-

[H7535](#)
rak-
vain pelkkää ylpeys

[H2087](#)
be'·za·don
tuottaa

[H5414](#)
jit·ten

[H4683](#)
matz·tzah;
riistaa

[H854](#)
ve'·'et
ET

[H3289](#)
no·'a·tzim
mutta antaa neuvoja

[H2451](#)
choch·mah
viisas

10 vain pelkkää ylpeys tuottaa riistaa ET mutta antaa neuvoja viisas

¹¹ יְרֵבָה: יָד עַל- וְקִבֵּץ יִמְעָט מֵהַבֵּל הוֹן

[H1952](#)
hon
rikkaus

[H1892](#)
me·he·vel
turhamaisuudella saatu vähenee

[H4591](#)
jim·'at;
mutta koottu

[H6908](#)
ve'·ko·vetz
'al-

[H5921](#)
'al-

[H3027](#)
jad
työllä käsien lisääntyy

[H7235](#)
jar·beh.

11 rikkaus turhamaisuudella saatu vähenee mutta koottu työllä käsien lisääntyy

¹² חַיִּים וְעֵץ לֵב מִחֻלָּה- מִמְּשַׁכָּה תוֹחֵלֶת

[H8431](#)
to·che·let
odotus

[H4900](#)
me·mush·sha·chah
joka pitkittyy

[H2470](#)
ma·cha·lah-
tekee sairaaksi

[H3820](#)
lev;
sydämen mutta puu

[H6086](#)
ve'·'etz

[H2416](#)
chaj·jim,
elämän on

בָּאָה: תְּאוּה

[H8378](#)
ta-'a-vah
toive

[H935](#)
va-'ah.
täyttynyt

12 odotus joka pitkittyi tekee sairaaksi sydämen mutta puu elämän on toive täyttynyt

13 הוּא מְצוּה וִירָא לוֹ יַחְבֵּל לְדַבֵּר בּוֹ

[H936](#)
baz
joka ylenkatsoo

[H1697](#)
le-da-vor
sanan

[H2254](#)
je-cha-vel
tuhoutuu

[H0](#)
lo;
hän

[H3373](#)
vi're
mutta joka kunnioittaa

[H4687](#)
mitz-vah,
käskyä

[H1931](#)
hu
hän

יֵשׁוּלָם:

[H7999](#)
je-shul-lam.
lähtee rauhassa

13 joka ylenkatsoo sanan tuhoutuu hän mutta joka kunnioittaa käskyä hän lähtee rauhassa

14 מִּמֶּקְשֵׁי לְסוּר חַיִּים מְקוֹר חָכָם תּוֹרַת

[H8451](#)
to-rat
opetus

[H2450](#)
cha-chom
viisaan

[H4726](#)
me-kor
on lähde

[H2416](#)
chaj-jim;
elämän

[H5493](#)
la-sur,
välttämään

[H4170](#)
mi-mo-ke-shei
ansoja

[H4194](#)
ma-vet.
kuoleman

14 opetus viisaan on lähde elämän välttämään ansoja kuoleman

15 אֵיתָן: בְּגֵדִים וְדֶרֶךְ חַן יִתֵּן טוֹב שֶׁכֶּל-

[H7922](#)
se-chel-
ymmärrys

[H2896](#)
tov
hyvä

[H5414](#)
jit-ten-
antaa

[H2580](#)
chen;
armon

[H1870](#)
ve'-de-rech
mutta tie

[H898](#)
bo-ge-dim
pettäjien

[H386](#)
'ei-tan.
on kova

15 ymmärrys hyvä antaa armon mutta tie pettäjien on kova

16 אֲוֵלֶת: יִפְרֹשׁ וְכִסִּיל בְּדַעַת יַעֲשֶׂה עָרוֹם כָּל-

[H3605](#)
kol-
jokainen

[H6175](#)
'a-rum
järkevä

[H6213](#)
ja-'a-seh
käyttää

[H1847](#)
ve'-da-'at;
ymmärrystä

[H3684](#)
u-che-sil,
mutta tyhmä

[H6566](#)
jif-ros
tuo julki

[H200](#)
'iv-ve-let.
hulluutensa

16 jokainen järkevä käyttää ymmärrystä mutta tyhmä tuo julki hulluutensa

¹⁷ אַמוֹנִים וְצִיר בְּרַע יִפֹּל רִשָּׁע מִלְאָךְ

[H4397](#)

mal'ach

sanansaattaja pahuuden

[H7563](#)

ra-sho'

[H5307](#)

jip-pol

kaatuu

[H7451](#)

be'ra';

pahuuteensa mutta lähettiläs totuuden

[H6735](#)

ve'tzir

[H529](#)

'e-mu-nim

מַרְפֵּא:

[H4832](#)

mar-pe.

parantaa

17 sanansaattaja pahuuden kaatuu pahuuteensa mutta lähettiläs totuuden parantaa

¹⁸ תּוֹכַחַת וְשׁוֹמֵר מוֹסֵר פּוֹרֵעַ וְקִלּוֹן רֵישׁ

[H7389](#)

reish

köyhyys

[H7036](#)

ve'ka-lon

ja häpeä sille

[H6544](#)

po-re-a'

joka hylkää

[H4148](#)

mu-sar;

opetuksen

[H8104](#)

ve'sho-mer

mutta joka ottaa vastaan nuhteen

[H8433](#)

to-cha-chat

nuhteen

יְכַבֵּד:

[H3513](#)

je-chub-bad.

saa kunnian

18 köyhyys ja häpeä sille joka hylkää opetuksen mutta joka ottaa vastaan nuhteen saa kunnian

¹⁹ כְּסִילִים וְתוֹעֵבַת לְנַפְשׁ תְּעַרְבַּ נְהִיָּה תִאֲוָה

[H8378](#)

ta'a-vah

toive

[H1961](#)

nih-jah

toteutunut

[H6149](#)

te'e-rav

on suloinen

[H5315](#)

le-na-fesh;

sielulle

[H8441](#)

ve'to'a-vat

mutta kauhistus

[H3684](#)

ke-si-lim,

tyhmille

מַרְעָה: סוֹר

[H5493](#)

sur

on luopua pahasta

[H7451](#)

me-ra'.

19 toive toteutunut on suloinen sielulle mutta kauhistus tyhmille on luopua pahasta

²⁰ (כּ וַחֲכָם) חֲכָמִים אֶת־ (ק הוֹלֵךְ) כּ (לֹךְ)

ha-loch

ch

[H1980](#)

ho-lech

vaeltaminen

q

[H853](#)

'et-

ET

[H2450](#)

cha-cha-mim

kanssa viisaiden

va-cha-cham ch

יְרוּעַ: כְּסִילִים וְרָעָה (קוּ יַחְכָּם)

[H2449](#)
jech·kam;
tekee viisaaksi

q [H7462](#)
ve'·ro'·eh
mutta seuralainen tyhmien

[H3684](#)
che·si·lim

[H7321](#)
je·ro·a'.
tuhoutuu

20 vaeltaminen ET kanssa viisaiden tekee viisaaksi mutta seuralainen tyhmien tuhoutuu

²¹ יְשָׁלֵם - צְדִיקִים וְאֵת-רָעָה תִּרְדֹּף חַטָּאִים

[H2400](#)
chat·ta'·im
syntisiä

[H7291](#)
te·rad·def
ajaa takaa

[H7451](#)
ra'·ah;
pahuus

[H853](#)
ve'·'et
ET

[H6662](#)
tzad·di·kim,
mutta vanhurskaat

[H7999](#)
je·shal·lem-
palkitaan

טוֹב:

[H2896](#)
tov.
hyvydellä

21 syntisiä ajaa takaa pahuus ET mutta vanhurskaat palkitaan hyvydellä

²² חֵיל לְצַדִּיק וְצָפוֹן בְּנִים בְּנֵי-יְנַחֵל טוֹב

[H2896](#)
tov,
hyvä

[H5157](#)
jan·chil
jättää perinnon

[H1121](#)
be'·nei-
lastensa

[H1121](#)
va·nim;
lapsillekin

[H6845](#)
ve'·tza·fun
mutta on varattu vanhurskaille

[H6662](#)
latz·tzad·dik,

[H2428](#)
cheil
omaisuus

חוֹטָא:

[H2398](#)
cho·te.
syntisten

22 hyvä jättää perinnon lastensa lapsillekin mutta on varattu vanhurskaille omaisuus syntisten

²³ בְּלֹא נִסְפָּה וַיֵּשׁ רָאשִׁים נִיר אֲכָל רֶב-

[H7230](#)
rov-
runsas

[H400](#)
'o·chel
sato

[H5215](#)
nir
on maassa viljellyssä köyhän

[H7326](#)
ra·shim;
köyhän

[H3426](#)
ve'·jesh
myös on

[H5595](#)
nis·peh,
joka

[H3808](#)
be'·lo
tuhoutuu puutteessa

מִשְׁפָּט:

[H4941](#)
mish·pat.
oikeudenmukaisuuden

23 runsas sato on maassa viljellyssä köyhän myös on joka tuhoutuu puutteessa oikeudenmukaisuuden

²⁴ שְׁחָרוּ וְאָהָבוּ בְּנוֹ שׁוֹנֵא שְׁבָטוֹ חוּשֵׁךְ

[H2820](#)

cho·sech

joka säästää

[H7626](#)

ve'tov

vitsaansa

[H8130](#)

so·ne

vihaa

[H1121](#)

ve'no;

lastaan

[H157](#)

ve'·o·ha·vo,

mutta joka rakastaa

[H7836](#)

shi·cha·ro

ajoissa häntä

מוֹסֵר:

[H4148](#)

mu·sar.

hillitsee

24 joka säästää vitsaansa vihaa lastaan mutta joka rakastaa ajoissa häntä hillitsee

²⁵ רְשָׁעִים וּבֶטֶן נִפְשׁוֹ לְשֹׁבַע אֲכַל צְדִיק

[H6662](#)

tzad·dik,

vanhurskas

[H398](#)

'o·chel

syö

[H7648](#)

le·soa'

ravitakseen kylläiseksi sielunsa

[H5315](#)

naf·sho;

sielunsa

[H990](#)

u·ve·ten

mutta vatsa vääräydentekijän

[H7563](#)

re·sha'·im

פֶּתַח־סָר:

[H2637](#)

tech·sar.

kärsii puutetta

Peh

25 vanhurskas syö ravitakseen kylläiseksi sielunsa mutta vatsa vääräydentekijän kärsii puutetta Peh

Sananlaskut 14 (Proverbs 14)

¹ בִּידֵיהָ וְאֹלֶת בֵּיתָהּ בְּנִתָּהּ נְשִׂים חֲכָמוֹת

[H2454](#)

chach·mot
viisaus

[H802](#)

na·shim
vaimojen

[H1129](#)

ba·ne·tah
rakentaa

[H1004](#)

ve'i·tah;
huoneen

[H200](#)

ve'·'iv·ve·let,
mutta tyhmä

[H3027](#)

be'·ja·dei·ha
käsillään

תֵּהֲרֶסְנָהּ:

[H2040](#)

te·her·sen·nu.
sen repii alas

1 viisaus vaimojen rakentaa huoneen mutta tyhmä käsillään sen repii alas

² דַּרְכֵּיוֹ וְנִלְוֹז יִהְיֶה יִרְאֵ בְּיִשְׁרוֹ הוֹלֵךְ

[H1980](#)

ho·lech
joka kulkee

[H3476](#)

be'·ja·she·ro
suoruudessa

[H3373](#)

je·re
kunnioittaa

[H3068](#)

JAH·WEH;
JAHWEH HERRAA

[H3868](#)

u·ne·loz
mutta joka kääntyy pois tieltä

[H1870](#)

de·ra·chav

בוֹזֵהוּ:

[H959](#)

bo·ze·hu.
halveksii Häntä

2 joka kulkee suoruudessa kunnioittaa JAHWEH HERRAA mutta joka kääntyy pois tieltä halveksii Häntä

³ חֲכָמִים וְשֹׁפְתֵי גֵאוּהָ חָטָר אֵוִיל בְּפִי-

[H6310](#)

be'·fi-
suussa

[H191](#)

'e·vil
tyhmän

[H2415](#)

cho·ter
on valtikka

[H1346](#)

ga·'a·vah;
ylpeyden

[H8193](#)

ve'·sif·tei
mutta huulia

[H2450](#)

cha·cha·mim,
viisaat

תִּשְׁמוֹרֵם:

[H8104](#)

tish·mu·rem.
varjelevat

3 suussa tyhmän on valtikka ylpeyden mutta huulia viisaat varjelevat

4 בְּכַח תְּבוֹאוֹת וְרַב-בָּר אֲבוֹס אֶלְפִים בְּאֵין

[H369](#)
be-'ein
ellei ole

[H504](#)
'a-la·fim
karjaa

[H18](#)
'e·vus
on karsina

[H1249](#) [H7230](#)
bar; ve'·rov-
puhdas ja runsas

[H8393](#)
te·vu'·ot,
sato

[H3581](#)
be'·cho·ach
saadaan voimalla

שׁוֹר:

[H7794](#)
shor.
härän

4 ellei ole karjaa on karsina puhdas ja runsas sato saadaan voimalla härän

5 עֵד כְּזָבִים וְיִפְיַח יִכְזֹב לֹא אֲמוּנִים עֵד

[H5707](#) [H529](#)
'ed 'e·mu·nim
todistaja totuuden

[H3808](#) [H3576](#)
lo je·chaz·zev;
ei valehtele

[H6315](#)
ve'·ja·fi·ach
mutta syytää

[H3577](#)
ke·za·vim,
valheita

[H5707](#)
'ed
todistaja

שֶׁקֶר:

[H8267](#)
sha·ker.
valheellinen

5 todistaja totuuden ei valehtele mutta syytää valheita todistaja valheellinen

6 לְנַבּוֹן וְדַעַת וְאֵין חֲכָמָה לֵץ בְּקֶשׁ-

[H1245](#)
bik·kesh-
etsii

[H3887](#) [H2451](#)
letz choch·mah
pilkkaaaja viisautta

[H369](#) [H1847](#)
va'·a·jin; ve'·da'·at
ja ei löydä mutta saa tietämyksen ymmärtäväinen

[H995](#)
le·na·von

נֶקֶל:

[H7043](#)
na·kal.
nopeasti

6 etsii pilkkaaaja viisautta ja ei löydä mutta saa tietämyksen ymmärtäväinen nopeasti

7 שִׁפְתַי- יְדַעַת וּבַל- כְּסִיל לְאִישׁ מִנְּגַד לֵךְ

[H1980](#) [H5048](#)
lech min·ne·ged
mene pois edestä

[H376](#)
le'·ish
ihmisen

[H3684](#)
ke·sil;
tyhmän

[H1077](#)
u·val-
sillä et

[H3045](#)
ja·da'·ta,
tule tuntemaan

[H8193](#)
sif·tei-
hänen huuliltaan

דַּעַת:

[H1847](#)

da'at.

tietämystä

7 mene pois edestä ihmisen tyhmän sillä et tule tuntemaan hänen huuiltaan tietämystä

⁸ כְּסִילִים וְאַוְלֵת דַּרְכּוֹ הַבֵּין עָרוֹם חֲכָמַת

[H2451](#)

cha·che·mat

viisaus

[H6175](#)

'a·rum

ymmärtäväisen opastaa häntä tiellä

[H995](#)

ha·vin

[H1870](#)

dar·ko;

[H200](#)

ve'·iv·ve·let

ja hulluus

[H3684](#)

ke·si·lim

tyhmien

מִרְמָה:

[H4820](#)

mir·mah.

on petosta

8 viisaus ymmärtäväisen opastaa häntä tiellä ja hulluus tyhmien on petosta

⁹ יִשְׂרָיִם וּבֵין אֲנָשִׁים יְלִיץ אֲוֵלִים

[H191](#)

'e·vi·lim

tyhmät

[H3887](#)

ja·litz

pilkkaavat

[H817](#)

'a·sham;

syllisyttä

[H996](#)

u·vein

mutta keskuudessa oikeudenmukaisten

[H3477](#)

je·sha·rim

רְצוֹן:

[H7522](#)

ra·tzo.

on hyväntahtoisuus

9 tyhmät pilkkaavat syllisyttä mutta keskuudessa oikeudenmukaisten on hyväntahtoisuus

¹⁰ יִתְעַרְב־לֹא- וּבְשִׂמְחָתוֹ נִפְּשׂוּ מֵרַת יוֹדֵעַ לֵב

[H3820](#)

lev,

sydän

[H3045](#)

jo·de·a'

tuntee

[H4751](#)

mar·rat

katkeruuden

[H5315](#)

naf·sho;

sielun

[H8057](#)

u·ve·sim·cha·to,

ja sen iloon

[H3808](#)

lo-

ei

[H6148](#)

jit·'a·rav

voi ottaa osaa

זָר:

[H2114](#)

zar.

vieras

10 sydän tuntee katkeruuden sielun ja sen iloon ei voi ottaa osaa vieras

¹¹ יְפָרִיחַ: יִשְׂרָאֵל וְאֵהֵל יִשְׂמַד רְשָׁעִים בַּיִת

[H1004](#)
beit
huone

[H7563](#)
re-sha'im
vääräyden tekijän hävitetään

[H8045](#)
jish-sha-med;
mutta maja

[H168](#)
ve'o-hel
mutta maja

[H3477](#)
je-sha-rim
oikeudenmukaisten kukoistaa

[H6524](#)
jaf-ri-ach.
kukoistaa

11 huone vääräyden tekijän hävitetään mutta maja oikeudenmukaisten kukoistaa

¹² יֵשׁ דְּרָכַי וְאַחֲרֵיתָהּ אִישׁ לְפָנַי יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ יֵשׁ

[H3426](#)
jesh
on olemassa tie

[H1870](#)
de-rech
tie

[H3477](#)
ja-shor
suora

[H6440](#)
lif-nei-
mielestä

[H376](#)
'ish;
ihmisen

[H319](#)
ve'a-cha-ri-tah,
joka lopulta on

[H1870](#)
dar-chei-
tie

מָוֶת:

[H4194](#)
ma-vet.
kuoleman

12 on olemassa tie suora mielestä ihmisen joka lopulta on tie kuoleman

¹³ שְׂמֵחָה וְאַחֲרֵיתָהּ לֵב יִכְאֵב בְּשָׁחוֹק גַּם-

[H1571](#)
gam-
myös

[H7814](#)
bis-chok
nauraessa

[H3510](#)
jich'av-
voi olla murheellinen

[H3820](#)
lev;
sydän

[H319](#)
ve'a-cha-ri-tah
ja lopuksi

[H8057](#)
sim-chah
ilon

תּוֹגָה:

[H8424](#)
tu-gah.
on suru

13 myös nauraessa voi olla murheellinen sydän ja lopuksi ilon on suru

¹⁴ טוֹב: אִישׁ וּמַעֲלִיו לֵב סוּג יִשְׁבַּע מְדַרְכָּיו

[H1870](#)
mid-de-ra-chav
omista teistään

[H7646](#)
jis-ba'
saa kylläkseen luopion

[H5472](#)
sug
luopion

[H3820](#)
lev;
sydän

[H5921](#)
u-me'a-lav,
mutta teoistaan

[H376](#)
'ish
ihminen

[H2896](#)
tov.
hyvä

14 omista teistään saa kylläkseen luopion sydän mutta teoistaan ihminen hyvä

¹⁵ יְבִין וְעָרוֹם דְּבַר לְכֹל יֵאָמֵין פְּתִי

[H6612](#)
pe-ti
yksinkertainen uskoo

[H539](#)
ja'a-min
uskoo

[H3605](#)
le-chol
jokaisen

[H1697](#)
da-var;
sanan

[H6175](#)
ve'a-rum,
mutta ymmärtäinen

[H995](#)
ja-vin
harkitsee

לְאִשְׁרוֹ:

[H838](#)

la'a-shu-ro.
askeleensa

15 yksinkertainen uskoo jokaisen sanan mutta ymmärtäinen harkitsee askeleensa

¹⁶ מִתְּעַבֵּר וְכִסִּיל מֵרַע וְסָר יָרָא חָכָם

[H2450](#)

cha·cham
viisas

[H3373](#)

ja·re
pelkää

[H5493](#)

ve'·sar
ja kääntyy pois pahasta

[H7451](#)

me·ra';

[H3684](#)

u·che·sil,
mutta tyhmä

[H5674](#)

mit'·ab·ber
kulkee

וּבֹטֵחַ:

[H982](#)

u·vo·te·ach.
ja on huoleton

16 viisas pelkää ja kääntyy pois pahasta mutta tyhmä kulkee ja on huoleton

¹⁷ מְזִמּוֹת וְאִישׁ אִוְלֵת יַעֲשֶׂה אַפְּיִם קֶצֶר-

[H7116](#)

ke·tzar-
pika

[H639](#)

'ap·pa·jim
vihainen

[H6213](#)

ja·a·seh
tekee

[H200](#)

'iv·ve·let;
tyhmyyksiä

[H376](#)

ve'·'ish
ja miestä

[H4209](#)

me·zim·mot,
juonittelevaa

יִשְׂנָא:

[H8130](#)

jis·sa·ne.
vihataan

17 pika vihainen tekee tyhmyyksiä ja miestä juonittelevaa vihataan

¹⁸ דָּעַת: יִכְתְּרוּ וְעָרוּמִים אִוְלֵת פְּתָאִים נְחָלוֹ

[H5157](#)

na·cha·lu
yksinkertainen perii

[H6612](#)

fe·ta·jim

[H200](#)

'iv·ve·let;
hulluutta

[H6175](#)

va'·a·ru·mim,
mutta ymmärtäväisiä ympäröi

[H3803](#)

jach·ti·ru

[H1847](#)

da'·at.
harkinta

18 yksinkertainen perii hulluutta mutta ymmärtäväisiä ympäröi harkinta

¹⁹ עַל- וְרָשָׁעִים טוֹבִים לְפָנַי רָעִים שַׁחוּ

[H7817](#)
sha·chu
tulevat kumartumaan pahat

[H7451](#)
ra'im
pahat

[H6440](#)
lif·nei
edessä

[H2896](#)
to·vim;
hyvien

[H7563](#)
u·re·sha'im,
ja vääryydentekijät

[H5921](#)
'al-

צְדִיק: שַׁעֲרֵי

[H8179](#)
sha'a·rei
porteilla

[H6662](#)
tzad·dik.
oikeuden

19 tulevat kumartumaan pahat edessä hyvien ja vääryydentekijät porteilla oikeuden

²⁰ רַבִּים: עָשִׂיר וְאֶהְבִּי רָשׁ יִשְׁנָא לְרַעְהוּ גַם-

[H1571](#)
gam-
myös

[H7453](#)
le·re·'e·hu
ystävä

[H8130](#)
jis·sa·ne
vihaa

[H7326](#)
rash;
köyhää

[H157](#)

ve'·o·ha·vei

mutta rakastavat rikasta

[H6223](#)
'a·shir

[H7227](#)
rab·bim.
monet

20 myös ystävä vihaa köyhää mutta rakastavat rikasta monet

²¹ (כַּ עֲנִיִּים) וּמְחוֹנֵן חוֹטֵא לְרַעְהוּ בִז-

[H936](#)
boz-

joka halveksii lähimmäistään

[H7453](#)
le·re·'e·hu

[H2398](#)
cho·te;

tekee syntiä

[H2603](#)

u·me·cho·nen

mutta joka on armollinen

'a·na·jim

ch

אֲשַׁרְיוֹ: (קַ עֲנִיִּים)

[H6041](#)
'a·na·vim
köyhille

q

[H835](#)
'ash·rav.
on siunattu

21 joka halveksii lähimmäistään tekee syntiä mutta joka on armollinen köyhille on siunattu

²² וְאֶמֶת וְחֶסֶד רָע חֲרָשִׁי יִתְעוּ הַלּוֹא-

[H3808](#)
halo-
eivätkö ne

[H8582](#)
jit·'u
erehdy

[H2790](#)

cho·re·shei

jotka suunnittelevat pahaa

[H7451](#)

ra';

[H2617](#)

ve'·che·sed

mutta armo

[H571](#)

ve'·'e·met,

ja totuus niille

טוֹב: חֲרָשִׁי

[H2790](#)
cho·re·shei
jotka suunnittelevat hyvää

[H2896](#)
tov.

22 eivätkö ne erehdy jotka suunnittelevat pahaa mutta armo ja totuus niille jotka suunnittelevat hyvää

23 אַךְ-שׁוֹפְתִים וְדַבַּר-מוֹתָר יִהְיֶה עֶצֶב בְּכָל-

[H3605](#)
be'chol
kaikesta

[H6089](#)
'e-tzev
työstä

[H1961](#)
jih-jeh
on

[H4195](#)
mo-tar;
hyötyä

[H1697](#)
u-de-var-
mutta sanoista huulten

[H8193](#)
se-fa-ta-jim,
huulten

[H389](#)
'ach-
vain

לְמַחְסוֹר:

[H4270](#)
le-mach-sor.
köyhyyttä

23 kaikesta työstä on hyötyä mutta sanoista huulten vain köyhyyttä

24 כְּסִילִים אֲוֵלֶת עֲשָׂרָם חֲכָמִים עֵטְרָת

[H5850](#)
'a-te-ret
seppelä

[H2450](#)
cha-cha-mim
viisaiden

[H6239](#)
'a-she-ram;
on heidän rikkautensa hulluudet

[H200](#)
'iv-ve-let
hulluudet

[H3684](#)
ke-si-lim
tyhmien

אֲוֵלֶת:

[H200](#)
'iv-ve-let.
hulluutta

24 seppelä viisaiden on heidän rikkautensa hulluudet tyhmien hulluutta

25 מְרֻמָּה: כְּזָבִים וְיִפְחֵ אֶמֶת עַד נִפְשׁוֹת מִצִּיל

[H5337](#)
matz-tzil
pelastaa

[H5315](#)
ne-fa-shot
sielun

[H5707](#)
'ed
todistaja totuuden

[H571](#)
'e-met;
mutta syytää

[H6315](#)
ve'ja-fi-ach
mutta syytää valheita

[H3577](#)
ke-za-vim
valheita

[H4820](#)
mir-mah.
petollinen

25 pelastaa sielun todistaja totuuden mutta syytää valheita petollinen

26 יִהְיֶה וּלְבָנָיו עֵז מִבְּטַח- יְהוָה בְּיָרֵאת

[H3374](#)
be'jir-'at
pelossa

[H3069](#)
JAH-WEH
JAHWEH HERRAN on turva

[H4009](#)
miv-tach-
on turva

[H5797](#)
'oz;
vahva

[H1121](#)
u-le-va-nav,
ja lapsillekin

[H1961](#)
jih-jeh
on

מִחֶסֶה:

[H4268](#)
mach-seh.
turvapaikka

26 pelossa JAHWEH HERRAN on turva vahva ja lapsillekin on turvapaikka

²⁷ מִמֶּקְשֵׁי לְסוּר חַיִּים מִקּוֹר יְהוָה יִרְאַת

[H3374](#)

jir·'at
pelko

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRAN on lähde

[H4726](#)

me·kor
on lähde

[H2416](#)

chaj·jim;
elämän

[H5493](#)

la·sur,
välttämiseksi

[H4170](#)

mi·mo·ke·shei
ansoja

מֹות:

[H4194](#)

ma·vet.

kuoleman

27 pelko JAHWEH HERRAN on lähde elämän välttämiseksi ansoja kuoleman

²⁸ מַחֲתַת לְאֵם וּבְאַפְסֵי מֶלֶךְ הַדֵּרַת עִם בְּרַב-

[H7230](#)

be·rov-
paljoudessa

[H5971](#)

'am

[H1927](#)

had·rat-

kansan on kunnia

[H4428](#)

me·lech;

kuninkaan

[H657](#)

u·ve·e·fes

mutta vähyys

[H3816](#)

le·'om,

kansan

[H4288](#)

me·chit·tat

on tuho

רִזּוֹן:

[H7333](#)

ra·zon.

ruhtinaan

28 paljoudessa kansan on kunnia kuninkaan mutta vähyys kansan on tuho ruhtinaan

²⁹ מֵרִים רוּחַ וְקֶצֶר תְּבוּנָה רַב אַפִּים אֶרֶךְ.

[H750](#)

'e·rech
hitaalla

[H639](#)

'ap·pa·jim
vihaan

[H7227](#)

rav-
suuri on

[H8394](#)

te·vu·nah;
ymmärrys

[H7116](#)

u·ke·tzar-
mutta kärsimätön henki

[H7307](#)

ru·ach,

korottaa

[H7311](#)

me·rim

korottaa

אוֹלַת:

[H200](#)

'iv·ve·let.

tyhmyyttä

29 hitaalla vihaan suuri on ymmärrys mutta kärsimätön henki korottaa tyhmyyttä

³⁰ עֲצָמוֹת וְרֵקֵב מִרְפָּא לֵב בְּשָׂרִים חַיִּי

[H2416](#)

chaj·jei
eläväksi tekee ruumiin

[H1320](#)

ve·sa·rim

on ruumiin

[H3820](#)

lev

sydän

[H4832](#)

mar·pe;

terve

[H7538](#)

u·re·kav

mutta mätä

[H6106](#)

a·tza·mot

on luissa

קִנְיָהּ:

[H7068](#)

kin·'ah.

kateus / mustasukkaisuus

30 eläväksi tekee ruumiin sydän terve mutta mätä on luissa kateus / mustasukkaisuus

³¹ דַּל עֹשֶׂק -

[H6231](#)

'o·shek-

joka sortaa

[H1800](#)

dal

vaivaista / heikkoa / kurjaa / kärsivää pilkkaa

עֹשֶׂהוּ חֵרֶף

[H2778](#)

che·ref

[H6213](#)

'O·se·hu;

hänen Luojaansa

וּמְכַבְּדוֹ חֲנוּן אֲבִיוֹן:

[H3513](#)

u·me·chab·be·do,

mutta kunnioittaa Häntä joka on armollinen köyhälle

[H2603](#)

cho·nen

[H34](#)

ev·jon.

31 joka sortaa vaivaista / heikkoa / kurjaa / kärsivää pilkkaa hänen Luojaansa mutta kunnioittaa Häntä joka on armollinen köyhälle

³² צַדִּיק: בְּמוֹתוֹ וְחֹסֶה רָשָׁע יִדָּחַהּ בְּרָעָתוֹ

[H7451](#)

be·ra·'a·to

pahuuteensa

[H1760](#)

jid·da·cheh

sortuu

[H7563](#)

ra·sha';

väärydentekijä mutta on turva

[H2620](#)

ve·cho·seh

kuollessaan

[H4194](#)

ve·mo·to

vanhurskaalla

[H6662](#)

tzad·dik.

vanhurskaalla

32 pahuuteensa sortuu väärydentekijä mutta on turva kuollessaan vanhurskaalla

³³ כְּסִילִים וּבְקָרֵב חֲכָמָה תְּנוּחַ נְבוֹן בְּלֵב

[H3820](#)

be·lev

sydämessä ymmärtävän lepää

[H995](#)

na·von

[H5117](#)

ta·nu·ach

viisautta

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

[H7130](#)

u·ve·ke·rev

ja keskuudessa tyhmien

[H3684](#)

ke·si·lim,

tyhmiä

תּוֹדָע:

[H3045](#)

tiv·va·de·a'.

se tulee tunnetuksi

33 sydämessä ymmärtävän lepää viisautta ja keskuudessa tyhmien se tulee tunnetuksi

34 חֲטָאֵת: לְאֻמִּים וְחֶסֶד גּוֹי תְרוּמָם- צְדָקָה

[H6666](#)

tze·da·kah
vanhurskaus

[H7311](#)

te·ro·mem-
korottaa

[H1471](#)

goj;

kansan

[H2617](#)

ve·che·sed

mutta häpeä

[H3816](#)

le·'um·mim

kansakuntien

[H2403](#)

chat·tat.

on synti

34 vanhurskaus korottaa kansan mutta häpeä kansakuntien on synti

35 תְּהִיָּה וְעִבְרָתוֹ מִשְׁכִּיל לְעֶבֶד מֶלֶךְ רְצוֹן-

[H7522](#)

re·tzon-
suosio

[H4428](#)

me·lech

kuninkaan

[H5650](#)

le·'e·ved

on palvelijalle viisaalle

[H7919](#)

mas·kil;

[H5678](#)

ve·'ev·ra·to,

mutta hänen vihansa saa

[H1961](#)

tih·jeh

מִבִּישׁ:

[H954](#)

me·vish.

häpeällinen

35 suosio kuninkaan on palvelijalle viisaalle mutta hänen vihansa saa häpeällinen

Sananlaskut 15 (Proverbs 15)

¹ יַעֲלֶה- עֶצֶב וְדַבַּר- חֵמָה יִשְׁיב רֶךְ מֵעֲנָה-

[H4617](#)
ma'a-neh-
vastaus

[H7390](#) [H7725](#)
rach ja-shiv
lempeä kääntää pois kiukun

[H2534](#)
che-mah;
kiukun

[H1697](#)
u-de-var-
ja sana

[H6089](#)
'e-tzev,
loukkaava

[H5927](#)
ja'a-leh-
nostaa

אָף:

[H639](#)

'af.

vihan

1 vastaus lempeä kääntää pois kiukun ja sana loukkaava nostaa vihan

² כְּסִילִים וּפִי דַעַת תֵּיטִיב חֲכָמִים לְשׁוֹן-

[H3956](#)
le-shon
kieli

[H2450](#)
cha-cha-mim
viisaiden

[H3190](#)
tei-tiv
tekee miellyttäväksi opetuksen

[H1847](#)
da-'at;

[H6310](#)
u-fi

[H3684](#)
che-si-lim,
mutta suu tyhmien

אֹלֶת: יְבִיעַ

[H5042](#)

jab-bi-a'
pulppuaa

[H200](#)

'iv-ve-let.
hulluutta

2 kieli viisaiden tekee miellyttäväksi opetuksen mutta suu tyhmien pulppuaa hulluutta

³ רְעִים צְפוֹת יְהוָה עֵינֵי מְקוֹם בְּכָל-

[H3605](#)
be'-chol
kaikissa

[H4725](#)
ma-kom
paikoissa

[H5869](#)
'ei-nei
ovat silmät

[H3068](#)
JAH-WEH;

[H6822](#)
tzo-fot,

tarkkaillen

[H7451](#)
ra'im
pahaa

וּטוֹבִים:

[H2896](#)

v-to-vim

ja hyvää

3 kaikissa paikoissa ovat silmät JAHWEH HERRAN tarkkaillen pahaa ja hyvää

4 בְּרוּחַ: שֶׁבֶר בָּהּ וְסִלַף חַיִּים עֵץ לְשׁוֹן מִרְפֵּא

[H4832](#)

mar-pe
terve

[H3956](#)

la-shon
kieli

[H6086](#)

'etz
on puu

[H2416](#)

chaj-jim;
elämän

[H5558](#)

ve'se-lef
mutta vääritys

[H0](#)

bah,
sen

[H7667](#)

she-ver
murtaa

[H7307](#)

be'ru-ach.
hengen

4 terve kieli on puu elämän mutta vääritys sen murtaa hengen

5 יְעָרָם: תּוֹכַחַת וְשִׁמְרָ אָבִיו מוֹסֵר יְנַאֵץ אֵוִיל

[H191](#)

'e-vil,
tyhmä

[H5006](#)

j'in-'atz
halveksii

[H4148](#)

mu-sar
opetusta

[H1](#)

'a-viv;
isänsä

[H8104](#)

ve'sho-mer
mutta joka pitää

[H8433](#)

to-cha-chat
nuhteen

[H6191](#)

ja'rim.
on älykäs

5 tyhmä halveksii opetusta isänsä mutta joka pitää nuhteen on älykäs

6 רָשָׁע וּבְתוֹבֹאת רַב חֶסֶן צְדִיק בֵּית

[H1004](#)

beit
huoneessa

[H6662](#)

tzad-dik
vanhurskaan

[H2633](#)

cho-sen
on rikkaudet

[H7227](#)

rav;
runsaat

[H8393](#)

u-vit-vu-'at
mutta tulot

[H7563](#)

ra-sha'
vääryydentekijän

נְעֻכָּרֵת:

[H5916](#)

ne'ka-ret.
ovat sekasortoiset

6 huoneessa vanhurskaan on rikkaudet runsaat mutta tulot vääryydentekijän ovat sekasortoiset

7 לֹא-כִסִּילִים וְלֵב דַּעַת יִזְרוּ חֲכָמִים שְׁפִיתִי

[H8193](#)

sif-tei
huulet

[H2450](#)

cha-cha-mim
viisaiden

[H2219](#)

je-za-ru
jakavat

[H1847](#)

da-'at;
neuvoja

[H3820](#)

ve-'lev
mutta sydän

[H3684](#)

ke-si-lim
tyhmän

[H3808](#)

lo-
ei

כֵּן:

[H3651](#)

chen.
ole sellainen

7 huulet viisaiden jakavat neuvoja mutta sydän tyhmän ei ole sellainen

⁸ וְתִפְּלֹתַי יְהוָה תוֹעֵבַת רְשָׁעִים זָבַח

[H2077](#)

ze·vach
uhri

[H7563](#)

re·sha·'im
vääräydyntekijöiden on kauhistus

[H8441](#)

to·'a·vat

[H3068](#)

JAH·WEH;

JAHWEH HERRALLE mutta rukous

[H8605](#)

u·te·fil·lat

רְצוֹנוֹ: יִשְׂרָאֵל

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamielisten

[H7522](#)

re·tzo·no.

on Hänelle ilo

8 uhri vääräydyntekijöiden on kauhistus JAHWEH HERRALLE mutta rukous oikeamielisten on Hänelle ilo

⁹ וּמְרִדָּה רְשָׁע דֶּרֶךְ יְהוָה תוֹעֵבַת

[H8441](#)

to·'a·vat

kauhistus

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE on tie

[H1870](#)

de·rech

[H7563](#)

ra·sha';

vääräydyntekijöiden mutta joka seuraa

[H7291](#)

u·me·rad·def

יְאֵהֵב: צְדָקָה

[H6666](#)

tze·da·kah

vanhurskautta sitä Hän rakastaa

[H157](#)

je·'e·hav.

9 kauhistus JAHWEH HERRALLE on tie vääräydyntekijöiden mutta joka seuraa vanhurskautta sitä Hän rakastaa

¹⁰ יְמוֹת: תּוֹכַחַת שׁוֹנֵא אֲרַח לְעֵזֵב רַע מוֹסֵר

[H4148](#)

mu·sar

rangaistus

[H7451](#)

ra'

paha sille joka hylkää

[H5800](#)

le·'o·zev

tien

[H734](#)

'o·rach;

[H8130](#)

so·ne

joka vihaa

[H8433](#)

to·cha·chat

nuhdetta

[H4191](#)

ja·mut.

kuolee

10 rangaistus paha sille joka hylkää tien joka vihaa nuhdetta kuolee

¹¹ כִּי־אֵף יְהוָה נֶגֶד וְאֶבְדּוֹן שְׂאוֹל

[H7585](#)

she·'ol

sheol / tuonela ja kadotus

[H11](#)

va·'a·vad·don

[H5048](#)

ne·ged

on edessä

[H3069](#)

JAH·WEH;

JAHWEH HERRAN

[H637](#)

'af,

kuinka

[H3588](#)

ki-

paljon enemmän

אָדָם: בְּנֵי-לְבוֹת

[H3826](#) [H1121](#) [H120](#)
lib·bot be'nei- 'a·dam.
sydämet lasten ihmisen

11 sheol / tuonela ja kadotus on edessä JAHWEH HERRAN kuinka paljon enemmän sydämet lasten ihmisen

¹² לֹא חֲכָמִים אֶל-לוֹ הוֹכַח לִץ יֵאָהֵב-לֹא

[H3808](#) [H157](#) [H3887](#) [H3198](#) [H0](#) [H413](#) [H2450](#) [H3808](#)
lo je'e·hav- letz ho·che·ach lo; 'el- cha·cha·mim, lo
ei rakasta pilkkaaja että nuhdellaan häntä luo viisaiden ei

יֵלֵךְ:

[H1980](#)
je·lech.
hän mene

12 ei rakasta pilkkaaja että nuhdellaan häntä luo viisaiden ei hän mene

¹³ רוּחַ לֵב וּבְעֵצְבַת-פָּנִים יֵיטֵב שְׂמִיחַ לֵב

[H3820](#) [H8056](#) [H3190](#) [H6440](#) [H6094](#) [H3820](#) [H7307](#)
lev me·ach jei·tiv pa·nim; u·ve'atz·tze·vat- lev ru·ach
sydän iloinen tekee kauniiksi kasvot mutta suru sydämen hengen

נִכְאָה:

[H5218](#)
ne·che'ah.
murtaa

13 sydän iloinen tekee kauniiksi kasvot mutta suru sydämen hengen murtaa

¹⁴ קַ (וּפִי) (כּ וּפְנֵי) דַעַת יְבִקֵּשׁ- נְבוֹן לֵב

[H3820](#) [H995](#) [H1245](#) [H1847](#) u·fe·nei ch [H6310](#) q
lev na·von je·vak·kesh- da'at; u·fi
sydän ymmärtäväisen janoaa viisautta mutta suu

אֲוֹלֶת: יְרֵעָה כְּסִילִים

[H3684](#)

che·si·lim,
tyhmien

[H7462](#)

jir·'eh
ruokitaan

[H200](#)

'iv·ve·let.
hulluudella

14 sydän ymmärtäväisen janoaa viisautta mutta suu tyhmien ruokitaan hulluudella

¹⁵ מִשְׁתָּה לֵב וְטוֹב־רְעִים עָנִי יָמֵי כָּל-

[H3605](#)

kol-
kaikki

[H3117](#)

je·mei
päivät

[H6041](#)

'a·ni
kärsivän

[H7451](#)

ra·'im;
ovat pahoja

[H2896](#)

ve·tov-
mutta iloisella

[H3820](#)

lev,
sydämellä

[H4960](#)

mish·teh
on juhla

תְּמִיד:

[H8548](#)

ta·mid.
jatkuva

15 kaikki päivät kärsivän ovat pahoja mutta iloisella sydämellä on juhla jatkuva

¹⁶ רַב מֵאוֹצַר יְהוָה בְּיִרְאֵת מְעֵט טוֹב-

[H2896](#)

tov-
parempi

[H4592](#)

me·'at
vähän

[H3374](#)

be·'jir·'at
pelossa

[H3068](#)

JAH·WEH;
JAHWEH HERRAN

[H214](#)

me·'o·tzar
kuin aarre

[H7227](#)

rav,
suuri

בו: וּמְהוּמָה

[H4103](#)

u·me·hu·mah
ja ahdistus

[H0](#)

vo.
sen kanssa

16 parempi vähän pelossa JAHWEH HERRAN kuin aarre suuri ja ahdistus sen kanssa

¹⁷ אָבוּס מִשּׁוֹר שָׁם וְאַהֲבָה- יֶרֶק אֲרַחַת טוֹב-

[H2896](#)

tov
parempi

[H737](#)

'a·ru·chat
ruoka

[H3419](#)

ja·rok
vihanneksista

[H160](#)

ve·'a·ha·vah-
rakkaudessa

[H8033](#)

sham;
kuin

[H7794](#)

mish·shor
härkä

[H75](#)

'a·vus,
lihotettu

בו: וּשְׂנֵאָה-

[H8135](#)

ve·sin·'ah-
vihan

[H0](#)

vo.
kanssa

17 parempi ruoka vihanneksista rakkaudessa kuin härkä lihotettu vihan kanssa

¹⁸ יִשְׁקִיט אַפִּים וְאֶרֶךְ מְדוֹן יִגְרֶה חִמָּה אִישׁ

[H376](#)
'ish
mies

[H2534](#)
che·mah
vihainen

[H1624](#)
je·ga·reh
lietsoo

[H4066](#)
ma·don;
riitaa

[H750](#)
ve'·'e·rech
mutta hidas

[H639](#)
'ap·pa·jim,
vihaan

[H8252](#)
jash·kit
rauhottaa

רִיב:

[H7379](#)

riv.
kiistan

18 mies vihainen lietsoo riitaa mutta hidas vihaan rauhoittaa kiistan

¹⁹ יִשְׂרִים וְאֶרַח חֶדֶק כְּמִשְׁכַּת עֵצֶל דְּרֹךְ

[H1870](#)
de·rech
tie

[H6102](#)
'a·tzel
laiskan

[H4881](#)
kim·su·chat
on kuin pensasaita

[H2312](#)
cha·dek;
piikkinen

[H734](#)
ve'·'o·rach
mutta polku

[H3477](#)
je·sha·rim
oikeudenmukaisen

סִלְלָה:

[H5549](#)

se·lu·lah.
on tasoitettu

19 tie laiskan on kuin pensasaita piikkinen mutta polku oikeudenmukaisen on tasoitettu

²⁰ אָמוֹ: בּוֹזָה אָדָם וְכִסִּיל אָב יִשְׂמַח-חֶכֶם בֵּן

[H1121](#)
ben
poika

[H2450](#)
cha·chom
viisas

[H8055](#)
je·sam·mach-
tekee iloiseksi

[H1](#)
'av;
isänsä

[H3684](#)
u·che·sil
mutta tyhmä

[H120](#)
'a·dam,
ihminen

[H959](#)
bo·zeh
halveksii

[H517](#)
im·mo.
äitiänsä

20 poika viisas tekee iloiseksi isänsä mutta tyhmä ihminen halveksii äitiänsä

²¹ תְּבוּנָה וְאִישׁ לֵב לְחֶסֶר- שְׂמֵחָה אִוֶּלֶת

[H200](#)
'iv·ve·let
hulluus

[H8057](#)
sim·chah
on ilo

[H2638](#)
la·cha·sar-
älyä vailla olevalle mielelle

[H3820](#)
lev;
mutta mies

[H376](#)
ve'·'ish

[H8394](#)
te·vu·nah,
ymmärtäväinen

לֶכֶת: יִישֶׁר-

[H3474](#)

je·jash·sher-
kulkee suoraan eteenpäin

[H1980](#)

la·chet.

21 hulluus on ilo älyä vailla olevalle mielelle mutta mies ymmärtäväinen kulkee suoraan eteenpäin

22 יועצים וברב סוד באין מחשבות הפר

[H6565](#)

ha·fer
turhia

[H4284](#)

ma·cha·sha·vot
ovat suunnitelmat

[H369](#)

be'·ein
ilman

[H5475](#)

sod;
neuvoja

[H7230](#)

u·ve·ro

mutta runsaus

[H3289](#)

jo·a·tzim

neuvonantajien

תקום:

[H6965](#)

ta·kum.

tekee ne vahvaksi

22 turhia ovat suunnitelmat ilman neuvoja mutta runsaus neuvonantajien tekee ne vahvaksi

23 בעתו ודבר פיו במענה לאיש שמחה

[H8057](#)

sim·chah
ilo

[H376](#)

la'ish
miehen

[H4617](#)

be'·ma'·a·neh-
on vastauksessa

[H6310](#)

fiv;

hänen suunsa ja sana

[H1697](#)

ve'·da·var

oikealla ajalla

[H6256](#)

be'·it·to

oikealla ajalla

טוב: מה-

[H4100](#)

mah-

kuinka onkaan hyvä

[H2896](#)

tov.

23 ilo miehen on vastauksessa hänen suunsa ja sana oikealla ajalla kuinka onkaan hyvä

24 סור למען למשכיל למעלה חיים ארח

[H734](#)

'o·rach
tie

[H2416](#)

chaj·jim
elämään

[H4605](#)

le·ma'·lah
on ylöspäin

[H7919](#)

le·mas·kil;
viisaalle

[H4616](#)

le·ma'·an
sen tähden

[H5493](#)

sur,

että hän välttäisi

מטה: משאול

[H7585](#)

mish·she'ol
tuonelan

[H4295](#)

mat·tah.
alhaalla

24 tie elämään on ylöspäin viisaalle sen tähden että hän välttäisi tuonelan alhaalla

25 אֲלֵמָנָה: גְבוּל וַיִּצַב יְהוָה יִסַּח גַּאִים בַּיִת

[H1004](#)
beit
talot

[H1343](#)
ge'im
ylpeiden

[H5255](#)
jis-sach
repii alas

[H3068](#)
JAH·WEH;
JAHWEH HERRA

[H5324](#)
ve'jatz-tzev, ge-vul
ja vahvistaa rajan

[H490](#)
'al-ma-nah.
lesken

25 talot ylpeiden repii alas JAHWEH HERRA ja vahvistaa rajan lesken

26 וְטְהַרִים רַע מִחֻשְׁבוֹת יְהוָה תּוֹעֵבֹת

[H8441](#)
to'a·vat
kauhistus on

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRALLE

[H4284](#)
mach·she·vot
tarkoitukset

[H7451](#) [H2889](#)
ra'; u·te·ho·rim,
pahan mutta puhtaat

נַעֲמִים: אִמְרֵי-

[H561](#)
'im·rei-
sanat

[H5278](#)
no'am.
Häntä miellyttävät

26 kauhistus on JAHWEH HERRALLE tarkoitukset pahan mutta puhtaat sanat Häntä miellyttävät

27 יְחִיָּה: מִתַּנֵּת וְשׁוֹנֵא בְצַע בּוֹצֵעַ בַּיִתּוֹ עֵכָר

[H5916](#)
'o·cher
ahdistaa

[H1004](#)
be'i-to
taloansa

[H1214](#)
bo·tze·a'
joka ahnehtii voittoa

[H1215](#)
ba·tza';

[H8130](#)
ve'·so·ne
mutta joka vihaa lahjuksia

[H4979](#)
mat·ta·not

[H2421](#)
jich·jeh.
saa elää

27 ahdistaa taloansa joka ahnehtii voittoa mutta joka vihaa lahjuksia saa elää

28 יְבִיעַ רְשָׁעִים וּפִי לְעֲנוֹת יְהִיָּה צַדִּיק לֵב

[H3820](#)
lev
sydän

[H6662](#)
tzad·dik
vanhurskaan miettii

[H1897](#)
jeh·geh

[H6030](#)
la'a·not;
vastausta

[H6310](#)
u·fi
mutta suu

[H7563](#)
re·sha'im,

[H5042](#)
jab·bi·a'
vääryyden tekijän pursuaa

רַעוֹת:

[H7451](#)
ra'ot.
pahaa

28 sydän vanhurskaan miettii vastausta mutta suu vääryyden tekijän pursuaa pahaa

29 צְדִיקִים וְתַפְּלֵת מִרְשָׁעִים יְהוָה רָחוּק

[H7350](#)

ra·chok

kaukana on

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA

[H7563](#)

me·re·sha·'im;

vääryydenkijöistä

[H8605](#)

u·te·fil·lat

mutta rukoukset vanhurskaiden

[H6662](#)

tzad·di·kim

יְשָׁמַע:

[H8085](#)

jish·ma'

Hän kuulee

29 kaukana on JAHWEH HERRA vääryydenkijöistä mutta rukoukset vanhurskaiden Hän kuulee

30 טוֹבָה שְׁמוּעָה לֵב יְשַׁמַּח- עֵינַיִם מְאוּר-

[H3974](#)

me·'or-

loiste

[H5869](#)

'ei·na·jim

silmien

[H8055](#)

je·sam·mach-

ilahduttaa

[H3820](#)

lev;

sydämen uutinen

[H8052](#)

she·mu·'ah

uutinen

[H2896](#)

to·vah,

hyvä

עֵצָם: תְּדַשֵּׁן-

[H1878](#)

te·dash·shen-

voitelee

[H6106](#)

'a·tzem.

luut

30 loiste silmien ilahduttaa sydämen uutinen hyvä voitelee luut

31 חֲכָמִים בְּקָרֵב חַיִּים תּוֹכַחַת שְׁמַעַת אָזְן-

[H241](#)

'o·zen,

korva

[H8085](#)

sho·ma·'at

joka kuuntelee

[H8433](#)

to·cha·chat

ojennuksen

[H2416](#)

chaj·jim;

elämän

[H7130](#)

be·ke·rev

keskuudessa

[H2450](#)

cha·cha·mim

viisaiden

תְּלִין:

[H3885](#)

ta·lin.

pysyy

31 korva joka kuuntelee ojennuksen elämän keskuudessa viisaiden pysyy

32 תּוֹכַחַת וְשׁוֹמֵעַ נֶפֶשׁוֹ מוֹאֵס מוֹסֵר פּוֹרֵעַ

[H6544](#)

po·re·a'

joka kieltäytyy opetuksesta

[H4148](#)

mu·sor

halveksii

[H3988](#)

mo·es

halveksii

[H5315](#)

naf·sho;

sieluaan

[H8085](#)

ve'·sho·me·a'

mutta joka kuuntelee nuhteet

[H8433](#)

to·cha·chat,

nuhteet

לֵב: קוֹנָה

[H7069](#)

ko·neh

saa

[H3820](#)

lev.

ymmärrystä

32 joka kieltäytyy opetuksesta halveksii sieluaan mutta joka kuuntelee nuhteet saa ymmärrystä

33 כְּבוֹד וְלִפְנֵי חֶכְמָה מוֹסֵר יְהוָה יִרְאַת

[H3374](#)

jir·at

pelko

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN on opetus

[H4148](#)

mu·sar

on opetus

[H2451](#)

choch·mah

viisauden

[H6440](#)

ve'·lif·nei

ja edellä

[H3519](#)

cha·vod

kunnian

עֲנוּהַ:

[H6038](#)

'a·na·vah.

on nöyryys

33 pelko JAHWEH HERRAN on opetus viisauden ja edellä kunnian on nöyryys

Sananlaskut 16 (Proverbs 16)

¹ לְשׁוֹן: מַעֲנָה וּמִי הוּא לֵב מַעֲרִכִי- לְאָדָם

[H120](#)

le'a-dam
ihmisellä

[H4633](#)

ma'ar-chei-
suunnitelmat

[H3820](#)

lev;

sydämessä

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALTA

[H4617](#)

ma'a-neh

vastaus

[H3956](#)

la-shon.
kielen

1 ihmisellä suunnitelmat sydämessä JAHWEH HERRALTA vastaus kielen

² רוּחוֹת וְתִכּוֹן בְּעֵינָיו זֶךְ אִישׁ דְּרִכֵּי- כָּל-

[H3605](#)

kol-
kaikki

[H1870](#)

dar-chei-
tiet

[H376](#)

'ish
miehen

[H2134](#)

zach

ovat puhtaat

[H5869](#)

be'ei-nav;

omissa silmissä

[H8505](#)

ve-to-chen

mutta punnitsee

[H7307](#)

ru-choṯ

henget

יְהוָה:

[H3069](#)

JAH·WEH.

JAHWEH HERRA

2 kaikki tiet miehen ovat puhtaat omissa silmissä mutta punnitsee henget JAHWEH HERRA

³ וַיִּכְנּוּ מִעֲשֵׂיךָ יְהוָה אֶל- גּוֹל

[H1556](#)

gol
luovuta

[H413](#)

'el-

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE

[H4639](#)

ma'a-sei-cha;

tekosi

[H3559](#)

ve'jik-ko-nu,

niin vahvistuvat

מַחֲשַׁבְתֶּיךָ:

[H4284](#)

mach-she-vo-tei-cha.

ajatuksesi

3 luovuta JAHWEH HERRALLE tekosi niin vahvistuvat ajatuksesi

⁴ לְיוֹם רָשָׁע וְגַם- לְמַעַנְהוּ יְהוָה פָּעַל כָּל-

[H3605](#)

kol
kaiken

[H6466](#)

pa'al

on tehnyt

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA

[H4617](#)

lam-ma'a-ne-hu;

tarkoituksella

[H1571](#)

ve'gam-

ja myös

[H7563](#)

ra-sha',

vääryydetekijän

[H3117](#)

le-jom

päivälle

רעה:

[H7451](#)

ra'ah.

pahalle

4 kaiken on tehnyt JAHWEH HERRA tarkoituksella ja myös väärydentekijän päivälle pahalle

⁵ לֹא לְיָד יָד לֵב גְּבַהַּ כָּל- יְהוָה תּוֹעֵבַת

[H8441](#)

to'a-vat

kauhistus on

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE kaikki

[H3605](#)

kol-

[H1362](#)

ge-vah-

ylpeät

[H3820](#)

lev;

sydämeltään käsi

[H3027](#)

jad

käteen

[H3027](#)

le-jad,

käteen

[H3808](#)

lo

eivät

יְנַקָּה:

[H5352](#)

jin·na·keh.

he jää rankaisematta

5 kauhistus on JAHWEH HERRALLE kaikki ylpeät sydämeltään käsi käteen eivät he jää rankaisematta

⁶ יְהוָה וּבִירְאֵת עֵוֹן יִכְפֹּר וְאֶמֶת בְּחֶסֶד

[H2617](#)

be'che-sed

armolla

[H571](#)

ve'·e·met

ja totuudella

[H3722](#)

je-chup·par

puhdistetaan vääritys ja pelko

[H5771](#)

'a·von;

[H3374](#)

u·ve·jir'at

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN

מֵרַע: סוּר

[H5493](#)

sur

kääntää pois pahasta

[H7451](#)

me·ra'.

6 armolla ja totuudella puhdistetaan vääritys ja pelko JAHWEH HERRAN kääntää pois pahasta

⁷ אוֹיְבָיו גַּם- אִישׁ דְּרָכָי- יְהוָה בְּרָצוֹת

[H7521](#)

bir-tzot

kun miellyttävät JAHWEH HERRAA tiet

[H3068](#)

JAH·WEH

[H1870](#)

dar-chei-

[H376](#)

'ish;

miehen

[H1571](#)

gam-

myös

[H341](#)

'oi·vav,

viholliset

אתו: ישלם

[H7999](#)

jash·lim

ovat sovinnossa hänen kanssaan

[H854](#)

it·to.

7 kun miellyttävät JAHWEH HERRAA tiet miehen myös viholliset ovat sovinnossa hänen kanssaan

⁸ בְּלֹא תְבוּאוֹת מֵרַב בְּצִדְקָה מְעַט טוֹב-

[H2896](#)

tov-

parempi

[H4592](#)

me'at

vähän

[H6666](#)

bitz·da·kah;

oikeudenmukaisuudessa kuin runsaat tulot

[H7230](#)

me·ro

[H8393](#)

te·vu'ot,

[H3808](#)

be'·lo

ilman

משפט:

[H4941](#)

mish·pat.

laillisuutta / laillista oikeutta

8 parempi vähän oikeudenmukaisuudessa kuin runsaat tulot ilman laillisuutta / laillista oikeutta

⁹ צִעְדוֹ: יְכִין וַיְהִי הַדֶּרֶךְ יִחַשְׁבֵּ אָדָם לֵב

[H3820](#)

lev

sydän

[H120](#)

'a·dom

ihmisen

[H2803](#)

je·chash·shev

suunnittelee

[H1870](#)

dar·ko;

tietään

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA vahvistaa hänen askeleensa

[H3559](#)

ja·chin

vahvistaa

[H6806](#)

tza'·a·do.

hänen askeleensa

9 sydän ihmisen suunnittelee tietään JAHWEH HERRA vahvistaa hänen askeleensa

¹⁰ לֹא בְּמִשְׁפַּט מֶלֶךְ שֹׁפֵתִי עַל-קָסָם

[H7081](#)

ke·sem

julistus rangaistuksen

[H5921](#)

'al-

[H8193](#)

sif·tei-

on huulilla

[H4428](#)

me·lech;

Kuninkaan tuomiossa

[H4941](#)

be'·mish·pat,

[H3808](#)

lo

ei

פיו: ימעל-

[H4603](#)

jim'·al-

ole petollinen

[H6310](#)

piv.

Hänen suunsa

10 julistus rangaistuksen on huulilla Kuninkaan tuomiossa ei ole petollinen Hänen suunsa

כָּל־מַעֲשָׂהוּ לַיהוָה מִשְׁפָּט וּמֵאֲזַי פְּלִס¹¹

[H6425](#)
pe·les
paino

[H3976](#)
u·moz·nei
ja vaa'at

[H4941](#)
mish·pot
ovat määräykset

[H3068](#)
JAH·WEH;

[H4639](#)
ma·'a·se·hu,

[H3605](#)
kol-
kaikki

ovat määräykset JAHWEH HERRAN Hänen tekoansa

כִּי־ס: אֲבֵנֵי־

[H68](#)
'av·nei-
punnukset

[H3599](#)
chis.
kukkaron

11 paino ja vaa'at ovat määräykset JAHWEH HERRAN Hänen tekoansa kaikki punnukset kukkaron

בְּצִדְקָה כִּי רָשָׁע עֲשׂוֹת מְלָכִים תּוֹעֵבַת¹²

[H8441](#)
to·'a·vat
kauhistus on

[H4428](#)
me·la·chim
kuninkaille

[H6213](#)
a·sot
tehdä

[H7562](#)
re·sha';
vääryyttä

[H3588](#)
ki
sillä

[H6666](#)
vi'tz·da·kah,
oikeudenmukaisuudella

כִּסְאָ: יְכוּן

[H3559](#) [H3678](#)
jik·kon kis·se.
vahvistuu valtaistuin

12 kauhistus on kuninkaille tehdä vääryyttä sillä oikeudenmukaisuudella vahvistuu valtaistuin

יְשָׁרִים וְדָבָר צְדָק שְׂפִיתַי־ מְלָכִים רְצוֹן¹³

[H7522](#)
re·tzon
miellyttävät

[H4428](#)
me·la·chim
kuninkaita

[H8193](#)
sif·tei-
huulet

[H6664](#)
tze·dek;
oikeamieliset ja puhetta

[H1696](#)
ve·do·ver
rehellistä

[H3477](#)
je·sha·rim

יְאַהֲבִ:

[H157](#)
je·e·hav.
he rakastavat

13 miellyttävät kuninkaita huulet oikeamieliset ja puhetta rehellistä he rakastavat

חָכָם וְאִישׁ מוֹת מְלָאכֵי־ מֶלֶךְ חֶמֶת¹⁴

[H2534](#)
cha·mat-
raivo

[H4428](#)
me·lech
kuninkaan

[H4397](#)
mal·'a·chei-
on sanansaattaja

[H4194](#)
ma·vet;
kuoleman mutta

[H376](#)
ve·'ish
mies

[H2450](#)
cha·cham
viisas

יִכְפְּרֶנָּה:

[H3722](#)

je·chap·pe·ren·nah.

saa leppymään hänet

14 raivo kuninkaan on sanansaattaja kuoleman mutta mies viisas saa leppymään hänet

¹⁵ כָּעָב וְרִצּוֹנוֹ חַיִּים מֶלֶךְ פְּנֵי-בְאוֹר-

[H216](#)

be'·'or-

loisteessa

[H6440](#)

pe·nei-

kasvojen

[H4428](#)

me·lech

kuninkaan

[H2416](#)

chaj·jim;

on elämä

[H7522](#)

u·re·tzo·no,

ja hänen suosionsa

[H5645](#)

ke·'av

kuin pilvi

מִלְקוֹשׁ:

[H4456](#)

mal·koosh.

jälkimmäisen sateen

15 loisteessa kasvojen kuninkaan on elämä ja hänen suosionsa kuin pilvi jälkimmäisen sateen

¹⁶ וְקִנּוֹת מִחֲרוֹץ טוֹב מֵה-חֲכָמָה קְנָה-

[H7069](#)

ke·noh-

hankkia

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

[H4100](#)

mah-

kuinka

[H2896](#)

tov

on parempaa

[H2742](#)

me·cha·rutz;

kuin kaivaa kultaa

[H7069](#)

u·ke·not

ja hankkia

מִכְסָּף: נִבְחָר בִּינָה

[H998](#)

bi·nah,

ymmärrystä kuin valituinta hopeaa

[H977](#)

niv·char

[H3701](#)

mik·ka·sef.

16 hankkia viisautta kuinka on parempaa kuin kaivaa kultaa ja hankkia ymmärrystä kuin valituinta hopeaa

¹⁷ נֶצֶר נִפְּשׁוֹ שׁוֹמֵר מֵרַע סוֹר יִשְׂרָיִם מְסִלַּת

[H4546](#)

me·sil·lat

tiet

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamielisten

[H5493](#)

sur

on välttää pahaa

[H7451](#)

me·ra';

[H8104](#)

sho·mer

vartioida

[H5315](#)

naf·sho,

sieluaan

[H5341](#)

no·tzer

tarkkailten

דָּרְכוּ:

[H1870](#)
dar·ko.
tietään

17 tiet oikeamielisten on välttää pahaa vartioida sieluaan tarkkaillen tietään

¹⁸ רוּחַ: גִּבָּה כְּשִׁלּוֹן וְלִפְנֵי גָאוֹן שֶׁבֶר לִפְנֵי-

[H6440](#)
lif·nei-
edellä

[H7667](#)
she·ver
tuhon

[H1347](#) [H6440](#)
ga·on; ve·lif·nei
on ylpeys ja edellä

[H3783](#) [H1363](#)
chish·sha·lon, goah
lankeemuksen ylpeä

[H7307](#)
ru·ach.
henki

18 edellä tuhon on ylpeys ja edellä lankeemuksen ylpeä henki

¹⁹ (קַ עֲנִיִּים) (כַּ עֲנִיִּים) אֶת־ רוּחַ שְׁפִל־טוֹב

[H2896](#)
tov
parempi

[H8217](#)
she·fal-
nöyrä

[H7307](#)
ru·ach
henki

[H853](#)
'et-
ET

'a·ni·jim

ch

[H6041](#)
'a·na·vim;
kanssa nöyrien

q

גֵּאִים: אֶת־ שָׁלַל מַחֲלָק

[H2505](#)
me·chal·lek
kuin jakaa

[H7998](#)
lal,
saalista

[H853](#)
'et-
ET

[H1343](#)
ge·'im.
kanssa ylpeiden

19 parempi nöyrä henki ET kanssa nöyrien kuin jakaa saalista ET kanssa ylpeiden

²⁰ וּבוֹטַח טוֹב יִמְצָא־ דְבַר עַל־ מִשְׁכִּיל

[H7919](#)
mas·kil
harkitsevainen

[H5921](#)
'al-
puheissaan

[H1697](#) [H4672](#)
da·vor jim·tza-
saa aikaan

[H2896](#)
tov;
hyvää

[H982](#)
u·vo·te·ach
ja joka turvaa

אֲשֶׁר־יוֹ: בֵּיהוָה

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAAN on siunattu

[H835](#)
'ash·rav.

20 harkitsevainen puheissaan saa aikaan hyvää ja joka turvaa JAHWEH HERRAAN on siunattu

21 לִב לְחַכֵּם- נְבוֹן יִקְרָא שְׂפָתַיִם וּמִתְקַ

[H2450](#)

la·cha·cham-
viisasta

[H3820](#)

lev

sydämeltään kutsutaan

[H7121](#)

jik·ka·re

kutsutaan

[H995](#)

na·von;

ymmärtäväiseksi ja suloisuus

[H4986](#)

u·me·tek

suloisuus

[H8193](#)

se·fa·ta·jim,

huulien

לְקַח: יִסְיֵף

[H3254](#)

jo·sif

lisää

[H3948](#)

le·kach.

oppimista

21 viisasta sydämeltään kutsutaan ymmärtäväiseksi ja suloisuus huulien lisää oppimista

22 אֲוֵלִים וּמוֹסֵר בְּעַלְיָו שְׁכָל חַיִּים מְקוֹר

[H4726](#)

me·kor

lähde

[H2416](#)

chaj·jim

elämän

[H7922](#)

se·chel

on ymmärrys omistajalleen

[H1167](#)

be·'a·lav;

mutta opetus

[H4148](#)

u·mu·sar

mutta opetus

[H191](#)

'e·vi·lim

tyhmien

אֲוֵלֵת:

[H200](#)

'iv·ve·let.

on hulluutta

22 lähde elämän on ymmärrys omistajalleen mutta opetus tyhmien on hulluutta

23 יִסְיֵף שְׂפָתָיו וְעַל- פִּיהוּ יִשְׁכֵּיל חַכֵּם לִב

[H3820](#)

lev

sydän

[H2450](#)

cha·chom

viisas

[H7919](#)

jas·kil

on harkitseva

[H6310](#)

pi·hu;

suustaan

[H5921](#)

ve·'a·is-

ja vuoksi sen hänen huulensa

[H8193](#)

fa·tav,

lisäävät

[H3254](#)

jo·sif

lisäävät

לְקַח:

[H3948](#)

le·kach.

opetuksen mielenkiintoa

23 sydän viisas on harkitseva suustaan ja vuoksi sen hänen huulensa lisäävät opetuksen mielenkiintoa

24 לְנַפֵּשׁ מְתוּק נֵעַם אֲמַרִי- דְּבַשׁ צוּף-

[H6688](#)

tzuf-

kenno

[H1706](#)

de·vash

hunajaa

[H561](#)

'im·rei-

ovat sanat

[H5278](#)

no·am;

ystävälliset

[H4966](#)

ma·tok

makeat

[H5315](#)

lan·ne·fesh

sielulle

לְעֵצִים: וּמַרְפֵּא

[H4832](#)

u-mar·pe
ja parantavaa

[H6106](#)

la·'a·tzem.
luille

24 kenno hunajaa valuva ovat sanat ystävälliset makeat sielulle ja parantavaa luille

²⁵ דְּרֵכֵי-וְאַחֲרֵיתָהּ אִישׁ לְפָנַי-יִשָּׂר דְּרֹךְ יֵשׁ

[H3426](#)

jesh
on

[H1870](#)

de·rech
tie

[H3477](#)

ja·shor
suoralta

[H6440](#)

lif·nei-
näyttävä edessä ihmisen

[H376](#)

'ish;

[H319](#)

ve·'a·cha·ri·tah,
mutta joka lopulta

[H1870](#)

dar·chei-
on tie

מֹות:

[H4194](#)

ma·vet.
kuoleman

25 on tie suoralta näyttävä edessä ihmisen mutta joka lopulta on tie kuoleman

²⁶ פִּיהוּ: עָלָיו אַכַּף כִּי- לֹו עֲמֹלָה עֲמַל נֶפֶשׁ

[H5315](#)

ne·fesh
sielu

[H6001](#)

'a·mel
työntekijän tekee työtä

[H5998](#)

'a·me·lah

[H0](#)

lo;

itselleen sillä

[H3588](#)

ki-

[H404](#)

'a·chaf
pakottaa

[H5921](#)

'a·lav
siihen

[H6310](#)

pi·hu.
suunsa hänen

26 sielu työntekijän tekee työtä itselleen sillä pakottaa siihen suunsa hänen

²⁷ כּ (שֹׁפְתָיו) וְעַל-רָעָה כָּרָה בְּלִיעַל אִישׁ

[H376](#)

'ish
mies

[H1100](#)

be·'li·ja·'al
belialin

[H3738](#)

ko·reh
kaivaa esiin pahaa

[H7451](#)

ra·'ah;

ja

[H5921](#)

ve·'al-

se·fa·tav

ch

צָרְבֶת: כְּאֵשׁ (ק) פְּתוּ

[H8193](#)

fa·to,
hänen huulensa ovat

q

[H784](#)

ke·'esh
kuin tuli

[H6867](#)

tza·ra·vet.
polttava

27 mies belialin kaivaa esiin pahaa ja hänen huulensa ovat kuin tuli polttava

28 וְנִרְגַּן מִדּוֹן יִשְׁלַח תְּהַפְּכוֹת אִישׁ

[H376](#)
'ish
mies

[H8419](#)
tah·pu·chot
petollinen

[H7971](#)
je·shal·lach
kylvää

[H4066](#)
ma·don;
riitaa

[H5372](#)
ve'·nir·gan,
ja kuiskuttelija / takanapuhuja

אַלּוֹף: מַפְרִיד

[H6504](#)
maf·rid
erottaa

[H441](#)
'al·luf.
ystävät

28 mies petollinen kylvää riitaa ja kuiskuttelija / takanapuhuja erottaa ystävät

29 לֹא-בְדַרְךָ וְהוֹלִיכוּ רַעְיָהוּ יַפְתָּה חָמֵס אִישׁ

[H376](#)
'ish
mies

[H2555](#)
cha·mos
väkivaltainen

[H6601](#)
je·fat·teh
pettää

[H7453](#)
re·e·hu;
ystävänsä

[H1980](#)
ve'·ho·li·cho,
ja vie hänet

[H1870](#)
be'·de·rech
tielle

[H3808](#)
lo-
joka ei

טוֹב:

[H2896](#)
tov.
ole hyvä

29 mies väkivaltainen pettää ystävänsä ja vie hänet tielle joka ei ole hyvä

30 קִרַּץ תְּהַפְּכוֹת לַחֲשֹׁב עֵינָיו עֲצָה שְׁפָתָיו

[H6095](#)
'o·tzeh
joka iskee

[H5869](#)
'ei·nav
silmää

[H2803](#)
lach·sho
suunnittelee

[H8419](#)
tah·pu·chot;
kavaluutta

[H7169](#)
ko·retz
joka antaa merkkiä

[H8193](#)
fa·tav,
huulillaan

רַעְיָה: כְּלָה

[H3615](#)
kil·lah
on valmis

[H7451](#)
ra·'ah.
pahaan

30 joka iskee silmää suunnittelee kavaluutta joka antaa merkkiä huulillaan on valmis pahaan

31 שְׂיָבָה תַּפְּאֵרֶת עֶטְרֶת צְדָקָה בְּדַרְךָ

[H5850](#)
'a·te·ret
seppäle

[H8597](#)
tif·e·ret
kaunis

[H7872](#)
sei·vah;
ovat harmaat hiukset

[H1870](#)
be'·de·rech
tiellä

[H6666](#)
tze·da·kah,
vanhurskauden

תמצא:

[H4672](#)

tim·ma·tze.

ne saavutetaan

31 sepele kaunis ovat harmaat hiukset tiellä vanhurskauden ne saavutetaan

³² בְּרוּחוֹ וּמִשְׁלַל מְגִבּוֹר אֲפִים אֶרֶךְ טוֹב

[H2896](#)

tov

parempi on hidas

[H750](#)

'e·rech

vihaan

[H639](#)

'ap·pa·jim

vihaan

[H1368](#)

mig·gib·bor;

kuin sankari

[H4910](#)

u·mo·shel

ja joka hallitsee mielensä / hermonsa

[H7307](#)

be·ru·cho,

עִיר: מְלִכָּד

[H3920](#)

mil·lo·ched

valloittaa

[H5892](#)

'ir.

kaupungin

32 parempi on hidas vihaan kuin sankari ja joka hallitsee mielensä / hermonsa valloittaa kaupungin

³³ כָּל- וּמִי הָיָה הַגּוֹרֵל אֶת- יוֹטֵל בַּחֵיק

[H2436](#)

ba·cheik

syliin

[H2904](#)

ju·tal

heitetään

[H853](#)

'et-

ET

[H1486](#)

hag·go·ral;

arpa

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALTA kaikki

[H3605](#)

kol-

מִשְׁפָּטוֹ:

[H4941](#)

mish·pa·to.

ovat ratkaisut

33 syliin heitetään ET arpa JAHWEH HERRALTA kaikki ovat ratkaisut

Sananlaskut 17 (Proverbs 17)

¹ מְלֵא מִבַּיִת בָּהּ וְשִׁלְוָה - חֵרְבָה פַת טוֹב

[H2896](#)

tov
parempi

[H6595](#)

pat
palanen leipää

[H2720](#)

cha-re-vah
kuivaa

[H7962](#)

ve'-shal-vah-
ja hiljaisuus

[H0](#)

vah;
sen kanssa

[H1004](#)

mib-ba-jit,
kuin talo

[H4392](#)

ma-le
täynnä

רִיב: זְבַחֵי-

[H2077](#)

ziv-chei-
teuraslihaa

[H7379](#)

riv.
riidassa

1 parempi palanen leipää kuivaa ja hiljaisuus sen kanssa kuin talo täynnä teuraslihaa riidassa

² אַחִים וּבְתוֹךְ מִבֵּישׁ בֶּן יִמְשַׁל מִשְׁכִּיל עֶבֶד-

[H5650](#)

'e-ved-
palvelija

[H7919](#)

mas-kil,
ymmärtäväinen

[H4910](#)

jim-shol
hallitsee

[H1121](#)

be'-ven
poikaa

[H954](#)

me-vish;
häpeällistä

[H8432](#)

u-ve-toch
ja kesken

[H251](#)

'a-chim,
veljesten

נַחֲלָה: יַחֲלֹק

[H2505](#)

ja-cha-lok
jakaa

[H5159](#)

na-cha-lah.
perinnön

2 palvelija ymmärtäväinen hallitsee poikaa häpeällistä ja kesken veljesten jakaa perinnön

³ יְהוָה: לְבוֹת וּבַחַן לְזָהָב וְכוּר לְכֶסֶף מִצִּירָף

[H4715](#)

matz-ref
sulatusuuni

[H3701](#)

lak-ke-sef
hopealle

[H3564](#)

ve'-chur
uuni

[H2091](#)

laz-za-hav;
kullalle

[H974](#)

u-vo-chen
mutta tutkii

[H3826](#)

lib-bot
sisimmät

[H3068](#)

JAH-WEH.
JAHWEH HERRA

3 sulatusuuni hopealle uuni kullalle mutta tutkii sisimmät JAHWEH HERRA

⁴ מִזִּין שֶׁקֶר אֶן שֹׁפֵת עַל-מִקְשִׁיב מֵרַע

[H7489](#)

me-ra'
pahantekijä

[H7181](#)

mak-shiv
kuuntelee

[H5921](#)

'al-

[H8193](#)

se-fat-
huulia

[H205](#)

'a-ven;
vääryyden

[H8267](#)

she-ker
valehtelija

[H238](#)

me-zin
on kuuliainen

הֹוֹת: לְשׁוֹן עַל-

[H5921](#) [H3956](#) [H1942](#)
'al- le-shon hav-vot.
kielelle himojen

4 pahantekijä kuuntelee huulia vääryyden valehtelija on kuuliainen kielelle himojen

⁵ לֹא לְאִיד שְׂמִיחַ עֲשֵׂהוּ חֵירָף לְרֹשׁ לְעֵג

[H3932](#) [H7326](#) [H2778](#) [H6213](#) [H8056](#) [H343](#) [H3808](#)
lo-'eg la-rosh che-ref 'O-se-hu; sa-me-ach le-'eid, lo
joka pilkkaa köyhää herjaa Luojaansa hänen joka iloitsee onnettomuudesta ei

יְנַקֶּה:

[H5352](#)
jin-na-keh.
jää rankaisematta

5 joka pilkkaa köyhää herjaa Luojaansa hänen joka iloitsee onnettomuudesta ei jää rankaisematta

⁶ בְּנֵים וְתַפְאֶרֶת בְּנֵים בְּנֵי זְקֵנִים עֵטְרֵת

[H5850](#) [H2205](#) [H1121](#) [H1121](#) [H8597](#) [H1121](#)
'a-te-ret ze-ke-nim be'-nei va-nim; ve'-tif-'e-ret ba-nim
kruunu vanhusten on lapset lapsien ja kunnia lasten

אֲבוֹתָם:

[H1](#)
a-vo-tam.
on heidän isänsä

6 kruunu vanhusten on lapset lapsien ja kunnia lasten on heidän isänsä

⁷ לְנִדְיָב כִּי-אֶף יִתֵּר שְׂפַת-לְנַבֵּל נְאוּה לֹא-

[H3808](#) [H5000](#) [H5036](#) [H8193](#) [H3499](#) [H637](#) [H3588](#) [H5081](#)
lo- na-vah le-na-val se-fat- je-ter; 'af, ki- le-na-div
ei sovi tyhmälle puhe erinomainen vielä vähemmän ruhtinaalliselle

שְׂקָר: שְׂפַת-

[H8193](#) [H8267](#)
se-fat- sha-ker.
huulet valheelliset

7 ei sovi tyhmälle puhe erinomainen vielä vähemmän ruhtinaalliselle huulet valheelliset

⁸ כָּל-אֵל-בְּעָלָיו בְּעֵינֵי הַשָּׁחַד חֵן אֶבֶן-

[H68](#) 'e-ven- kivi
[H2580](#) chen kallisarvoinen
[H7810](#) hash.sho.chad lahja
[H5869](#) be-'ei-nei on sen silmissä joka saa sen
[H1167](#) ve-'a-lav;
[H413](#) 'el-
[H3605](#) kol- kaikkialle

יִשְׁכִּיל: יִפְנֶה אִשֶּׁר

[H834](#) 'a-sheer jonne
[H6437](#) jif-neh hän kääntyy
[H7919](#) jas-kil. hän menestyy

8 kivi kallisarvoinen lahja on sen silmissä joka saa sen kaikkialle jonne hän kääntyy hän menestyy

⁹ בְּדָבָר וְשֹׁנָה אֶהְבֶּה מְבַקֵּשׁ פֹּשַׁע מְכַסֶּה-

[H3680](#) me-chas-seh- joka peittää
[H6588](#) pe-sha' syntiä
[H1245](#) me-vak-kesh etsii
[H160](#) 'a-ha-vah; rakkautta
[H8138](#) ve-'sho-neh ja joka muuttelee sanojaan
[H1697](#) ve-'da-var,

אֵלֹף: מַפְרִיד

[H6504](#) maf-rid erottaa
[H441](#) 'al-luf. ystävät

9 joka peittää syntiä etsii rakkautta ja joka muuttelee sanojaan erottaa ystävät

¹⁰ מֵאָה: כְּסִיל מֵהַכּוֹת בְּמִבִּין גְּעָרָה תַּחַת

[H5181](#) te-chat tunkeutuu
[H1606](#) ge-'a-rah nuhde
[H995](#) ve-'me-vin; ymmärtäväiseen
[H5221](#) me-hak-kot enemmän kuin lyöntiä
[H3684](#) ke-sil tyhmään
[H3967](#) me-'ah. sata

10 tunkeutuu nuhde ymmärtäväiseen enemmän kuin lyöntiä tyhmään sata

¹¹ יִשְׁלַח-אֶבְזָרִי וּמִלְאָךְ רַע יִבְקֹשׁ-מְרִי אֶךְ-

[H389](#) 'ach- todella
[H4805](#) me-ri kapinaa
[H1245](#) je-vak-kesh- etsii
[H7451](#) ra'; paha
[H4397](#) u-mal-'ach ja sanansaattaja
[H394](#) 'ach-za-ri, julma
[H7971](#) je-shul-lach- lähetetään

בו:

[H0](#) bo. häntä vastaan

11 todella kapinaa etsii paha ja sanansaattaja julma lähetetään häntä vastaan

¹² כְּסִיל וְאֵל-בְּאִישׁ שְׂכֹל דָּב פְּגוּשׁ

[H6298](#)

pa-goosh

kohdatkoon

[H1677](#)

do

karhu

[H7909](#)

shak-kul

pennut menettänyt miestä

[H376](#)

be-'ish;

miestä

[H408](#)

ve-'al-

eikä

[H3684](#)

ke-sil,

tyhmä

בְּאִילָתוֹ:

[H200](#)

be-'iv-val-to.

hulluudessaan

12 kohdatkoon karhu pennut menettänyt miestä eikä tyhmä hulluudessaan

¹³ (כ תְּמִישׁ) לֹא-טוֹבָה תַּחַת רְעָה מִשֵּׁיב

[H7725](#)

me-shiv

joka palkitsee

[H7451](#)

ra-'ah

pahalla

[H8478](#)

ta-chat

vastaan

[H2896](#)

to-vah;

hyvän

[H3808](#)

lo-

ei

ta-mish

ch

מִבֵּיתוֹ: רְעָה (ק תְּמוּשׁ)

[H4185](#)

ta-mush

poistu

q

[H7451](#)

ra-'ah,

paha

[H1004](#)

mib-bei-to.

sen talosta

13 joka palkitsee pahalla vastaan hyvän ei poistu paha sen talosta

¹⁴ הָרִיב הַתְּגַלֵּעַ וְלִפְנֵי מְדוֹן רֵאשִׁית מִים פּוֹטֵר

[H6362](#)

po-ter

puhkeaa

[H4325](#)

ma-jim

kuin vesi

[H7225](#)

re-shit

alku

[H4066](#)

ma-don;

riidan

[H6440](#)

ve-'lif-nei

ennenkuin

[H1566](#)

hit-gal-la',

puhkeaa

[H7379](#)

ha-riv

riita

נְטוּשׁ:

[H5203](#)

ne-toosh.

heitä se pois

14 puhkeaa kuin vesi alku riidan ennenkuin puhkeaa riita heitä se pois

¹⁵ תּוֹעֵבַת צְדִיק וּמְרֵשִׁיעַ רָשָׁע מִצְדִּיק

[H6663](#)

matz-dik

joka vanhurskauttaa

[H7563](#)

ra-sho'

vääryudentekijän ja joka julistaa

[H7561](#)

u-mar-shi-a'

syyliseksi vanhurskaan

[H6662](#)

tzad-dik;

vanhurskaan

[H8441](#)

to-'a-vat

kauhistus

יְהוָה: שְׁנֵיהֶם: גַּם-

[H3069](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE ovat

[H1571](#)

gam-

ovat

[H8147](#)

she·nei·hem.

molemmat

15 joka vanhurskauttaa vääryudentekijän ja joka julistaa syylliseksi vanhurskaan kauhistus JAHWEH HERRALLE ovat molemmat

¹⁶ חֲכָמָה לְקִנּוּת כְּסִיל בְּיַד מַחִיר זֶה לְמָה-

[H4100](#)

lam·mah-

minkätähden tämä

[H2088](#)

zeh

tämä

[H4242](#)

me·chir

maksu

[H3027](#)

be·jad-

on kädessä tyhmän

[H3684](#)

ke·sil;

hankkimiseksi

[H7069](#)

lik·not

viisautta

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

אֵין: וְלֵב-

[H3820](#)

ve·lev-

ymmärrystä ei ole hänellä

[H369](#)

'a·jin.

16 minkätähden tämä maksu on kädessä tyhmän hankkimiseksi viisautta ymmärrystä ei ole hänellä

¹⁷ יוֹלֵד: לְצָרָה וְאָח הָרַע אֱהֵב עֵת בְּכָל-

[H3605](#)

be·chol

kaiken

[H6256](#)

'et

aikaa

[H157](#)

'o·hev

rakastaa

[H7453](#)

ha·re·a';

ystävä

[H251](#)

ve·'ach

ja veli

[H6869](#)

le·tza·rah,

ahdingossa

[H3205](#)

jiv·va·led.

syntyy

17 kaiken aikaa rakastaa ystävä ja veli ahdingossa syntyy

¹⁸ עֵרְבָה עֵרְבָה כָּף תּוֹקֵעַ לֵב חֲסֵר אָדָם

[H120](#)

'a·dam

ihminen

[H2638](#)

cha·sar-

älyä vailla

[H3820](#)

lev

mieleltään lyö

[H8628](#)

to·ke·a'

kättään ja menee takuuseen velan

[H3709](#)

kaf;

kättään ja menee takuuseen velan

[H6148](#)

'o·rev

edestä

[H6161](#)

'a·rub·bah,

velan

רַעְהוּ: לְפָנַי

[H6440](#)

lif·nei

edestä

[H7453](#)

re·'e·hu.

ystävänsä

18 ihminen älyä vailla mieleltään lyö kättään ja menee takuuseen velan edestä ystävänsä

19 פֶּתְחוּ מִגְבֵיָהּ מִצָּה אֱהֵב פְּשַׁע אֱהֵב

[H157](#)

'o-hev

joka rakastaa syntiä

[H6588](#)

pe-sha'

syntiä

[H157](#)

'o-hev

rakastaa

[H4683](#)

matz-tzah;

riitaa

[H1361](#)

mag-bi-ah

joka korottaa

[H6607](#)

pit-cho,

ovensa

שָׁבֵר: מְבַקֵּשׁ-

[H1245](#)

me-vak-kesh-

etsii

[H7667](#)

sha-ver.

tuhoa

19 joka rakastaa syntiä rakastaa riitaa joka korottaa ovensa etsii tuhoa

20 בְּלִשׁוֹנוֹ וְנִהְפָךְ טוֹב יִמְצָא- לֹא לֵב עֵקֶשׁ-

[H6141](#)

'ik-kesh-

vääristynyt

[H3820](#)

lev

sydän

[H3808](#)

lo

ei

[H4672](#)

jim-tza-

saavuta

[H2896](#)

tov;

hyvää

[H2015](#)

ve'neh-pach

ja kiero

[H3956](#)

bil-sho-no,

kieleltään

בְּרָעָה: יְפוּל

[H5307](#)

jip-pol

lankeaa

[H7451](#)

be'ra-ah.

pahuuteen

20 vääristynyt sydän ei saavuta hyvää ja kiero kieleltään lankeaa pahuuteen

21 נָבֵל: אָבִי יִשְׂמַח וְלֹא- לוֹ לְתוֹגָה כְּסִיל יֵלֵד

[H3205](#)

jo-led

synnyttävä tyhmän

[H3684](#)

ke-sil

tyhmän

[H8424](#)

le-tu-gah

saa murheen

[H0](#)

lo;

itselleen eikä

[H3808](#)

ve'lo-

eikä

[H8055](#)

jis-mach,

ole iloa

[H1](#)

'a-vi

isällä

[H5036](#)

na-val.

typerän

21 synnyttävä tyhmän saa murheen itselleen eikä ole iloa isällä typerän

22 תִּיבֶשׁ- נִכְאָה וְרוּחַ גָּהֵה יִיטֵב שִׂמְחַ לֵב

[H3820](#)

lev

sydän

[H8056](#)

me-ach

iloinen

[H3190](#)

jei-tiv

on hyvä

[H1456](#)

ge-hah;

lääke

[H7307](#)

ve'ru-ach

mutta henki murtunut

[H5218](#)

ne-che'ah,

kuivattaa

[H3001](#)

te-jab-besh-

kuivattaa

גָּרָם:

[H1634](#)

ga-rem.

luut

22 sydän iloinen on hyvä lääke mutta henki murtunut kuivattaa luut

23 אַרְחוֹת לְהַטּוֹת יִקַּח רָשָׁע מִחֵיק שְׁחָד

[H7810](#)
sho·chad
lahjuksen

[H2436](#)
me·cheik
povestaan

[H7563](#)
ra·sha'
paha

[H3947](#)
jik·kach;
ottaa

[H5186](#)
le·hat·tot,
työntääkseen

[H734](#)
a·re·chot
syrjään tiet

מִשְׁפָּט:

[H4941](#)
mish·pat.
oikeuden

23 lahjuksen povestaan paha ottaa työntääkseen syrjään tiet oikeuden

24 בְּקִצֵּה-כְּסִיל וְעֵינַי חֲכָמָה מִבֵּין פְּנֵי אֶת-

[H853](#)
'et-
ET

[H6440](#)
pe·nei
kasvoista

[H995](#)
me·vin
erottaa

[H2451](#)
choch·mah
viisaan

[H5869](#)
ve'·'ei·nei
mutta silmät tyhmän

[H3684](#)
che·sil,
tyhmän

[H7097](#)
bik·tzeh-
ovat äärissä

אֶרֶץ:

[H776](#)
'a·retz.
maan

24 ET kasvoista erottaa viisaan mutta silmät tyhmän ovat äärissä maan

25 לְיוֹלְדָתוֹ: וּמָמֵר כְּסִיל בֶּן לְאָבִיו כַּעַס

[H3708](#)
ka·'as
suruksi on isälleen

[H1](#)
le·'a·viv
isälle

[H1121](#)
ben
poika

[H3684](#)
ke·sil;
tyhmä

[H4470](#)
u·me·mer,
ja katkeruudeksi

[H3205](#)
le·jo·lad·to.
synnyttäjälleen

25 suruksi on isälleen poika tyhmä ja katkeruudeksi synnyttäjälleen

26 נְדִיבִים לְהַכּוֹת טוֹב לֹא- לְצַדִּיק עֲנוּשׁ גַם

[H1571](#)
gam
myöskään

[H6064](#)
a·noosh
rangaista

[H6662](#)
latz·tzad·dik
vanhurskaita

[H3808](#)
lo-
ei ole

[H2896](#)
tov;
hyvä

[H5221](#)
le·hak·kot
lyödä

[H5081](#)
ne·di·vim
ruhtinaallisia

יִשָּׁר: עַל-

[H5921](#)
'al-
tähten

[H3476](#)
jo·sher.
oikeudenmukaisuuden

26 myöskään rangaista vanhurskaita ei ole hyvä lyödä ruhtinaallisia tähten oikeudenmukaisuuden

²⁷ יְקַרְהוּ (כַּ וְקַרְהוּ) דַּעַת יוֹדַע אֶמְרֵיו חוֹשֵׁךְ

[H2820](#)

cho·sech

joka hillitsee

[H561](#)

'a·ma·rav

sanansa

[H3045](#)

jo·de·a'

tuntee

[H1847](#)

da·'at;

ymmärryksen

ve'kar-

ch

[H7119](#)

je·kar-

ja itsensä hillitsevä

תְּבוֹנָה: אִישׁ (ק)

q

[H376](#)

'ish

mies

[H8394](#)

te·vu·nah.

on älykäs

27 joka hillitsee sanansa tuntee ymmärryksen ja itsensä hillitsevä mies on älykäs

²⁸ שֹׁפְתֵיךְ אֵטֵם יִחְשַׁב חָכָם מִחֲרִישׁ אֵוִיל גַּם

[H1571](#)

gam

[H191](#)

'e·vil

hullukin

[H2790](#)

ma·cha·rish

joka on hiljaa

[H2450](#)

cha·cham

viisaaksi

[H2803](#)

je·cha·shev;

voi lukea

[H331](#)

'o·tem

joka sulkee

[H8193](#)

se·fa·tav

huulensa

נְבוֹן:

[H995](#)

na·von.

on järkevä

28 hullukin joka on hiljaa viisaaksi voi lukea joka sulkee huulensa on järkevä

Sananlaskut 18 (Proverbs 18)

¹ תִּגְלַע: תּוֹשֵׁיָהּ בְּכָל- נִפְרָד יִבְקֶשׁ לְתַאֲוָה

[H8378](#)

le-ta'a-vah
ahne

[H1245](#)

je-vak-kesh
etsii

[H6504](#)

nif-rad;
saa hajaannusta kaikessa

[H3605](#)

be'chol
viisauteen

[H8454](#)

tu-shi-jah,
viisauteen

[H1566](#)

jit-gal-la'.
sekaantuu

1 ahne etsii saa hajaannusta kaikessa viisauteen sekaantuu

² בְּהִתְגַּלוֹת אִם- כִּי בְּתַבּוּנָה כְּסִיל יִחְפֹּץ לֹא-

[H3808](#)

lo-
ei

[H2654](#)

jach-potz
nauti

[H3684](#)

ke-sil
tyhmä

[H8394](#)

bit-vu-nah;
ymmärryksestä

[H3588](#)

ki,
sillä

[H518](#)

'im-
jos

[H1540](#)

be'hit-gal-lot
paljastuu

לְבוֹ:

[H3820](#)

lib-bo.

hänen sisimpänsä

2 ei nauti tyhmä ymmärryksestä sillä jos paljastuu hänen sisimpänsä

³ חֲרָפָה: קָלוּן וְעֵם- בּוֹז גַּם- בָּא רָשָׁע בְּבוֹא-

[H935](#)

be'vo-
tulee sisään

[H7563](#)

ra-sho'
pahuus

[H935](#)

ba
tulee

[H1571](#)

gam-
myös

[H937](#)

buz;
halveksunta ja kanssa

[H5973](#)

ve'im-
häpeän

[H7036](#)

ka-lon
häpeän

[H2781](#)

cher-pah.
pilkka

3 tulee sisään pahuus tulee myös halveksunta ja kanssa häpeän pilkka

⁴ מְקוֹר נֹבֵעַ נַחַל אִישׁ פִּי- דְבָרֵי עֲמֻקִּים מִיָּם

[H4325](#)

ma-jim
vedet

[H6013](#)

'a-muk-kim
syvät

[H1697](#)

div-rei
ovat sanat

[H6310](#)

fi-
suun

[H376](#)

'ish;
miehen

[H5158](#)

na-chal
puro

[H5042](#)

no-ve-a',
virtaava

[H4726](#)

me-kor
lähde

חֲכָמָה:

[H2451](#)

choch-mah
viisauden

4 vedet syvät ovat sanat suun miehen puro virtaava lähde viisauden

⁵ צְדִיק לְהַטּוֹת טוֹב לֹא-רָשָׁע פְּנֵי-שָׂאת

[H5375](#)

se·et
korottaa

[H6440](#)

pe·nei-
kasvoja

[H7563](#)

ra·sha'
pahan

[H3808](#)

lo-
ei ole

[H2896](#)

tov;
hyvä

[H5186](#)

le·hat·tot
kaataa

[H6662](#)

tzad·dik,
vanhurskasta

בַּמִּשְׁפָּט:

[H4941](#)

bam·mish·pat.
tuomiossa

5 korottaa kasvoja pahan ei ole hyvä kaataa vanhurskasta tuomiossa

⁶ לְמַהֲלָמוֹת וּפְיוֹ בְּרִיב יִבְאוּ כְּסִיל שְׂפָתַי

[H8193](#)

sif·tei
huulet

[H3684](#)

che·sil
tyhmän

[H935](#)

ja·vo·'u
tuovat

[H7379](#)

ve·riv;
riidan

[H6310](#)

u·fiv,
ja hänen suunsa iskuja

[H4112](#)

le·ma·ha·lu·mot

יְקָרָא:

[H7121](#)

jik·ra.
vaativat

6 huulet tyhmän tuovat riidan ja hänen suunsa iskuja vaativat

⁷ נִפְּשׁוּ: מוֹקֵשׁ וּשְׂפָתָיו לוֹ מְחַתָּה-כְּסִיל פִּי-

[H6310](#)

pi-
suu

[H3684](#)

che·sil
tyhmän

[H4288](#)

me·chit·tah-
on tuhonsa

[H0](#)

lo;
hänen ja

[H8193](#)

u·se·fa·tav,
hänen huulensa ansa

[H4170](#)

mo·kesh

[H5315](#)

naf·sho.
hänen sielunsa

7 suu tyhmän on tuhonsa hänen ja hänen huulensa ansa hänen sielunsa

⁸ חֲדָרַי- יָרְדוּ וְהֵם כְּמַתְּלֵה־מִים נִרְגָּן דְּבָרַי

[H1697](#)

div·rei
sanat

[H5372](#)

nir·gon
panettelijan polttavat

[H3859](#)

ke·mit·la·ha·mim;

[H1992](#)

ve·hem,
ja ne

[H3381](#)

ja·re·du

tunkeutuvat syvälle

[H2315](#)

chad·rei-

בְּטֶן:

[H990](#)

va·ten.
sisimpään

8 sanat panettelijan polttavat ja ne tunkeutuvat syvälle sisimpään

9 לְבַעַל הוּא אַח בְּמִלְאֲכָתּוֹ מִתְרַפֶּה גַם

[H1571](#) [H7503](#)

gam mit-rap-peh
myös vajoaa alas

[H4399](#)

vi'm-lach-to;
hän työssään

[H251](#)

'ach
veli

[H1931](#)

hu,
hän on

[H1167](#)

le-ba'al
baalin

מִשְׁחִית:

[H7843](#)

mash-chit.
joka tuhoaa

9 myös vajoaa alas hän työssään veli hän on baalin joka tuhoaa

10 צִדִּיק יְרוּץ בּוֹ- יְהוָה שֵׁם עִז מִגְדֹּל-

[H4026](#)

mig-dal-
torni

[H5797](#)

'oz
vahva

[H8034](#)

shem
on nimi

[H3069](#)

JAH·WEH;
JAHWEH HERRAN

[H0](#)

bov-
sinne

[H7323](#)

ja-rutz
juoksee

[H6662](#)

tzad-dik
vanhurskas

וְנִשְׁגָּב:

[H7682](#)

ve'nis-gav.
korkealle turvaan

10 torni vahva on nimi JAHWEH HERRAN sinne juoksee vanhurskas korkealle turvaan

11 נִשְׁגָּבָה וְכַחֲמוֹמָה עִזוֹ קִרְיַת עֶשְׂרִיר הוֹן

[H1952](#)

hon
varallisuus rikkaan

[H6223](#)

'a-shir

[H7151](#)

kir-jat
on hänen kaupunkinsa

[H5797](#)

uz-zo;
vahva

[H2346](#)

u-che-cho-mah
ja suojamuuri

[H7682](#)

nis-ga-vah,
korkea

בְּמִשְׁכִּיתּוֹ:

[H4906](#)

be'mas-ki-to.
hänen mielikuvituksensa / epäjumalansa

11 varallisuus rikkaan on hänen kaupunkinsa vahva ja suojamuuri korkea hänen mielikuvituksensa / epäjumalansa

12 כְּבוֹד וְלִפְנֵי אִישׁ לֵב- יְגִבָּה שֶׁבֶר לְפָנָי-

[H6440](#)

lif-nei-
edellä

[H7667](#)

she-ver
tuhon

[H1361](#)

jig-bah
on ylpeä

[H3820](#)

lev-
sydän

[H376](#)

'ish;
ihmisen

[H6440](#)

ve'lif-nei
mutta edellä

[H3519](#)

cha-vod
kunnian

עֲנוּהַ:

[H6038](#)

'a·na·vah.

nöyryys

12 edellä tuhon on ylpeä sydän ihmisen mutta edellä kunnian nöyryys

¹³ לוֹ הֵיא־אֱוֹלֶת יִשְׁמַע בְּטָרֵם דְּבַר מִשִּׁיב

[H7725](#)

me·shiv

antaa

[H1697](#)

da·vor

vastauksen ennen kuin

[H2962](#)

be'·te·rem

kuulee

[H8085](#)

jish·ma';

kuulee

[H200](#)

'iv·ve·let

tyhmä

[H1931](#)

hi-

se on

[H0](#)

lo,

hänelle

וְכִלְמָה:

[H3639](#)

u·che·lim·mah.

häpeäksi

13 antaa vastauksen ennen kuin kuulee tyhmä se on hänelle häpeäksi

¹⁴ מִי נִכְאָה וְרוּחַ מַחְלֵהוּ יְכַלְכֵּל אִישׁ רוּחַ-

[H7307](#)

ru·ach-

henki

[H376](#)

'ish

miehen

[H3557](#)

je·chal·kel

hoitaa

[H4245](#)

ma·cha·le·hu;

hänen sairauttaan mutta henkeä

[H7307](#)

ve'·ru·ach

murrettua

[H5218](#)

ne·che·'ah,

kuka

[H4310](#)

mi

kuka

יִשְׂאֵנָה:

[H5375](#)

jis·sa·'en·nah.

kantaa

14 henki miehen hoitaa hänen sairauttaan mutta henkeä murrettua kuka kantaa

¹⁵ תְּבַקֵּשׁ חֲכָמִים וְאֵזֶן דַּעַת יִקְנֶה נְבוֹן לֵב

[H3820](#)

lev

sydän

[H995](#)

na·von

ymmärtävä

[H7069](#)

jik·neh-

hankkii

[H1847](#)

da·'at;

viisautta

[H241](#)

ve'·'o·zen

ja korvat

[H2450](#)

cha·cha·mim,

viisaan

[H1245](#)

te·vak·kesh-

etsivät

דַּעַת:

[H1847](#)

da·'at.

ymmärrystä

15 sydän ymmärtävä hankkii viisautta ja korvat viisaan etsivät ymmärrystä

16 יִנְחֶנּוּ: גְּדֹלִים וְלִפְנֵי לוֹ יִרְחִיב אָדָם מִתָּן

[H4976](#)
mat-tan
lahja

[H120](#)
'a-dom
miehen

[H7337](#)
jar-chiv
tekee tilaa

[H0](#)
lo;
hänelle

[H6440](#)
ve-'lif-nei
ja eteen

[H1419](#)
ge-do-lim
mahtavien

[H5148](#)
jan-chen-nu.
hänet johdattaa

16 lahja miehen tekee tilaa hänelle ja eteen mahtavien hänet johdattaa

17 רַעְהוּ (ק וּבֹא-) (כ יְבֹא-) בְּרִיבוֹ הָרֵאשׁוֹן צְדִיק

[H6662](#)
tzad-dik
oikeassa on

[H7223](#)
ha-ri-shon
ensimmäinen

[H7379](#)
be-'ri-vo;
riidassa

ja-vo-

ch

[H935](#)
u-va-
mutta tulee

q

[H935](#)
re-e-hu
sisään hän

וַחֲקֶרּוּ:

[H2713](#)
va-cha-ka-ro.
joka tutkii hänet

17 oikeassa on ensimmäinen riidassa mutta tulee sisään hän joka tutkii hänet

18 יַפְרִיד: עֲצוּמִים וּבֵין הַגּוֹרֵל יִשְׁבֵּית מְדִינִים

[H4079](#)
mid-ja-nim
riidat

[H7673](#)
jash-bit
lopettaa

[H1486](#)
hag-go-ral;
arpa

[H996](#)
u-vein
ja välit

[H6099](#)
'a-tzu-mim
erottaa

[H6504](#)
jaf-rid.
mahtavien

18 riidat lopettaa arpa ja välit erottaa mahtavien

19 וּמְדִינִים) (כ וּמְדוֹנִים) עַז מִקְרִית־נִפְשָׁע אַח

[H251](#)
'ach,
veli

[H6586](#)
nif-sha'
petetty

[H7151](#)
mik-kir-jat-
on kuin kaupunki

[H5797](#) u-me-do-nim
'oz;
vahva

ch

[H4066](#)
u-mid-ja-nim,
ja heidän riitansa

אַרְמוֹן: כְּבָרִיחַ ק

q [H1280](#)
kiv-ri-ach
kuin kalterit

[H759](#)
ar-mon.
linnan

19 veli petetty on kuin kaupunki vahva ja heidän riitansa kuin kalterit linnan

20 שִׁפְתָיו תְּבוֹאֵת בְּטִנוֹ תִשְׁבַּע אִישׁ פִּי- מִפְּרִי

[H6529](#)

mip-pe-ri
hedelmistä

[H6310](#)

fi-
suunsa

[H376](#)

'ish
mies

[H7646](#)

tis-ba'
saa kylläiseksi

[H990](#)

bit-no;
vatsansa

[H8393](#)

te-vu-'at
ja sadosta

[H8193](#)

se-fa-tav
huultensa

יִשְׁבַּע:

[H7646](#)

jis-ba'.

hän on tyytyväinen

20 hedelmistä suunsa mies saa kylläiseksi vatsansa ja sadosta huultensa hän on tyytyväinen

21 יֹאכַל וְאֶהְבִּיהָ לְשׁוֹן בְּיַד- וְחַיִּים מוֹת

[H4194](#)

ma-vet
kuolema

[H2416](#)

ve'-chaj-jim
ja elämä

[H3027](#)

be'-jad-
ovat vallassa

[H3956](#)

la-shon;
kielen

[H157](#)

ve-'o-ha-vei-ha,
ja jotka sitä rakastavat

[H398](#)

jo-chal
syövät sen

פְּרִיָּה:

[H6529](#)

pir-jah.

hedelmää

21 kuolema ja elämä ovat vallassa kielen ja jotka sitä rakastavat syövät sen hedelmää

22 מִיְהוָה: רָצוֹן וַיִּפֶּק טוֹב מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא

[H4672](#)

ma-tza
joka löytää

[H802](#)

'ish-shah
vaimon

[H4672](#)

ma-tza
löytää

[H2896](#)

tov;
onnen

[H6329](#)

vai-ja-fek
ja saa

[H7522](#)

ra-tzon,
mielisuosion

[H3068](#)

JAH-WEH.
JAHWEH HERRAN

22 joka löytää vaimon löytää onnen ja saa mielisuosion JAHWEH HERRAN

23 עֲזוֹת: יַעֲנָה וְעֲשִׂיר רָשׁ יְדַבֵּר- תַּחֲנוּנִים

[H8469](#)

ta-cha-nu-nim
anoen

[H1696](#)

je-dab-ber-
puhuu

[H7326](#)

rash;
köyhä

[H6223](#)

ve-'a-shir,
mutta rikas

[H6030](#)

ja-'a-neh
vastaa

[H5794](#)

az-zot.
tylysti

23 anoen puhuu köyhä mutta rikas vastaa tylysti

24 אֵיב וְיֵשׁ לְהִתְרַעֵעַ רְעִים אִישׁ

[H376](#)

'ish
miehelle

[H7453](#)

re-'im
ystäviä

[H7489](#)

le-hit-ro-'e-a';
on surukseen

[H3426](#)

ve-'jesh
mutta on olemassa

[H157](#)

'o-hev,
ystäviä

דָּבֵק

[H1695](#)

da·vek

jotka ovat rakkaampia kuin veli

מֵאַחַח:

[H251](#)

me·'ach.

24 miehelle ystäviä on surukseen mutta on olemassa ystäviä jotka ovat rakkaampia kuin veli

Sananlaskut 19 (Proverbs 19)

¹ וְהוּא שֹׁפֵטִיו מֵעֵקֶשׁ בְּתִמּוֹ הוֹלֵךְ רַשׁ טוֹב-

[H2896](#)

tov-
parempi

[H7326](#)

rash
köyhänä kulkea

[H1980](#)

ho-lech
kulkea

[H8537](#)

be'tum-mo;
rehellisyydessä

[H6141](#)

me'ik-kesh
kuin kieronä

[H8193](#)

fa-tav,
huuliltaan

[H1931](#)

ve'hu
ja vielä

כְּסִיל:

[H3684](#)

che-sil.
tyhmänä

1 parempi köyhänä kulkea rehellisyydessä kuin kieronä huuliltaan ja vielä tyhmänä

² בְּרַגְלִים וְאֵץ טוֹב לֹא- נֶפֶשׁ דַּעַת בְּלֹא- גַם

[H1571](#)

gam
myös

[H3808](#)

be'lo-
ilman

[H1847](#)

da'at
tietämystä

[H5315](#)

ne-fesh
sielulla

[H3808](#)

lo-
ei ole

[H2896](#)

tov;
hyvä

[H213](#)

ve'atz
ja joka kiirehtii

[H7272](#)

be'rag-la-jim
jaloillaan

חוטא:

[H2398](#)

cho-te.
astuu harhaan

2 myös ilman tietämystä sielulla ei ole hyvä ja joka kiirehtii jaloillaan astuu harhaan

³ הַיְהוָה וְעַל- דְּרָכּוֹ תִסְלַף אָדָם אִוֵּל

[H200](#)

'iv-ve-let
tyhmyys

[H120](#)

'a-dom
ihmisen

[H5557](#)

te-sal-lef
vääristää

[H1870](#)

dar-ko;
hänen tiensä ja

[H5921](#)

ve'al-

[H3068](#)

JAH-WEH
JAHWEH HERRALLE

יִזְעַף לְבוֹ:

[H2196](#)

jiz'af
hän kiukuttelee

[H3820](#)

lib-bo.
sisimmässään

3 tyhmyys ihmisen vääristää hänen tiensä ja JAHWEH HERRALLE hän kiukuttelee sisimmässään

⁴ יְפַרְדֵּ: מֵרַעְהוּ וְדַל רַבִּים רַעִים יִסִּיף הוּן

[H1952](#)

hon,
rikkaus

[H3254](#)

jo-sif
lisää

[H7453](#)

re'im
ystäviä

[H7227](#)

rab-bim;
paljon

[H1800](#)

ve'dal,
mutta köyhä

[H7453](#)

me-re-'hu
ystävistään

[H6504](#)

jip-pa-red.
joutuu erilleen

4 rikkaus lisää ystäviä paljon mutta köyhä ystävistään joutuu erilleen

⁵ לֹא כֹזְבִים וְיִפְיַח יִנְקָה לֹא שְׂקָרִים עֵד

[H5707](#)

'ed
todistaja

[H8267](#)

ka-rim
valheellinen

[H3808](#)

lo
ei

[H5352](#)

jin-na-keh;
jää rankaisematta

[H6315](#)

ve'ja-fi-ach
ja joka puhuu

[H3577](#)

ke-za-vim,
valhetta

[H3808](#)

lo
ei

יִמְלֵט:

[H4422](#)

jim-ma-let.

pääse pakoon

5 todistaja valheellinen ei jää rankaisematta ja joka puhuu valhetta ei pääse pakoon

⁶ לְאִישׁ הָרַע וְכָל-נְדִיב פְּנֵי-יַחֲלוּ רַבִּים

[H7227](#)

rab-bim
monet

[H2470](#)

je-chal-lu
imartelevat

[H6440](#)

fe-nei-
kasvojen edessä

[H5081](#)

na-div;
ylhäisten

[H3605](#)

ve'chol
ja kaikki

[H7453](#)

ha-re-a',
ovat ystäviä

[H376](#)

le-ish
miehen

מֵתָן:

[H4976](#)

mat-tan.

anteliaan

6 monet imartelevat kasvojen edessä ylhäisten ja kaikki ovat ystäviä miehen anteliaan

⁷ מְרַעְהוּ כִּי אֵף שְׂנֵאָהוּ רַשׁ אַחִי-כָּל

[H3605](#)

kal
kaikki

[H251](#)

'a-chei-
veljet

[H7326](#)

rash
köyhän

[H8130](#)

se-ne-'u-hu,
vihaavat häntä

[H637](#)

'af
kuinka paljon

[H3588](#)

ki
enemmän

[H4828](#)

me-re-'e-hu
hänen ystävänsä

לֹא- (כֹּל-לֹא) אֲמַרִים מְרַדֵּף מִמֶּנּוּ רַחֲקוּ

[H7368](#)

ra-cha-ku
pysyvät kaukana

[H4480](#)

mi-men-nu;
hänestä

[H7291](#)

me-rad-def
hän ajaa takaa

[H561](#)

'a-ma-rim
puhuakseen heille

lo-

ch

[H3808](#)

lov-
ilman

קַהֲמָה:

[H1992](#) q
hem·mah.
heitä

7 kaikki veljet köyhän vihaavat häntä kuinka paljon enemmän hänen ystävänsä pysyvät kaukana hänestä hän ajaa takaa puhuakseen heille ilman heitä

⁸ תְּבוּנָה שִׁמְרֵן נִפְשׁוֹ אֱהֵב לֵב קִנְהָ-

[H7069](#)
ko·neh-
joka hankkii ymmärrystä

[H3820](#)
lev
rakastaa

[H157](#)
'o·hev

[H5315](#)
naf·sho;
sieluaan

[H8104](#)
sho·mer
joka pitää kiinni viisaudesta

[H8394](#)
te·vu·nah,
joka pitää kiinni viisaudesta

טוֹב: לְמַצְאָ-

[H4672](#)
lim·tzo-
löytää

[H2896](#)
tov.
onnen

8 joka hankkii ymmärrystä rakastaa sieluaan joka pitää kiinni viisaudesta löytää onnen

⁹ יֵאָבֵד: כְּזָבִים וַיִּפְיַח יִנְקָה לֹא שִׁקְרִים עֵד-

[H5707](#) 'ed
todistaja väärä

[H8267](#)
ka·rim

[H3808](#) lo
ei

[H5352](#) jin·na·keh;
jää rankaisematta ja puhuja

[H6315](#) ve'·ja·fi·ach
ja puhuja

[H3577](#) ke·za·vim
valheiden

[H6](#) jo·ved.
tuhoutuu

פ

Peh

9 todistaja väärä ei jää rankaisematta ja puhuja valheiden tuhoutuu Peh

¹⁰ לְעֵבֵד כִּי־ אַף תַּעֲנוּג לְכִסִּיל נְאוּה לֹא-

[H3808](#) lo-
ei

[H5000](#) na·veh
ole sopivaa

[H3684](#) lich·sil
tyhmälle

[H8588](#) ta·'a·nug;
ylellisyys

[H637](#) 'af,
vielä

[H3588](#) ki-
vähemmän palvelijalle

[H5650](#) le·'e·ved
vähemmän palvelijalle

בְּשָׂרִים: מְשׁוֹל

[H4910](#)
me·shol
että hän hallitsee ruhtinaita

[H8269](#)
be'·sa·rim.

10 ei ole sopivaa tyhmälle ylellisyys vielä vähemmän palvelijalle että hän hallitsee ruhtinaita

¹¹ עֵבֶר וְתִפְאַרְתּוֹ אִפּוֹ הָאָרִיךְ אָדָם שְׁכָל¹¹

[H7922](#)
se·chel
harkinta

[H120](#)
'a·dom
miehen

[H748](#)
he·'e·rich
tekee hitaaksi hänet vihaan

[H639](#)
ap·po;
ja on hänelle kunniaksi antaa anteeksi

[H8597](#)
ve·'ti·peh·'ar·to,
ja on hänelle kunniaksi antaa anteeksi

[H5674](#)
'a·vor
antaan anteeksi

פְּשָׁעַ: עַל-

[H5921](#)
'al-
[H6588](#)
pa·sha'.
rikos

11 harkinta miehen tekee hitaaksi hänet vihaan ja on hänelle kunniaksi antaa anteeksi rikos

¹² עֵשֶׁב עַל- וְכִטַּל מֶלֶךְ זַעַף כַּכְּפִיר נַהֵם

[H5099](#)
na·ham
karjunta

[H3715](#)
kak·ke·fir
kuin nuoren leijonan on viha

[H2197](#)
za·'af
on viha

[H4428](#)
me·lech;
kuninkaan

[H2919](#)
u·che·tal
mutta kuin kaste

[H5921](#)
'al-

[H6212](#)
'e·sev
ruohikolle

רְצוֹנוֹ:

[H7522](#)
re·tzo·no.
hänen suosionsa

12 karjunta kuin nuoren leijonan on viha kuninkaan mutta kuin kaste ruohikolle hänen suosionsa

¹³ מְדִינֵי טִרְד וְדִלְף כְּסִיל בֵּן לְאָבִיו הַוֹת

[H1942](#)
hav·vot
onnettomuus

[H1](#)
le·'a·viv
on isälleen

[H1121](#)
ben
poika

[H3684](#)
ke·sil;
hölmö

[H1812](#)
ve·'de·lef
ja kuin vuoto jatkuva

[H2956](#)
to·red,
riitaisa

[H4079](#)
mid·je·nei
riitaisa

אִשָּׁה:

[H802](#)
'ish·shah.
vaimo

13 onnettomuus on isälleen poika hölmö ja kuin vuoto jatkuva riitaisa vaimo

¹⁴ אִשָּׁה וּמִי הָוּה אָבוֹת נַחֲלַת וְהוֹן בֵּית

[H1004](#)
ba·jit
talo

[H1952](#)
va·hon
ja varallisuus ovat perintö

[H5159](#)
na·cha·lat
isien

[H1](#)
a·vot;
isien

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRALTA vaimo

[H802](#)
'ish·shah
vaimo

משכּלת:

[H7919](#)

mas·ka·let.

järkevä / viisas

14 talo ja varallisuus ovat perintö isien JAHWEH HERRALTA vaimo järkevä / viisas

¹⁵ תִּרְעַב: רְמִיָּה וְנִפְּשׁ תִּרְדְּמָה תִּפְּיֵל עֵצְלָה

[H6103](#)

'atz·lah

laiskuus

[H5307](#)

tap·pil

vaiuttaa

[H8639](#)

tar·de·mah;

syvään uneen

[H5315](#)

ve'·ne·fesh

ja sielu

[H7423](#)

re·mi·jah

veltto

[H7456](#)

tir·'av.

kärsii nälkää

15 laiskuus vaiuttaa syvään uneen ja sielu veltto kärsii nälkää

¹⁶ דַּרְכָּיו בּוֹזֶה נִפְּשׁוּ שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר

[H8104](#)

sho·mer

joka pitää

[H4687](#)

mitz·vah

käskyt

[H8104](#)

sho·mer

pitää

[H5315](#)

naf·sho;

sielunsa

[H959](#)

bo·zeh

joka pitää halpana Hänen tiensä

[H1870](#)

de·ra·chav

קן יָמוּת: (כ יוּמַת)

ju·mat

ch

[H4191](#)

ja·mut.

kuolee

q

16 joka pitää käskyt pitää sielunsa joka pitää halpana Hänen tiensä kuolee

¹⁷ וְנִמְּלוּ דָל חוֹנֵן יְהוָה מִלוֹה

[H3867](#)

mal·veh

lainaa

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE armollinen joka on köyhälle ja hänen hyvän tekonsa

[H2603](#)

cho·nen

[H1800](#)

dal;

[H1576](#)

u·ge·mu·lo,

לוֹ: יִשְׁלֵם-

[H7999](#)

je·shal·lem-

Hän maksaa takaisin hänelle

[H0](#)

lo.

17 lainaa JAHWEH HERRALLE armollinen joka on köyhälle ja hänen hyvän tekonsa Hän maksaa takaisin hänelle

¹⁸ אֶל- הַמִּיתוֹ וְאֶל- תְּקוּהַ יֵשׁ כִּי- בְּנֶךְ יִסֵּר

[H3256](#)

jas·ser

kasvata

[H1121](#)

bin·cha

poikaasi

[H3588](#)

ki-

kun

[H3426](#)

jesh

on

[H8615](#)

tik·vah;

toivoa

[H413](#)

ve'·'el-

ethän

[H4191](#)

ha·mi·to,

kuoleman

[H408](#)

'al-

נִפְשָׁךְ: תִּשָּׂא

[H5375](#)

tis·sa

halua ottavan hänen sieluaan

[H5315](#)

naf·she·cha.

18 kasvata poikaasi kun on toivoa ethän kuoleman halua ottavan hänen sieluaan

¹⁹ אִם-כִּי עֲנֵשׁ נִשְׂא (ק חֲמָה גְדֹל-), (כ גְּרֹל-

go·ral-

ch

[H1419](#)

ge·dol-

suuri

[H2534](#)

che·mah

viha

q

[H5375](#)

no·se

saa kantaa rangaistuksen sillä

[H6066](#)

'o·nesh;

[H3588](#)

ki

[H518](#)

'im-

jos

תּוֹסֵף: וְעוֹד תִּצִּיל

[H5337](#)

tatz·tzil,

vapautat hänet kuitenkin

[H5750](#)

ve'·'od

[H3254](#)

to·sif.

hän uudelleen tekee sen

19 suuri viha saa kantaa rangaistuksen sillä jos vapautat hänet kuitenkin hän uudelleen tekee sen

²⁰ תְּחַכְּמֶם לְמַעַן מוֹסֵר וְקַבֵּל עֵצָה שְׁמַע

[H8085](#)

she·ma'

kuuntele

[H6098](#)

'e·tzah

neuvoa

[H6901](#)

ve'·kab·bel

ja ota vastaan opetus

[H4148](#)

mu·sar;

[H4616](#)

le·ma·'an,

sen tähden

[H2449](#)

tech·kam

että olisit viisaampi

בְּאַחֲרֵי־תֵךְ:

[H319](#)

be'·'a·cha·ri·te·cha.

tulevaisuudessa

20 kuuntele neuvoa ja ota vastaan opetus sen tähden että olisit viisaampi tulevaisuudessa

²¹ יְהוָה וְעֵצַת אִישׁ בְּלֵב-מַחְשְׁבוֹת רַבּוֹת

[H7227](#)

rab·bot

suuria

[H4284](#)

ma·cha·sha·vot

ajatuksia

[H3820](#)

be'·lev-

on sydämessä ihmisen

[H376](#)

'ish;

[H6098](#)

va·'a·tzat

mutta neuvo

[H3069](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN

תְּקוּם: הִיא

[H1931](#)

hi

se

[H6965](#)

ta·kum.

pysyy

21 suuria ajatuksia on sydämessä ihmisen mutta neuvo JAHWEH HERRAN se pysyy

²² מַאִישׁ רַשׁ וְטוֹב-חַסְדּוֹ אָדָם תֹּאֲוֹת

[H8378](#)
ta-'a-vat
viehättävyys

[H120](#)
'a-dam
ihmisen

[H2617](#)
chas-do;
on hänen laupeutensa ja parempi

[H2896](#)
ve-'tov-

[H7326](#)
rash
on olla köyhä kuin ihminen

[H376](#)
me-'ish
on olla köyhä kuin ihminen

כֹּזֵב:

[H3577](#)
ka-zav.
valheen

22 viehättävyys ihmisen on hänen laupeutensa ja parempi on olla köyhä kuin ihminen valheen

²³ יִפְקֹד בַּל-יָלִין וְשָׁבַע לְחַיִּים יְהוָה יִרְאֵת

[H3374](#)
jir-'at
pelko

[H3068](#)
JAH-WEH
JAHWEH HERRAN tekee eläväksi

[H2416](#)
le-chaj-jim;

[H7649](#)
ve-'sa-ve-'a'

[H3885](#)
ja-lin,

[H1077](#)
bal-
eikä

[H6485](#)
jip-pa-ked
käy

רָע:

[H7451](#)
ra'.
pahoin

23 pelko JAHWEH HERRAN tekee eläväksi saa tyytyväisenä levätä eikä käy pahoin

²⁴ לֹא פִּיהוּ אֶל-גַּם-בְּצִלְחַת יָדוֹ עֵצֶל טָמֹן

[H2934](#)
ta-man
upottaa

[H6102](#)
'a-tzel
laiska

[H3027](#)
ja-do
kätensä

[H6747](#)
batz-tzal-la-chat;
astiaan

[H1571](#)
gam-
mutta

[H413](#)
'el-

[H6310](#)
pi-hu,
suhunsa

[H3808](#)
lo
ei

יִשְׁיבְנָה:

[H7725](#)
je-shi-ven-nah.
saa takaisin

24 upottaa laiska kätensä astiaan mutta suuhunsa ei saa takaisin

²⁵ לְנִבּוֹן וְהוֹכִיחַ יַעֲרֹם וּפְתִי תִכָּה לֵץ

[H3887](#)
letz
pilkkajaa lyö

[H5221](#)
tak-keh

[H6612](#)
u-fe-ti
ja yksinkertainen varoo

[H6191](#)
ja-'rim;

[H3198](#)
ve-'ho-chi-ach
nuhtelee

[H995](#)

le-na-von,
ymmärtäväistä

יָבִין דַּעַת:

[H995](#)

ja·vin

ja hän ymmärtää opetuksen

[H1847](#)

da·'at.

25 pilkkaajaa lyö ja yksinkertainen varoo nuhtele ymmärtäväistä ja hän ymmärtää opetuksen

²⁶ וּמַחֲפִיר: מְבִישׁ בֶּן יִבְרִיחַ אָב מְשַׁדֵּד-

[H7703](#)

me·shad·ded-

joka pahoinpitelee isäänsä ja ajaa pois

[H1](#)

'av

[H1272](#)

jav·ri·ach

[H517](#)

'em;

äitinsä

[H1121](#)

ben,

on poika häpeällinen

[H954](#)

me·vish

[H2659](#)

u·mach·pir.

ja joutuu häpeään

26 joka pahoinpitelee isäänsä ja ajaa pois äitinsä on poika häpeällinen ja joutuu häpeään

²⁷ מֵאֲמָרֵי- לְשָׁגוֹת מוֹסֵר לְשִׁמְעַע בְּנֵי חֲדָל-

[H2308](#)

cha·dal-

lopeta

[H1121](#)

be·'ni

poikani

[H8085](#)

li·she·mo·a'

kuuntelemasta

[H4148](#)

mu·sar;

opetusta

[H7686](#)

lish·got,

joka eksyttää sinut

[H561](#)

me·'im·rei-

sanoista

דַּעַת:

[H1847](#)

da·'at.

viisauden

27 lopeta poikani kuuntelemasta opetusta joka eksyttää sinut sanoista viisauden

²⁸ רְשָׁעִים וּפִי מְשַׁפֵּט יְלִיץ בְּלִיעַל עֵד-

[H5707](#)

'ed

todistaja belialin / epäjumalan pilkkaa

[H1100](#)

be·'li·ja·'al

[H3887](#)

ja·litz

[H4941](#)

mish·pat;

oikeutta

[H6310](#)

u·fi

ja suu

[H7563](#)

re·sha·'im,

pahantekijän

אֹן: יְבִלֵעַ-

[H1104](#)

je·val·la'-

nielee

[H205](#)

'a·ven.

vääryyttä

28 todistaja belialin / epäjumalan pilkkaa oikeutta ja suu pahantekijän nielee vääryyttä

²⁹ לְגוֹ וּמַהֲלֻמוֹת שְׁפָטִים לְלִצְיָם נְכוֹנוֹ

[H3559](#)

na·cho·nu

on valmiina

[H3887](#)

lal·le·tzim

pilkkaajille

[H8201](#)

she·fa·tim;

tuomion toimeenpano ja lyönnit

[H4112](#)

u·ma·ha·lu·mot,

lyönnit

[H1460](#)

le·gev

selkään

כְּסִילִים:

[H3684](#)

ke·si·lim.

tyhmien

29 on valmiina pilkkaajille tuomion toimeenpano ja lyönnit selkään tyhmien

Sananlaskut 20 (Proverbs 20)

¹ לֹא בּוֹ שֹׁגָה וְכָל־ שֵׁכָר הַמָּה הַיַּיִן לֵץ

[H3887](#)

letz

pilkkaaja viini

[H3196](#)

hai-jain

[H1993](#)

ho-meh

mölyävä

[H7941](#)

she-char;

väkevä juoma

[H3605](#)

ve'-chol

kaikki jotka hoipertelevat niistä

[H7686](#)

sho-geh

[H0](#)

bo,

[H3808](#)

lo

eivät

יְחָכְמִים:

[H2449](#)

jech-kam.

ole viisaita

1 pilkkaaja viini mölyävä väkevä juoma kaikki jotka hoipertelevat niistä eivät ole viisaita

² חוֹטֵא מִתְעַבְרוּ מֶלֶךְ אֵימַת כַּכְּפִיר נְהַם

[H5099](#)

na-ham

karjunta

[H3715](#)

kak-ke-fir

kuin nuoren leijonan on pelottavuus

[H367](#)

'ei-mat

[H4428](#)

me-lech;

kuninkaan joka rikkoo lakia

[H5674](#)

mit-'ab-be-ro,

[H2398](#)

cho-te

vaarantaa

נַפְשׁוֹ:

[H5315](#)

naf-sho.

henkensä

2 karjunta kuin nuoren leijonan on pelottavuus kuninkaan joka rikkoo lakia vaarantaa henkensä

³ אֵוִיל וְכָל־ מְרִיב שֶׁבֶת לְאִישׁ כְּבוֹד

[H3519](#)

ka-vod

kunniaksi

[H376](#)

la-'ish

miehelle

[H7674](#)

she-vet

on lopettaminen riidan

[H7379](#)

me-riv;

[H3605](#)

ve'-chol

mutta jokainen hullu

[H191](#)

'e-vil,

יִתְגַּלֵּעַ:

[H1566](#)

jit-gal-la'.

sekaantuu siihen

3 kunniaksi miehelle on lopettaminen riidan mutta jokainen hullu sekaantuu siihen

4 קַוְשָׁאֵל (כּ יִשְׁאֵל) יַחְרֵשׁ לֹא- עֵצֵל מִחֶרֶף

[H2779](#)

me·cho·ref

syksyllä

[H6102](#)

'a·tzel

laiska

[H3808](#)

lo-

ei

[H2790](#)

ja·cha·rosh;

kynnä

jish·'al

ch

[H7592](#)

ve·sha·'al

ja kerjää

q

וְאֵין: בְּקֶצֶר

[H7105](#)

bak·ka·tzir

sanonkorjuun aikana saamatta mitään

[H369](#)

va·'a·jin.

4 syksyllä laiska ei kynnä ja kerjää sanonkorjuun aikana saamatta mitään

5 תְּבוּנָה וְאִישׁ אִישׁ בְּלֵב- עֵצָה עֲמָקִים מִים

[H4325](#)

ma·jim

vedet

[H6013](#)

'a·muk·kim

syvät

[H6098](#)

'e·tzah

on neuvot

[H3820](#)

ve·'lev-

sydämessä

[H376](#)

'ish;

ihmisen

[H376](#)

ve·'ish

mutta ihminen viisas

[H8394](#)

te·vu·nah

יִדְלֶנָּה:

[H1802](#)

jid·len·nah.

vetää ne ulos

5 vedet syvät on neuvot sydämessä ihmisen mutta ihminen viisas vetää ne ulos

6 אֲמוּנִים וְאִישׁ חֶסֶדּוֹ אִישׁ יְקָרָא אָדָם רַב-

[H7230](#)

rov-

suuri joukko

[H120](#)

'a·dam,

ihmisiä

[H7121](#)

jik·ra

huutaa

[H376](#)

'ish

ihmisen

[H2617](#)

chas·do;

hyvyttä

[H376](#)

ve·'ish

mutta miehen uskollisen

[H529](#)

'e·mu·nim,

יִמְצָא: מִי

[H4310](#) [H4672](#)

mi

kuka

jim·tza.

löytää

6 suuri joukko ihmisiä huutaa ihmisen hyvyttä mutta miehen uskollisen kuka löytää

7 בְּנֵי אֲשֵׁרֵי צְדִיק בְּתִמוֹ מִתְהַלֵּךְ

[H1980](#)

mit·hal·lech

vaeltaa

[H8537](#)

be·'tum·mo

nuhteettomuudessa vanhurskas

[H6662](#)

tzad·dik;

siunattuja ovat hänen lapsensa

[H835](#)

'ash·rei

[H1121](#)

va·nav

אַחֲרָיו:

[H310](#)

'a·cha·rav.

hänen jälkeensä

7 vaeltaa nuhteettomuudessa vanhurskas siunattuja ovat hänen lapsensa hänen jälkeensä

כָּל־בְּעֵינָיו מְזָרָה דִּין כִּסֵּא־עַל־יוֹשֵׁב מֶלֶךְ⁸

[H4428](#)

me·lech,

Kuningas

[H3427](#)

jo·shev

istuu

[H5921](#)

'al-

[H3678](#)

kis·se-

valtaistuimelle tuomion ja heittää pois silmistään

[H1779](#)

din;

[H2219](#)

me·za·reh

[H5869](#)

ve'·'ei·nav

silmistään

[H3605](#)

kol-

kaikki

רָע:

[H7451](#)

ra'.

pahat

8 Kuningas istuu valtaistuimelle tuomion ja heittää pois silmistään kaikki pahat

מִחַטְאֹתַי: טְהַרְתִּי לְבִי זָכִיתִי לֵאמֹר מִי־⁹

[H4310](#)

mi-

kuka

[H559](#)

jo·mar

sanoo

[H2135](#)

zik·ki·ti

olen puhdistanut sisimpäni olen puhdas

[H3820](#)

lib·bi;

[H2891](#)

ta·har·ti,

[H2403](#)

me·chat·ta·ti.

synneistäni

9 kuka sanoo olen puhdistanut sisimpäni olen puhdas synneistäni

יְהוָה תֹּעֲבָת וְאִיפָּה וְאִיפָּה וְאֶבֶן אֶבֶן¹⁰

[H68](#)

'e·ven

punnukset ja painot

[H68](#)

va·'e·ven

[H374](#)

'ei·fah

mitat

[H374](#)

ve'·'ei·fah;

ja mitta-astiat

[H8441](#)

to·'a·vat

kauhistus ovat

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRALLE

שְׁנֵיהֶם: גַּם־

[H1571](#)

gam-

[H8147](#)

she·nei·hem.

kahtalaiset

10 punnukset ja painot mitat ja mitta-astiat kauhistus ovat JAHWEH HERRALLE kahtalaiset

וְאִם־ זֶךְ אִם־ נָעַר יִתְנַכֵּר־ בְּמַעַלְלָיו גַּם¹¹

[H1571](#)

gam

[H4611](#)

be'·ma·'a·la·lav

teoistaankin

[H5234](#)

jit·nak·ker-

tunnistaa

[H5288](#)

na·'ar;

nuorukaisen onko

[H518](#)

'im-

[H2134](#)

zach

hän puhdas ja onko

[H518](#)

ve'·'im-

פָּעֲלוֹ: יִשָּׂר

[H3477](#)

ja·sar

suorat

[H6467](#)

po·'o·lo.

hänen tekonsa

11 teoistaankin tunnistaa nuorukaisen onko hän puhdas ja onko suorat hänen tekonsa

¹² גַּם־עָשָׂה יְהוָה רֹאֵה וְעֵין שְׁמַעַת אֲזַן

[H241](#)

'o·zen

korvan

[H8085](#)

ma·'at

kuulevan

[H5869](#)

ve·'a·jin

ja silmän näkevän

[H7200](#)

ro·'ah;

näkevän

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA on tehnyt

[H6213](#)

'a·sah

tehnyt

[H1571](#)

gam-

on tehnyt

שְׁנֵיהֶם:

[H8147](#)

she·nei·hem.

molemmat

12 korvan kuulevan ja silmän näkevän JAHWEH HERRA on tehnyt molemmat

¹³ יְנִיךָ פָּקַח תְּוֹרֶשׁ פֶּן־שָׁנָה תִּתְּאֶהֱב אֶל־

[H408](#)

'al-

älä

[H157](#)

te·'e·hav

rakasta

[H8142](#)

nah

nukkumista ettet

[H6435](#)

pen-

ettet

[H3423](#)

tiv·va·resh;

köyhtyisi

[H6491](#)

pe·kach

avaa

[H5869](#)

'ei·nei·cha

silmäsi

לֶחֶם: שִׁבַּע־

[H7646](#)

se·va'-

niin saat kyllin leipää

[H3899](#)

la·chem.

leipää

13 älä rakasta nukkumista ettet köyhtyisi avaa silmäsi niin saat kyllin leipää

¹⁴ אֲזַל לֹו וְאֵל הַקּוֹנֶה יֹאמַר רַע רַע

[H7451](#)

ra'

huonoa

[H7451](#)

ra'

huonoa

[H559](#)

jo·mar

sanoo

[H7069](#)

hak·ko·neh;

ostaja

[H235](#)

ve·'o·zel

mutta mentyään pois hän

[H0](#)

lo,

hän

[H227](#)

'az

silloin

יְתֵהֱלֵל:

[H1984](#)

jit·hal·lal.

kehuu

14 huonoa huonoa sanoo ostaja mutta mentyään pois hän silloin kehuu

15 שִׁפְתֵי- יָקָר וְכָלִי פְּנִינִים וְרַב- זָהָב יֵשׁ

[H3426](#)

jesh
on

[H2091](#)

za·ho
kultaa

[H7230](#)

ve'·rov-
ja monenlaisia

[H6443](#)

pe·ni·nim;
jalokiviä

[H3627](#)

u·che·li
mutta astia

[H3366](#)

je·kar,

kallisarvoinen on suu

[H8193](#)

sif·tei-

דַּעַת:

[H1847](#)

da'at.

viisas

15 on kultaa ja monenlaisia jalokiviä mutta astia kallisarvoinen on suu viisas

16 (כ נְכָרִים) וּבְעַד זָר עָרַב כִּי- בְּגָדוֹ לְקַח-

[H3947](#)

le·kach-
ottakaa

[H899](#)

big·do
vaatteet

[H3588](#)

ki-
koska

[H6148](#)

'a·rav
hän takasi

[H2114](#)

zar;

[H1157](#)

u·ve'ad

na·che·rim

ch

vierasta ja puolesta

חֲבֻלָּהּ: (ק נְכָרִיָּה)

[H5237](#)

na·che·ri·jah
vieraan

q

[H2254](#)

chav·le·hu.
ota pantti

16 ottakaa vaatteet koska hän takasi vierasta ja puolesta vieraan ota pantti

17 פִּיהוּ יִמְלֵא- וְאַחַר שָׁקָר לְחֵם לְאִישׁ עָרַב

[H6149](#)

'a·rev
on makea

[H376](#)

la'ish
ihmiselle

[H3899](#)

le·chem
leipä

[H8267](#)

sha·ker;
petoksen

[H310](#)

ve'·a·char,
mutta jälkeen

[H4390](#)

jim·ma·le-
täyttyy

[H6310](#)

fi·hu
suu

suu

חֲצֵץ:

[H2687](#)

cha·tzatz.

soralla

17 on makea ihmiselle leipä petoksen mutta jälkeen täyttyy suu soralla

18 עֲשֵׂה וּבְתַחְבֻּלוֹת תִּכּוֹן בְּעֵצָה מִחֲשָׁבוֹת

[H4284](#)

ma·cha·sha·vot
suunnitelmat

[H6098](#)

be'·e·tzah
neuvolla

[H3559](#)

tik·kon;

vahvistuvat ja viisailla

[H8458](#)

u·ve·tach·bu·lot,

neuvoilla

[H6213](#)

'a·seh

käydään

מְלַחֵמָה:

[H4421](#)

mil·cha·mah.
sotaa

18 suunnitelmat neuvolla vahvistuvat ja viisailta neuvoilla käydään sotaa

¹⁹ לֹא שִׁפְּתֵיּוֹ וּלְפִתְּהָ רְכִיל הוֹלֵךְ סוּד גּוֹלָה-

[H1540](#)

go·leh-
paljastaja

[H5475](#)

sod
salaisuuksien kulkee

[H1980](#)

ho·lech
juoruillen

[H7400](#)

ra·chil;
ja imartelea

[H6601](#)

u·le·fo·teh
puheillaan

[H8193](#)

fa·tav,
älä

[H3808](#)

lo
älä

תִּתְעַרֵב:

[H6148](#)

tit·'a·rav.
sekaannu häneen

19 paljastaja salaisuuksien kulkee juoruillen ja imartelea puheillaan älä sekaannu häneen

²⁰ כּ (בְּאִישׁוֹן) נֵרוֹ יִדְעֶךָ וְאִמּוֹ אָבִיו מִקְלָל

[H7043](#)

me·kal·lel
joka kiroaa

[H1](#)

'a·viv
isäänsä

[H517](#)

ve·'im·mo;
tai äitiänsä

[H1846](#)

jid·'ach
sen sammuu loisto

[H5216](#)

ne·ro,
loisto

be·'i·shon

ch

חִשְׁךָ: (ק בְּאִישׁוֹן)

[H380](#)

be·'e·shun
silmien

q

[H2822](#)

cho·shech.
synkkään pimeyteen

20 joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä sen sammuu loisto silmien synkkään pimeyteen

²¹ בְּרֵאשֵׁנָה (ק מְבֹהֶלֶת), (כ מְבַחֶלֶת) נַחֲלָה

[H5159](#)

na·cha·lah
perintö

me·vu·che·let

ch

[H973](#)

me·vo·he·let
ahneudella saatu

q

[H7223](#)

ba·ri·sho·nah;
aluksi

תְּבַרְךָ: לֹא וְאַחֲרֵיתָהּ

[H319](#)

ve·'a·cha·ri·tah,
lopulta

[H3808](#)

lo
ei ole

[H1288](#)

te·vo·rach.
siunattu

21 perintö ahneudella saatu aluksi lopulta ei ole siunattu

22 וַיִּשַׁע לִיהוָה קוֹה רַע אֲשַׁלְמָה - תֹּאמַר אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H559](#)

to·mar
sano

[H7999](#)

'a·shal·le·mah-
minä kosten

[H7451](#)

ra';
pahan

[H6960](#)

kav·veh
odota

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRAA

[H3467](#)

ve'·jo·sha'
Hän pelastaa

לך:

[H0](#)

lach.

sinut

22 älä sano minä kosten pahan odota JAHWEH HERRAA Hän pelastaa sinut

23 מְרַמָּה וּמֵאֲזַנֵי וְאָבֶן וְאָבֶן יְהוָה תּוֹעֵבַת

[H8441](#)

to·'a·vat
kauhistus on

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRALLE

[H68](#)

'e·ven

[H68](#)

va·'a·ven;
ja painot

[H3976](#)

u·moz·nei
ja vaakakupit

[H4820](#)

mir·mah
väärät

טוב: לא-

[H3808](#)

lo-

eivät

[H2896](#)

tov.

ne ole hyväksi

23 kauhistus on JAHWEH HERRALLE punnukset ja painot ja vaakakupit väärät eivät ne ole hyväksi

24 יְבִין מֶה- וְאָדָם גִּבֵּר מְצַעְדֵי- מִיְהוָה

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRALTA

[H4703](#)

mitz·'a·dei-
ovat askeleet

[H1397](#)

ga·ver;
miehen

[H120](#)

ve'·'a·dam,
ja ihminen

[H4100](#)

mah-
kuka

[H995](#)

ja·vin
ymmärtää

דרכו:

[H1870](#)

dar·ko.

tiensä

24 JAHWEH HERRALTA ovat askeleet miehen ja ihminen kuka ymmärtää tiensä

25 נְדָרִים וְאַחַר קִדְשׁ יֵלַע אָדָם מוֹקֵשׁ

[H4170](#)

mo·kesh
ansa on

[H120](#)

'a·dom
ihmiselle

[H3216](#)

ja·la'

luvata harkitsemattomasti

[H6944](#)

ko·desh;
pyhä asia

[H310](#)

ve'·'a·char
ja jälkeen

[H5088](#)

ne·da·rim
vasta lupaan

לְבַקֵּר:

[H1239](#)

le·vak·ker.

harkita

25 ansa on ihmiselle luvata harkitsemattomasti pyhä asia ja jälkeen vasta lupaustaan harkita

26 עֲלֵיהֶם וַיֵּשֶׁב חָכָם מֶלֶךְ רְשָׁעִים מְזַרְהָה

[H2219](#)

me·za·reh

hajoittaa

[H7563](#)

re·sha·'im

vääryydentekijät

[H4428](#)

me·lech

kuningas

[H2450](#)

cha·cham;

viisas

[H7725](#)

vai·ja·shev

ja antaa käydä heidän ylitseen

[H5921](#)

'a·lei·hem

אוֹפֵן:

[H212](#)

o·fan.

pyörän

26 hajoittaa vääryydentekijät kuningas viisas ja antaa käydä heidän ylitseen pyörän

27 חֲדָרַיִ כָּל־חֶפֶשׁ אָדָם נִשְׁמַת יְהוָה נֵר

[H5216](#)

ner

kynttilä

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN

[H5397](#)

nish·mat

on henki

[H120](#)

'a·dam;

ihmisen

[H2664](#)

cho·fes,

Hän tutkii

[H3605](#)

kol-

kaikki

[H2315](#)

chad·rei-

kammiot

בְּטֵן:

[H990](#)

va·ten.

sisimmän

27 kynttilä JAHWEH HERRAN on henki ihmisen Hän tutkii kaikki kammiot sisimmän

28 כִּסְאוֹ: בַּחֶסֶד וְסֵעַד מֶלֶךְ יִצְרוּ-וְאַמֶּת חֶסֶד

[H2617](#)

che·sed

armo

[H571](#)

ve·'e·met

ja totuus

[H5341](#)

jitz·tze·ru-

varjelevat

[H4428](#)

me·lech;

kuningasta ja hän ylläpitää

[H5582](#)

ve·'sa·'ad

laupeudella

[H2617](#)

ba·che·sed

valtaistuimensa

[H3678](#)

kis·'o.

28 armo ja totuus varjelevat kuningasta ja hän ylläpitää laupeudella valtaistuimensa

29 זְקֵנִים וְהֵדָר כֹּחַם בַּחוּרִים תְּפֹאֶרֶת

[H8597](#)

tif·e·ret

kunnia

[H970](#)

ba·chu·rim

nuorten miesten

[H3581](#)

ko·cham;

on heidän voimansa ja kauneus

[H1926](#)

va·ha·dar

vanhusten

[H2205](#)

ze·ke·nim

vanhusten

שיבה:

[H7872](#)

sei·vah.

on harmaat hiukset

29 kunnia nuorten miesten on heidän voimansa ja kauneus vanhusten on harmaat hiukset

³⁰

בְּרַעַ (קַ תְּמָרוֹק), (כַּ תְּמָרִיק), פְּצַע חִבְרוֹת

[H2250](#)

chab·bu·rot
mustelmat

[H6482](#)

pe·tza'
haavojen

tam·rik

ch

[H4838](#)

tam·ruk
puhdistavat

q

[H7451](#)

be·'ra';
pahuuden

בְּטֵן: חֲדַרֵּי וּמַכּוֹת

[H4347](#)

u·mak·kot,
ja kipu

[H2315](#)

chad·rei-
kammiot

[H990](#)

va·ten.
sisimmän

30 mustelmat haavojen puhdistavat pahuuden ja kipu kammiot sisimmän

Sananlaskut 21 (Proverbs 21)

¹ כָּל-עַל- יְהוָה בְּיַד- מֶלֶךְ לֵב- מִים פִּלְגֵי-

[H6388](#)
pal-gei-
kanavat

[H4325](#)
ma-jim
vesien

[H3820](#)
lev-
sydän

[H4428](#)
me-lech
kuninkaan

[H3027](#)
be'-jad-

[H3068](#)
JAH-WEH;
on kädessä JAHWEH HERRAN

[H5921](#)
'al-

[H3605](#)
kol-
kaikkialle

דֶּרֶךְ- כָּל- יִטְנוּ: יַחֲפֹץ אִשָּׁר

[H834](#)
'a-she-
jonne

[H2654](#)
jach-potz
Hän haluaa

[H5186](#)
jat-ten-nu.
Hän taivuttaa kaikki

[H3605](#)
kol-

[H1870](#)
de-rech-
hänen tiensä

1 kanavat vesien sydän kuninkaan on kädessä JAHWEH HERRAN kaikkialle jonne Hän haluaa Hän taivuttaa kaikki hänen tiensä

² יְהוָה: לְבוֹת וְתִכֵּן בְּעֵינָיו יִשָּׂר אִישׁ

[H376](#)
'ish
ihminen

[H3477](#)
ja-shar
on oikeassa

[H5869](#)
be-'ei-nav;
omissa silmissään

[H8505](#)
ve'-to-chen
mutta tutkii

[H3826](#)
lib-bot
sisimmät

[H3068](#)
JAH-WEH.
JAHWEH HERRA

2 ihminen on oikeassa omissa silmissään mutta tutkii sisimmät JAHWEH HERRA

³ מִזְבַּח: לִיהוָה נִבְחָר וּמִשְׁפָּט צְדָקָה עֲשֵׂה

[H6213](#)
'a-soh
tehdä

[H6666](#)
tze-da-kah
vanhurskautta ja oikeutta

[H4941](#)
u-mish-pat;
on valituin

[H977](#)
niv-char
JAHWEH HERRALLE

[H3068](#)
JAH-WEH
uhri

[H2077](#)
miz-za-vach.

3 tehdä vanhurskautta ja oikeutta on valituin JAHWEH HERRALLE uhri

⁴ חַטָּאת: רְשָׁעִים נֹר לֵב וְרַחֲב- עֵינַיִם רוּם-

[H7311](#)
rum-
ylpeys

[H5869](#)
'ei-na-jim
silmien

[H7342](#)
u-re-chav-
ja pilkallinen

[H3820](#)
lev;
sydän

[H5215](#)
nir
kylvö

[H7563](#)
re-sha'im
vääräydetekijöiden ovat syntiä

[H2403](#)
chat-tat.

4 ylpeys silmien ja pilkallinen sydän kylvö vääräydetekijöiden ovat syntiä

⁵ אֶץ וְכָל- לְמוֹתָר אֶךְ- חָרוֹץ מִחֲשָׁבוֹת

[H4284](#)
mach-she-vot
aikomukset

[H2742](#)
cha-rutz
ahkeran

[H389](#)
'ach-
varmasti

[H4195](#)
le-mo-tar;
tuovat yltäkylläisyyttä mutta jokainen kiirehtivä

[H3605](#)
ve'chol

[H213](#)
'atz,

לְמַחְסוֹר: אָךְ-

[H389](#) [H4270](#)
'ach- le·mach·sor.
varman puutteen

5 aikomukset ahkeran varmasti tuovat yltäkylläisyyttä mutta jokainen kiirehtivä varman puutteen

הֵבֵל שֶׁקֶר בְּלִשׁוֹן אוֹצְרוֹת פִּעֵל⁶

[H6467](#) [H214](#) [H3956](#) [H8267](#) [H1892](#)
po·'al o·tza·rot bil·shon sha·ker; he·vel
hankkiminen aarteiden kielellä petollisella on tuulahdus

מִוֹת: מְבַקְשֵׁי-נִדָּף

[H5086](#) [H1245](#) [H4194](#)
nid·daf, me·vak·shei- ma·vet.
joka heittelee edestakaisin niitä jotka etsivät kuolemaa

6 hankkiminen aarteiden kielellä petollisella on tuulahdus joka heittelee edestakaisin niitä jotka etsivät kuolemaa

לַעֲשׂוֹת מֵאֲנוּ כִּי יְגוֹרֵם רְשָׁעִים שֹׁד-⁷

[H7701](#) [H7563](#) [H1641](#) [H3588](#) [H3985](#) [H6213](#)
shod- re·sha·'im je·go·rem; ki me·'a·nu, la·'a·sot
väkivaltaisuus vääryydentekijöiden vetää alas heitä sillä he kieltäytyvät toteuttamasta

מִשְׁפָּט:

[H4941](#)
mish·pat.
oikeutta

7 väkivaltaisuus vääryydentekijöiden vetää alas heitä sillä he kieltäytyvät toteuttamasta oikeutta

וְזָר אִישׁ דֶּרֶךְ הַפְּכִיּוֹךְ וְזָךְ

[H2019](#) [H1870](#) [H376](#) [H2054](#) [H2134](#)
ha·fach·pach de·rech 'ish va·zar; ve'·zach,
vääristynyt / kiero / mutkainen on tie ihmisen syyllisyyttä kantavan mutta puhtaan

פְּעֻלוֹ: יֵשָׁר

[H3477](#) [H6467](#)
ja·shar po·'o·lo.
suorat ovat teot

8 vääristynyt / kiero / mutkainen on tie ihmisen syyllisyyttä kantavan mutta puhtaan suorat ovat teot

9 מְדִינִים מֵאֶשֶׁת גַּג פְּנֵת-עַל-לְשֹׁבֶת טוֹב

[H2896](#)
tov,
parempi

[H3427](#)
la·she·vet
on asua

[H5921](#)
'al-

[H6438](#)
pin·nat-
kulmalla

[H1406](#) [H802](#)
gag;
katon
me·e·shet
kuin vaimon

[H4079](#)
mid·ja·nim,
riitaisan kanssa

חֵבֶר: וּבֵית

[H1004](#)
u·veit
ja talo

[H2267](#)
cha·ver.
jakaa yhdessä

9 parempi on asua kulmalla katon kuin vaimon riitaisan kanssa ja talo jakaa yhdessä

10 יַחַן לֹא-רַע אֶתְהָ-רָשָׁע נֶפֶשׁ

[H5315](#)
ne·fesh
sielu

[H7563](#)
ra·sho'
vääryydentekijän

[H183](#)
'iv·ve·tah-
himoitsee

[H7451](#)
ra';
pahaa

[H3808](#)
lo-
eikä

[H2603](#)
ju·chan
ole armollisuutta

רָעָהּ: בְּעֵינָיו

[H5869](#)
be·'ei·nav
hänen silmien edessä

[H7453](#)
re·'e·hu.
toisilla

10 sielu vääryydentekijän himoitsee pahaa eikä ole armollisuutta hänen silmien edessä toisilla

11 לְחָכְם וּבְהַשְׁכִּיל לְחָכְם- לֵץ בְּעֵנֶשׁ-

[H6064](#)
ba·nosh-
kun rangaistaan

[H3887](#)
letz
pilkkaajaa

[H2449](#)
jech·kam-
viisastuu

[H6612](#)
pe·ti;
yksinkertainen ja

[H7919](#)
u·ve·has·kil
ja kun opastetaan

[H2450](#)
le·cha·cham,
viisasta

דַּעַת: יִקַּח-

[H3947](#)
jik·kach-
hän saa

[H1847](#)
da·'at.
ymmärrystä

11 kun rangaistaan pilkkaajaa viisastuu yksinkertainen ja kun opastetaan viisasta hän saa ymmärrystä

12 מִסִּלָּף רָשָׁע לְבֵית צְדִיק מִשְׁכִּיל

[H7919](#)
mas·kil
on harkitsevainen

[H6662](#)
tzad·dik
vanhurskas

[H1004](#)
le·veit
kohtaan taloa

[H7563](#)
ra·sha';
vääryydentekijän

[H5557](#)
me·sal·lef
koska kukistuvat

on harkitsevainen vanhurskas kohtaan taloa vääryydentekijän koska kukistuvat

לָרַע: רְשָׁעִים

[H7563](#)

re·sha·'im

vääryydentekijät pahuuteensa

[H7451](#)

la·ra'.

12 on harkitsevainen vanhurskas kohtaan taloa vääryydentekijän koska kukistuvat vääryydentekijät pahuuteensa

¹³ וְלֹא יִקְרָא הוּא גַם־ דָּל מִזְעָק־ת־ אֲזִנּוֹ אֵיטִם

[H331](#)

'o·tem

joka sulkee

[H241](#)

a·ze·no

korvansa

[H2201](#)

miz·za·'a·kat-

huudolta

[H1800](#)

dal;

kärsivän myös

[H1571](#)

gam-

itse

[H1931](#)

hu

itsee

[H7121](#)

jik·ra,

huutaa

[H3808](#)

ve·'lo

ja ei

יַעֲנֶה:

[H6030](#)

je·'a·neh.

saa vastausta

13 joka sulkee korvansa huudolta kärsivän myös itse huutaa ja ei saa vastausta

¹⁴ חֲמָה בַּחֶק וְשֹׁחַד אָף יִכְפֹּה־ בַּסֶּתֶר מִתָּן

[H4976](#)

mat·tan

palkkio

[H5643](#)

bas·se·ter

salassa

[H3711](#)

jich·peh-

lepyttää

[H639](#)

'af;

vihan

[H7810](#)

ve·'sho·chad

ja lahja

[H2436](#)

ba·chek,

keskellä

[H2534](#)

che·mah

kuuman

עֲזָה:

[H5794](#)

'az·zah.

raivon

14 palkkio salassa lepyttää vihan ja lahja keskellä kuuman raivon

¹⁵ וּמַחֲתָה מִשְׁפָּט עֲשׂוֹת לְצַדִּיק שְׂמֵחָה

[H8057](#)

sim·chah

ilo on

[H6662](#)

latz·tzad·dik

vanhurskaille

[H6213](#)

a·sot

tehdä

[H4941](#)

mish·pat;

oikeutta

[H4288](#)

u·me·chit·tah,

mutta kauhu niille

אֵוֹן: לְפַעֲלֵי

[H6466](#)

le·fo·'a·lei

jotka tekevät

[H205](#)

'a·ven.

vääryyttä

15 ilo on vanhurskaille tehdä oikeutta mutta kauhu niille jotka tekevät vääryyttä

¹⁶ רַפְּאִים בְּקֵהֶל הַשְּׂכֵל מִדֶּרֶךְ תוֹעָה אָדָם

[H120](#)

'a-dam,
ihminen

[H8582](#)

to'eh
joka eksyy

[H1870](#)

mid·de·rech
tieltä

[H7919](#)

has·kel;
ymmärryksen

[H6951](#)

bik·hal
joukossa

[H7496](#)

re·fa'·im
kuolleiden haamujen

יְנוּחַ:

[H5117](#)

ja·nu·ach.
lepää

16 ihminen joka eksyy tieltä ymmärryksen joukossa kuolleiden haamujen lepää

¹⁷ יֵין אֱהָב שְׂמָחָה אֱהָב מַחְסוֹר אִישׁ

[H376](#)

'ish
ihminen

[H4270](#)

mach·sor
on köyhä

[H157](#)

'o·hev
joka rakastaa

[H8057](#)

sim·chah;
juhlia / nautintoja

[H157](#)

'o·hev
joka rakastaa

[H3196](#)

ja·jin-
viiniä

וְשֶׁמֶן יַעֲשִׂיר: לֹא

[H8081](#)

va·she·men,
ja rasvaa / ihraa / öljyä ei

[H3808](#)

lo

[H6238](#)

ja·'a·shir.
rikastu

17 ihminen on köyhä joka rakastaa juhlia / nautintoja joka rakastaa viiniä ja rasvaa / ihraa / öljyä ei rikastu

¹⁸ בּוֹגְדִים: יִשְׂרָיִם וְתַחַת רָשָׁע לְצַדִּיק כּוֹפֵר

[H3724](#)

ko·fer
lunnaat

[H6662](#)

latz·tzad·dik
vanhurskaan

[H7563](#)

ra·sha';
on vääryyden tekijä ja sijaan

[H8478](#)

ve·ta·chat
oikeamielisten

[H3477](#)

je·sha·rim
oikeamielisten

[H898](#)

bo·ged.
petolliset

18 lunnaat vanhurskaan on vääryyden tekijä ja sijaan oikeamielisten petolliset

¹⁹ מְדוֹנִים, מֵאִשֶׁת מְדַבֵּר בְּאֶרֶץ-שֶׁבֶת טוֹב

[H2896](#)

tov,
miellyttävämpi on asua

[H3427](#)

she·vet
on asua

[H776](#)

be'·e·retz-
alueella

[H4057](#)

mid·bar;
erämaan

[H802](#)

me·e·shet
kuin vaimon

me·do·nim

וְכַעַס: (ק מְדִינִים), כ

ch

[H4066](#)

mid·ja·nim
riitaisan

q

[H3708](#)

va·cha·'as.
ja vihaisen

19 miellyttävämpi on asua alueella erämaan kuin vaimon riitaisan ja vihaisen

²⁰ אָדָם וְכֶסֶל חָכָם בְּנוֹה וְשֶׁמֶן נְחָמָד אוֹצָר

[H214](#)

o-tzar
aarteita

[H2530](#)

nech·mad
kallisarvoisia ja öljyä

[H8081](#)

va·she·men

[H5116](#)

bin·veh
on asunnossa viisaan

[H2450](#)

cha·cham;
mutta tyhmä

[H3684](#)

u·che·sil

[H120](#)

'a·dam
ihminen

יִבְלַעְנוּ:

[H1104](#)

je·val·le·en·nu.

nielee ne alas

20 aarteita kallisarvoisia ja öljyä on asunnossa viisaan mutta tyhmä ihminen nielee ne alas

²¹ צְדָקָה חַיִּים יִמְצָא וְחֶסֶד צְדָקָה רֹדֵף

[H7291](#)

ro·def

joka tavoittelee vanhurskautta ja armoa

[H6666](#)

tze·da·kah

[H2617](#)

va·cha·sed;

[H4672](#)

jim·tza

löytää

[H2416](#)

chaj·jim,

elämän

[H6666](#)

tze·da·kah

vanhurskauden

וְכָבוֹד:

[H3519](#)

ve'·cha·vod.

ja kunnian

21 joka tavoittelee vanhurskautta ja armoa löytää elämän vanhurskauden ja kunnian

²² מִבְּטַחָהּ: עֵז וַיֵּרֶד חָכָם עָלָה גְבוּרִים עִיר

[H5892](#)

'ir

kaupunkiin soturien

[H1368](#)

gib·bo·rim

[H5927](#)

'a·lah

nousee

[H2450](#)

cha·cham;

viisas

[H3381](#)

vai·jo·red,

ja kaataa alas sen vahvan turvan

[H5797](#)

'oz

sen vahvan turvan

[H4009](#)

miv·te·chah.

22 kaupunkiin soturien nousee viisas ja kaataa alas sen vahvan turvan

²³ נִפְּשׁוּ: מְצָרוֹת שֹׁמֵר וּלְשׁוֹנוֹ פִּיּוֹ שֹׁמֵר

[H8104](#)

sho·mer

joka vahtii

[H6310](#)

piv

suutaan ja kieltään /

[H3956](#)

u·le·sho·no;

varjelee

[H8104](#)

sho·mer

varjelee

[H6869](#)

mitz·tza·rot

ahdistukselta

[H5315](#)

naf·sho.

sielunsa

23 joka vahtii suutaan ja kieltään / varjelee ahdistukselta sielunsa

²⁴ זֶדוֹן: בְּעִבְרַת עוֹשֶׂה שְׁמוֹ לֵץ יְהִיר זֶד

[H2086](#)

zed

röyhkeä ja ylpeä

[H3093](#)

ja·hir

ylpeä

[H3887](#)

letz

pilkkaajan nimen

[H8034](#)

she·mo;

nimen saa

[H6213](#)

o·seh,

saa

[H5678](#)

be'·ev·rat

ylimielisessä

[H2087](#)

za·don.

röyhkeydessä

24 röyhkeä ja ylpeä pilkkaajan nimen saa ylimielisessä röyhkeydessä

²⁵ יָדָיו מֵאֲנוּ כִּי-תִמְיֹתֵנוּ עָצַל תְּאוֹת

[H8378](#)
ta'a·vat
himo

[H6102](#)
'a·tzel
laiskan

[H4191](#)
te·mi·ten·nu;
tappaa

[H3588](#)
ki-
sillä

[H3985](#)
me'a·nu
kieltäytyvät

[H3027](#)
ja·dav
hänen kätensä

לַעֲשׂוֹת:

[H6213](#)

la'a·sot.

tekemästä työtä

25 himo laiskan tappaa sillä kieltäytyvät hänen kätensä tekemästä työtä

²⁶ וְלֹא יִתֵּן וְצַדִּיק תְּאוֹה הַתְּאוֹה הַיּוֹם כָּל-

[H3605](#)
kol-
kaiken

[H3117](#)
hai·jom
päivää

[H183](#)
hit·'av·vah
hän himoitsee

[H8378](#)
ta'a·vah;
ahnaasti

[H6662](#)
ve'·tzad·dik
mutta vanhurskas

[H5414](#)
jit·ten,
antaa

[H3808](#)
ve'·lo
eikä

יַחֲשׂוֹךְ:

[H2820](#)

jach·soch.

säästele

26 kaiken päivää hän himoitsee ahnaasti mutta vanhurskas antaa eikä säästele

²⁷ בְּזִמָּה כִּי-אֵף תּוֹעֵבָה רְשָׁעִים זָבַח

[H2077](#)
ze·vach
uhri

[H7563](#)
re·sha·'im
vääräydyntekijän on kauhistus

[H8441](#)
to·'e·vah;
kuinka paljon enemmän

[H637](#)
'af,
kuinka paljon enemmän

[H3588](#)
ki-
kuinka paljon enemmän

[H2154](#)
ve'·zim·mah
kun viekkaudessa

יְבִיאֵנוּ:

[H935](#)

je·vi·'en·nu.

se tuodaan

27 uhri vääräydyntekijän on kauhistus kuinka paljon enemmän kun viekkaudessa se tuodaan

²⁸ יְדַבֵּר: לְנֹצֵחַ שׁוֹמֵעַ וְאִישׁ יֹאבֵד כְּזָבִים עֵד-

[H5707](#)
'ed-
todistaja

[H3577](#)
ke·za·vim
valehteleva

[H6](#)
jo·ved;
tuhoutuu

[H376](#)
ve'·'ish
mutta mies

[H8085](#)
sho·me·a',
totteleva

[H5331](#)
la·ne·tzach
aina

[H1696](#)
je·dab·ber.
saa puhua

28 todistaja valehteleva tuhoutuu mutta mies totteleva aina saa puhua

29 וַיֵּשֶׁר בְּפָנָיו רָשָׁע אִישׁ הַלֵּז (כ יָכִין) הוּא

[H5810](#)

he-'ez

kovettaa

[H376](#)

'ish

mies

[H7563](#)

ra·sha'

paha

[H6440](#)

be·fa·nav;

kasvonsa

[H3477](#)

ve·ja·sar,

mutta oikeamieliselle Hän

[H1931](#)

hu

ja·chin

ch

קַן דְּרָכוֹ: (כ דְּרָכָיו) קַן יָבִין

[H3559](#)

ja·vin

tekee vahvaksi

q

de-ra·chav

ch

[H1870](#)

dar·ko.

tien

q

29 kovettaa mies paha kasvonsa mutta oikeamieliselle Hän tekee vahvaksi tien

30 לַנֶּגֶד עֵצָה וְאִין תְּבוּנָה וְאִין חֲכָמָה אִין

[H369](#)

'ein

ei ole mitään viisautta

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

[H369](#)

ve·'ein

ei mitään ymmärrystä

[H8394](#)

te·vu·nah;

ymmärrystä

[H369](#)

ve·'ein

ei mitään

[H6098](#)

'e·tzah,

neuvoa

[H5048](#)

le·ne·ged

edessä

פ יהוה:

[H3069](#)

JAH·WEH.

JAHWEH HERRAN

Peh

30 ei ole mitään viisautta ei mitään ymmärrystä ei mitään neuvoa edessä JAHWEH HERRAN Peh

31 וְלִיהוָה מִלְחָמָה לְיוֹם מוֹכַן סוֹס

[H5483](#)

sus,

hevonen

[H3559](#)

mu·chon

on valmisteltu päivään

[H3117](#)

le·jom

päivään

[H4421](#)

mil·cha·mah;

taistelun

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN

הַתְּשׁוּעָה:

[H8668](#)

hat·te·shu·'ah.

on voitto

31 hevonen on valmisteltu päivään taistelun JAHWEH HERRAN on voitto

Sananlaskut 22 (Proverbs 22)

¹ טוֹב: חֵן וּמִזְהָב מִכֶּסֶף רַב מֵעֲשָׂר שֵׁם נְבָחַר

[H977](#)

niv·char
nimi

[H8034](#)

sham
valittu

[H6239](#)

me·'o·sher
on rikkautta

[H7227](#)

rav;
suurempi hopeaa

[H3701](#)

mik·ke·sef

[H2091](#)

u·miz·za·hav,
ja kultaa

[H2580](#)

chen
armo

[H2896](#)

tov.
parempi

1 nimi valittu on rikkautta suurempi hopeaa ja kultaa armo parempi

² יְהוָה: כֹּלֵם עֲשֵׂה נִפְגְּשׁוּ וְרֵשׁ עֲשִׂיר

[H6223](#)

'a·shir
rikas

[H7326](#)

va·rash
ja köyhä

[H6298](#)

nif·ga·shu;
kohtaavat

[H6213](#)

'o·seh
luonut on

[H3605](#)

chul·lam
kaiken

[H3068](#)

JAH·WEH.
JAHWEH HERRA

2 rikas ja köyhä kohtaavat luonut on kaiken JAHWEH HERRA

³ קַ וְנִסְתָּרָה) כִּי וְיִסְתָּרָה) רְעָה רְאָה עָרוֹם

[H6175](#)

'a·rum
viisas

[H7200](#)

ra·'ah
näkee

[H7451](#)

ra·'ah
pahan

ve·'jis·sa·ter

ch

[H5641](#)

ve·'nis·tar;
ja piiloutuu

q

וְנִעְנְשׁוּ: עֲבָרוּ וּפְתִיִם

[H6612](#)

u·fe·ta·jim,
mutta yksinkertaiset kulkevat eteenpäin ja heitä rangaistaan

[H5674](#)

'a·ve·ru

[H6064](#)

ve·'ne·'e·na·shu.

3 viisas näkee pahan ja piiloutuu mutta yksinkertaiset kulkevat eteenpäin ja heitä rangaistaan

⁴ וְכָבוֹד עֲשָׂר יְהוָה יִרְאֵת עֲנוּהָ עֵקֶב

[H6118](#)

'e·kev
seuraus

[H6038](#)

'a·na·vah
nöyryydestä on pelko

[H3374](#)

jir·'at

[H3068](#)

JAH·WEH;
JAHWEH HERRAN

[H6239](#)

'o·sher
rikkaus

[H3519](#)

ve·'cha·vod
kunnia

וְחַיִּים:

[H2416](#)

ve·'chaj·jim.
ja elämä

4 seuraus nöyryydestä on pelko JAHWEH HERRAN rikkaus kunnia ja elämä

⁵ יְרַחֵק נַפְשׁוֹ שׁוֹמֵר עֵקֶשׁ בְּדֶרֶךְ פְּחִים צְנִים

[H6791](#)

tzin·nim
piikkikäitä

[H6341](#)

pa·chim
ansoja

[H1870](#)

be'·de·rech
on tiellä

[H6141](#)

'ik·kesh;
kieron

[H8104](#)

sho·mer
joka vartioi

[H5315](#)

naf·sho,
sieluaan

[H7368](#)

jir·chak
on kaukana

מֵהֵם:

[H1992](#)

me·hem.
niistä

5 piikkikäitä ansoja on tiellä kieron joka vartioi sieluaan on kaukana niistä

⁶ יִזְקִין כִּי־ גַם דְּרָכּוֹ פִּי עַל־ לְנַעַר חֲנוּךְ

[H2596](#)

cha·noch
kouluta

[H5288](#)

lan·na'·ar
lapsesi

[H5921](#)

'al-

[H6310](#)

pi
puheellasi

[H1870](#)

dar·ko;
tielle

[H1571](#)

gam
niin

[H3588](#)

ki-
että

[H2204](#)

jaz·kin,
hän vanhanakaan

מִמֶּנָּה: יָסוּר לֹא־

[H3808](#)

lo-
ei

[H5493](#)

ja·sur
poikkea

[H4480](#)

mi·men·nah.
pois siltä

6 kouluta lapsesi puheellasi tielle niin että hän vanhanakaan ei poikkea pois siltä

⁷ לְאִישׁ לְוָה וְעֶבֶד יִמְשׁוּל בְּרָשִׁים עֹשִׂיר

[H6223](#)

'a·shir
rikas

[H7326](#)

be'·ra·shim
köyhiä

[H4910](#)

jim·shol;
hallitsee

[H5650](#)

ve'·'e·ved
ja orja on

[H3867](#)

lo·veh,
lainaaja

[H376](#)

le'·ish
jokainen

מִלְוָה:

[H3867](#)

mal·veh.
lainanantajan

7 rikas köyhiä hallitsee ja orja on lainaaja jokainen lainanantajan

⁸ וְשֵׁבֶט (ק) אֶוֹן (יְקָצָר) (כ) יְקָצוּר־ עוֹלָה זֹרַע

[H2232](#)

zo·re·a'
joka kylvää vääryttä

[H5766](#)

'av·lah

jik·tzor-

ch

[H7114](#)

jik·tzor-
niittää

[H5771](#)

'a·ven;
ahdistusta

q

[H7626](#)

ve'·she·vet
ja valtikka

יְכֻלָּה: עֲבָרְתוֹ

[H5678](#)
ev·ra·to

[H3615](#)
jich·leh.

hänen ylpeytensä saa loppunsa

8 joka kylvää vääryyttä niittää ahdistusta ja valtikka hänen ylpeytensä saa loppunsa

9 לְדַל: מִלְחָמוֹ נָתַן כִּי- יְבָרַךְ הוּא עֵינַי טוֹב-

[H2896](#)

tov-
hyvää tahtovat

[H5869](#)

'a·jin
silmät

[H1931](#)

hu
ne

[H1288](#)

je·vo·rach;
siunataan

[H3588](#)

ki-
sillä

[H5414](#)

na·tan
hän antaa

[H3899](#)

mil·lach·mo
leipäänsä

[H1800](#)

lad·dal.
köyhälle

9 hyvää tahtovat silmät ne siunataan sillä hän antaa leipäänsä köyhälle

10 וְקָלוֹן: דִּין וְיִשְׁבֹּת מְדוֹן וְיֵצֵא לֵץ גֵּרֶשׁ

[H1644](#)

ga·resh
aja pois

[H3887](#)

letz
pilkkaaja

[H3318](#)

ve'·je·tze
niin poistuu

[H4066](#)

ma·don;
riita

[H7673](#)

ve'·jish·bot,
ja loppuu

[H1779](#)

din
väittäly ja

[H7036](#)

ve'·ka·lon.
häväistys

10 aja pois pilkkaaja niin poistuu riita ja loppuu väittäly ja häväistys

11 שְׂפָתָיו חֵן (ק) לֵב טְהוֹר־ (כ) טְהוֹר־ אֱהָב

[H157](#)

'o·hev
joka rakastaa

te·hor-

ch

[H2889](#)

te·hor-
puhtautta

[H2890](#)

lev;
sydämen

q

[H2580](#)

chen
armo on hänen huulillaan

[H8193](#)

fa·tav,
hän on hänen huulillaan

מֶלֶךְ: רַעְהוּ

[H7453](#)

re·e·hu
hänen ystävänsä on kuningas

[H4428](#)

me·lech.

11 joka rakastaa puhtautta sydämen armo on hänen huulillaan hänen ystävänsä on kuningas

12 דְּבָרֵי וַיִּסְלַף דָּעַת נָצְרוֹ יְהוָה עֵינַי

[H5869](#)

'ei·nei
silmät

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

[H5341](#)

na·tze·ru
varjelevat

[H1847](#)

da·'at;
viisautta / ymmärrystä ja

[H5557](#)

vaj·sal·lef,
Hän kumoaa sanat

[H1697](#)

div·rei

בגד:

[H898](#)

vo·ged.

petollisten

12 silmät JAHWEH HERRAN varjelevat viisautta / ymmärrystä ja Hän kumoo sanat petollisten

¹³ אֲרֵצְחָ: רַחְבוֹת בְּתוֹךְ בַּחוּץ אֲרִי עֵצֶל אִמָּר

[H559](#)

'a-mar
sanoo

[H6102](#)

'a-tzel
laiska

[H738](#)

'a-ri
leijona

[H2351](#)

va·chutz;
on ulkona

[H8432](#)

be'·toch
keskellä

[H7339](#)

re·cho·vot,
katuja

[H7523](#)

'e-ra·tze·ach.
minut tapetaan

13 sanoo laiska leijona on ulkona keskellä katuja minut tapetaan

¹⁴ יְהוָה זְעוּם זָרוֹת פִּי עֲמֻקָּה שׁוֹחָה

[H7745](#)

shu·chah
kuoppa

[H6013](#)

'a·muk·kah
syvä on

[H6310](#)

pi
suu

[H2114](#)

za·rot;
vieraiden naisten viha

[H2194](#)

ze'·um

[H3068](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRAN

ק (שם: יפול-) (כ יפול-)

jip·pol-

ch

[H5307](#)

jip·pol-
kaataa

[H5307](#)

sham.
siihen

q

14 kuoppa syvä on suu vieraiden naisten viha JAHWEH HERRAN kaataa siihen ”

¹⁵ מוֹסֵר שִׁבֹּט נֶעַר בְּלֵב-קִשׁוּרָה אֵוֶלֶת

[H200](#)

'iv·ve·let
tyhmyys

[H7194](#)

ke·shu·rah
on sidottu

[H3820](#)

ve'·lev-
sydämeen

[H5288](#)

na'·ar;
nuorukaisen vitsa

[H7626](#)

she·vet
kurituksen

[H4148](#)

mu·sar,
kurituksen

מִמֶּנּוּ: יִרְחֵקְנָה

[H7368](#)

jar·chi·ken·nah
ajaa kauas sen

[H4480](#)

mi·men·nu.
pois hänestä

15 tyhmyys on sidottu sydämeen nuorukaisen vitsa kurituksen ajaa kauas sen pois hänestä

16 אַךְ-לְעֹשִׁיר נָתַן לוֹ לְהַרְבוֹת דֶּל עֹשֶׁק

[H6231](#)

'o-shek

joka sortaa

[H1800](#)

dal

köyhää

[H7235](#)

le-har·bot

lisätäkseen

[H0](#)

lo;

omaansa

[H5414](#)

no·ten

joka antaa

[H6223](#)

le·'a·shir,

rikkaalle

[H389](#)

'ach-

todella

לְמַחְסוֹר:

[H4270](#)

le·mach·sor.

köyhtyy

16 joka sortaa köyhää lisätäkseen omaansa joka antaa rikkaalle todella köyhtyy

17 תָּשִׁית וְלִבְךָ חֲכָמִים דְּבָרֵי וְשָׁמַע אָזְנְךָ הֵט

[H5186](#)

hat

kallista

[H241](#)

'a·ze·ne·cha,

korvasi

[H8085](#)

u·she·ma'

ja kuuntele

[H1697](#)

div·rei

sanoja

[H2450](#)

cha·cha·mim;

viisaiden

[H3820](#)

ve·'lib·be·cha,

ja sisimpääsi

[H7896](#)

ta·shit

asetta

לְדַעְתִּי:

[H1847](#)

le·da'·ti.

opetukseni

17 kallista korvasi ja kuuntele sanoja viisaiden ja sisimpääsi aseta opetukseni

18 יַחְדָּו יִכְנוּ בְּבִטְנְךָ תִשְׁמְרֵם כִּי- נָעִים כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H5273](#)

na·'im

se on suloista

[H3588](#)

ki-

kun

[H8104](#)

tish·me·rem

pidät ne

[H990](#)

be·'vit·ne·cha;

sisimmässäsi

[H3559](#)

jik·ko·nu

ne ovat vahvana yhdessä

[H3162](#)

jach·dav,

שְׂפָתֶיךָ: עַל-

[H5921](#)

'al-

päällä

[H8193](#)

se·fa·tei·cha.

huuliesi

18 sillä se on suloista kun pidät ne sisimmässäsi ne ovat vahvana yhdessä päällä huuliesi

19 הַיּוֹם הוֹדַעְתִּיךָ מִבְּטַחְךָ בֵּיהוָה לְהִיּוֹת

[H1961](#)

lih·jot

että olisi

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRASSA luottamuksesi

[H4009](#)

miv·ta·che·cha;

ja olen opettanut

[H3045](#)

ho·da'·ti·cha

ja olen opettanut

[H3117](#)

haj·jom

sen tänään

אַתָּה: אַף-

[H637](#) 'af-
myös

[H859](#) 'at-tah.
sinulle

19 että olisi JAHWEH HERRASSA luottamuksesi ja olen opettanut sen tänään myös sinulle

²⁰ קְשִׁים) (כְּשִׁים) לְךָ כְּתַבְתִּי הַלֵּא

[H3808](#)
ha-lo
enkö

[H3789](#)
cha-tav-ti
kirjoittanut

[H0](#)
le-cha
sinulle

shil-shom

ch

[H8032](#)
sha-li-shim;
eilen ja toissapäivänä

q

וְדַעַת: בְּמוֹעֵצוֹת

[H4156](#)
be'mo'e-tzot
neuvoen

[H1847](#)
va-da'at.
ja opettaen

20 enkö kirjoittanut sinulle eilen ja toissapäivänä neuvoen ja opettaen

²¹ לְהַשִּׁיב אֶמֶת אִמְרֵי קִשְׁט לְהוֹדִיעַךְ

[H3045](#)
le-ho-di-'a-cha,
että tunsit

[H7189](#)
ko-shet
vahvan

[H561](#)
'im-rei
sanojen

[H571](#)
'e-met;
totuuden

[H7725](#)
le-ha-shiv
että voisit vastata niille

פֶּה . שְׁלֵחֶיךָ: אֶמֶת אִמְרֵי

[H561](#)
'a-ma-rim
puheella

[H571](#)
'e-met,
totuuden

[H7971](#)
le-sho-le-chei-cha.
jotka lähettivät sinut

21 että tunsit vahvan sanojen totuuden että voisit vastata niille puheella totuuden jotka lähettivät sinut

²² עֲנִי תִדְכָּא וְאֵל- הוּא דַל- כִּי דַל תִּגְזַל- אֵל-

[H408](#)
'al-
älä

[H1497](#)
tig-zol-
ryöstä

[H1800](#)
dal
köyhää

[H3588](#)
ki
koska

[H1800](#)
dal-
köyhä

[H1931](#)
hu;
hän on

[H408](#)
ve-'al-
ja älä

[H1792](#)
te-dak-ke
sorra

[H6041](#)
'a-ni
kurjaa

בְּשַׁעַר:

[H8179](#)
vash-sha-'ar.
portissa

22 älä ryöstä köyhää koska köyhä hän on ja älä sorra kurjaa portissa

23 קִבְּעֵיהֶם אֶת־ וְקִבְּעֵ רִיבֹם יְרִיב יְהוָה כִּי־

[H3588](#)

ki-
sillä

[H3069](#)

JAH·WEH
JAHWEH HERRA

[H7378](#)

ja·riv
ajaa hänen asiaansa

[H7379](#)

ri·vam;
ja riistää

[H6906](#)

ve'·ka·va'
ET

[H853](#)

'et-
ET

[H6906](#)

koe·'ei·hem
hänen riistäjiltään

נַפְשׁ:

[H5315](#)

na·fesh.
sielun

23 sillä JAHWEH HERRA ajaa hänen asiaansa ja riistää ET hänen riistäjiltään sielun

24 חַמּוֹת אִישׁ וְאֵת־ אָף בְּעַל אֶת־ תִּתְּרַע אֶל־

[H408](#)

'al-
älä

[H7462](#)

tit·ra'
ole ystävä

[H853](#)

'et-
ET

[H1167](#)

ba·'al
herran

[H639](#)

'af;
vihaisen ET

[H854](#)

ve'·'et
ET

[H376](#)

'ish
ja miehen

[H2534](#)

che·mot
kiukkuisen

תְּבוּאָ: לֹא

[H3808](#) [H935](#)

lo ta·vo.
älä kanssa mene

24 älä ole ystävä ET herran vihaisen ET ja miehen kiukkuisen älä kanssa mene

25 וְלִקְחֹתָ (ק אֲרָחֹתָיו) (כ אֲרָחֹתוֹ) תִּאָּלֶף פֶּן־

[H6435](#)

pen-
ettet

[H502](#)

te·e·laf
opi

'a·re·cha·tov

ch

[H734](#)

'o·re·cho·tav;
hänen tapojaan

q

[H3947](#)

ve'·la·kach·ta
ja joutuisi

לְנַפְשְׁךָ: מוֹקֵשׁ

[H4170](#)

mo·kesh
ansaan

[H5315](#)

le·naf·she·cha.
sielusi

25 ettet opi hänen tapojaan ja joutuisi ansaan sielusi

26 מִשָּׂאוֹת: בְּעַרְבִים כָּף בְּתִקְעֵי־ תְּהִי אֶל־

[H408](#)

'al-
älä

[H1961](#)

te·hi
ole niitä

[H8628](#)

ve'·to·ke·'ei-
jotka lyövät

[H3709](#)

chaf;
kättä

[H6148](#)

ba·'o·re·vim,
takaavat

[H4859](#)

mash·sha·'ot.
velkoja

26 älä ole niitä jotka lyövät kättä takaavat velkoja

27 מְשַׁכְּבֶךָ יִקַּח לְמָה לְשֵׁלֶם לְךָ אֵין אִם-

[H518](#)
'im-
jos

[H369](#)
'ein-
ei ole

[H0](#) [H7999](#)
le·cha le·shal·lem;
sinulla millä maksaa

[H4100](#)
lam·mah
miksi

[H3947](#)
jik·kach
otettaisiin vuode

[H4904](#)
mish·ka·ve·cha,
otettaisiin vuode

מִתַּחַתֶּיךָ:

[H8478](#)

mit·tach·tei·cha.
sinun altasi

27 jos ei ole sinulla millä maksaa miksi otettaisiin vuode sinun altasi

28 אֲבוֹתֶיךָ: עָשׂוּ אֲשֶׁר עוֹלָם גְּבוּל תִּסַּג אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H5253](#)
tas·seg
siirrä pois

[H1366](#)
ge·vul
rajaa

[H5769](#)
o·lam;
vanhaa

[H834](#)
'a·sher
jonka

[H6213](#)
'a·su
ovat asettaneet

[H1](#)
a·vo·tei·cha.
isänne

28 älä siirrä pois rajaa vanhaa jonka ovat asettaneet isänne

29 מְלָכִים לְפָנַי- בְּמַלְאֲכָתוֹ מֶהִיר אִישׁ חֲזִית

[H2372](#)
cha·zi·ta
näetkö

[H376](#)
'ish
miehen

[H4106](#)
ma·hir
taitavan

[H4399](#)
bim·lach·to,
työssään

[H6440](#)
lif·nei-
edessä

[H4428](#)
me·la·chim
kuninkaiden

פַּחֲשֻׁכִּים: לְפָנַי יִתְיַצֵּב בַּל- יִתְיַצֵּב

[H3320](#)
jit·jatz·tzav;
hän seisoo

[H1077](#)
bal-
ei

[H3320](#)
jit·jatz·tzev
hän seisoo

[H6440](#)
lif·nei
edessä

[H2823](#)
cha·shuk·kim.
alhaisten

Peh

29 näetkö miehen taitavan työssään edessä kuninkaiden hän seisoo ei hän seisoo edessä alhaisten Peh

Sananlaskut 23 (Proverbs 23)

1 תָּבִין בֵּין מוֹשֵׁל אֶת-לְחֹם תִּשָּׁב כִּי-

[H3588](#)

ki-
kun

[H3427](#)

te-shev
istut

[H3898](#)

lil-chom
syömään

[H853](#)

'et-
ET

[H4910](#)

mo-shel;
kanssa hallitsijan

[H995](#)

bin
katso tarkkaan

[H995](#)

ta-vin,
ymmärtäen

לְפָנֶיךָ: אֲשֶׁר אֶת-

[H853](#)

'et-
ET

[H834](#)

'a-shev
mitä

[H6440](#)

le-fa-nei-cha.
on kasvojesi edessä

1 kun istut syömään ET kanssa hallitsijan katso tarkkaan ymmärtäen ET mitä on kasvojesi edessä

2 אַתָּה: נֶפֶשׁ בַּעַל אִם-בְּלֶעַךְ שֹׁכֵין וְשִׁמְתָּ

[H7760](#)

ve'-sam-ta
ja laita

[H7915](#)

sak-kin
veitsi

[H3930](#)

be'-lo-'e-cha;
kurkullesi

[H518](#)

'im-
jos

[H1167](#)

ba-'al
herrasi

[H5315](#)

ne-fesh
ruokahalu

[H859](#)

'at-tah.
sinun on

2 ja laita veitsi kurkullesi jos herrasi ruokahalu sinun on

3 כֹּזְבִים: לָחֶם וְהוּא לְמַטְעֲמוֹתָיו תִּתְּאוּ אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H183](#)

tit-'o
himoitse

[H4303](#)

le-mat-'am-mo-tav;
hänen herkkujaan

[H1931](#)

ve-'hu,
sillä ne ovat ruokaa

[H3899](#)

le-chem
petollista

[H3577](#)

ke-za-vim.
petollista

3 älä himoitse hänen herkkujaan sillä ne ovat ruokaa petollista

4 חָדַל: מִבִּינָתְךָ לְהַעֲשִׂיר תִּיגַע אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H3021](#)

ti-ga'
ponnistele

[H6238](#)

le-ha-'a-shir;
rikastuaksesi

[H998](#)

mib-bi-na-te-cha
ymmärrä

[H2308](#)

cha-dal.
lopettaa

4 älä ponnistele rikastuaksesi ymmärrä lopettaa

5 כִּי וְאֵינָנוּ בּוֹ עֵינֶיךָ (ק) הַתְּעִיף (כ) הַתְּעוֹף

[ha-ta-'uf](#)

ch

[H5774](#)

ha-ta-'if
kun lentävät

q

[H5869](#)

'ei-nei-cha
silmäsi

[H0](#)

bo,
siihen ei mitään ole

[H369](#)

ve-'ei-nen-nu
sillä

[H3588](#)

ki
sillä

יְעוֹף, (כּ וְעִיף) כְּנֶשֶׁר כְּנַפִּים לוֹ יַעֲשֶׂה - עֲשֵׂה

[H6213](#) 'a·soh se on mennyt
[H6213](#) ja'a·seh- ja tekee
[H0](#) lo itselleen
[H3671](#) che·na·fa·jim; siivet
[H5404](#) ke·ne·sher, kuin kotkan
ve'·'a·jef ch [H5774](#) ja'uf ja lentää

פֶּה הַשָּׁמַיִם: ק

q [H8064](#) Peh
hash·sha·ma·jim.
taivaalle

5 kun lentävät silmäsi siihen ei mitään ole sillä se on mennyt se tekee itselleen siivet kuin kotkan ja lentää taivaalle Peh

כִּי תִתְּאוּ, וְאַל- עֵינַי רַע לְחֶם אֶת- תִּלְחַם אַל-

[H408](#) 'al-älä
[H3898](#) til·cham, syö
[H853](#) 'et-ET
[H3899](#) le·chem leipää
[H7451](#) ra' pahan
[H5869](#) 'a·jin; silmissä
[H408](#) ve'·'al- ja älä
tit·'av ch

לְמַטְעַמְתָּיו: (ק תִּתְּאוּ)

[H183](#) tit·'av, himoitse
q [H4303](#) le·mat·'am·mo·tav.
hänen herkkujaan

6 älä syö ET leipää pahan silmissä ja älä himoitse hänen herkkujaan

וְשִׁתָּה אֶכְלָה הוּא כֵן- בְּנַפְשׁוֹ שַׁעַר כְּמוֹ- כִּי

[H3588](#) ki sillä
[H3644](#) ke·mov- niinkuin
[H8176](#) sha·'ar hän
[H5315](#) be'·naf·sho, laskelmoi
sielussaan
[H3651](#) ken- sellainen
[H1931](#) hu hän on
[H398](#) 'e·chol syö
[H8354](#) u·she·teh ja juo

עֹמֵד: בַּל- וְלָבוּ לָךְ יֹאמֵר

[H559](#) jo·mar sanoo hän
[H0](#) lach; sinulle
[H3820](#) ve'·lib·bo, mutta hänen
[H1077](#) bal- sisimpänsä
[H5973](#) 'im·mach. ei lainkaan
ole kanssasi

7 sillä niinkuin hän laskelmoi sielussaan sellainen hän on syö ja juo sanoo hän sinulle mutta hänen sisimpänsä ei lainkaan ole kanssasi

דְּבַרְיָךְ וְשַׁחַת תְּקִיאָנָה אֶכְלֶת פֶּתְךְ-

[H6595](#) pit·te·cha- suupalan
[H398](#) 'a·chal·ta syömäsi
[H6958](#) te·ki·'en·nah; oksennat
[H7843](#) ve'·shi·cha·ta, ja tuhoutuu
[H1697](#) de·va·rei·cha sanasi

הַנְּעִימִים:

[H5273](#)

han·ne·'i·mim.

suloiset

8 suupalan syömäsi oksennat ja tuhoutuu sanasi suloiset

⁹ לְשֹׁכֵל יָבוֹז כִּי־ תִדְבֵּר אֶל־ כְּסִיל בְּאָזְנַי

[H241](#)

be·'a·ze·nei

korvien kuullen tyhmän

[H3684](#)

che·sil

tyhmän

[H408](#)

'al-

älä

[H1696](#)

te·dab·ber;

puhu

[H3588](#)

ki-

sillä

[H936](#)

ja·vuz,

hän halveksii ymmärtämystä

[H7922](#)

le·se·chel

ymmärtämystä

מְלִיכָה:

[H4405](#)

mil·lei·cha.

sanojesi

9 korvien kuullen tyhmän älä puhu sillä hän halveksii ymmärtämystä sanojesi

¹⁰ אֶל־ יְתוּמִים וּבְשׂוּדֵי עוֹלָם גְּבוּל תִּסַּג אֶל־

[H408](#)

'al-

älä

[H5253](#)

tas·seg

siirrä

[H1366](#)

ge·vul

rajaa

[H5769](#)

o·lam;

vanhaa

[H7704](#)

u·vis·dei

ja pelloille

[H3490](#)

je·to·mim,

orpojen

[H408](#)

'al-

älä

תָּבֹא:

[H935](#)

ta·vo.

mene

10 älä siirrä rajaa vanhaa ja pelloille orpojen älä mene

¹¹ גְּאֵלָם כִּי־

אֶת־ יָרִיב הוּא־ חֲזָק

[H3588](#)

ki-

sillä

[H1350](#)

Go·'a·lam

heidän Sukulunastajansa / Lunastajansa on väkevä Hän

[H2389](#)

cha·zak;

hu-

[H1931](#)

hu-

Hän

[H7378](#)

ja·riv

ajaa

[H853](#)

'et-

ET

רִיבָם אֶתְךָ:

[H7379](#)

ri·vam

heidän riita-asiansa sinua vastaan

[H854](#)

'it·tach.

sinua vastaan

11 sillä heidän Sukulunastajansa / Lunastajansa on väkevä Hän ajaa ET heidän riita-asiansa sinua vastaan

¹² לֵאמֹרֶי- וְאִזְנֶךָ לְבֶךָ לְמוֹסֵר הַבִּיאָה

[H935](#)
ha-vi'ah
tuo

[H4148](#)
lam-mu-sar
opetettavaksi

[H3820](#) [H241](#)
lib-be-cha; ve-'a-ze-ne-cha,
sisimpäsi ja korvasi

[H561](#)
le'im-rei-
sanoille

דַּעַת:

[H1847](#)
da'at.

viisauden / ymmärryksen

12 tuo opetettavaksi sisimpäsi ja korvasi sanoille viisauden / ymmärryksen

¹³ בַּשֶּׁבֶט תִּכְנֹנוּ כִּי- מוֹסֵר מִנְעָר תִּמְנַע אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H4513](#)
tim-na'
kieltäydy

[H5288](#)
min-na-'ar
lastasi

[H4148](#)
mu-sar;
opettamasta sillä

[H3588](#) [H5221](#)
ki- tak-ken-nu
kurittaessasi häntä

[H7626](#)
vash-she-vet,
vitsalla

יְמוֹת: לֹא

[H3808](#) [H4191](#)
lo ja-mut.
ei hän kuole

13 älä kieltäydy lastasi opettamasta sillä kurittaessasi häntä vitsalla ei hän kuole

¹⁴ תִּצִיל: מִשְׁאוּל וְנִפְּשׁוּ תִכְנֹנוּ בַשֶּׁבֶט אֶתָּה

[H859](#)
'at-tah
sinä

[H7626](#)
bash-she-vet
vitsalla

[H5221](#) [H5315](#)
tak-ken-nu; ve-'naf-sho,
häntä kuritat ja hänen sielunsa

[H7585](#)
mish-she'ol
sheolista / tuonelasta

[H5337](#)
tatz-tzil.
pelastat

14 sinä vitsalla häntä kuritat ja hänen sielunsa sheolista / tuonelasta pelastat

¹⁵ אֲנִי: גַם- לְבִי יִשְׁמַח לְבֶךָ חָכֵם אִם- בְּנִי

[H1121](#) [H518](#)
be'ni 'im-
poikani jos

[H2449](#)
cha-cham
viisas on

[H3820](#) [H8055](#)
lib-be-cha; jis-mach
sisimpäsi niin riemuitsee

[H3820](#) [H1571](#)
lib-bi gam-
sisimpäni myös

[H589](#)
'a-ni.
minun

15 poikani jos viisas on sisimpäsi niin riemuitsee sisimpäni myös minun

16 מִיִּשְׂרָאֵל: שְׁפֹתֶיךָ בְּדַבֵּר כְּלִיּוֹתַי וְתַעֲלֶזְנָה

[H5937](#)

ve'ta'lo-ze-nah
ja iloitsen

[H3629](#)

chil-jo-tai;
syvällä sisimmässäni sanoista

[H1696](#)

be'dab-ber

[H8193](#)

fa-tei-cha,
huultesi

[H4339](#)

mei-sha-rim.
oikeista

16 ja iloitsen syvällä sisimmässäni sanoista huultesi oikeista

17 בְּיִרְאֵת־אֵם־ כִּי בַחֲטָאִים לְבָךְ יִקְנֵא אֶל־

[H408](#)

'al-
älköön

[H7065](#)

je-kan-ne
kadehtiko

[H3820](#)

lib-be-cha
sisimpäsi

[H2400](#)

ba-chat-ta'im;
syntisiä

[H3588](#)

ki
sillä

[H518](#)

'im-
jos

[H3374](#)

be'jir-'at-
pelossa

הַיּוֹם: כָּל־ יְהוָה

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAN olet kaikki päivät

[H3605](#)

kol-

[H3117](#)

haj·jom.

17 älköön kadehtiko sisimpäsi syntisiä sillä jos pelossa JAHWEH HERRAN olet kaikki päivät

18 תִּכְרֵת: לֹא וְתִקְוֹתֶךָ אַחֲרֵית יֵשׁ אֵם־ כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H518](#)

'im-
kun

[H3426](#)

jesh

on olemassa

[H319](#)

'a-cha-rit;

loppu

[H8615](#)

ve'tik-va-te-cha,
niin toivosi

[H3808](#)

lo
ei

[H3772](#)

tik-ka-ret.

katkea / häviä

18 sillä kun on olemassa loppu niin toivosi ei katkea / häviä

19 לְבָךְ: בְּדַרְךְ וְאֲשֶׁר וַחֲכָם בְּנֵי אֶתְהָ שְׁמַע־

[H8085](#)

she-ma'-
kuuntele

[H859](#)

'at-tah
nyt

[H1121](#)

ve'ni
poikani

[H2449](#)

va-cha-cham;
ja ole viisas

[H833](#)

ve'-'ash-sheer
ja ohjaa

[H1870](#)

bad-de-rech
tielle

[H3820](#)

lib-be-cha.
sisimpäsi

19 kuuntele nyt poikani ja ole viisas ja ohjaa tielle sisimpäsi

20 לְמוֹ: בְּשָׂר בְּזֹלְלֵי יַיִן בְּסִבְאֵי־ תְהִי אֶל־

[H408](#)

'al-
älä

[H1961](#)

te-hi
ole joukossa juomarien

[H5433](#)

ve'·soe'·ei-
juomarien

[H3196](#)

ja·jin;
viinin

[H2151](#)

be'·zo·la·lei
joukossa ahmattien

[H1320](#)

va-sar

jotka lihottavat itseään

[H0](#)

la-mo.

20 älä ole joukossa juomarien viinin joukossa ahmattien jotka lihottavat itseään

21 תִּלְבִּישׁ וְקָרְעִים יִרְשׁ וְזוֹלֵל סָבָא כִּי-

[H3588](#)
ki-
sillä

[H5433](#)
so-ve
juomari

[H2151](#)
ve'-zo-lel
ja ahmatti

[H3423](#)
jiv-va-resh;
joutuvat köyhyteen ja ryysyihin

[H7168](#)
u-ke-ra'im,

[H3847](#)
tal-bish
pukeutuu

נוֹמָה:

[H5124](#)
nu-mah.
unelias

21 sillä juomari ja ahmatti joutuvat köyhyteen ja ryysyihin pukeutuu unelias

22 זְקָנָה כִּי- תָבוֹז וְאַל- יִלְדָּךְ זֶה לְאָבִיךָ שְׁמַע

[H8085](#)
she-ma'
kuuntele

[H1](#)
le-'a-vi-cha
isääsi

[H2088](#)
zeh
tätä

[H3205](#)
je-la-de-cha;
kasvattajaasi ja älä

[H408](#)
ve-'al-

[H936](#)
ta-vuz,
halveksi

[H3588](#)
ki-
kun

[H2204](#)
za-ke-nah
tulee vanhaksi

אִמְךָ:

[H517](#)
'im-me-cha.
äitisi

22 kuuntele isääsi tätä kasvattajaasi ja älä halveksi kun tulee vanhaksi äitisi

23 וּבִינָה: וּמוֹסָר חֲכָמָה תִּמְכֹּר וְאַל- קִנְיָה אֶמֶת

[H571](#)
'e-met
totuutta

[H7069](#)
ke-neh
hanki

[H408](#)
ve-'al-
ja älä

[H4376](#)
tim-kor;
myy

[H2451](#)
choch-mah
viisautta

[H4148](#)
u-mu-sar
opetusta

[H998](#)
u-vi-nah.
ja ymmärrystä

23 totuutta hanki ja älä myy viisautta opetusta ja ymmärrystä

24 צְדִיק אָבִי (ק) יְגִיל (כ) יְגוֹל (ק) גִּיל (כ) גּוֹל

govl

ch

[H1523](#)
gil
iloiitsee

q

ja-gojl

ch

[H1523](#)
ja-gil
ja riemuitsee

q

[H1](#)
'a-vi
isä

[H6662](#)
tzad-dik;
vanhurskaan

בּוֹ: יִשְׂמַח- (כּוֹ וְיִשְׂמַח- חָכֵם (קוֹ וְיִלְד) (כּוֹ יִלְד)
 jo·led ch [H3205](#) q [H2450](#) ve'jis·mach- ch [H8055](#) [H8055](#)
 ve'jo·led cha·cham, jis·mach- bo.
 ja synnyttävä viisaan riemuitsee hänestä

קוֹ
q

24 iloitsee ja riemuitsee isä vanhurskaan ja synnyttävä viisaan riemuitsee hänestä

²⁵ יוֹלְדֶתְךָ: וְתַגֵּל וְאָמַךְ בִּיךָ יִשְׂמַח-
[H8055](#) [H1](#) [H517](#) [H1523](#) [H3205](#)
 jis·mach- 'a·vi·cha ve'·im·me·cha; ve'·ta·gel, jo·lad·te·cha.
 riemuitkoon isäsi ja äitisi ja iloitkoon synnyttäväsi

25 riemuitkoon isäsi ja äitisi ja iloitkoon synnyttäväsi

²⁶ (כּוֹ תִרְצְנָה) דְּרַכֵּי וְעֵינֶיךָ לִי לִבְךָ בְּנֵי תִנָּה-
[H5414](#) [H1121](#) [H3820](#) [H0](#) [H5869](#) [H1870](#) tir·tze·nah ch
 te·nah- ve'·ni lib·be·cha li; ve'·ei·nei·cha, de·ra·chai
 anna poikani sydämesi minulle ja silmiäsi tieni

קוֹ תִצְרְנָה
[H7521](#) q
 titz·tzo·re·nah
 miellyttäköön

26 anna poikani sydämesi minulle ja silmiäsi tieni miellyttäköön ”

²⁷ נְכַרְיָה: צָרָה וּבְאֵר זֹנָה עֲמֻקָּה שׁוּחָה כִּי-
[H3588](#) [H7745](#) [H6013](#) [H2181](#) [H875](#) [H6862](#) [H5237](#)
 ki- shu·chah 'a·muk·kah zo·nah; u·ve'·er tza·rah, na·che·ri·jah.
 sillä kuoppa syvä on portto ja kaivo ahdas vieras nainen

27 sillä kuoppa syvä on portto ja kaivo ahdas vieras nainen

תוסף:

[H3254](#)

to·sif.

lisää

28 todella hän kuin saalista väijyy ja uskottomia keskuudessa ihmisten lisää

²⁹ מְדִינִים, (כ מְדוֹנִים) לְמִי אָבוֹי לְמִי אוֹי לְמִי

[H4310](#)

le·mi

kenellä

[H188](#)

o

ulvominen

[H4310](#)

le·mi

kenellä

[H17](#)

a·vo

suru

[H4310](#)

le·mi

kenellä

mi·do·nim

ch

[H4066](#)

mid·ja·nim

riidat

חֲכָלְלוֹת לְמִי חָנָם פְּצָעִים לְמִי שִׁיחַ לְמִי ק

q

[H4310](#)

le·mi

kenellä

[H7879](#)

si·ach,

valitus

[H4310](#)

le·mi

kenellä

[H6482](#)

pe·tza·'im

haavat

[H2600](#)

chin·nam;

ilman syytä

[H4310](#)

le·mi,

kenellä

[H2448](#)

chach·li·lut

punoittavat

עינים:

[H5869](#)

'ei·na·jim.

silmät

29 kenellä ulvominen kenellä suru kenellä riidat kenellä valitus kenellä haavat ilman syytä kenellä punoittavat silmät

³⁰ מְמֶסֶךְ: לַחֲקוֹר לְבָאִים הַיַּיִן עַל- לְמַאֲחָרִים

[H309](#)

lam·'a·cha·rim

jotka viipyvät

[H5921](#)

'al-

ääressä

[H3196](#)

haj·ja·jin;

viinin

[H935](#)

lab·ba·'im,

tulevat

[H2713](#)

lach·kor

etsimään

[H4469](#)

mim·sach.

sekoitettua viiniä

30 jotka viipyvät ääressä viinin tulevat etsimään sekoitettua viiniä

³¹ (כ בַּכִּים) יִתֵּן כִּי- יִתְאַדָּם כִּי יֵין תִּרְא אֶל-

[H408](#)

'al-

älä

[H7200](#)

te·re

katso

[H3196](#)

ja·jin

viiniä

[H3588](#)

ki

kun

[H119](#)

jit·'ad·dam

se punoittaa

[H3588](#)

ki-

kun

[H5414](#)

jit·ten

se antaa

bak·kis

ch

בְּמִישָׁרִים: יִתְהַלֵּךְ עֵינוֹ (ק בַּכּוֹס)

[H3599](#)

bak·kos

maljassa

q

[H5869](#)

ei·no;

värinsä

[H1980](#)

jit·hal·lech,

ja menee

[H4339](#)

be·mei·sha·rim.

tasaisesti alas

31 älä katso viiniä kun se punoittaa kun se antaa maljassa värinsä ja menee tasaisesti alas

32. יְפָרֵשׁ: וּכְצִפְעֹנֵי יִשָּׁךְ כְּנַחֵשׁ אַחֲרֵיתוֹ

[H319](#)
a·cha·ri·to
lopulta

[H5175](#)
ke·na·chash
kuin käärme

[H5391](#)
jish·shach;
se puree

[H6848](#)
u·che·tzif·'o·ni
ja kuin kyykäärme

[H6567](#)
jaf·rish.
pistää

32 lopulta kuin käärme se puree ja kuin kyykäärme pistää

33 תְּהִפְכוֹת: יְדַבֵּר וְלִבָּךְ זָרוֹת יִרְאוּ עֵינֶיךָ

[H5869](#)
'ei·nei·cha
silmäsi

[H7200](#)
jir·'u
katsovat

[H2114](#)
za·rot;
vieraita naisia ja sydämesi

[H3820](#)
ve·lib·be·cha,
puhuu

[H1696](#)
je·dab·ber
puhuu

[H8419](#)
tah·pu·chot.
luonnottomia

33 silmäsi katsovat vieraita naisia ja sydämesi puhuu luonnottomia

34 חֵיבֵל: בְּרֹאשׁ וּכְשֹׁכֵב יָם בְּלֶב-כְּשֹׁכֵב וְהָיִיתָ

[H1961](#)
ve·ha·ji·ta
ja olet

[H7901](#)
ke·sho·chev
kuin makaisit

[H3820](#)
be·lev-
keskellä

[H3220](#)
jam;
merta

[H7901](#)
u·che·sho·chev,
ja kuin lepäisit

[H7218](#)
be·rosh
huipulla

[H2260](#)
chib·bel.
maston

34 ja olet kuin makaisit keskellä merta ja kuin lepäisit huipulla maston

35 מָתִי יִדְעָתִי בַל- הֶלְמוּנִי חֲלִיתִי בַל- הַכּוּנִי

[H5221](#)
hik·ku·ni
lyöneet minua enkä

[H1077](#)
val-
enkä

[H2470](#)
cha·li·ti
ole kipeä

[H1986](#)
ha·la·mu·ni,
lyöneet maahan

[H1077](#)
bal-
enkä

[H3045](#)
ja·da·'e·ti
tuntenut sitä

[H4970](#)
ma·tai
milloin

עוֹד: אֶבְקֹשְׁנוּ אוֹסִיף אֶקִּיץ

[H6974](#)
'a·kitz;
herään

[H3254](#)
o·sif,
lisää

[H1245](#)
'a·vak·shen·nu
sitä etsiäkseni

[H5750](#)
od.
vielä

35 lyöneet minua enkä ole kipeä lyöneet maahan enkä tuntenut sitä milloin herään lisää sitä etsiäkseni vielä

Sananlaskut 24 (Proverbs 24)

¹ (כִּתְתָאוּ) וְאַל־רָעָה בְּאַנְשֵׁי תִקְנֵא אֶל־¹

[H408](#)

'al-
älä

[H7065](#)

te·kan·ne
kadehdi

[H376](#)

be'·'an·shei
ihmisiä

[H7451](#)

ra'·ah;
pahoja

[H408](#)

ve'·'al-
ja älä

tit·'av

ch

אַתָּם: לְהִיּוֹת (קִתְתָאוּ)

[H183](#)

tit·'av,
halua

q

[H1961](#)

lih·jot
olla

[H854](#)

'it·tam.
heidän kanssaan

1 älä kadehdi ihmisiä pahoja ja älä halua olla heidän kanssaan

² שְׁפִתֵיהֶם וְעִמְלָ לִבָּם יְהִגָּה שֹׁד כִּי־

[H3588](#)

ki-
sillä

[H7701](#)

shod
turmelusta juonivat

[H1897](#)

jeh·geh

[H3820](#)

lib·bam;
heidän mielensä ja vääryyttä

[H5999](#)

ve'·'a·mal,

[H8193](#)

sif·tei·hem
heidän huulensa

תְּדַבְּרָנָה:

[H1696](#)

te·dab·be·re·nah.
puhuvat

2 sillä turmelusta juonivat heidän mielensä ja vääryyttä heidän huulensa puhuvat

³ יִתְכוּנָן: וּבְתִבּוּנָה בֵּית יִבְנֶה בְּחָכְמָה

[H2451](#)

be'·cha·che·mah
viisaudella

[H1129](#)

jib·ba·neh
rakennetaan

[H1004](#)

ba·jit;
talot

[H8394](#)

u·vit·vu·nah,
ja älykkyydellä

[H3559](#)

jit·ko·nan.
ne saadaan vahvaksi

3 viisaudella rakennetaan talot ja älykkyydellä ne saadaan vahvaksi

⁴ יִקָּר הוֹן כָּל־יִמְלְאוּ חֲדָרִים וּבִדְעַת

[H1847](#)

u·ve·da'at
ja ymmärryksellä

[H2315](#)

cha·da·rim
huoneet

[H4390](#)

jim·mal'·u;
täytetään

[H3605](#)

kol-
kaikella

[H1952](#)

hon
varallisuudella

[H3368](#)

ja·kar
kallisarvoisella

וְנָעִים:

[H5273](#)

ve·na·'im.

ja suloisella

4 ja ymmärryksellä huoneet täytetään kaikella varallisuudella kallisarvoisella ja suloisella

⁵ כֹּחַ: מֵאֲמֵץ - דַּעַת וְאִישׁ - בְּעוֹז חָכֵם גִּבֹּר -

[H1397](#)

ge·ver-
mies

[H2450](#)

cha·cham
viisas

[H5797](#)

ba·'oz;
on vahva

[H376](#)

ve·'ish-
ja mies

[H1847](#)

da·'at,
ymmärryksen

[H553](#)

me·'am·metz-
vahvistaa

[H3581](#)

ko·ach.
vahvuuttaan

5 mies viisas on vahva ja mies ymmärryksen vahvistaa vahvuuttaan

⁶ וְתִשׁוּעָה מִלְחָמָה לְךָ תַעֲשֶׂה - בְּתַחְבֻּלוֹת כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H8458](#)

ve·tach·bu·lot
neuvoilla

[H6213](#)

ta·a·seh-
käyt

[H0](#)

le·cha
sinä

[H4421](#)

mil·cha·mah;
taisteluja

[H8668](#)

u·te·shu·'ah,
ja apu

יֹעֵץ: בָּרַב

[H7230](#)

be·ro

on runsaus neuvonantajien

[H3289](#)

jo·etz.

6 sillä neuvoilla käyt sinä taisteluja ja apu on runsaus neuvonantajien

⁷ בְּשַׁעַר חֲכָמוֹת לְאוֹיֵל רָאֲמוֹת לֹא

[H7311](#)

ra·mot
on korkeaa

[H191](#)

le·e·vil
hullulle

[H2454](#)

cha·che·mot;
viisus

[H8179](#)

bash·sha·'ar,
portilla / paikkakunnalla / ääntä ei

[H3808](#)

lo

פִּיהוּ: יִפְתַּח -

[H6605](#)

jif·tach-
hän avaa

[H6310](#)

pi·hu.
suutaan

7 on korkeaa hullulle viisus portilla / paikkakunnalla / ääntä ei hän avaa suutaan

⁸ יְקָרְאוּ: מְזִמּוֹת בְּעַל-לוֹ לְהִרְעֵ מְחַשֵּׁב

[H2803](#)

me·chash·shev

sitä joka suunnittelee pahaa

[H7489](#)

le·ha·re·a';

häntä päämieheksi

[H0](#)

lo,

häntä

[H1167](#)

ba·'al-

juonittelujen

[H4209](#)

me·zim·mot

juonittelujen

[H7121](#)

jik·ra·'u.

kutsutaan

8 sitä joka suunnittelee pahaa häntä päämieheksi juonittelujen kutsutaan

⁹ לֵץ: לְאָדָם וְתוֹעֵבַת חֲטָאת אֹלֶת זִמַּת

[H2154](#)

zim·mat

suunnitelma tyhmyyden

[H200](#)

'iv·ve·let

tyhmyyden

[H2403](#)

chat·tat;

on synty

[H8441](#)

ve·to·'a·vat

ja kauhistus on

[H120](#)

le·'a·dam

ihmisille

[H3887](#)

letz.

pilkkaaja

9 suunnitelma tyhmyyden on synty ja kauhistus on ihmisille pilkkaaja

¹⁰ כַּחֲכָה: צַר צָרָה בְּיוֹם הַתְּרַפִּית

[H7503](#)

hit·rap·pi·ta

jos olet veltto

[H3117](#)

be·'jom

päivänä

[H6869](#)

tza·rah,

ahdingon

[H6862](#)

tzar

vähäinen on voimasi

[H3581](#)

ko·che·chah.

10 jos olet veltto päivänä ahdingon vähäinen on voimasi

¹¹ אִם-לְהֵרֵג וּמָטִים לְמֹות לְקַחִים הַצֵּל

[H5337](#)

hatz·tzel

pelasta ne joita viedään

[H3947](#)

le·ku·chim

kuolemaan

[H4194](#)

lam·ma·vet;

kuolemaan

[H4131](#)

u·ma·tim

ja jotka horjuvat tapettavaksi jos

[H2027](#)

la·he·reg,

jos

[H518](#)

'im-

תַּחֲשׂוּךְ:

[H2820](#)

tach·soch.

voitte sen estää

11 pelasta ne joita viedään kuolemaan ja jotka horjuvat tapettavaksi jos voitte sen estää

¹² תִּכֵּן הֵלֵא- זֶה יִדְעֵנוּ לֹא- הֵן תֹּאמַר כִּי-

[H3588](#)

ki-

sillä

[H559](#)

to·mar,

sanot

[H2005](#)

hen

hen

[H3808](#)

lo-

en

[H3045](#)

ja·da·nu

tiennyt

[H2088](#)

zeh

tätä

[H3808](#)

halo-

eikö

[H8505](#)

to·chen

joka tutkii

וְהֵשִׁיב יָדָע הוּא נִפְשָׁךְ וְנִצֵּר יְבִין הוּא- לְבוֹת

[H3826](#) lib·bot sisimmät [H1931](#) hu- Hän [H995](#) ja·vin, tiedä [H5341](#) ve'no·tzer ja joka valvoo [H5315](#) naf·she·cha sieluasi [H1931](#) hu Hän [H3045](#) je·da'; tuntisi [H7725](#) ve'he·shiv ja joka maksaa

כִּפְעֵלוֹ: לְאָדָם

[H120](#) le'a·dam ihmiselle [H6467](#) ke·fo'o·lo. mukaan tekojensa

12 sillä sanot en tiennyt tätä eikö joka tutkii sisimmät Hän tiedä ja joka valvoo sieluasi Hän tuntisi ja joka maksaa ihmiselle mukaan tekojensa

¹³ עַל- מְתוֹק וְנִפְתָּ טוֹב כִּי- דְבַשׁ בְּנִי אֶכֶל-

[H398](#) 'e·chol- syö [H1121](#) be'ni poikani [H1706](#) de·vash hunajaa [H3588](#) ki- sillä [H2896](#) tov; se on hyvää ja [H5317](#) ve'no·fet hunajakennoa [H4966](#) ma·tok, makeaa [H5921](#) 'al-

חֶכֶךְ:

[H2441](#) chik·ke·cha. suussasi

13 syö poikani hunajaa sillä se on hyvää ja hunajakennoa makeaa suussasi

¹⁴ וַיֵּשׁ מְצֵאתָ אִם- לְנִפְשָׁךְ חֶכְמָה דַּעְהָ כֵן

[H3651](#) ken näin [H3045](#) de'eh tunne [H2451](#) choch·mah viisaus [H5315](#) le·naf·she·cha sielullesi [H518](#) 'im- jos [H4672](#) ma·tza·ta olet löytänyt [H3426](#) ve'jesh sen niin on sinulla

פַּ תְּכִירַת: לֹא וְתִקְוֹתֶךָ אַחֲרִית

[H319](#) 'a·cha·rit; tulevaisuus [H8615](#) ve'tik·va·te·cha, ja toivosi [H3808](#) lo ei [H3772](#) tik·ka·ret. raukea tyhjiin Peh

14 näin tunne viisaus sielullesi jos olet löytänyt sen niin on sinulla tulevaisuus ja toivosi ei raukea tyhjiin Peh

¹⁵ תְּשַׁדַּד אֶל- צְדִיק לְנוֹה רָשָׁע תִּפְּאֵר בְּ אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H693](#)

te'e·ro
väijy

[H7563](#)

ra·sho'

vääryydentekijä asuinpaikkaa vanhurskaan

[H5116](#)

lin·veh

[H6662](#)

tzad·dik;

[H408](#)

'al-

älä

[H7703](#)

te·shad·ded

tuhoa

רְבִצּוֹ:

[H7258](#)

riv·tzo.

hänen lepopaikkaansa

15 älä väijy vääryydentekijä asuinpaikkaa vanhurskaan älä tuhoa hänen lepopaikkaansa

¹⁶ וְרָשָׁעִים וְקָם צְדִיק יִפּוֹל שֶׁבַע כִּי

[H3588](#)

ki

sillä

[H7651](#)

she·va'

seitsemän kertaa lankeaa

[H5307](#)

jip·pol

lankeaa

[H6662](#)

tzad·dik

vanhurskas

[H6965](#)

va·kam;

ja nousee jälleen mutta vääryydentekijät

[H7563](#)

u·re·sha·'im,

mutta vääryydentekijät

בְּרָעָה: יִכָּשְׁלוּ

[H3782](#)

jik·ka·she·lu

vajoavat

[H7451](#)

ve·ra·'ah.

tuhoon

16 sillä seitsemän kertaa lankeaa vanhurskas ja nousee jälleen mutta vääryydentekijät vajoavat tuhoon

¹⁷ תְּשַׂמַּח אֶל- (ק אוֹיְבְּךָ) (כ אוֹיְבֶיךָ) בְּנִפְל

[H5307](#)

bin·fol

kaatuessa

'oi·vei·cha

ch

[H341](#)

'o·jiv·cha

vihollisen

q

[H408](#)

'al-

älä

[H8055](#)

tis·mach;

iloitse

לְבָךְ: יִגַּל אֶל- וּבְכַשְׁלוֹ

[H3782](#)

u·vik·ka·she·lo,

ja hänen kompastuessa älä

[H408](#)

'al-

älä

[H1523](#)

ja·gel

riemuitse sisimmässäsi

[H3820](#)

lib·be·cha.

riemuitse sisimmässäsi

17 kaatuessa vihollisen älä iloitse ja hänen kompastuessa älä riemuitse sisimmässäsi

¹⁸ וְהִשִּׁיב בְּעֵינָיו וְרַע יְהוָה יִרְאֶה פָּן-

[H6435](#)

pen-

ettei kun näkee sen

[H7200](#)

jir·'eh

sen

[H3069](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA

[H7489](#)

ve·ra'

ja on se paha

[H5869](#)

be·'ei·nav;

Hänen silmissään ja kääntää Hän

[H7725](#)

ve·he·shiv

ja kääntää Hän

אָפּוּ: מֵעַלְיוֹ

[H5921](#)

me·'a-lav

pois hänestä

[H639](#)

ap·po.

vihansa

18 ettei kun näkee sen JAHWEH HERRA ja on se paha Hänen silmissään ja kääntää Hän pois hänestä vihansa

¹⁹ בְּרָשָׁעִים: תִּקְנֵנָּא אֶל- בְּמִרְעִים תִּתְחַר אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H2734](#)

tit·char
murehdi

[H7489](#)

bam·me·re·'im;
pahantekijöistä

[H408](#)

'al-
älä

[H7065](#)

te·kan·ne,
kadehti

[H7563](#)

ba·re·sha·'im.
rikollisia

19 älä murehdi pahantekijöistä älä kadehti rikollisia

²⁰ רָשָׁעִים נֵר לָרַע אַחֲרִית תְּהִיָּה לֹא- כִי

[H3588](#)

ki
sillä

[H3808](#)

lo-
ei

[H1961](#)

tih·jeh
ole

[H319](#)

'a·cha·rit
tulevaisuutta

[H7451](#)

la·ra';
pahalla

[H5216](#)

ner

silmien loiste vääräydyntekijöiden

[H7563](#)

re·sha·'im

יִדְעָךְ:

[H1846](#)

jid·'ach.

sammuu

20 sillä ei ole tulevaisuutta pahalla silmien loiste vääräydyntekijöiden sammuu

²¹ שׁוֹנִים עַם וּמֶלֶךְ בְּנֵי יְהוָה אֶת יִרְאָ

[H3372](#)

je·ra
pelkää

[H853](#)

'et

[H3068](#)

JAH·WEH
Herraa

[H1121](#)

be·ni
poikani

[H4428](#)

va·me·lech;
ja kuningasta

[H5973](#)

'im
seuraan

[H8138](#)

sho·v·nim,
kapinallisten / vihollisten

תִּתְעַרְבֵּ: אֶל

[H408](#)

'al
älä

[H6148](#)

tit·'a·rav
sekaannu

21 pelkää ET JAHWEH HERRAA poikani ja kuningasta seuraan kapinallisten / vihollisten älä antaudu

²² מִי שְׁנִיָּהֶם וּפִיד אֵידָם יִקּוּם פְּתָאִם כִּי-

[H3588](#)

ki-sillä

[H6597](#)

fit'om yhtäkkiä

[H6965](#)

ja-kum nousee heidän onnettomuutensa ja tuhon

[H343](#)

'ei-dam;

[H6365](#)

u-fid

[H8147](#)

nei-hem, molempien

[H4310](#)

mi kuka

ס יוֹדֵעַ:

[H3045](#)

sa-mek

jo-de'a'.

tietää

22 sillä yhtäkkiä nousee heidän onnettomuutensa ja tuhon molempien kuka tietää sa-mek

²³ בְּמִשְׁפָּט פְּנִים הַכֹּר־ לַחֲכָמִים אֵלֶּה גַם-

[H1571](#)

gam-myös

[H428](#)

'el-leh näistä

[H2450](#)

la-cha-cha-mim; viisaan

[H5234](#)

hak-ker-tunnistaa

[H6440](#)

pa-nim kasvoja katsoa tuomiossa

[H4941](#)

be'mish-pat

טוֹב: בַּל-

[H1077](#)

bal-ei ole

[H2896](#)

tov. hyvä

23 myös näistä viisaan tunnistaa kasvoja katsoa tuomiossa ei ole hyvä

²⁴ עַמִּים יִקְבְּהוּ אֶתְּה צְדִיק לְרָשָׁע אָמַר

[H559](#)

'o-mer

joka sanoo vääryydentekijälle

[H7563](#)

le-ra-sha'

[H6662](#)

tzad-dik

[H859](#)

'at-tah

sinä olet

[H5344](#)

jik-ke-vu-hu

kiroaa häntä

[H5971](#)

'am-mim;

kansat

לְאֵמִים: יִזְעֻמוּהוּ

[H2194](#)

jiz'a-mu-hu inhoavat

[H3816](#)

le-'um-mim.

kansakunnat

24 joka sanoo vääryydentekijälle vanhurskas sinä olet kiroaa häntä kansat inhoavat kansakunnat

²⁵ בְּרַכַּת- תְּבוּאָ וְעַלֵּיהֶם יִנְעָם וְלְמוֹכֵיחִים

[H3198](#)

ve'-lam-mo-chi-chim mutta jotka nuhtelevat

[H5276](#)

jin-'am; on oikein

[H5921](#)

va-'a-lei-hem, ja heille

[H935](#)

ta-vo tulee

[H1293](#)

vir-kat-siunaus

טוב:

[H2896](#)

tov.

runsas

25 mutta jotka nuhtelevat on oikein ja heille tulee siunaus runsas

²⁶ נְכַחִים: דְּבָרִים מֵשִׁיב יִשָּׁק שׁוֹפְתִים

[H8193](#)

se·fa·ta·jim

huulille

[H5401](#)

jish·shak; me·shiv,

suutelee joka antaa

[H1697](#)

de·va·rim

vastauksen

[H5228](#)

ne·cho·chim.

rehellisen

26 huulille suutelee joka antaa vastauksen rehellisen

²⁷ לָךְ בְּשֹׁדָה וְעֵתְדָה מְלֹאכְתֶךָ בַּחוּץ הַכֶּן

[H3559](#)

ha·chen

tee valmiiksi

[H2351](#)

ba·chutz

ulkona

[H4399](#)

me·lach·te·cha,

työsi

[H6257](#)

ve'·'at·te·dah

ja valmistele

[H7704](#)

bas·sa·deh

peltosi

[H0](#)

lach;

sinun

פּ בֵּיתְךָ: וּבְנִית אַחַר

[H310](#)

'a·char,

jonka jälkeen rakenna

[H1129](#)

u·va·ni·ta

työsi

[H1004](#)

ve'·i·te·cha.

kotisi

Peh

27 tee valmiiksi ulkona työsi ja valmistele peltosi sinun jonka jälkeen rakenna kotisi Peh

²⁸ וְהִפְתִּית בְּרֵעַךְ חֲנָם עַד־ תְּהִי אֶל־

[H408](#)

'al-

älä

[H1961](#)

te·hi

ole

[H5707](#)

'ed-

todistaja

[H2600](#)

chin·nam

ilman syytä

[H7453](#)

be'·re'·e·cha;

vastaan toista ja petä

[H6601](#)

va·ha·fit·ti·ta,

בְּשׁוֹפְתֵיךָ:

[H8193](#)

bis·fa·tei·cha.

huulillasi

28 älä ole todistaja ilman syytä vastaan toista ja petä huulillasi

29 לוֹ אֶעֱשֶׂה - כֵּן לִי עֲשֵׂה - כִּאֲשֶׁר תֹּאמַר אֶל-

[H408](#)
'al-
älä

[H559](#)
to-mar,
sano

[H834](#)
ka-'a-sher
niinkuin

[H6213](#)
'a-sah-
hän on tehnyt

[H0](#)
li
minulle siten

[H3651](#) [H6213](#)
ken
'e-'e-seh-
minä teen

[H0](#)
lo;
hänelle

אָשִׁיב כִּפְעָלוֹ: לְאִישׁ

[H7725](#)
'a-shiv
minä maksan takaisin ihmiselle

[H376](#)
la-'ish
hänen tekonsa

[H6467](#)
ke-fo-'o-lo.

29 älä sano niinkuin hän on tehnyt minulle siten minä teen hänelle minä maksan takaisin ihmiselle hänen tekonsa

30 אָדָם כָּרֵם וְעַל- עֲבַרְתִּי עֶצֶל אִישׁ- שְׂדֵה עַל-

[H5921](#)
'al-
ohi

[H7704](#)
se-deh
pellon

[H376](#)
'ish-
miehen

[H6102](#)
'a-tzel
laiskan

[H5674](#)
'a-var-ti;
kuljin

[H5921](#)
ve-'al-
ja ohi

[H3754](#)
ke-rem,
viinitarhan

[H120](#)
'a-dam
miehen

חֶסֶר- לֵב:

[H2638](#)
cha-sar-
ymmärtämättömän mieleltään

[H3820](#)
lev.

30 ohi pellon miehen laiskan kuljin ja ohi viinitarhan miehen ymmärtämättömän mieleltään

31 חֲרָלִים פָּנְיוֹ כָּסוּ קַמְשָׁנִים כְּלוֹ עָלָה וְהָנָה

[H2009](#)
ve-'hin-neh
ja katso

[H5927](#)
'a-lah
se oli kasvanut täyteen

[H3605](#)
chul-lo
ohdakkeita

[H2738](#)
kim-me-so-nim,
ohdakkeita

[H3680](#)
kas-su
peitti

[H6440](#)
fa-nav
sen pinnan nokkoset

[H7063](#)
cha-rul-lim;
sen pinnan nokkoset

נֶהָרְסָה: אֲבָנִיו וְגֵדֵר

[H1444](#)
ve-'ge-der
ja aita

[H68](#)
'a-va-nav
kivinen

[H2040](#)
ne-he-ra-sah.
oli sortunut

31 ja katso se oli kasvanut täyteen ohdakkeita peitti sen pinnan nokkoset ja aita kivinen oli sortunut

32 לְקַחְתִּי רְאִיתִי לְבִי אֲשִׁית אֲנֹכִי וְאַחֲזָה

[H2372](#)
va-'e-che-zeh
ja näin

[H595](#)
'a-no-chi
minä

[H7896](#)
'a-shit
painoin

[H3820](#)
lib-bi;
sisimpääni

[H7200](#)
ra-'i-ti,
katselin

[H3947](#)
la-kach-ti
ottaen

מוֹסֵר:

[H4148](#)

mu·sar.

opiksieni

32 ja näin minä painoin sisimpääni katselin ottaen opiksieni

³³ יָדַיִם חִבְּק מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט שָׁנוֹת מְעַט

[H4592](#)

me·'at

vielä

[H8142](#)

not

nuku

[H4592](#)

me·'at

vähän

[H8572](#)

te·nu·mot;

unta

[H4592](#)

me·'at

vähän

[H2264](#)

chib·buk

yhdessä

[H3027](#)

ja·da·jim

kädet

לְשָׁכָב:

[H7901](#)

lish·kav.

makaa

33 vielä nuku vähän unta vähän yhdessä kädet makaa

³⁴ פֶּה מִגֵּן: כְּאִישׁ מִחֹסְרֵיךְ רִישָׁךְ מִתְהַלֵּךְ וּבֹא-

[H935](#)

u·va-

ja tulee

[H1980](#)

mit·hal·lech

käy sisään

[H7389](#)

rei·she·cha;

köyhyys

[H4270](#)

u·mach·so·rei·cha,

ja puute

[H376](#)

ke·'ish

kuin mies

[H4043](#)

ma·gen.

aseistettu

Peh

34 ja tulee käy sisään köyhyys ja puute kuin mies aseistettu Peh

Sananlaskut 25 (Proverbs 25)

¹ הֶעֱתִיקוּ אֲשֶׁר שְׁלֹמֹה מִשְׁלֵי אֱלֹהִים גַּם-

[H1571](#)

gam-
myös

[H428](#)

'el-leh
nämä

[H4912](#)

mish-lei
ovat sananlaskuja

[H8010](#)

She-lo-moh;
Shelomon

[H834](#)

'a-sher
jotka

[H6275](#)

he'ti-ku,
ovat kopioineet

יְהוּדָה: מֶלֶךְ-חִזְקִיָּה אֲנָשִׁי

[H376](#)

'an-shei
miehet

[H2396](#)

Chiz-ki-jah
Chizkijahun / Hiskian kuninkaan

[H4428](#)

me-lech-

[H3063](#)

Je-hu-dah.
Jehudan

1 myös nämä ovat sananlaskuja Shelomon jotka ovat kopioineet miehet Chizkijahun / Hiskian kuninkaan Jehudan

² חֵקֵר מְלָכִים וְכָבֵד דְּבַר הַסֵּתֶר אֱלֹהִים כְּבֹד

[H3519](#)

ke-vod
kunnia

[H430](#)

E·LO·HIM
ELOHIM Jumalan on salata

[H5641](#)

has-ter

[H1697](#)

da-var;
asia

[H3519](#)

u-che-vod
ja kunnia

[H4428](#)

me-la-chim,
kuninkaiden

[H2713](#)

cha-kor
on selvittää

דְּבַר:

[H1697](#)

da-var.
asia

2 kunnia ELOHIM Jumalan on salata asia ja kunnia kuninkaiden on selvittää asia

³ אֵין מְלָכִים וְלֵב לְעֵמֶק וְאַרְץ לְרוֹם שָׁמַיִם

[H8064](#)

sha-ma-jim
taivaan

[H7312](#)

la-rum
korkeus

[H776](#)

va'a-retz
ja maan

[H6011](#)

la'o-mek;
syvyys

[H3820](#)

ve'lev
ja sydäntä

[H4428](#)

me-la-chim,
kuninkaiden

[H369](#)

'ein
ei kykene

חֵקֵר:

[H2714](#)

che-ker.
tutkimaan

3 taivaan korkeus ja maan syvyys ja sydäntä kuninkaiden ei kykene tutkimaan

4. כְּלִי: לְצִרְף וַיֵּצֵא מִכֶּסֶף סִיגִים הַגּוֹ

[H1898](#)

ha-go
poista

[H5509](#)

si-gim
kuonat

[H3701](#)

mik-ka-sef;
hopeasta

[H3318](#)

vai-je-tze
ja tulee siitä puhdas

[H6884](#)

latz-tzo-ref

[H3627](#)

ke-li.
astia

4 poista kuonat hopeasta ja tulee siitä puhdas astia

5. כְּסָאוֹ: בַּצֶּדֶק וַיְכֹון מֶלֶךְ לְפָנָי- רָשָׁע הַגּוֹ

[H1898](#)

ha-go
karkota

[H7563](#)

ra-sho'
varyydentekij edestä

[H6440](#)

lif-nei-

[H4428](#)

me-lech;
kuninkaan

[H3559](#)

ve'-jik-kon
ja vahvistuu

[H6664](#)

batz-tze-dek
vanhurskaudessa

[H3678](#)

kis-'o.
hänen valtaistuim

5 karkota varyydentekij edestä kuninkaan ja vahvistuu vanhurskaudessa hänen valtaistuim

6. אֶל- גְּדֹלִים וּבְמִקּוֹם מֶלֶךְ לְפָנָי- תְּתַהַדֵּר אֶל-

[H408](#)

'al-
Älä

[H1921](#)

tit-had-dar
korota itseäsi

[H6440](#)

lif-nei-
edessä

[H4428](#)

me-lech;
kuninkaan

[H4725](#)

u-vim-kom
ja asetu

[H1419](#)

ge-do-lim,
suurten

[H408](#)

'al-

תַּעֲמֹד:

[H5975](#)

ta-'a-mod.
paikalle

6 Älä korota itseäsi edessä kuninkaan ja asetu seisomaan suurten paikalle

7. מִהַשְׁפִּילָךְ הִנָּה עָלֶיָה לָךְ אָמַר- טוֹב כִּי

[H3588](#)

ki
sillä

[H2896](#)

tov
parempi on että sanotaan

[H559](#)

'a-mor-

[H0](#)

le-cha,
sinulle

[H5927](#)

'aleh
nouse

[H2008](#)

hen-nah
tänne

[H8213](#)

me-hash-pi-le-cha
kuin että alennetaan sinut

עֵינֶיךָ: רָאוּ אֲשֶׁר נָדִיב לְפָנָי

[H6440](#)

lif-nei
edessä

[H5081](#)

na-div;
ruhtinaan

[H834](#)

'a-sher
jonka

[H7200](#)

ra-'u
näkevät

[H5869](#)

'ei-nei-cha.
silmasi

7 sillä parempi on että sanotaan sinulle nouse tänne kuin että alennetaan sinut edessä ruhtinaan jonka näkevät silmasi

⁸ תַּעֲשֶׂה מַה־ פֶּן מַהֵר לָרַב תִּצַּא אֶל־

[H408](#)

'al-
älä

[H3318](#)

te-tze
lähde

[H7378](#)

la-riv,
riitelemään hätiköiden

[H4118](#)

ma-her

[H6435](#)

pen
kun et tiedä mitä

[H4100](#)

mah-

[H6213](#)

ta'a-seh
teet

רָעָךְ: אֶתְךָ בְּהַכְלִים בְּאַחֲרֵיתָהּ

[H319](#)

be-'a-cha-ri-tah;
lopussa

[H3637](#)

be'hach-lim

kun on saattanut sinut vastapuolesi häpeään

[H853](#)

'o-te-cha

[H7453](#)

re-'e-cha.

8 älä lähde riitelemään hätiköiden kun et tiedä mitä teet lopussa kun on saattanut sinut vastapuolesi häpeään

⁹ אֶל־ אַחֵר וְסוֹד רָעָךְ אֶת־ רִיב רִיבְךָ

[H7378](#)

ri-ve-cha
riitele

[H7379](#)

riv
riitasi

[H853](#)

'et-
ET

[H7453](#)

re-'e-cha;
kanssa vastapuolesi ja salaisuutta

[H5475](#)

ve-'sod

[H312](#)

'a-cher

[H408](#)

'al-
älä

תְּגַל:

[H1540](#)

te-gal.
paljasta

9 riitele riitasi ET kanssa vastapuolesi ja salaisuutta toisen älä paljasta

¹⁰ תָּשׁוּב: לֹא וְדַבַּתְךָ שְׁמִיעַ יַחֲסֹדֶךָ פֶּן־

[H6435](#)

pen-
ettet

[H2616](#)

je-chas-sed-cha
joudu häpeään

[H8085](#)

sho-me-a';

[H1681](#)

ve-'dib-ba-te-cha,

[H3808](#)

lo

[H7725](#)

ta-shuv.

kun kuullaan pahanpuhumisesi eikä se poistu sinusta

10 ettet joudu häpeään kun kuullaan pahanpuhumisesi eikä se poistu sinusta

¹¹ עַל־ דְּבַר דְּבַר כֶּסֶף בְּמִשְׁכִּיּוֹת זָהָב תִּפְּוֲחִי

[H8598](#)

tap-pu-chei
omenia

[H2091](#)

za-ho
kultaisia

[H4906](#)

be-'mas-ki-jot
toiveita

[H3701](#)

ka-sef;
hopeisia

[H1697](#)

da-var,

[H1696](#)

da-vur

[H5921](#)

'al-

ovat sanat puhutut

אֶפְנִיו:

[H655](#)

'a-fe-nav.
ajallaan

11 omenia kultaisia toiveita hopeisia ovat sanat puhutut ajallaan

¹² אֵזֶן עַל־חֶכֶם מוֹכִיחַ כֶּתֶם וְחַלִּי־זָהָב נְזָם

H5141 ne-zem korvakoru	H2091 za·ho kultainen ja koru	H2481 va·cha·li- koru	H3800 cha·tem; puhdasta kultaa ovat nuhteet	H3198 mo·chi·ach ovat nuhteet	H2450 cha·cham, viisaan	H5921 'al- korvalle	H241 'o·zen korvalle
--	---	---	---	---	---	---	--

שִׁמְעֵת:

[H8085](#)
sho·ma·'at.
kuuntelevalle

12 korvakoru kultainen ja koru puhdasta kultaa ovat nuhteet viisaan korvalle kuuntelevalle

¹³ נְאֻמָּן צִיר קֶצִיר בְּיוֹם שְׁלֵג כְּצִנֹּת־

H6793 ke·tzin·nat- kuin lävistävä	H7950 she·leg pakkanen	H3117 be·'jom päivänä	H7105 ka·tzir, sadonkorjuun on	H6735 tzir sanansaattaja	H539 ne·'e·mon uskollinen
---	--	---	--	--	---

פֹּיֵשׁ יְשִׁיב: אֲדָנָיו וְנִפְּשׁ לְשִׁלְחָיו

H7971 le·sho·le·chav; lähettäjälleen	H5315 ve·'ne·fesh ja sielun	H113 'a·do·nav isännän	H7725 ja·shiv. kääntää pahasta	Peh
--	---	--	--	-----

13 kuin lävistävä pakkanen päivänä sadonkorjuun on sanansaattaja uskollinen lähettäjälleen ja sielun isännän kääntää pahasta Peh

¹⁴ מִתְהַלֵּל אִישׁ אֵין וְגִשְׁם וְרוּחַ נְשִׂיִאִים

H5387 ne·si·'im kuin sumu	H7307 ve·'ru·ach ja tuuli	H1653 ve·'ge·shem sadetta	H369 'a·jin; ilman	H376 'ish on mies	H1984 mit·hal·lel, joka kerskuu
---	---	---	--	---	---

שֶׁקֶר: בְּמַתַּת־

[H4991](#)
be·'mat·tat-
lahjuksella

[H8267](#)
sha·ker.
petoksen

14 kuin sumu ja tuuli sadetta ilman on mies joka kerskuu lahjuksella petoksen

15 רָכָה וְלָשׁוֹן קָצִין יִפְתָּה אִפְּיִם בְּאֶרֶךְ

[H753](#)

be-'o-rech

kärsivällisyydellä viha

[H639](#)

'ap·pa·jim

lepytetään

[H6601](#)

je·fut·teh

hallitsijan

[H7101](#)

ka·tzin;

ja kieli

[H3956](#)

ve'·la·shon

pehmeä

[H7390](#)

rak·kah,

pehmeä

גָּרָם: תִּשְׁבֵּר-

[H7665](#)

tish·bor-

murtaa

[H1634](#)

ga·rem.

kovuuden

15 kärsivällisyydellä viha lepytetään hallitsijan ja kieli pehmeä murtaa kovuuden

16 תִּשְׁבַּעְנוּ פֶּן־ דִּיךָ אֶכֶל מִצָּאת דִּבְשׁ

[H1706](#)

de·vash

hunajaa

[H4672](#)

ma·tza·ta

löytäessä

[H398](#)

'e·chol

syö

[H1767](#)

dai·je·ka;

kohtuudella

[H6435](#)

pen-

ettet

[H7646](#)

tis·ba·'en·nu,

kyllästyisi

וְהִקְאֵתוּ:

[H6958](#)

va·ha·ke·to.

ja oksentaisi sitä

16 hunajaa löytäessä syö kohtuudella ettet kyllästyisi ja oksentaisi sitä

17 וּשְׂנֵאָדָּ: יִשְׁבַּעַךְ פֶּן־ יֵרַעַךְ מִבֵּית רַגְלֶךָ הַקָּר

[H3365](#)

ho·kar

astu harvoin

[H7272](#)

rag·le·cha

jalallasi

[H1004](#)

mib·beit

taloon

[H7453](#)

re·'e·cha;

ystäväsi

[H6435](#)

pen-

ettei

[H7646](#)

jis·ba·'a·cha,

hän kyllästyisi

[H8130](#)

u·se·ne·'e·cha.

ja vihaisi sinua

17 astu harvoin jalallasi taloon ystäväsi ettei hän kyllästyisi ja vihaisi sinua

18 בְּרַעְהוּ עֲנֵה אִישׁ שָׁנוֹן וְחֵץ וְחָרֵב מִפִּיךָ

[H4650](#)

me·fitz

moukari

[H2719](#)

ve·'che·rev

miekka

[H2671](#)

ve·'chetz

ja nuoli

[H8150](#)

sha·nun;

teroitettu

[H376](#)

'ish

on mies

[H6030](#)

'o·neh

joka antaa

[H7453](#)

ve·'re·'e·hu,

ystävästään

שָׁקֵר: עֵד

[H5707](#)

'ed

todistuksen väärän

[H8267](#)

sha·ker.

18 moukari miekka ja nuoli teroitettu on mies joka antaa ystävästään todistuksen väärän

19 בְּיוֹם בּוֹגֵד מִבֶּטַח מוֹעֵדֶת וְרַגְלִי רָעָה שֵׁן

[H8127](#)

shen

hammas

[H7465](#)

ro'ah

rikkoutunut ja jalka

[H7272](#)

ve're-gel

[H4154](#)

mu'a-det;

liukastuva

[H4009](#)

miv-tach

on turva

[H898](#)

bo-ged,

petollisen

[H3117](#)

be'jom

päivänä

צָרָה:

[H6869](#)

tza-rah.

ahdingon

19 hammas rikkoutunut ja jalka liukastuva on turva petollisen päivänä ahdingon

20 נִתֵּר עַל- חֶמֶץ קָרָה בְּיוֹם בְּגָד מֵעֵדָה

[H5710](#)

ma'a-deh

joka ottaa pois vaatteensa päivänä

[H899](#)

be'ged

[H3117](#)

be'jom

[H7135](#)

ka-rah

kylmänä

[H2558](#)

cho-metz

on kuin etikka päälle

[H5921](#)

'al-

[H5427](#)

na'ter;

lipeän

פ רָע: לֵב- עַל בְּשָׂרִים וְשָׂר

[H7891](#)

ve'shar

ja joka laulaa lauluja

[H7892](#)

bash-shi-rim,

[H5921](#)

'al

[H3820](#)

lev-

[H7451](#)

ra'.

Peh

sydämelle murheelliselle

20 joka ottaa pois vaatteensa päivänä kylmänä on kuin etikka päälle lipeän ja joka laulaa lauluja sydämelle murheelliselle Peh

21 צָמָא וְאִם- לָחֶם הַאֲכִלְהוּ שֵׁנֶאֱרַךְ רָעַב אִם-

[H518](#)

'im-

jos

[H7456](#)

ra'ev

on nälkäinen vihamiehesi

[H8130](#)

na'a-cha

[H398](#)

ha'a-chi-le-hu

ruoki hänet

[H3899](#)

la-chem;

leivällä

[H518](#)

ve'im-

ja jos

[H6771](#)

tza-me,

on janoinen

מֵיִם: הַשְּׂקָהוּ

[H8248](#)

hash-ke-hu

anna juotavaksi

[H4325](#)

ma-jim.

vettä

21 jos on nälkäinen vihamiehesi ruoki hänet leivällä ja jos on janoinen anna juotavaksi vettä

22 וַיְהִי הָרָאשׁוֹן עַל- חֲתָה אֶתָּה גְּחָלִים כִּי

[H3588](#)

ki

sillä

[H1513](#)

ge-cha-lim,

tulisia hiiliä

[H859](#)

'at-tah

sinä

[H2846](#)

cho-teh

kasaat

[H5921](#)

'al-

päälle

[H7218](#)

ro-sho;

hänzen päänsä

[H3069](#)

JAH-WEH

HERRA

לָךְ: יְשַׁלֵּם-

[H7999](#)
je·shal·lem-
palkitsee

[H0](#)
lach.
sinut

22 sillä tulisia hiiliä sinä kasaat päälle hänen päänsä JAHWEH HERRA palkitsee sinut

²³ לְשׁוֹן נֹזְעָמִים וּפְנֵים גְּשָׁם תְּחוּלֵל צְפוּן רוּחַ

[H7307](#)
ru·ach
tuuli

[H6828](#)
tza·fon
pohjoisesta

[H2342](#)
te·cho·lel
karkottaa

[H1653](#)
ga·shem;
sateen

[H6440](#)
u·fa·nim
ja kasvot

[H2194](#)
niz·'a·mim,
vihaiset

[H3956](#)
le·shon
kielen

סֵתֵר:

[H5643](#)
sa·ter.
takanapuhuvan

23 tuuli pohjoisesta karkottaa sateen ja kasvot vihaiset kielen takanapuhuvan

²⁴ כּ (כּ מְדוֹנִים) מֵאִשֶׁת גַּג פְּנֵת-עַל-שֶׁבֶת טוֹב

[H2896](#)
tov,
parempi on asua

[H3427](#)
she·vet

[H5921](#)
'al-

[H6438](#)
pin·nat-
kulmalla

[H1406](#)
gag;
katon

[H802](#)
me·'e·shet
kuin vaimon

mi·do·nim

ch

חֶבֶר: וּבֵית (ק מְדִינִים)

[H4066](#)
mid·ja·nim,
riitelevän

q

[H1004](#)
u·veit
ja talo

[H2267](#)
cha·ver.
yhdessä jakaa

24 parempi on asua kulmalla katon kuin vaimon riitelevän ja talo yhdessä jakaa

²⁵ טוֹבָה וְשִׁמוּעָה עֵיפָה נֶפֶשׁ עַל-קָרִים מַיִם

[H4325](#)
ma·jim
vesi

[H7119](#)
ka·rim
raikas

[H5921](#)
'al-

[H5315](#)
ne·fesh
sielulle

[H5889](#)
'a·je·fah;
janoavalle

[H8052](#)
u·she·mu·'ah
niin on uutinen

[H2896](#)
to·vah,
hyvä

מֵרֶחֶק: מֵאֶרֶץ

[H776](#)
me·'e·retz
maasta

[H4801](#)
mer·chak.
kaukaisesta

25 vesi raikas sielulle janoavalle niin on uutinen hyvä maasta kaukaisesta

²⁶ מַטְ צְדִיק מְשַׁחַת וּמַקּוֹר נִרְפֵּשׁ מֵעַיִן

[H4599](#)
ma'·jan
lähde

[H7515](#)
nir·pos
tallattu

[H4726](#)
u·ma·kor
ja kaivo

[H7843](#)
ma·she·chat;
turmeltu

[H6662](#)
tzad·dik,
on vanhurskas

[H4131](#)
mat
joka horjuu

רָשָׁע: לִפְנֵי-

[H6440](#)
lif·nei-
edessä

[H7563](#)
ra·sha'.
pahojen

26 lähde tallattu ja kaivo turmeltu on vanhurskas joka horjuu edessä pahojen

²⁷ כְּבֹדָם וַחֲקָר טוֹב לֹא- הַרְבּוֹת דְּבַשׁ אֲכַל

[H398](#)
'a·chol
syödä

[H1706](#)
de·vash
hunajaa

[H7235](#)
har·bot
kohtuuttomasti

[H3808](#)
lo-
ei ole

[H2896](#)
tov;
hyvä

[H2714](#)
ve'·che·ker
ja etsiminen

[H3519](#)
ke·vo·dam
loiston

כְּבוֹד:

[H3519](#)
ka·vod.
kunniaaksi

27 syödä hunajaa kohtuuttomasti ei ole hyvä ja etsiminen loiston kunniaaksi

²⁸ מֵעֶצֶר אֵין אֲשֶׁר אִישׁ חוֹמָה אֵין פְּרוּצָה עִיר

[H5892](#)
'ir
kaupunki

[H6555](#)
pe·ru·tzah
murskattu

[H369](#)
'ein
ilman

[H2346](#)
cho·mah;
muuria

[H376](#)
'ish,
on ihminen

[H834](#)
'a·sher
joka

[H369](#)
'ein
ei

[H4623](#)
ma'·tzar
valvo

לְרוּחוֹ:

[H7307](#)
le·ru·cho.
henkeään

28 kaupunki murskattu ilman muuria on ihminen joka ei valvo henkeään

Sananlaskut 26 (Proverbs 26)

¹ נְאוּה לֹא- כֵן בְּקִצִּיר וְכַמָּטַר בְּקִיץ כִּשְׁלֵג

[H7950](#)

kash·she·leg
lumi

[H7019](#)

bak·ka·jitz,
kesällä

[H4306](#)

ve'·cham·ma·tar
ja sade

[H7105](#)

bak·ka·tzir;
aikana sadonkorjuun

[H3651](#)

ken

[H3808](#)

lo-

[H5000](#)

na·veh
ole sopivaa

כָּבוֹד: לִכְסִיל

[H3684](#)

lich·sil
tyhmälle

[H3519](#)

ka·vod.
kunnia

1 lumi kesällä ja sade aikana sadonkorjuun samoin ei ole sopivaa tyhmälle kunnia

² לֹא חֲנָם קְלִלַת כֵּן לְעוֹף כְּדָרוֹר לְנוֹד כִּצְפוֹר

[H6833](#)

katz·tzip·por
varpunen

[H5110](#)

la·nud
vaeltaa

[H1866](#)

kad·de·ror
pääskynen

[H5774](#)

la·'uf;
lentää

[H3651](#)

ken

[H7045](#)

kil·lat

samoin ilman syytä

[H2600](#)

chin·nam,
kirus

lo

תְּבֹא: (ק לו) כ

ch

[H3808](#)

lo

ei

q

[H935](#)

ta·vo.

tule

2 varpunen vaeltaa pääskynen lentää samoin ilman syytä kirus ei tule

³ כְּסִילִים: לְגוֹ וְשֶׁבֶט לְחַמּוֹר מִתְּג לְסוֹס שׁוֹט

[H7752](#)

shot
piiska

[H5483](#)

las·sus
hevoselle

[H4964](#)

me·teg
kuolaimet

[H2543](#)

la·cha·mor;
aasille

[H7626](#)

ve'·she·vet,
ja piiskalla

[H1460](#)

le·gev

selkään tyhmää

[H3684](#)

ke·si·lim.

3 piiska hevoselle kuolaimet aasille ja piiskalla selkään tyhmää

⁴ לוֹ תִשׁוּהָ- פֶן- כְּאוֹלְתוֹ כְּסִיל תַּעַן אֶל-

[H408](#)

'al-
älä

[H6030](#)

ta·'an
vastaa

[H3684](#)

ke·sil
tyhmälle

[H200](#)

ke·'iv·val·to;
mukaan hänen hulluutensa

[H6435](#)

pen-
ettet

[H7737](#)

tish·veh-
olisi samankaltainen hänen

[H0](#)

lo

אַתָּה: גַּם-

[H1571](#) [H859](#)
gam- 'at-tah.
myös sinä

4 älä vastaa tyhmälle mukaan hänen hulluutensa ettet olisi samankaltainen hänen myös sinä

⁵ חָכָם יְהִי פֶן- כְּאוֹלְתוֹ כְּסִיל עֵנָה

[H6030](#) [H3684](#) [H200](#) [H6435](#) [H1961](#) [H2450](#)
'a-neh che-sil ke-'iv-val-to; pen- jih-jeh cha-cham
vastaa tyhmälle mukaan hänen typeryytensä ettei hän olisi viisas

בְּעֵינָיו:

[H5869](#)
be-'ei-nav.
omissa silmissään

5 vastaa tyhmälle mukaan hänen typeryytensä ettei hän olisi viisas omista silmissään

⁶ בְּיַד- דְּבָרִים שְׁלַח שְׁתָּה חָמָס רַגְלִים מְקַצָּה

[H7096](#) [H7272](#) [H2555](#) [H8354](#) [H7971](#) [H1697](#) [H3027](#)
me-katz-tzeh rag-la-jim cha-mas sho-teh; sho-le-ach de-va-rim be-'jad-
leikkaa irti jalat ja väkivaltaa juo joka lähettää sanan kädessä

כְּסִיל:

[H3684](#)
ke-sil.
tyhmän

6 leikkaa irti jalat ja väkivaltaa juo joka lähettää sanan kädessä tyhmän

⁷ כְּסִילִים: בְּפִי וּמַשָּׁל מִפִּסַּח שְׁקִים דָּלִיו

[H1809](#) [H7785](#) [H6455](#) [H4912](#) [H6310](#) [H3684](#)
dal-ju ka-jim mip-pis-se-ach; u-ma-shal, be-'fi che-si-lim.
ovat kuivuneet jalat ramman samoin sananlasku suussa tyhmän

7 ovat kuivuneet jalat ramman samoin sananlasku suussa tyhmän

8 כָּבוֹד: לְכִסִּיל נוֹתֵן כֵּן- בְּמַרְגְּמָה אָבֵן כְּצָרוֹר

[H6887](#)

kitz·ror
sitoa kiinni

[H68](#)

'e·ven
kivi

[H4773](#)

be'·mar·ge·mah;
linkoon

[H3651](#)

ken-
samoin on antaa

[H5414](#)

no·ten

[H3684](#)

lich·sil
tyhmälle

[H3519](#)

ka·vod.
kunniaa

8 sitoa kiinni kivi linkoon samoin on antaa tyhmälle kunniaa

9 כְּסִילִים: בְּפִי וּמַשָּׁל שְׂכוֹר בִּיד- עָלָה חוּחַ

[H2336](#)

cho·ach
piikki

[H5927](#)

'a·lah
lävistänyt

[H3027](#)

ve'·jad-
käden

[H7910](#)

shik·kor;
juopon

[H4912](#)

u·ma·shal,
niin on sananlasku

[H6310](#)

be'·fi
suussa

[H3684](#)

che·si·lim.
tyhmän

9 piikki lävistänyt käden juopon niin on sananlasku suussa tyhmän

10 עֲבָרִים: וְשָׂכַר כְּסִיל וְשָׂכַר כָּל מְחֹלְלֵי- רַב

[H7227](#)

rav
suuri

[H2342](#)

me·cho·lel-
tuska / ahdistus

[H3605](#)

kol;
kaikki

[H7936](#)

ve'·so·cher
tavoittaa

[H3684](#)

ke·sil,
tyhmät

[H7936](#)

ve'·so·cher
ja käy yli

[H5674](#)

'oe·rim.
rikollisten

10 suuri tuska / ahdistus kaikki tavoittaa tyhmät ja käy yli rikollisten

11 בְּאוֹלְתוֹ: שׁוֹנֶה כְּסִיל קֵאוּ עַל- שָׁב כְּכֶלֶב

[H3611](#)

ke·che·lev
niinkuin koira

[H7725](#)

shav
palaa

[H5921](#)

'al-

[H6892](#)

ke'·o;
oksennukselleen on tyhmä

[H3684](#)

ke·sil,

[H8138](#)

sho·neh
joka uusii

[H200](#)

ve'·iv·val·to.
hulluuksiaan

11 niinkuin koira palaa oksennukselleen on tyhmä joka uusii hulluuksiaan

12 לְכִסִּיל תִּקְוָה בְּעֵינָיו חֲכָם אִישׁ רְאִיתָ

[H7200](#)

ra'·i·ta,
näet

[H376](#)

'ish
ihmisen

[H2450](#)

cha·cham
viisaan

[H5869](#)

be'·'ei·nav;
omissa silmissään

[H8615](#)

tik·vah
toivoa

[H3684](#)

lich·sil
tyhmällä

מִמֶּנּוּ:

[H4480](#)

mi·men·nu.
on enemmän

12 näet ihmisen viisaan omissa silmissään toivoa tyhmällä on enemmän

13 הִרְחִיבוּת: בֵּין אֲרִי בְּדָרֶךְ שֶׁחַל עֲצֵל אָמַר

[H559](#)
'a-mar
sanoo

[H6102](#)
'a-tzel
laiska

[H7826](#)
sha-chal
leijona

[H1870](#)
bad-da-rech;
on tiellä

[H738](#)
'a-ri,
nuori leijona

[H996](#)
be'in
keskellä

[H7339](#)
ha-re-cho-vot.
aukiota

13 sanoo laiska leijona on tiellä nuori leijona keskellä aukiota

14 מִטָּתוֹ: עַל- וְעֲצֵל צִירָה עַל- תְּסוּב הַדֶּלֶת

[H1817](#)
had-de-let
ovi

[H5437](#)
tis-sov
kääntyy

[H5921](#)
'al-
sarantoillaan

[H6735](#)
tzi-rah;
ja laiska

[H6102](#)
ve-'a-tzel,
päällä

[H5921](#)
'al-
vuoteensa

[H4296](#)
mit-ta-to.
vuoteensa

14 ovi kääntyy saranoillaan ja laiska päällä vuoteensa

15 אֶל- לְהַשִּׁיבָה נְלָאָה בְּצִלְחַת יְדוֹ עֲצֵל טָמַן

[H2934](#)
ta-man
piilottaa

[H6102](#)
'a-tzel
laiska

[H3027](#)
ja-do
kätensä

[H6747](#)
batz-tzal-la-chat;
astiaan

[H3811](#)
nil-'ah,
hän väsy

[H7725](#)
la-ha-shi-vah
tuomasta takaisin

[H413](#)
'el-
sitä

פִּיו:

[H6310](#)
piv.
suuhunsa

15 piilottaa laiska kätensä astiaan hän väsy tuomasta takaisin sitä suuhunsa

16 טַעַם: מְשִׁיבֵי מִשְׁבְּעָה בְּעֵינָיו עֲצֵל חָכָם

[H2450](#)
cha-cham
viisaampi on

[H6102](#)
'a-tzel
laiska

[H5869](#)
be-'ei-nav;
omissa silmissään

[H7651](#)
mish-shiv-'ah,
kuin seitsemän

[H7725](#)
me-shi-vei
jotka vastaavat

[H2940](#)
ta-'am.
harkiten

16 viisaampi on laiska omissa silmissään kuin seitsemän jotka vastaavat harkiten

17 עַל- מִתְעַבֵּר עֵבֶר כָּלֵב בְּאֲזְנֵי- מַחֲזִיק

[H2388](#)
ma-cha-zik
tarttuu

[H241](#)
be-'a-ze-nei-
korvista

[H3611](#)
cha-lev;
koiraa

[H5674](#)
'o-ver
joka ohikulkiessa

[H5674](#)
mit-'ab-ber,
sekaantuu

[H5921](#)
'al-

לו: לא-ריב

[H7379](#) [H3808](#) [H0](#)
riv lo- lo.
riitaan joka ei ole hänen

17 tarttuu korvista koiraa joka ohikulkiessa sekaantuu riitaan joka ei ole hänen

18 וּמֹת: חֲצִים זְקִים הַיָּרָה כְּמִתְּלֵהָ

[H3856](#) [H3384](#) [H2131](#) [H2671](#) [H4194](#)
ke-mit-lah-le-ah haj-jo-reh zik-kim, chitz-tzim va-ma-vet.
hullu on joka ampuu tulisia nuolia ja kuolemaa

18 hullu on joka ampuu tulisia nuolia ja kuolemaa

19 הֵלֵא- וְאָמַר יַרְעֵהוּ אֶת- רִמָּה אִישׁ כֵּן-

[H3651](#) [H376](#) [H7411](#) [H853](#) [H7453](#) [H559](#) [H3808](#)
ken- 'ish rim-mah 'et- re-'e-hu; ve-'a-mar, halo-
samoin on mies joka pettää ET ystäväänsä ja sanoo enhän

אָנִי: מְשַׁחֵק

[H7832](#) [H589](#)
me-sa-chek 'a-ni.
leikillänihän minä

19 samoin on mies joka pettää ET ystäväänsä ja sanoo enhän leikillänihän minä

20 יִשְׁתַּק נִרְגָּן וּבְאֵין אֵשׁ תִּכְבֶּה- עֵצִים בְּאַפֶּס

[H657](#) [H6086](#) [H3518](#) [H784](#) [H369](#) [H5372](#) [H8367](#)
be-'e-fes 'e-tzim tich-beh- 'esh; u-ve-'ein nir-gan, jish-tok
lopuessa puut sammuu tuli ja kun ei ole panettelijaa lakkaa

מָדוֹן:

[H4066](#)
ma-don.
riita

20 loppuessa puut sammuu tuli ja kun ei ole panettelijaa lakkaa riita

21 כּ (מְדוֹנִים) וְאִישׁ לְאִשׁ וְעֵצִים לְגַחְלִים פָּחַם

[H6352](#)
pe·cham
hiilet

[H1513](#)
le·ge·cha·lim
hiillockseen

[H6086](#)
ve'·e·tzim
ja puut

[H784](#)
le'·esh;
tuleen

[H376](#)
ve'·'ish
niin mies

mi·do·nim

ch

פּ רִיב: לְחַרְחַר- (ק מְדִינִים)

[H4066](#)
mid·ja·nim,
riitaisa

q

[H2787](#)
le·char·char-
syttyttää

[H7379](#) Peh
riv.
riidan

21 hiilet hiillockseen ja puut tuleen niin mies riitaisa sytyttää riidan Peh

22 חֲדָרֵי- יָרְדוּ וְהֵם כְּמַתְלֵה־מִים נִרְגָּן דְּבָרֵי

[H1697](#)
div·rei
sanat

[H5372](#)
nir·gon
panettelijan polttavat

[H3859](#)
ke·mit·la·ha·mim;

[H1992](#)
ve'·hem,
ja ne

[H3381](#)
ja·re·du

[H2315](#)
chad·rei-
tunkeutuvat syvälle

בְּטֵן:

[H990](#)
va·ten.
sisimpään

22 sanat panettelijan polttavat ja ne tunkeutuvat syvälle sisimpään

23 שְׂפֹתַיִם חָרַשׁ עַל- מְצַפָּה סִיגִים כְּסֹף

[H3701](#)
ke·sef
hopean

[H5509](#)
si·gim
kuona

[H6823](#)
me·tzup·peh
päällystetty

[H5921](#)
'al-

[H2789](#)
cha·res;
savella

[H8193](#)
se·fa·ta·jim
ovat polttavat

רַע: וְלֵב- דְּלִקָּיִם

[H1814](#)
do·le·kim
huulet

[H3820](#)
ve'·lev-
ja sydän

[H7451](#)
ra'.
paha

23 hopean kuona päällystetty savella ovat polttavat huulet ja sydän paha

24 וּבְקִרְבוֹ שׁוֹנֵא יִנְכָר (ק בְּשֹׁפְתָיו) (כ בְּשֹׁפְתוֹ)

bis·fa·tov

ch

[H8193](#)
bis·fa·tav
puheesta

q

[H5234](#)
jin·na·cher
tunnistaa

[H8130](#)
so·ne;
vihollisen

[H7130](#)
u·ve·kir·bo,
ja sisimmässään

מַרְמָה: יִשְׁתִּית

[H7896](#) [H4820](#)
ja·shit mir·mah.
hän hautoo petosta

24 puheesta tunnistaa vihollisen ja sisimmässään hän hautoo petosta

25 שֶׁבַע כִּי בּוֹ תִאְמַן אֶל־קוֹלוֹ יַחֲנֵן כִּי־

[H3588](#) [H2603](#) [H6963](#) [H408](#) [H539](#) [H0](#) [H3588](#) [H7651](#)
ki- je·chan·nen ko·lo 'al- ta·'a·men- bo; ki she·va'
sillä imartelee hän äänellään älä luota häneen sillä seitsemän

בְּלִבּוֹ: תוֹעֵבוֹת

[H8441](#) [H3820](#)
to·e·vot be·lib·bo.
kauhistusta on hänen sisimmässään

25 sillä imartelee hän äänellään älä luota häneen sillä seitsemän kauhistusta on hänen sisimmässään

26 רָעָתוֹ תִגְלֶה בְּמִשְׁאוֹן שְׁנֵאָה תִכְסֶּה

[H3680](#) [H8135](#) [H4860](#) [H1540](#) [H7451](#)
tik·kas·seh ne·'ah be·mash·sha·'on; tig·ga·leh ra·'a·to
on peitetty hänen vihamielisyytensä kavaluudella tulee esiin hänen pahuutensa

בְּקִהְלִי:

[H6951](#)
ve·ka·hal.
seurakunnalle

26 on peitetty hänen vihamielisyytensä kavaluudella tulee esiin hänen pahuutensa seurakunnalle

27 אֵלָיו אָבֵן וְגִלְגַּל יִפֹּל בָּהּ שַׁחַת כּוֹרֵה־

[H3738](#) [H7845](#) [H0](#) [H5307](#) [H1556](#) [H68](#) [H413](#)
ko·re·ho·sha- chat bah jip·pol; ve·go·lel 'e·ven 'e·lav
joka kaivaa toiselle kuoppaa itse kaatuu siihen ja joka vierittää kiven hänen päälle

תשוב:

[H7725](#)

ta·shuv.

se takaisin vierii

27 joka kaivaa toiselle kuoppaa itse kaatuu siihen ja joka vierittää kiven hänen päälle se takaisin vierii

²⁸ יַעֲשֶׂה חֶלֶק וּפָה דַכָּיו יִשְׁנֵא נֶשֶׁק לְשׁוֹן-

[H3956](#)

le·sho·no·she-

kieli

[H8267](#)

ker

valheen / petoksen vihaa

[H8130](#)

jis·na

vihaa

[H1790](#)

dak·kav;

sortamiaan ja suu

[H6310](#)

u·peh

suu

[H2509](#)

cha·lak,

imarteleva

[H6213](#)

ja·'a·seh

aiheuttaa

מְדַחָה:

[H4072](#)

mid·chah.

tuhoa

28 kieli valheen / petoksen vihaa sortamiaan ja suu imarteleva aiheuttaa tuhoa

Sananlaskut 27 (Proverbs 27)

¹ מַה־תִּדַע לֹא־ כִּי מָחָר בְּיוֹם תִּתְהַלֵּל אַל־¹

[H408](#)

'al-

älä

[H1984](#)

tit·hal·lel

kersku

[H3117](#)

be'·jom

päivästä

[H4279](#)

ma·char;

huomisesta sillä

[H3588](#)

ki

[H3808](#)

lo-

et

[H3045](#)

te·da',

tiedä

[H4100](#)

mah-

mitä

יּוֹם: יֵלֵד

[H3205](#)

je·led

synnyttää päivä

[H3117](#)

jom.

1 älä kersku päivästä huomista sillä et tiedä mitä synnyttää päivä

² שִׁפְתֵיךָ: וְאַל־ נִכְרִי פִיךָ וְלֹא־ זָר יִהְלֶלְךָ

[H1984](#)

je·hal·lel·cha

kehukoon sinua toinen

[H2114](#)

zar

[H3808](#)

ve'·lo-

eikä

[H6310](#)

fi·cha;

oma suusi vieras

[H5237](#)

na·che·ri,

vieras

[H408](#)

ve'·'al-

eivätkä

[H8193](#)

se·fa·tei·cha.

omat huulesi

2 kehukoon sinua toinen eikä oma suusi vieras eivätkä omat huulesi

³ כָּבֵד אֹוִיל וְכַעַס הַחֹל וְנִטְל אָבֵן כָּבֵד־

[H3514](#)

koed-

paino

[H68](#)

'e·ven

kiven

[H5192](#)

ve'·ne·tel

ja painavuus hiekan

[H2344](#)

ha·chol;

hiekan

[H3708](#)

ve'·cha·'as

niin on viha

[H191](#)

'e·vil,

tyhmän

[H3515](#)

ka·ved

raskaampi

מִשְׁנֵיהֶם:

[H8147](#)

mish·she·nei·hem.

molempia

3 paino kiven ja painavuus hiekan niin on viha tyhmän raskaampi molempia

⁴ לְפָנַי יַעֲמַד וּמִי אָף וְשִׁטְף חֲמָה אַכְזָרִיּוֹת

[H395](#)

'ach·ze·ri·jut

julmuus

[H2534](#)

che·mah

raivon

[H7858](#)

ve'·she·tef

ja tulva

[H639](#)

'af;

vihan

[H4310](#)

u·mi

mutta kuka kestää

[H5975](#)

ja·'a·mod

kestää

[H6440](#)

lif·nei

edessä

קִנְיָהּ:

[H7068](#)

kin-'ah.

kateuden / mustasukkaisuuden

4 julmuus raivon ja tulva vihan mutta kuka kestää edessä kateuden / mustasukkaisuuden

⁵ מִסְתַּרֶתֶת: מֵאֲהָבָה מְגֵלָה תּוֹכַחַת טוֹבָה

[H2896](#)

toah
parempi

[H8433](#)

to·cha·chat
nuhtelu

[H1540](#)

me·gul·lah;
avoin

[H160](#)

me·'a·ha·vah
kuin rakkaus

[H5641](#)

me·sut·ta·ret.
kätkeyty

5 parempi nuhtelu avoin kuin rakkaus kätkeyty

⁶ שׁוֹנֵא: נְשִׁיקוֹת וְנִעְתָרוֹת אוֹהֵב פְּצָעֵי נְאֻמָּנִים

[H539](#)

ne·'e·ma·nim
vahvistavat

[H6482](#)

pitz·'ei
haavat

[H157](#)

o·hev;
rakastavan

[H6280](#)

ve·'na·'ta·rot,
ja ovat yltäkylläiset

[H5390](#)

ne·shi·kot
suudelmät

[H8130](#)

so·ne.
vihamiehen

6 vahvistavat haavat rakastavan ja ovat yltäkylläiset suudelmät vihamiehen

⁷ כָּל־רַעֲבָה וְנִפְשׁ נֶפֶשׁ תָּבוּס שְׁבַעַה נֶפֶשׁ

[H5315](#)

ne·fesh
sielu

[H7649](#)

ve·'ah
kylläinen

[H947](#)

ta·vus
inhoa

[H5317](#)

no·fet;
juoksevaa hunajaa

[H5315](#)

ve·ne·fesh
mutta sielulle nälkäiselle

[H7457](#)

re·'e·vah,
nälkäiselle

[H3605](#)

kol-
kaikki

מֵתוֹק: מַר

[H4751](#) [H4966](#)

mar ma·tok.

katkera on makeaa

7 sielu kylläinen inhoa juoksevaa hunajaa mutta sielulle nälkäiselle kaikki katkera on makeaa

⁸ נוֹדֵד אִישׁ כִּן־ קִנְיָהּ מִן־ נוֹדֵדֶת כְּצִפּוֹר

[H6833](#)

ke·tzip·por
kuin lintunen

[H5074](#)

no·de·det
lähtee

[H4480](#)

min-
pois

[H7064](#)

kin·nah;
pesästään niin on

[H3651](#)

ken-
ihminen

[H376](#)

'ish,

[H5074](#)

no·ded
joka on jättänyt

מִמְקוֹמוֹ:

[H4725](#)

mi-me-ko-mo.

paikkansa

8 kuin lintunen lähtee pois pesästään niin on ihminen joka on jättänyt paikkansa

⁹ מֵעֵצָת־רֵעֵהוּ וּמִתֶּקֶל לֵב יִשְׁמַח - וּקְטֹרֶת שָׁמֶן

[H8081](#)

she-men

öljy

[H7004](#)

u-ke-to-ret

ja suitsutus

[H8055](#)

je-sam-mach-

ilahduttavat

[H3820](#)

lev;

sydäntä

[H4986](#)

u-me-tek

ja miellyttävä

[H7453](#)

re'e-hu,

ystävän

[H6098](#)

me'a-tzat-

neuvo

נֶפֶשׁ:

[H5315](#)

na-fesh.

sielua

9 öljy ja suitsutus ilahduttavat sydäntä ja miellyttävä ystävän neuvo sielua

¹⁰ וּבֵית תַּעֲזֹב אֶל-אָבִיךָ (ק וְרַע) (כ וְרַעָה) רֵעֶךָ

[H7453](#)

re'a-cha

ystävääsi

ve're-eh

ch

[H7463](#)

ve're-a'

ja ystävää

q

[H1](#)

'a-vi-cha

isäsi

[H408](#)

'al-

älä

[H5800](#)

ta'a-zo,

hylkää

[H1004](#)

u-veit

ja taloon

קָרוֹב שָׁכֵן טוֹב אֵידֶךָ בְּיוֹם תָּבוֹא אֶל-אָחִיךָ

[H251](#)

'a-chi-cha,

veljesi

[H408](#)

'al-

älä

[H935](#)

ta-vo

mene

[H3117](#)

be'-jom

päivänä

[H343](#)

'ei-de-cha;

ahdingon

[H2896](#)

tov

parempi on naapuri

[H7934](#)

sha-chen

lähellä

[H7138](#)

ka-rov,

lähellä

רָחוֹק: מֵאָח

[H251](#)

me'-ach

kuin veli

[H7350](#)

ra-chok.

kaukana

10 ystävääsi ja ystävää isäsi älä hylkää ja taloon veljesi älä mene päivänä ahdingon parempi on naapuri lähellä kuin veli kaukana

¹¹ דָּבָר: חֲרָפִי וְאֲשִׁיבָה לְבִי וְשִׂמַח בְּנֵי חָכָם

[H2449](#)

cha-cham

ole viisas

[H1121](#)

be'-ni

poikani

[H8056](#)

ve'-sam-mach

ja ilahduta

[H3820](#)

lib-bi;

sydäntäni

[H7725](#)

ve''a-shi-vah

että voin vastata

[H2778](#)

cho-re-fi

niille jotka pilkkaavat

[H1697](#)

da-var.

puheellaan

11 ole viisas poikani ja ilahduta sydäntäni että voin vastata niille jotka pilkkaavat puheellaan

12 נֶעְנְשׁוּ: עָבְרוּ פְּתָאִים נִסְתָּר רָעָה רָאָה עָרוֹם

[H6175](#)
'a·rum
järkevä

[H7200](#)
ra·'ah
näkee

[H7451](#)
ra·'ah
pahan

[H5641](#)
nis·tar;
ja piiloutuu

[H6612](#)
pe·ta·jim,
yksinkertaiset

[H5674](#)
'a·ve·ru
kulkevat

[H6064](#)
ne·'e·na·shu.
rangaistavaksi

12 järkevä näkee pahan ja piiloutuu yksinkertaiset kulkevat rangaistavaksi

13 נִכְרִיָּה וּבְעַד זֶר עָרַב כִּי- בְּגָדוֹ קָח-

[H3947](#)
kach-
ota

[H899](#)
big·do
hänen vaatteensa

[H3588](#)
ki-
sillä

[H6148](#)
'a·rav
hän on taannut vierasta

[H2114](#)
zar;
ja edestä

[H1157](#)
u·ve·'ad
vieraan

[H5237](#)
na·che·ri·jah
vieraan

חֲבֻלָּהּ:

[H2254](#)

chav·le·hu.

ottakaa pantti

13 ota hänen vaatteensa sillä hän on taannut vierasta ja edestä vieraan ottakaa pantti

14 הַשְּׂכִים בַּבֶּקֶר גָּדוֹל בְּקוֹל רֵעֵהוּ מְבִירָךְ

[H1288](#)
me·va·rech
joka siunaa

[H7453](#)
re·'e·hu
ystävää

[H6963](#)
be·'kol
äänellä

[H1419](#)
ga·dol
suurella

[H1242](#)
bab·bo·ker
aamunkoitossa

[H7925](#)
hash·keim;
noustessaan

לוֹ: תַּחֲשֹׁב קִלְלָהּ

[H7045](#)

ke·la·lah,
kiroukseksi

[H2803](#)

te·cha·shev
se luetaan

[H0](#)

lo.
hänelle

14 joka siunaa ystävää äänellä suurella aamunkoitossa noustessaan kiroukseksi se luetaan hänelle

15 (כ מְדוֹנִים) וְאַשֶׁת סִגְרִיר בְּיוֹם טוֹרַד דְּלָף

[H1812](#)
de·lef
lakkaamaton

[H2956](#)
to·red
tippuminen

[H3117](#)
be·'jom
päivänä

[H5464](#)
sag·rir;
sateisena

[H802](#)
ve·'e·shet
samoin vaimo

mi·do·nim

ch

נִשְׁתָּוָה: (ק מְדִינִים)

[H4066](#)

mid·ja·nim,
riitaisa

q

[H7737](#)

nish·ta·vah.
on samanlainen

15 lakkaamaton tippuminen päivänä sateisena samoin vaimo riitaisa on samanlainen

16 יְקָרָא: יְמִינוֹ וְשֶׁמֶן רוּחַ צַפֵּן צַפְנִיהָ

[H6845](#)

tzo-fe-nei·ha

pidätellä häntä on pidätellä

[H6845](#)

tza·fan-

[H7307](#)

ru·ach;

tuulta

[H8081](#)

ve'she·men

kun öljyä

[H3225](#)

je-mi·no

oikeaan käteen huutaa

[H7121](#)

jik·ra.

16 pidätellä häntä on pidätellä tuulta kun öljyä oikeaan käteen huutaa

17 רְעֵהוּ: פְּנֵי־ יַחַד וְאִישׁ יַחַד בְּבָרָזֶל בְּרָזֶל

[H1270](#)

bar·zel

rauta

[H1270](#)

be'·var·zel

rautaa

[H2300](#)

ja·chad;

teroittaa

[H376](#)

ve'·ish,

ja mies

[H2300](#)

ja·chad

on terävä

[H6440](#)

pe·nei-

kasvojen edessä

[H7453](#)

re'e·hu.

ystävän

17 rauta rautaa teroittaa ja mies on terävä kasvojen edessä ystävän

18 אֲדֹנָיו וְשֹׁמֵר פְּרִיָּהּ יֹאכַל תֵּאֲנַח נֹצֵר

[H5341](#)

no·tzer

joka vartioi viikunapuuta

[H8384](#)

te'e·nah

syö

[H398](#)

jo·chal

syö

[H6529](#)

pir·jah;

sen hedelmää

[H8104](#)

ve'·sho·mer

ja joka pitää huolen isännästä

[H113](#)

'a·do·nav

isännästä

יְכַבֵּד:

[H3513](#)

je·chub·bad.

on kunniallinen

18 joka vartioi viikunapuuta syö sen hedelmää ja joka pitää huolen isännästä on kunniallinen

19 לְאָדָם: הָאָדָם לֵב- כֵּן לְפָנַיִם הַפָּנַיִם כַּמַּיִם

[H4325](#)

kam·ma·jim

kuin vedessä

[H6440](#)

hap·pa·nim

kasvot

[H6440](#)

lap·pa·nim;

kasvojesi

[H3651](#)

ken

niin

[H3820](#)

lev-

on sydän

[H120](#)

ha'·a·dam,

ihmisen

[H120](#)

la'·a·dam.

ihmiselle

19 kuin vedessä kasvot kasvojesi niin on sydän ihmisen ihmiselle

20 תִּשְׁבַּעְנָה לֹא (ק וְאֲבָדוּ) (כ וְאֲבָדָה) שְׂאוֹל

[H7585](#)

she'·ol

sheol / manala

va'·a·vad·doh

ch

ja kadotus

ch

[H10](#)

va'·a·vad·dov

ja kadotus

q

[H3808](#)

lo

eivät

[H7646](#)

tis·ba'·nah;

saa kyllikseen

תִּשְׁבַּעְנָה: לֹא הָאָדָם וְעֵינָי

[H5869](#) [H120](#) [H3808](#) [H7646](#)
ve'·ei·nei ha'·a·dam, lo tis·ba'·nah.
ja silmät ihmisen eivät ole tyytyväiset

20 sheol / manala ja kadotus eivät saa kyllikseen ja silmät ihmisen eivät ole tyytyväiset

²¹ מִהֶלְלוּ: לְפִי וְאִישׁ לְזָהָב וְכוּר לְכֶסֶף מִצִּירָף

[H4715](#) [H3701](#) [H3564](#) [H2091](#) [H376](#) [H6310](#) [H4110](#)
matz·ref lak·ke·sef ve'·chur laz·za·hav; ve'·ish, le·fi ma·ha·la·lo.
sulatus hopealle ja uuni kullalle ja ihmisen suu ylistykselle

21 sulatus hopealle ja uuni kullalle ja ihmisen suu ylistykselle

²² בְּתוֹךְ בַּמִּכְתֵּשׁ הָאֵוִיל אֶת־תְּכֹשֶׁת־אִם

[H518](#) [H3806](#) [H853](#) [H191](#) [H4388](#) [H8432](#)
'im tich·toosh-'et- ha'·e·vil bam·mach·tesh be'·toch
vaikka survot ET hullua myllyssä keskellä

פִּאֵלְתוֹ: מֵעָלְיוֹ תִסּוּר לֹא־בְעֵלֵי הָרִיפּוֹת

[H7383](#) [H5940](#) [H3808](#) [H5493](#) [H5921](#) [H200](#) Peh
ha·ri·fot ba'·e·li; lo- ta·sur me'·a·lav, iv·val·to.
viljan survimella ei lähde pois hänestä hulluus

22 vaikka survot ET hullua myllyssä keskellä viljan survimella ei lähde pois hänestä hulluus Peh

²³ לְעֵדְרִים: לְבָךְ שִׁית צֹאנֶךָ פְּנֵי תִדַע יָדַע

[H3045](#) [H3045](#) [H6440](#) [H6629](#) [H7896](#) [H3820](#) [H5739](#)
ja·do·a' te·da' pe·nei tzo·ne·cha; shit lib·be·cha, la'·a·da·rim.
tunne tarkoin tila karjasi pidä huoli laumoistasi

23 tunne tarkoin tila karjasi pidä huoli laumoistasi

²⁴ (כִּדּוֹר) לְדוֹר נֵזֶר וְאִם־חֶסֶן לְעוֹלָם לֹא כִי

[H3588](#) [H3808](#) [H5769](#) [H2633](#) [H518](#) [H5145](#) [H1755](#) dor ch
ki lo le'·o·lam cho·sen; ve'·im- ne·zer, le·dor
sillä ei ole ikuisia rikkaudet ja ehkei kruunu sukupolvesta

ק וְדוֹר:)

[H1755](#) q
va·dor.
sukupolveen

24 sillä ei ole ikuisia rikkaudet ja ehkei kruunu sukupolvesta sukupolveen

²⁵ עֲשׂוּבוֹת וְנִאֲסְפוּ דְשָׁא וְנִרְאָהּ חֶצִיר גְּלָהּ

[H1540](#) ga·lah heinä
[H2682](#) cha·tzir ilmestyy
[H7200](#) ve·nir·ah- ja tulee näkyviin
[H1877](#) de·she; tuore heinä
[H622](#) ve·ne·es·fu, ja kerätään
[H6212](#) is·se·vot yrtit

הַרִים:

[H2022](#)
ha·rim.
vuorten

25 heinä ilmestyy ja tulee näkyviin tuore heinä ja kerätään yrtit vuorten

²⁶ עֲתוּדִים: שְׂדֵה וּמַחִיר לְלְבוּשָׁךְ כְּבָשִׂים

[H3532](#) ke·va·sim karitsat
[H3830](#) lil·vu·she·cha; vaatteiksesi
[H4242](#) u·me·chir ja hinta
[H7704](#) deh, pellon
[H6260](#) 'at·tu·dim. ovat vuohet

26 karitsat vaatteiksesi ja hinta pellon ovat vuohet

²⁷ וְחַיִּים בֵּיתְךָ לְלֶחֶם לְלַחְמֶךָ עֲזִים חֶלֶב וְדֵי

[H1767](#) ve·dei ja riittää
[H2461](#) cha·lev maitoa
[H5795](#) 'iz·zim, vuohien
[H3899](#) le·lach·me·cha viljaa
[H3899](#) le·le·chem ja leipää
[H1004](#) be'i·te·cha; talosi
[H2416](#) ve·chaj·jim, ravinnoksi

נְעֻרוֹתֶיךָ:

[H5291](#)
le·na·'a·ro·tei·cha.
sekä palvelijattarillesi

27 ja riittää maitoa vuohien viljaa ja leipää talosi ravinnoksi sekä palvelijattarillesi

Sananlaskut 28 (Proverbs 28)

¹ כִּכְפִיר וְצַדִּיקִים רָשָׁע רֹדֵף וְאֵין נָסוּ

[H5127](#)

na·su

pakenevat ja eikä kukaan

[H369](#)

ve'·'ein-

[H7291](#)

ro·def

aja takaa

[H7563](#)

ra·sha';

pahat

[H6662](#)

ve'·tzad·di·kim,

ja vanhurskaat

[H3715](#)

kich·fir

kuin nuoret leijonat

יְבֹטָח:

[H982](#)

jiv·tach.

ovat rohkeita

1 pakenevat ja eikä kukaan aja takaa pahat ja vanhurskaat kuin nuoret leijonat ovat rohkeita

² יָדַע מִבֵּין וּבְאָדָם שָׂרִיָּה רַבִּים אֶרֶץ בְּפֶשַׁע

[H6588](#)

be'·fe·sha'

synnissä ovat

[H776](#)

'e·retz

maan

[H7227](#)

rab·bim

monet

[H8269](#)

sa·rei·ha;

hallitsijat

[H120](#)

u·ve'·a·dam

mutta ihmisen

[H995](#)

me·vin

ymmärtävän

[H3045](#)

jo·de·a',

ja tietävän

אֶרֶץ: כֵּן

[H3651](#) [H748](#)

ken ja'·a·rich.

tähden olemassaolo pitkitty

2 synnissä ovat maan monet hallitsijat mutta ihmisen ymmärtävän ja tietävän tähden olemassaolo pitkitty

³ וְאֵין סִחֵף מָטָר דְּלִים וְעֵשֶׂק רֶשׁ גֹּבֵר

[H1397](#)

ge·ver

mies

[H7326](#)

rash

köyhä

[H6231](#)

ve'·'o·shek

joka sortaa

[H1800](#)

dal·lim;

heikkoja

[H4306](#)

ma·tar

on kuin sade joka lyö maahan

[H5502](#)

so·chef,

eikä jätä

[H369](#)

ve'·'ein

לֶחֶם:

[H3899](#)

la·chem.

viljaa

3 mies köyhä joka sortaa heikkoja on kuin sade joka lyö maahan eikä jätä viljaa

4 תּוֹרָה וְשֹׂמְרֵי רָשָׁע יִהְלְלוּ תּוֹרָה עֲזָבִי

[H5800](#)

'o·ze·vei

jotka hylkäävät lain / opetuksen ylistävät

[H8451](#)

to·rah

[H1984](#)

je·hal·lu

[H7563](#)

ra·sha';

pahoja

[H8104](#)

ve'·sho·me·rei

mutta jotka pitävät lain / opetuksen

[H8451](#)

to·rah,

פּ בָּס: יִתְגַּרוּ

[H1624](#)

jit·ga·ru

paheksuvat

[H0](#)

vam.

heitä

Peh

4 jotka hylkäävät lain / opetuksen ylistävät pahoja mutta jotka pitävät lain / opetuksen paheksuvat heitä Peh

5 וּמִבְּקֵשֵׁי מִשְׁפָּט יְבִינּוּ לֹא-רַע אֲנָשִׁי-

[H582](#)

'an·shei-

ihmiset

[H7451](#)

ra'

pahat

[H3808](#)

lo-

eivät

[H995](#)

ja·vi·nu

ymmärrä

[H4941](#)

mish·pat;

oikeutta

[H1245](#)

u·me·vak·shei

mutta jotka etsivät

כָּל: יְבִינּוּ יְהוָה

[H3069](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAA ymmärtävät kaiken

[H995](#)

ja·vi·nu

[H3605](#)

chol.

5 ihmiset pahat eivät ymmärrä oikeutta mutta jotka etsivät JAHWEH HERRAA ymmärtävät kaiken

6 וְהוּא דְרָכִים מִעֲקָשׁ בְּתַמּוֹ הוֹלֵךְ רָשׁ טוֹב-

[H2896](#)

tov-

parempi

[H7326](#)

rash

köyhä

[H1980](#)

ho·lech

joka vaeltaa viattomuudessa

[H8537](#)

be'·tum·mo;

kuin väärillä

[H6141](#)

me'·ik·kesh

teillä

[H1870](#)

de·ra·cha·jim,

teillä

[H1931](#)

ve'·hu

se joka on

עֲשִׂיר:

[H6223](#)

'a·shir.

rikas

6 parempi köyhä joka vaeltaa viattomuudessa kuin väärillä teillä se joka on rikas

זוֹלְלִים וְרָעָה מִבֵּין בֵּן תּוֹרָה נוֹצֵר

[H5341](#)

no·tzer

joka pitää

[H8451](#)

to·rah

lain / opetuksen on poika viisas

[H1121](#)

ben

[H995](#)

me·vin;

mutta joka ruokkii elostelijoita

[H7462](#)

ve'·ro'·eh

mutta joka ruokkii elostelijoita

[H2151](#)

zol·lim,

mutta joka ruokkii elostelijoita

אָבִיו: יְכָלִים

[H3637](#)

jach·lim

häpäisee

[H1](#)

'a·viv.

isänsä

7 joka pitää lain / opetuksen on poika viisas mutta joka ruokkii elostelijoita häpäisee isänsä

⁸ וְתַרְבִּית (כּ וּבְתַרְבִּית) בְּנֶשֶׁךְ הוֹנוֹ מְרַבָּה

[H7235](#)

mar·beh

joka lisää

[H1952](#)

ho·no

varallisuuttaan

[H5392](#)

be'·ne·shech

koronkiskonnalla

u·ve·tar·bit

ch

[H8636](#)

ve'·tar·bit;

ja koroilla

יְקַבְּצֵנוּ: דְּלִים לְחֹנֵן ק

q

[H2603](#)

le·cho·nen

sille joka on armollinen köyhille

[H1800](#)

dal·lim

köyhille

[H6908](#)

jik·be·tzen·nu.

kokoaa

8 joka lisää varallisuuttaan korunkiskonnalla ja koroilla sille joka on armollinen köyhille kokoaa

⁹ תַּפְּלָתוֹ גַּם - תּוֹרָה מִשְׁמַע אָזְנוֹ מִסִּיר

[H5493](#)

me·sir

joka kääntää pois korvansa

[H241](#)

a·ze·no

kuuntelemasta

[H8085](#)

mish·she·mo·a'

lakia / opetusta

[H8451](#)

to·rah;

sen

[H1571](#)

gam-

rukouskin

[H8605](#)

te·fil·la·to,

rukouskin

תּוֹעֵבָה:

[H8441](#)

to·'e·vah.

on kauhistus

9 joka kääntää pois korvansa kuuntelemasta lakia / opetusta sen rukouskin on kauhistus

¹⁰ הוּא - בְּשָׁחוֹתוֹ רַע בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל מִשְׁגָּה

[H7686](#)

mash·geh

joka eksyttää

[H3477](#)

je·sha·rim

oikeamieliset

[H1870](#)

be'·de·rech

tielle

[H7451](#)

ra',

vääryyden kuoppaan

[H7816](#)

bish·chu·to

kuoppaan

[H1931](#)

hu-

itse

טוֹב: יִנְחֵלוּ- וְתִמְיָמִים יִפּוּל

[H5307](#)

jip·pol;

kaatuu

[H8549](#)

u·te·mi·mim,

ja nuhteettomat

[H5157](#)

jin·cha·lu-

perivät

[H2896](#)

tov.

hyvyyden

10 joka eksyttää oikeamieliset tielle vääryyden kuoppaan itse kaatuu ja nuhteettomat perivät hyvyyden

¹¹ מִבֵּין וְדַל עֹשֶׂיר אִישׁ בְּעֵינָיו חָכָם

[H2450](#)
cha·cham
viisas on

[H5869](#)
be'·ei-nav
omissa silmissään

[H376](#)
'ish
ihminen

[H6223](#)
'a-shir;
rikas

[H1800](#)
ve'·dal
mutta köyhä

[H995](#)
me·vin
ymmärtäväinen

יַחְקֶרְנֶהּ:

[H2713](#)
jach·ke·ren·nu.
tutkii hänet

11 viisas on omissa silmissään ihminen rikas mutta köyhä ymmärtäväinen tutkii hänet

¹² וּבָקוּם תִּפְאַרֶת רַבָּה צְדִיקִים בְּעֵלֶץ

[H5970](#)
ba'·a·lotz
kun riemuitsevat

[H6662](#)
tzad·di·kim
vanhurskaat

[H7227](#)
rab·bah
suuri on

[H8597](#)
tif'·a·ret;
kauneus

[H6965](#)
u·ve·kum
mutta kun nousevat

אָדָם: יַחְפֹּשׂ רְשָׁעִים

[H7563](#)
re·sha'·im,
vääryydentekijät

[H2664](#)
je·chup·pas
piiloutuvat

[H120](#)
'a·dam.
ihmiset

12 kun riemuitsevat vanhurskaat suuri on kauneus mutta kun nousevat vääryydentekijät piiloutuvat ihmiset

¹³ וְעֵזֵב וּמוֹדָה יִצְלִיחַ לֹא פֶשַׁעַיו מְכַסֶּה

[H3680](#)
me·chas·seh
joka peittää

[H6588](#)
fe·sha'·av
syntinsä

[H3808](#)
lo
ei

[H6743](#)
jatz·li·ach;
menesty

[H3034](#)
u·mo·deh
mutta joka tunnustaa

[H5800](#)
ve'·o·zev
ja hylkää ne

יֵרַחֵם:

[H7355](#)
je·ru·cham.
saa armon

13 joka peittää syntinsä ei menesty mutta joka tunnustaa ja hylkää ne saa armon

¹⁴ לְבוֹ וּמִקְשָׁה תָּמִיד מִפְּחַד אָדָם אֲשֶׁרִי

[H835](#)
'ash·rei
siunattu on

[H120](#)
'a·dom
ihminen

[H6342](#)
me·fa·ched
joka on aralla

[H8548](#)
ta·mid;
tunnolla aina

[H7185](#)
u·mak·sheh
mutta joka kovettaa

[H3820](#)
lib·bo,
sydämensä

בְּרָעָה: יְפוּל

[H5307](#)

jip·pol

joutuu

[H7451](#)

be'·ra'·ah.

ahdinkoon

14 siunattu on ihminen joka on aralla tunnolla aina mutta joka kovettaa sydämensä joutuu ahdinkoon

15 דָּל: עַם- עַל רָשָׁע מִשָּׁל שׁוֹקֵק וְדָב נְהִים אֲרִי-

[H738](#)

'a·ri-

leijona

[H5098](#)

no·hem

karjuva

[H1677](#)

ve'·do

ja karhu

[H8264](#)

sho·kek;

ahne

[H4910](#)

mo·shel

on hallitsija

[H7563](#)

ra·sha',

paha

[H5921](#)

'al

kansan

[H5971](#)

'am-

kansan

[H1800](#)

dal.

köyhän

15 leijona karjuva ja karhu ahne on hallitsija paha kansan köyhän

16 (כ שֹׁנֵאִי) מִעֲשֵׂקוֹת וְרַב תְּבוּנוֹת חֶסֶר נְגִיד

[H5057](#)

na·gid,

johtaja

[H2638](#)

cha·sar

ilman

[H8394](#)

te·vu·not

ymmärrystä

[H7227](#)

ve'·rav

on myös suuri

[H4642](#)

ma'·a·shak·kot;

sortaja

so·ne'·ei

ch

פ יְמִים: אֲרִיךְ בְּצַע (ק שֹׁנֵא)

[H8130](#)

so·ne

joka vihaa

q

[H1215](#)

ve'·tza',

ryöstää

[H748](#)

ja'·a·rich

pidentää

[H3117](#)

ja·mim.

päiviään

Peh

16 johtaja ilman ymmärrystä on myös suuri sortaja joka vihaa ryöstää pidentää päiviään Peh

17 אֶל- יְנוּס בּוֹר עַד- נֶפֶשׁ בְּדָם- עֲשֵׂק אָדָם

[H120](#)

'a·dom

mies

[H6231](#)

'a·shuk

joka tekee väkivaltaa verelle

[H1818](#)

be'·dam-

verelle

[H5315](#)

na·fesh;

sen sielu

[H5704](#)

'ad-

asti

[H953](#)

bor

hautaan

[H5127](#)

ja·nus,

saa paeta

[H408](#)

'al-

älkää

בו: יְתֻמָּכוּ-

[H8551](#)

jit·me·chu-

tukeko

[H0](#)

vo.

häntä

17 mies joka tekee väkivaltaa verelle sen sielu asti hautaan saa paeta älkää tukeko häntä

¹⁸ יפול דרכים ונעקש יושע תמים הולך

[H1980](#)
ho·lech
vaeltava

[H8549](#)
ta·mim
nuhteettomasti pelastuu

[H3467](#)
jiv·va·she·a';
mutta kieroutunut

[H6140](#)
ve'·ne'·kash
teillään

[H1870](#)
de·ra·cha·jim,
teillään

[H5307](#)
jip·pol
kaatuu

באחת:

[H259](#)
be'·e·chat.
kerrasta

18 vaeltava nuhteettomasti pelastuu mutta kieroutunut teillään kaatuu kerrasta

¹⁹ רקים ומרדף לחם ישבע אדמתו עבד

[H5647](#)
'o·ved
joka

[H127](#)
ad·ma·to
viljelee

[H7646](#)
jis·ba'-
maata

[H3899](#)
la·chem;
saa leipää

[H7291](#)
u·me·rad·def
mutta tavoitteleva

[H7386](#)
re·kim,
tyhjän

ריש: ישבע-

[H7646](#)
jis·ba'-
on kylläinen

[H7389](#)
rish.
köyhydestä

19 joka viljelee maata saa leipää mutta tavoitteleva tyhjän on kylläinen köyhydestä

²⁰ ואין ברכות רב- אמונות איש

[H376](#)
'ish
mies

[H530](#)
'e·mu·not
totuudessa uskollinen

[H7227](#)
rav-
runsaasti

[H1293](#)
be'·ra·chot;
siunataan

[H213](#)
ve'·'atz
mutta joka kiirehtii

ינקה: לא להעשיר

[H6238](#)
le·ha·'a·shir,
rikastumaan

[H3808](#)
lo
ei

[H5352](#)
jin·na·keh.
ole viaton

20 mies totuudessa uskollinen runsaasti siunataan mutta joka kiirehtii rikastumaan ei ole viaton

²¹ יפושע לחם פת ועל טוב לא פנים הכר-

[H5234](#)
hak·ker-
katsominen

[H6440](#)
pa·nim
kasvoin

[H3808](#)
lo-
ei

[H2896](#)
tov;
ole hyvä

[H5921](#)
ve'·'al-
sillä vuoksi

[H6595](#)
pat-
palasen

[H3899](#)
le·chem,
leipää

[H6586](#)
jif·sha'-
rikkoo

גֵּבֶר:

[H1397](#)

ga-ver.
mies

21 katsominen kasvoihin ei ole hyvä sillä vuoksi palasen leipää rikkoo mies

כִּי־יָדַע וְלֹא־ עֵין רַע אִישׁ לְהוֹן נְבֵהָל²²

[H926](#)

ni-vo-hal
kiirehtii

[H1952](#)

la-hon,
rikastumaan mies

[H376](#)

'ish

[H7451](#)

ra'

pahuus silmissään eikä

[H5869](#)

'a-jin;

[H3808](#)

ve'-lo-

tiedä

[H3045](#)

je-da'

että

[H3588](#)

ki-

että

יְבֹאֲנוּ: חֶסֶר

[H2639](#)

che-ser
köyhyys

[H935](#)

je-vo-'en-nu.
tulee sisään

22 kiirehtii rikastumaan mies pahuus silmissään eikä tiedä että köyhyys tulee sisään

מִמַּחְלִיק יִמָּצֵא חֵן אַחֲרֵי אָדָם מוֹכִיחַ²³

[H3198](#)

mo-chi-ach
joka nuhtelee

[H120](#)

'a-dam
ihmistä

[H310](#)

'a-cha-rai
jälkeenpäin

[H2580](#)

chen
suosiota löytää

[H4672](#)

jim-tza;
enemmän kuin joka imartele

[H2505](#)

mi-ma-cha-lik
enemmän kuin joka imartele

enemmän kuin joka imartele

לְשׁוֹן:

[H3956](#)

la-shon.
kielellään

23 joka nuhtelee ihmistä jälkeenpäin sosiota löytää enemmän kuin joka imartele kielellään

הוּא חֵבֶר פֶּשַׁע אֵין וְאָמַר וְאָמוּ אָבִיו גּוֹזֵל²⁴

[H1497](#)

go-zel
joka ryöstää isänsä

[H1](#)

'a-viv

ja äitinsä

[H517](#)

ve-'im-mo,
ja sanoo

[H559](#)

ve-'o-mer
se ei ole

[H369](#)

'ein-
synti

[H6588](#)

pa-sha';
kumppani

[H2270](#)

cha-ver
itse on

[H1931](#)

hu,

itse on

מִשְׁחִית: לְאִישׁ

[H376](#)

le-'ish
miehen

[H7843](#)

mash-chit.

turmeltuneen

24 joka ryöstää isänsä ja äitinsä ja sanoo se ei ole synti kumppani itse on miehen turmeltuneen

²⁵ יְהוָה עַל- וּבֹטַח מְדוֹן יְגַרְה נֶפֶשׁ רַחֲב-

[H7342](#)
re·chav-
pilkallinen

[H5315](#)
ne·fesh
sielu

[H1624](#)
je·ga·reh
herättää

[H4066](#)
ma·don;
riidan

[H982](#)
u·vo·te·ach
mutta joka luottaa

[H5921](#)
'al-

[H3068](#)
JAH·WEH
JAHWEH HERRAAN

יְדֻשָּׁן:

[H1878](#)
je·dush·shan.
menestyy

25 pilkallinen sielu herättää riidan mutta joka luottaa JAHWEH HERRAAN menestyy

²⁶ בְּחַכְמָה וְהוֹלֵךְ כְּסִיל הוּא בְּלִבּוֹ בּוֹטַח

[H982](#)
bo·te·ach
joka luottaa

[H3820](#)
be'·lib·bo
omaan sydämeensä

[H1931](#)
hu
hän on

[H3684](#)
che·sil;
tyhmä

[H1980](#)
ve'·ho·lech
mutta joka vaeltaa

[H2451](#)
be'·cha·che·mah,
viisaudessa

יִמְלֵט: הוּא

[H1931](#)
hu
hän

[H4422](#)
jim·ma·let.
pelastuu

26 joka luottaa omaan sydämeensä hän on tyhmä mutta joka vaeltaa viisaudessa hän pelastuu

²⁷ רַב- עֵינָיו וּמַעְלִים מַחְסוֹר אֵין לָרֶשׁ נוֹתֵן

[H5414](#)
no·ten
joka antaa köyhälle

[H7326](#)
la·rosh
köyhälle

[H369](#)
'ein
ei

[H4270](#)
mach·sor;
häneltä puutu

[H5956](#)
u·ma'·lim
mutta joka sulkee

[H5869](#)
'ei·nav,
silmänsä

[H7227](#)
rav-
saa paljon

מֵאֲרוֹת:

[H3994](#)
me·'e·rot.
kirouksia

27 joka antaa köyhälle ei häneltä puutu mutta joka sulkee silmänsä saa paljon kirouksia

²⁸ יָרְבוּ וּבְאֲבָדָם אָדָם יִסְתָּר רְשָׁעִים בְּקוֹם

[H6965](#)
be'·kum
noustessa

[H7563](#)
re·sha·'im
jumalattomat

[H5641](#)
jis·sa·ter
piiloutuvat

[H120](#)
'a·dam;
ihmiset

[H6](#)
u·ve·'a·ve·dam,
mutta kun he tuhoutuvat

[H7235](#)
jir·bu
lisääntyvät

צַדִּיקִים:

[H6662](#)

tzad·di·kim.

vanhurskaat

28 noustessa jumalattomat piiloutuvat ihmiset mutta kun he tuhoutuvat lisääntyvät vanhurskaat

Sananlaskut 29 (Proverbs 29)

¹ וַאִין יִשָּׁבֵר פֶּתַע עֶרְף מִקְּשָׁה - תּוֹכַחֹת אִישׁ

[H376](#)

'ish
mies

[H8433](#)

to·cha·chot
nuhteita saanut

[H7185](#)

mak·sheh-
joka kovettaa

[H6203](#)

'o·ref;
niskansa

[H6621](#)

pe·ta'
äkisti

[H7665](#)

jish·sha·ver,
rusentuu

[H369](#)

ve'·'ein
ja ei

מִרְפֵּא:

[H4832](#)

mar·pe.
tervehdy

1 mies nuhteita saanut joka kovettaa niskansa äkisti rusentuu ja ei tervehdy

² רָשָׁע וּבְמִשְׁלַל הָעָם יִשְׁמַח צְדִיקִים בְּרַבּוֹת

[H7235](#)

bir·vot
kun lisääntyvät

[H6662](#)

tzad·di·kim
vanhurskaat

[H8055](#)

jis·mach
iloitsee

[H5971](#)

ha'·am;
kansa

[H4910](#)

u·vim·shol
mutta hallitessa

[H7563](#)

ra·sha',
jumalattomat

עַם: יֵאָנַח

[H584](#)

je'·a·nach
huokaa surusta kansa

[H5971](#)

'am.

2 kun lisääntyvät vanhurskaat iloitsee kansa mutta hallitessa jumalattomat huokaa surusta kansa

³ וְרָעָה אָבִיו יִשְׁמַח חֲכָמָה אֱהֵב אִישׁ-

[H376](#)

'ish-
mies

[H157](#)

'o·hev
joka rakastaa

[H2451](#)

choch·mah
viisautta

[H8055](#)

je·sam·mach
ilahduttaa

[H1](#)

'a·viv;
isänsä

[H7462](#)

ve'·ro'·eh
mutta joka ruokkii

הוֹן: יֵאָבֵד זֹנוֹת

[H2181](#)

zo·not,
porttoja

[H6](#)

je'·ab·bed-
hävittää

[H1952](#)

hon.
omaisuutensa

3 mies joka rakastaa viisautta ilahduttaa isänsä mutta joka ruokkii porttoja hävittää omaisuutensa

⁴ תְּרוֹמוֹת וְאִישׁ אֶרֶץ יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט מֶלֶךְ

[H4428](#)

me·lech,
kuningas

[H4941](#)

be'·mish·pot
oikeudella

[H5975](#)

ja'·a·mid
pitää vahvana

[H776](#)

'a·retz;
maansa

[H376](#)

ve'·'ish
mutta mies

[H8641](#)

te·ru·mot
lahjuksia ottava

יְהִרְסֶנָּה:

[H2040](#)

je·her·sen·nah.

repii alas sen

4 kuningas oikeudella pitää vahvana maansa mutta mies lahjuksia ottava repii alas sen

⁵ עַל־פּוֹרֵשׁ רֶשֶׁת רְעֵהוּ עַל־מַחְלִיק גְּבֹר

[H1397](#)

ge·ver

joka

[H2505](#)

ma·cha·lik

mielistelee

[H5921](#)

'al-

[H7453](#)

re·e·hu;

ystäväänsä

[H7568](#)

re·shet,

verkon

[H6566](#)

po·res

levittää

[H5921](#)

'al-

פְּעָמָיו:

[H6471](#)

pe·a·mav.

hänen askeleilleen

5 joka mielistelee ystäväänsä verkon levittää hänen askeleilleen

⁶ וְשָׂמַח: יְרוֹן וְצַדִּיק מוֹקֵשׁ רַע אִישׁ בְּפִשַׁע

[H6588](#)

be·fe·sha'

synti

[H376](#)

'ish

miehen

[H7451](#)

ra'

pahan

[H4170](#)

mo·kesh;

on ansa

[H6662](#)

ve·tzad·dik,

mutta vanhurskas

[H7442](#)

ja·run

riemuitsee

[H8055](#)

ve·sa·me·ach.

ja iloitsee

6 synti miehen pahan on ansa mutta vanhurskas riemuitsee ja iloitsee

⁷ דַּעַת: יְבִין לֹא־רָשָׁע דְּלִים דִּין צַדִּיק יִדַּע

[H3045](#)

jo·de·a'

tuntee

[H6662](#)

tzad·dik

vanhurskas

[H1779](#)

din

asian

[H1800](#)

dal·lim;

köyhien

[H7563](#)

ra·sha',

jumalaton

[H3808](#)

lo-

ei

[H995](#)

ja·vin

ota huomioon

[H1847](#)

da·'at.

tietääkseen

7 tuntee vanhurskas asian köyhien jumalaton ei ota huomioon tietääkseen

⁸ אָף: יְשִׁיבוּ וַחֲכָמִים קִרְיָהּ יִפְיִחוּ לְצוֹן אַנְשֵׁי

[H376](#)

'an·shei

miehet

[H3944](#)

la·tzon

pilkkaavat

[H6315](#)

ja·fi·chu

villitsevät

[H7151](#)

kir·jah;

paikkakunnan

[H2450](#)

va·cha·cha·mim,

mutta viisaat

[H7725](#)

ja·shi·vu

kääntävät pois

[H639](#)

'af.

vihan

8 miehet pilkkaavat villitsevät paikkakunnan mutta viisaat kääntävät pois vihan

9 וְרַגַּז אֹיִל אִישׁ אֶת־ נִשְׁפָּט חָכָם אִישׁ־

[H376](#)
'ish-
mies

[H2450](#)
cha·cham,
viisas

[H8199](#)
nish·pot
kun tuomitsee ET

[H853](#)
'et-

[H376](#)
'ish
miehen

[H191](#)
'e·vil;
tyhmän

[H7264](#)
ve'ra·gaz
niin hän raivostuu

נַחַת: וְאֵין וְשַׁחַק

[H7832](#)
ve'·sa·chak,
ja nauraa

[H369](#)
ve'·'ein
ja ei ole

[H5183](#)
na·chat.
hänellä rauhaa

9 mies viisas kun tuomitsee ET miehen tyhmän niin hän raivostuu ja nauraa ja ei ole hänellä rauhaa

10 יְבַקְּשׁוּ וַיִּשְׂרִים תָּם יִשְׁנְאוּ־ דְמִים אֲנָשִׁי

[H582](#)
'an·shei
miehet

[H1818](#)
da·mim
verenhimoiset

[H8130](#)
jis·ne'·u-
vihaavat

[H8535](#)
tam;
rehellistä

[H3477](#)
vi'·sha·rim,
mutta oikeamieliset

[H1245](#)
je·vak·shu
etsivät hänen

נַפְּשׁוֹ:

[H5315](#)
naf·sho.
sieluaan

10 miehet verenhimoiset vihaavat rehellistä mutta oikeamieliset etsivät hänen sieluaan

11 בְּאַחֹר וְחָכָם כְּסִיל יוֹצִיא רוּחוֹ כָּל־

[H3605](#)
kol-
kaiken

[H7307](#)
ru·cho
mielestään tuo julki

[H3318](#)
jo·tzi
tyhmä

[H3684](#)
che·sil;
tyhmä

[H2450](#)
ve'·cha·cham,
mutta viisas

[H268](#)
be'·'a·chor
lopulta

יִשְׁבַּחְנָה:

[H7623](#)
je·shab·be·chen·nah.
rauhottaa sen

11 kaiken mielestään tuo julki tyhmä mutta viisas lopulta rauhoittaa sen

12 מְשַׂרְתּוֹ כָּל־ שֶׁקֶר דְּבַר־ עַל־ מִקְּשִׁיב מִשְׁלַל

[H4910](#)
mo·shel
hallitsija

[H7181](#)
mak·shiv
kuunnellella

[H5921](#)
'al-

[H1697](#)
de·var-
sanoja

[H8267](#)
sha·ker;
valheen

[H3605](#)
kol-
kaikki

[H8334](#)
me·sha·re·tav
hänen palvelijansa

רְשָׁעִים:

[H7563](#)

re·sha·'im.

ovat väärydentekijöitä

12 hallitsija kuunnellessa sanoja valheen kaikki hänen palvelijansa ovat väärydentekijöitä

¹³ שְׁנֵיהֶם עֵינַי מֵאִיר־נִפְגְּשׁוּ תַּכְכִּים וְאִישׁ רָשׁ

[H7326](#)

rash

köyhä

[H376](#)

ve·'ish

ja mies

[H8501](#)

te·cha·chim

sortaja

[H6298](#)

nif·ga·shu;

kohtaavat

[H215](#)

me·'ir-

valon antaa

[H5869](#)

'ei·nei

silmille

[H8147](#)

she·nei·hem

molempien

יְהוָה:

[H3068](#)

JAH·WEH.

JAHWEH HERRA

13 köyhä ja mies sortaja kohtaavat valon antaa silmille molempien JAHWEH HERRA

¹⁴ לְעַד כִּסְאוֹ דְלִים בְּאַמַּת שׁוֹפֵט מֶלֶךְ

[H4428](#)

me·lech

kuningas

[H8199](#)

sho·fet

joka tuomitsee

[H571](#)

be·'e·met

totuudessa

[H1800](#)

dal·lim;

köyhiä

[H3678](#)

kis·'o,

hänen valtaistuimensa

[H5703](#)

la·'ad

iankaikkisesti

יְכוֹן:

[H3559](#)

jik·kon.

vahvistetaan

14 kuningas joka tuomitsee totuudessa köyhiä hänen valtaistuimensa iankaikkisesti vahvistetaan

¹⁵ וְנָעַר חֲכָמָה יִתֵּן וְתוֹכַחַת שִׁבֹּט

[H7626](#)

she·vet

vitsa

[H8433](#)

ve·to·cha·chat

ja nuhtelu

[H5414](#)

jit·ten

antaa

[H2451](#)

choch·mah

viisautta

[H5288](#)

ve·na·'ar

mutta nuorukainen

מְשֻׁלָּח אִמּוֹ: מִבִּישׁ

[H7971](#)

me·shul·lach,

ilman kasvatusta jätetty tuottaa häpeää äidilleen

[H954](#)

me·vish

[H517](#)

im·mo.

15 vitsa ja nuhtelu antaa viisautta mutta nuorukainen ilman kasvatusta jätetty tuottaa häpeää äidilleen

¹⁶ וְצַדִּיקִים פָּשַׁע יִרְבֶּה-רְשָׁעִים בְּרַבּוֹת

[H7235](#)

bir·vot
lisääntyessä

[H7563](#)

re·sha'im
vääryydentekijät

[H7235](#)

jir·beh-
lisäänty

[H6588](#)

pa·sha';
synti

[H6662](#)

ve'tzad·di·kim,
ja vanhurskaat

יִרְאוּ: בְּמַפְלְתָם

[H4658](#)

be'·map·pal·tam
heidän rappeutumisensa näkevät

[H7200](#)

jir·'u.

16 lisääntyessä vääryydentekijät lisääntyy synti ja vanhurskaat heidän rappeutumisensa näkevät

¹⁷ מֵעַדְנִים וַיִּתֵּן וַיְנִיחֵךְ בְּנֶךְ יִסֵּר

[H3256](#)

jas·ser

nuhtelee, kurita, ojenna, opeta poikaasi

[H1121](#)

bin·cha

[H5117](#)

vi'·ni·che·cha;

niin saat levon

[H5414](#)

ve'·jit·ten

ja hän antaa herkkupaloja

[H4574](#)

ma'·a·dan·nim

פ לְנַפְשֶׁךָ:

[H5315](#)

le·naf·she·cha.
sielullesi

Peh

17 nuhtelee, kurita, ojenna, opeta poikaasi niin saat levon ja hän antaa herkkupaloja sielullesi Peh

¹⁸ תּוֹרָה וְשֹׁמֵר עָם יִפְרַע חֲזוֹן בְּאֵין

[H369](#)

be'·'ein
ilman

[H2377](#)

cha·zon
näkyä

[H6544](#)

jip·pa·ra'

tulee kapinoivaksi kansa

[H5971](#)

'am;

[H8104](#)

ve'·sho·mer

mutta joka pitää lain / opetuksen

[H8451](#)

to·rah

אֲשֶׁר־הוּ:

[H835](#)

'ash·re·hu.
on onnellinen

18 ilman näkyä tulee kapinoivaksi kansa mutta joka pitää lain / opetuksen on onnellinen

¹⁹ וַאֲיֵין יְבִין כִּי-עֶבֶד יוֹסֵר לֹא-בְדַבְרִים

[H1697](#)

bid·va·rim
puheilla

[H3808](#)

lo-
ei

[H3256](#)

jiv·va·ser
opeteta

[H5650](#)

'a·ved;
palvelijaa

[H3588](#)

ki-
sillä

[H995](#)

ja·vin,

hän ymmärtää mutta ei

[H369](#)

ve'·'ein

מַעֲנֶה:

[H4617](#)

ma'a·neh.

vastaa

19 puheilla ei opeteta palvelijaa sillä hän ymmärtää mutta ei vastaa

²⁰ מִמֶּנּוּ: לְכִסִּיל תְּקוּהַ בְּדַבְּרֵי אִישׁ חֲזִית

[H2372](#)

cha·zi·ta,

näet

[H376](#)

'ish

miehen

[H213](#)

'atz

kiireisen puheessaan

[H1697](#)

bid·va·rav;

toivoa

[H8615](#)

tik·vah

tyhmällä

[H3684](#)

lich·sil

on enemmän

[H4480](#)

mi·men·nu.

on enemmän

20 näet miehen kiireisen puheessaan toivoa tyhmällä on enemmän

²¹ מִנּוֹן: יְהִיָּה וְאַחֲרֵיתוֹ עֲבָדוֹ מִנְעַר מִפְּנֵק

[H6445](#)

me·fan·nek

joka hemmottelee nuorta

[H5290](#)

min·no·'ar

nuorta

[H5650](#)

av·do;

palvelijaa

[H319](#)

ve·'a·cha·ri·to,

lopulta

[H1961](#)

jih·jeh

saa hänestä surun

[H4497](#)

ma·non.

surun

21 joka hemmottelee nuorta palvelijaa lopulta saa hänestä surun

²² רַב־חֶמָה וְבַעַל מְדוֹן יְגָרָה אִף אִישׁ-

[H376](#)

'ish-

mies

[H639](#)

'af

vihainen herättää

[H1624](#)

je·ga·reh

herättää

[H4066](#)

ma·don;

riidan

[H1167](#)

u·ba·'al

ja epäjumalan palvelija

[H2534](#)

che·mah

raivokas

[H7227](#)

rav-

tekee paljon

פְּשָׁע:

[H6588](#)

pa·sha'.

syntiä

22 mies vihainen herättää riidan ja epäjumalan palvelija raivokas tekee paljon syntiä

²³ יְתַמְךָ רוּחַ וְשֹׁפֵל-תִּשְׁפִּילְנוּ אָדָם גֵּאוֹת

[H1346](#)

ga·a·vat

ylpeys

[H120](#)

'a·dom

miehen

[H8213](#)

tash·pi·len·nu;

alentaa

[H8217](#)

u·she·fal-

mutta nöyrä

[H7307](#)

ru·ach,

hengeltään saavuttaa

[H8551](#)

jit·moch

saavuttaa

כבוד:

[H3519](#)

ka·vod.

kirkkauden

23 ylpeys miehen alentaa mutta nöyrä hengeltään saavuttaa kirkkauden

²⁴ יִשְׁמַע אֱלֹהִים נַפְשׁוֹ שׁוֹנֵא גָּנָב עִם-חֹלֶק

[H2505](#)

cho·lek

osallinen

[H5973](#)

'im-

kanssa

[H1590](#)

gan·no

varkaan

[H8130](#)

so·ne

vihaa

[H5315](#)

naf·sho;

sieluun

[H423](#)

'a·lah

kirouksen

[H8085](#)

jish·ma',

hän kuulee

וְלֹא יִגִּיד:

[H3808](#)

ve'lo

mutta ei mitään tuo julki

[H5046](#)

jag·gid.

24 osallinen kanssa varkaan vihaa sieluun kirouksen hän kuulee mutta ei mitään tuo julki

²⁵ וּבֹטַח מוֹקֵשׁ יֵתֵן אָדָם חֶרְדַּת

[H2731](#)

cher·dat

pelko

[H120](#)

'a·dom

ihmisen (ihmispelko)

[H5414](#)

jit·ten

asettaa

[H4170](#)

mo·kesh;

ansan

[H982](#)

u·vo·te·ach

mutta joka luottaa

יִשְׁגָּב: בֵּיהוָה

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAAN on turvassa

[H7682](#)

je·sug·gav.

25 pelko ihmisen (ihmispelko) asettaa ansan mutta joka luottaa JAHWEH HERRAAN on turvassa

²⁶ מִשְׁפָּט-וּמִיְהוָה מוֹשֵׁל פְּנֵי-מַבְקָשִׁים רַבִּים

[H7227](#)

rab·bim

useat

[H1245](#)

me·vak·shim

etsivät

[H6440](#)

pe·nei-

kasvoja

[H4910](#)

mo·shel;

hallitsijan

[H3068](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRA

[H4941](#)

mish·pat-

tuomitsee

אִישׁ:

[H376](#)

'ish.

ihmisen

26 useat etsivät kasvoja hallitsijan JAHWEH HERRA tuomitsee ihmisen

²⁷ רָשָׁע וְתוֹעֵבַת עוֹל אִישׁ צְדִיקִים תּוֹעֵבַת

[H8441](#)

to-'a·vat

kauhistus on

[H6662](#)

tzad·di·kim

vanhurskaalle

[H376](#)

'ish

ihminen

[H5766](#)

'a·vel;

vääryyden ja kauhistus

[H8441](#)

ve'·to'·a·vat

[H7563](#)

ra·sha'

vääryyden tekijälle

פֶּה דֶרֶךְ: יֶשֶׁר-

[H3477](#)

je·sar-

oikea

[H1870](#)

da·rech.

tie

Peh

27 kauhistus on vanhurskaalle ihminen vääryyden ja kauhistus vääryyden tekijälle oikea tie Peh

Sananlaskut 30 (Proverbs 30)

¹ הַגִּבֹר נְאֻם הַמִּשְׁנָא יָקָה בֶן־אֲגוּר דְּבָרַי

[H1697](#)
div·rei
sanat

[H94](#)
'A·gur
Agurin

[H1121](#)
bin-
pojan

[H3348](#)
Ja·keh,
Jakehin

[H4853](#)
ham·mas·sa
profeetallinen sana jotka hän puhui miehelle

[H5002](#)
ne·'um

[H1397](#)
hag·ge·ver
miehelle

וְאָכַל: לְאִיתֵי־אֵל לְאִיתֵי־אֵל

[H384](#)
le·'l·ti·'el;
Itielille

[H384](#)
le·'l·ti·'el
ja Itiel

[H401](#)
ve·'U·chal.
Uchalille

1 sanat Agurin pojan Jakehin profeetallinen sana jotka hän puhui miehelle Itielille ja Itiel Uchalille

² לִי: אָדָם בֵּינָת וְלֹא־מֵאִישׁ אָנֹכִי בְעַר כִּי

[H3588](#)
ki
sillä

[H1198](#)
va·'ar
raakalainen

[H595](#)
'a·no·chi
minä olen

[H376](#)
me·'ish;
mieheksi

[H3808](#)
ve·'lo-
ja ei ole

[H998](#)
vi·'nat
ymmärrystä ihmisen

[H120](#)
'a·dam
ihmisen

[H0](#)
li.
minulla

2 sillä raakalainen minä olen mieheksi ja ei ole ymmärrystä ihmisen minulla

³ אֲדַע: קְדוּשִׁים וְדַעַת חֲכָמָה לְמַדְתִּי וְלֹא־

[H3808](#)
ve·'lo-
ja en ole

[H3925](#)
la·mad·ti
oppinut

[H2451](#)
choch·mah
viisautta

[H1847](#)
ve·'da·'at
ja ymmärrystä Pyhimmän

[H6918](#)
Ke·do·shim
Pyhimmän

[H3045](#)
'e·da'.
tunteakseni

3 ja en ole oppinut viisautta ja ymmärrystä Pyhimmän tunteakseni

⁴ רוּחַ אֲסַף־מִי וַיֵּרַד שָׁמַיִם עָלָה־מִי

[H4310](#)
mi
kuka

[H5927](#)
'a·lah-
on noussut ylös taivaaseen

[H8064](#)
sha·ma·jim
taivaaseen

[H3381](#)
vai·je·rad
ja astunut alas

[H4310](#)
mi
kuka

[H622](#)
'a·saf-
on koonnut

[H7307](#)
ru·ach
tuulen

כָּל־הַקִּים מִי בִשְׁמַלְהָ מִים צָרַר־מִי בְּחַפְנָיו

[H2651](#)
be·cha·fe·nav
käteensä

[H4310](#)
mi
kuka

[H6887](#)
tza·rar-
on sitonut

[H4325](#)
ma·jim
vedet

[H8071](#)
bas·sim·lah,
vaatteeseen

[H4310](#)
mi
kuka

[H6965](#)
he·kim
on vahvistanut kaikki

[H3605](#)
kol-
kaikki

אָמוֹת: בְּטֶרֶם

[H2962](#)
be'-te-rem
ennen

[H4191](#)
'a-mut.
kuolemaani

7 kahta minä pyydän Sinulta älä kiellä niitä minulta ennen kuolemaani

⁸ וְעֵשֶׂר יְרֵאֵשׁ מִמֶּנִּי הַרְחֵק כְּזָב וּדְבַר-שׁוֹא

[H7723](#)
shav
turhamaisuus ja sanat

[H1697](#)
u-de-var-
valheelliset

[H3577](#)
ka-zav
poista kauas

[H7368](#)
har-chek
minusta

[H4480](#)
mi-men-ni,
köyhyyttä

[H7389](#)
resh
ja rikkautta

[H6239](#)
va'o-she-
rikkautta

חֻקִּי: לֶחֶם הַטָּרִיפְנִי לִי תִתֶּן-אַל-

[H408](#)
'al-
älä

[H5414](#)
tit-ten-
anna

[H0](#)
li;
minulle

[H2963](#)
hat-ri-fe-ni,
anna ruuaksi

[H3899](#)
le-chem
leipää

[H2706](#)
chuk-ki.
määräosani

8 turhamaisuus ja sanat valheelliset poista kauas minusta köyhyyttä ja rikkautta älä anna minulle anna ruuaksi leipää määräosani

⁹ יְהוָה מִי וְאָמַרְתִּי וְכַחֲשֵׁתִי אֶשְׁבַּע פֶּן

[H6435](#)
pen
etten

[H7646](#)
'es-ba'
tulisi kylläiseksi ja kieltäisi Sinua

[H3584](#)
ve'-chi-chash-ti
ja sanoisi

[H559](#)
ve-'a-mar-ti,
kuka on JAHWEH HERRA

[H4310](#)
mi

[H3069](#)
JAH-WEH

kuka on JAHWEH HERRA

וְתַפְשֵׁתִי וְגַנַּבְתִּי אֶוֹרֵשׁ וּפְךָ-שֵׁם

[H6435](#)
u-fen-
tai etten

[H3423](#)
'iv-va-resh
köyhtyisi

[H1589](#)
ve'-ga-nav-ti;
ja varastaisi

[H8610](#)
ve'-ta-fas-ti,
ja tahrisei / pettäisi / rikkoisi vastaan nimeä

[H8034](#)
shem

פֶּה אֱלֹהִי:

[H430](#)

Peh

'E-LO-HAI.

ELOHAI Jumalani

9 etten tulisi kylläiseksi ja kieltäisi Sinua ja sanoisi kuka on JAHWEH HERRA tai etten köyhtyisi ja varastaisi ja tahrisei / pettäisi / rikkoisi vastaan nimeä ELOHAI Jumalani Peh

¹⁰ פֶּן-קָ (קָ אֲדַנְיוֹ), (כָּ אֲדַנּוּ) אֱלֹ-עֶבֶד תִּלְשֵׁן אֱל-

[H408](#)
'al-
älä

[H3960](#)
tal-shen
puhu paha

[H5650](#)
'e-ved
palvelijasta

[H413](#)
'el-

'a-do-nov ch

[H113](#)
'a-do-nav;
isännälle

q

[H6435](#)
pen-
ettei

וְאֵשׁ מֵתָ: יִקְלֵלְךָ

[H7043](#)

je-kal·lel·cha

hän kiroaisi sinua ja joutuisit syylliseksi

[H816](#)

ve'·'a-sha·me·ta.

10 älä puhu paha palvelijasta isännälle ettei hän kiroaisi sinua ja joutuisit syylliseksi

¹¹ יְבָרְךָ: לֹא אִמּוֹ וְאֶת־ יִקְלֵל אָבִיו דּוֹר

[H1755](#)

dor

sukupolvi isäänsä

[H1](#)

'a·viv

[H7043](#)

je-kal·lel;

kiroaa

[H853](#)

ve'·'et

ET

[H517](#)

im·mo,

ja äitiään

[H3808](#)

lo

ei

[H1288](#)

je·va·rech.

siunaa

11 sukupolvi isäänsä kiroaa ET ja äitiään ei siunaa

¹² רַחֵץ: לֹא וּמִצַּאתוֹ בְּעֵינָיו טָהוֹר דּוֹר

[H1755](#)

dor

sukupolvi puhdas

[H2889](#)

ta·hor

[H5869](#)

be'·'ei·nav;

omissa silmissään mutta saastaa

[H6675](#)

u·mitz·tzo·'a·to,

[H3808](#)

lo

ei

[H7364](#)

ru·chatz.

ole pesty pois

12 sukupolvi puhdas omissa silmissään mutta saastaa ei ole pesty pois

¹³ יִנְשְׂאוּ: וְעִפְעִפּוּ עֵינָיו רָמוּ מָה־ דּוֹר

[H1755](#)

dor

sukupolvi kuinka

[H4100](#)

mah-

[H7311](#)

ra·mu

nostavat ylpeästi he silmänsä ja silmäkulmiaan

[H5869](#)

'ei·nav;

[H6079](#)

ve'·'af·'ap·pav,

[H5375](#)

jin·na·se·'u.

kohottavat

13 sukupolvi kuinka nostavat ylpeästi he silmänsä ja silmäkulmiaan kohottavat

¹⁴ וּמִאֲכָלוֹת שְׁנֵי חַרְבוֹת דּוֹר

[H1755](#)

dor

sukupolvi kuin miekat

[H2719](#)

cha·ra·vot

[H8127](#)

shin·nav

ovat heidän hampaansa ja veitsiä

[H3979](#)

u·ma·'a·cha·lot

מֵאֶרֶץ עֲנִיִּים לֶאֱכֹל מִתְּלַעְתּוֹ

[H4973](#)

me·tal·le·'o·tav

heidän poskihampaansa syödäkseen kaikki

[H398](#)

le·'e·chol

[H6041](#)

'a·ni·jim

köyhät

[H776](#)

me·'e·retz;

maasta

פּ מֵאָדָם: וְאֲבִיוֹנִים

[H34](#)
ve'ev·jo·nim,
ja kurjat

[H120](#)
me'a·dam.
ihmisistä

Peh

14 sukupolvi kuin miekat ovat heidän hampaansa ja veitsiä heidän poskihampaansa syödäkseen kaikki köyhät maasta ja kurjat ihmisistä Peh

¹⁵ לֹא הִנָּה שְׁלוֹשׁ הַבְּבָנוֹת שְׁתֵּי לְעֹלוּקָה

[H5936](#)
la'a·lu·kah
iilimadolla

[H8147](#)
she·tei
on kaksi

[H1323](#)
va·not
tytärtä

[H3051](#)
hav
anna

[H3051](#)
hav
anna

[H7969](#)
sha·loosh
kolmeen

[H2007](#)
hen·nah
he

[H3808](#)
lo
eivät

הוֹן: אָמְרוּ לֹא- אַרְבַּע תִּשְׁבַּעְנָה

[H7646](#)
tis·ba'nah;
tyydy

[H702](#)
'ar·ba',
neljä jotka

[H3808](#)
lo-
eivät

[H559](#)
'a·me·ru
sano

[H1952](#)
hon.
riittää

15 iilimadolla on kaksi tytärtä anna anna kolmeen he eivät tyydy neljä jotka eivät sano riittää

¹⁶ מִים שְׁבַעַה לֹא- אֶרֶץ רַחַם וְעֶצֶר שְׂאוּל

[H7585](#)
she'ol
sheol / manala ja hedelmätön kohtu

[H6115](#)
ve'·o·tzer
ja hedelmätön kohtu

[H7356](#)
ra·cham
maa

[H776](#)
'e·retz
maa

[H3808](#)
lo-
joka ei

[H7646](#)
sa·ve'·ah
täyty

[H4325](#)
ma·jim;
vedellä

הוֹן: אָמְרָה לֹא- וְאֵשׁ

[H784](#)
ve'·esh,
ja tuli

[H3808](#)
lo-
joka ei

[H559](#)
'a·me·rah
sano

[H1952](#)
hon.
riittää

16 sheol / manala ja hedelmätön kohtu maa joka ei täyty vedellä ja tuli joka ei sano riittää

¹⁷ יִקְרוּהָ אִם לִיקָה־תּ וְתִבּוּז לְאָב תִּלְעַג עֵין

[H5869](#)
'a·jin
silmä

[H3932](#)
til'·ag
joka pitää pilkkanaan

[H1](#)
le'·av
isää

[H936](#)
ve'·ta·vuz
ja ylenkatsoo

[H3349](#)
lik·ka·hat-
tottelemasta

[H517](#)
'em
äitiään

[H5365](#)
jik·ke·ru·ha
sen kaivavat

פ נֶשֶׁר: בְּנֵי- וַיֹּאכְלוּהָ נַחַל עַרְבֵי-

[H6158](#) [H5158](#) [H398](#) [H1121](#) [H5404](#) Peh
'o-re-vei- na·chal; ve'·jo·che·lu·ha ve'·nei- na·sher.
korpit purolla ja syövät poikaset korppikotkan

17 silmä joka pitää pilkkanaan isää ja ylenkatsoo tottelemasta äitiään sen kaivavat korpit purolla ja syövät poikaset korppikotkan Peh

¹⁸ כ וְאַרְבַּע) מִמֶּנִּי נִפְלְאוּ הֵמָּה שְׁלֹשָׁה

[H7969](#) [H1992](#) [H6381](#) [H4480](#) ve'·'ar·ba' ch
she-lo·shah hem·mah nif·le·'u mi·men·ni;
kolme jotka ovat ihmeellisiä minulle

יִדְעֹתִים: לֹא (ק וְאַרְבַּעַה)

[H702](#) q [H3808](#) [H3045](#)
ve'·'ar·ba'·ah, lo je·da'·tim.
ja neljää en tunne

18 kolme jotka ovat ihmeellisiä minulle ja neljää en tunne

¹⁹ דֶּרֶךְ- צוּר עָלִי נַחַשׁ דֶּרֶךְ בְּשָׁמַיִם הַנֶּשֶׁר דֶּרֶךְ

[H1870](#) [H5404](#) [H8064](#) [H1870](#) [H5175](#) [H5921](#) [H6697](#) [H1870](#)
de·rech han·ne·sher bash·sha·ma·jim de·rech na·chash, 'a·lei tzur de·rech-
tie kotkan taivaalla tie käärmeen päällä kallion tie

בְּעֵלְמָה: גִּבּוֹר וְדֶרֶךְ יָם בְּלֵב- אֲנִיָּה

[H591](#) [H3820](#) [H3220](#) [H1870](#) [H1397](#) [H5959](#)
'o·ni·jah ve'·lev- jam; ve'·de·rech ge·ver be'·'al·mah.
laivan keskellä merta ja tie miehen kanssa neitsyen

19 tie kotkan taivaalla tie käärmeen päällä kallion tie laivan keskellä merta ja tie miehen kanssa neitsyen

²⁰ פִּיָּה וּמַחֲתָה אָכְלָה מִנְּאֻפֹת אִשָּׁה דֶּרֶךְ כֵּן

[H3651](#) [H1870](#) [H802](#) [H5003](#) [H398](#) [H4229](#) [H6310](#)
ken de·rech 'ish·shah, me·na·'a·fet 'a·che·lah u·ma·cha·tah fi·ha;
sitten tie vaimon aviorikoksen tehneen hän syö ja pyyhkii suunsa

אָוֹן: פֶּעֶלְתִּי לֹא- וְאָמְרָה

פ

[H559](#)

ve'·a·me·rah,
ja sanoo

[H3808](#)

lo-
en

[H6466](#)

fa'·al·ti
tehnyt

[H205](#)

'a·ven.
syntiä / pahaa / vääryyttä

Peh

20 sitten tie vaimon aviorikoksen tehneen hän syö ja pyyhkii suunsa ja sanoo en tehnyt syntiä / pahaa / vääryyttä Peh

²¹ לֹא- אַרְבַּע וְתַחַת אֶרֶץ רְגֵזָה שְׁלוֹשׁ תַּחַת

[H8478](#)

ta·chat
alla

[H7969](#)

sha·losh
kolmen

[H7264](#)

ra·ge·zah
järkky

[H776](#)

'e·retz;
maa

[H8478](#)

ve'·ta·chat
ja alla

[H702](#)

'ar·ba',
neljän

[H3808](#)

lo-
ei

שְׂאֵת: תּוֹכַל

[H3201](#)

tu·chal
se voi

[H5375](#)

se'·et.
kestää

21 alla kolmen järkky maa ja alla neljän ei se voi kestää

²² יִשְׁבַּע- כִּי וְנָבַל יִמְלוֹךְ. כִּי עֶבֶד תַּחַת-

[H8478](#)

ta·chat-
alla

[H5650](#)

'e·ved
palvelijan

[H3588](#)

ki
kun

[H4427](#)

jim·loch;
hän hallitsee

[H5036](#)

ve'·na·val,
ja hullun

[H3588](#)

ki
kun

[H7646](#)

jis·ba'-
hän on täynnä

לֶחֶם:

[H3899](#)

la·chem.
ruokaa / leipää

22 alla palvelijan kun hän hallitsee ja hullun kun hän on täynnä ruokaa / leipää

²³ כִּי- וְשִׁפְחָה תִּבְעַל כִּי שְׁנוּאָה תַּחַת

[H8478](#)

ta·chat
alla

[H8130](#)

nu'·ah
vihaton

[H3588](#)

ki
kun

[H1166](#)

tib·ba'·el;

[H8198](#)

ve'·shif·chah,

ja palvelijattaren

[H3588](#)

ki-
kun

פ גברתה: תירש

[H3423](#)

ti·rash

hän valtaa paikan emäntänsä

[H1404](#)

ge·vir·tah.

Peh

23 alla vihatun kun hän menee naimisiin ja palvelijattaren kun hän valtaa paikan emäntänsä Peh

²⁴ חֲכָמִים וְהֵמָּה אֶרֶץ קִטְנֵי־הֵם אַרְבָּעָה

[H702](#)

'ar·ba·'ah

neljä

[H1992](#)

hem

ne

[H6996](#)

ke·tan·nei-

ovat vähäisiä

[H776](#)

'a·retz;

maassa

[H1992](#)

ve·'hem·mah,

mutta ne

[H2450](#)

cha·cha·mim

ovat viisaampia

מַחְכָּמִים:

[H2449](#)

me·chuk·ka·mim.

kuin viisaat

24 neljä ne ovat vähäisiä maassa mutta ne ovat viisaampia kuin viisaat

²⁵ לַחֲמָם: בִּקְיֵץ וַיְכִינוּ עֹז לֹא־ עִם הַנְּמָלִים

[H5244](#)

han·ne·ma·lim

muurahaiset

[H5971](#)

'am

ovat kansa joka ei ole vahva

[H3808](#)

lo-

[H5794](#)

'az;

[H3559](#)

vai·ja·chi·nu

mutta kokoavat kesällä

[H7019](#)

vak·ka·jitz

kesällä

[H3899](#)

lach·mam.

ruokansa

25 muurahaiset ovat kansa joka ei ole vahva mutta kokoavat kesällä ruokansa

²⁶ בְּסֻלַע וַיִּשְׂיִמוּ עֵצוֹם לֹא־ עִם שְׂפָנִים

[H8227](#)

fan·nim

kalliojänikset / kaniinit ovat kansa joka ei ole voimakas

[H5971](#)

'am

[H3808](#)

lo-

[H6099](#)

'a·tzum;

[H7760](#)

vai·ja·si·mu

ne tekevät

[H5553](#)

vas·se·la'

kallioille

בֵּיתָם:

[H1004](#)

be·i·tam.

pesänsä

26 kalliojänikset / kaniinit ovat kansa joka ei ole voimakas ne tekevät kallioille pesänsä

27 כָּלוּ: חֵצֵץ וַיֵּצֵא לְאַרְבֵּה אֵין מֶלֶךְ

[H4428](#)

me-lech

kuningasta ei ole

[H369](#)

'ein

heinäsirkoilla

[H697](#)

la-'ar-beh;

heinäsirkoilla

[H3318](#)

vai-je-tze

ja ne lähtevät jakautuen parviin kaikki

[H2686](#)

cho-tzetz

ja ne lähtevät jakautuen parviin kaikki

[H3605](#)

kul-lo.

ja ne lähtevät jakautuen parviin kaikki

27 kuningasta ei ole heinäsirkoilla ja ne lähtevät jakautuen parviin kaikki

28 מֶלֶךְ: בְּהִיכָלִי וְהִיא תִתְפַּשׁ בְּיָדַיִם שְׂמַמִּית

[H8079](#)

ma-mit

lisko

[H3027](#)

be'-ja-da-jim

käsillään

[H8610](#)

te-tap-pes;

tarttuu

[H1931](#)

ve'-hi,

ja on

[H1964](#)

be'-hei-che-lei

palatseissa

[H4428](#)

me-lech.

kuninkaan

פ

Peh

28 lisko käsillään tarttuu ja on palatseissa kuninkaan Peh

29 מֵיטְבִי וְאַרְבָּעָה צֶעַד מֵיטְבִי הֵמָּה שְׁלֹשָׁה

[H7969](#)

she-lo-shah

kolme

[H1992](#)

hem-mah

niillä

[H3190](#)

mei-ti-vei

on komea

[H6806](#)

tza-'ad;

askel

[H702](#)

ve-'ar-ba-'ah,

ja neljä

[H3190](#)

mei-ti-vei

joilla on näyttävä

לְכַת:

[H1980](#)

la-chet.

kulku

29 kolme niillä on komea askel ja neljä joilla on näyttävä kulku

30 כָּל: מִפְּנֵי-יָשׁוּב וְלֹא-בְּהֵמָה גְבוּר לֵישׁ

[H3918](#)

la-jish

leijona

[H1368](#)

gib-bor

vahva

[H929](#)

bab-be-he-mah;

joukossa petojen

[H3808](#)

ve-'lo-

eikä

[H7725](#)

ja-shuv,

se käänny

[H6440](#)

mip-pe-nei-

edestä

[H3605](#)

chol.

minkään

30 leijona vahva joukossa petojen eikä se käänny edestä minkään

31 עָמוּ: אֶלְקוּם וּמֶלֶךְ תִּישׁ אוֹ-מִתְנִים זְרִזִיר

[H2223](#)

zar-zir

vinttikoiria

[H4975](#)

ma-te-na-jim

hoikkakylkinen

[H176](#)

'ov-

ja

[H8495](#)

ta-jish;

urosvuohi

[H4428](#)

u-me-lech,

ja kuningas

[H510](#)

'al-kum

jota ei nousta

[H5973](#)

im-mo.

vastään

31 vinttikoiria hoikkakylkinen ja urosvuohi ja kuningas jota ei nousta vastään

32 יָד זְמוּת וְאִם- בְּהִתְנַשֵּׂא נְבִלַת אִם-

H518 'im- jos	H5034 na-val·ta olet tyhmydessäsi	H5375 ve'·hit·nas·se; korottanut itseäsi	H518 ve'·'im- tai jos	H2161 zam·mo·ta, miettinyt pahaa	H3027 jad kätesi
-------------------------------------	---	--	---	--	--

לְפִהּ:

[H6310](#)
le·peh.
laita suullesi

32 jos olet tyhmydessäsi korottanut itseäsi tai jos miettinyt pahaa kätesi laita suullesi

33 אֶף וּמִיץ- חֶמְאָה יּוֹצִיא חֶלֶב מִיץ כִּי

H3588 ki sillä	H4330 mitz pusertaminen	H2461 cha·lav maidon	H3318 jo·tzi tuottaa	H2529 chem·'ah, juustoa	H4330 u·mitz- muttä vääntäminen	H639 'af nenän
--------------------------------------	---	--	--	---	---	--------------------------------------

פּ רִיב: יּוֹצִיא אֶפִים וּמִיץ דָם יּוֹצִיא

H3318 jo·tzi tuo esiin	H1818 dam; veren	H4330 u·mitz ja pakottaminen	H639 'ap·pa·jim, vihaan	H3318 jo·tzi tuottaa	H7379 riv. riidan	Peh
--	--	--	---	--	---	-----

33 sillä pusertaminen maidon tuottaa juustoa muttä vääntäminen nenän tuo esiin veren ja pakottaminen vihaan tuottaa riidan Peh

Sananlaskut 31 (Proverbs 31)

¹ אָמוֹ: יִסְרָתוֹ אֲשֶׁר- מִשָּׂא מֶלֶךְ לְמוֹאֵל דְּבָרִי

[H1697](#)

div·rei
sanat

[H3927](#)

Le·mu·'el
Lemuelin

[H4428](#)

me·lech;
kuninkaan

[H4853](#)

Mas·sa,
Massan

[H834](#)

'asher-
jotka

[H3256](#)

jis·se·rat·tu
opetti hänelle

[H517](#)

im·mo.
hänen äitinsä

1 sanat Lemuelin kuninkaan Massan jotka opetti hänelle hänen äitinsä

² נְדָרַי: בֵּר- וּמָה בְּטָנִי בֵּר- וּמָה בְּרִי מָה-

[H4100](#)

mah-
mitä

[H1248](#)

be·'ri
poikani

[H4100](#)

u·mah-
ja mitä

[H1248](#)

bar-
poika

[H990](#)

bit·ni;
kohtuni

[H4100](#)

u·meh
ja mitä

[H1248](#)

bar-
poika

[H5088](#)

ne·da·rai.
valani

2 mitä poikani ja mitä poika kohtuni ja mitä poika valani

³ לְמַחֹת וּדְרָכֶיהָ חֵילָהּ לְנָשִׁים תֵּתֵן אֵל-

[H408](#)

'al-
älä

[H5414](#)

tit·ten
anna

[H802](#)

lan·na·shim
naisille

[H2428](#)

chei·le·cha;
voimaasi

[H1870](#)

u·de·ra·chei·cha,
ja tietäsi niille

[H4229](#)

lam·chot
jotka hävittävät

מְלָכִין:

[H4428](#)

me·la·chin.
kuninkaita

3 älä anna naisille voimaasi ja tietäsi niille jotka hävittävät kuninkaita

⁴ יֵין שְׂתוּ- לְמַלְכִים אֵל לְמוֹאֵל לְמַלְכִים אֵל

[H408](#)

'al
ei

[H4428](#)

la·me·la·chim
kuninkaille

[H3927](#)

Le·mo·'el,
Lemuel

[H408](#)

'al
ei

[H4428](#)

la·me·la·chim
kuninkaiden

[H8354](#)

she·tov-
sovi juoda

[H3196](#)

ja·jin;
viiniä

שֶׁכָּר: (קַיִן) (כֹּחַ) וְלְרוֹזְנִים

[H7336](#)

u·le·roz·nim,
ja hallitsijoille

'ov

ch

[H176](#)

'ei
ei

q

[H7941](#)

she·char.
väkevä juoma

4 ei kuninkaille Lemuel ei kuninkaiden sovi juoda viiniä ja hallitsijoille ei väkevä juoma

5 כָּל־ דִּין וְיִשְׁנֶה מְחַקֵּק וְיִשְׁכַּח יִשְׁתָּה פֶּן־

[H6435](#)

pen-
etteivät

[H8354](#)

jish-teh
he juodessaan

[H7911](#)

ve'jish-kach
unohtaisi

[H2710](#)

me-chuk-kak;
säädöksiä

[H8138](#)

vi'shan-neh
ja vääristäisi

[H1779](#)

din
tuomiota

[H3605](#)

kol-
kaikkien

עֲנִי: בְּנֵי־

[H1121](#)

be'nei-
lasten

[H6040](#)

'o.ni.
kärsvien

5 etteivät he juodessaan unohtaisi säädöksiä ja vääristäisi tuomiota kaikkien lasten kärsvien

6 נֶפֶשׁ: לְמַרִּי וְיִין לְאוֹבֵד שֵׁכָר תָּנוּ־

[H5414](#)

te-nu-
anna

[H7941](#)

she-char
väkevää juomaa

[H6](#)

le'o-ved;
menehtyvälle

[H3196](#)

ve'ja-jin
ja viiniä

[H4751](#)

le-ma-rei
katkeroituneelle

[H5315](#)

na-fesh.
sielulle

6 anna väkevää juomaa menehtyvälle ja viiniä katkeroituneelle sielulle

7 יִזְכָּר־ לֹא וְעֵמְלוֹ רִישׁוֹ וְיִשְׁכַּח יִשְׁתָּה עוֹד:

[H8354](#)

jish-teh
juokoon hän

[H7911](#)

ve'jish-kach
ja unohtakoon

[H7389](#)

ri-sho;
köyhyytensä ja huolet

[H5999](#)

va'a-ma-lo,
ei

[H3808](#)

lo
ei

[H2142](#)

jiz-kor-
palautuisi

[H5750](#)

od.
mieleen enää

7 juokoon hän ja unohtakoon köyhyytensä ja huolet ei palautuisi mieleen enää

8 חֵלוֹף: בְּנֵי כָּל־ דִּין אֶל־ לְאֵלִים פִּיךָ פְּתַח־

[H6605](#)

pe-tach-
avaa

[H6310](#)

pi-cha
suusi

[H483](#)

le'il-lem;
mykälle

[H413](#)

'el-
edestä

[H1779](#)

din,
asian

[H3605](#)

kol-
kaikkien

[H1121](#)

be'nei
lasten

[H2475](#)

cha-lof.
katoavaisten

8 avaa suusi mykälle edestä asian kaikkien lasten katoavaisten

9 פִּוְאֲבִיוֹן: עֲנִי וְדִין צֶדֶק שִׁפְט־ פִּיךָ פְּתַח־

[H6605](#)

pe-tach-
avaa

[H6310](#)

pi-cha
suusi

[H8199](#)

she-fot-
tuomitse

[H6664](#)

tze-dek;
vanhurskaasti

[H1777](#)

ve'din,
ja puolusta

[H6041](#)

'a-ni
köyhiä

[H34](#)

ve'ev-jon.
ja hädänalaisia

Peh

9 avaa suusi tuomitse vanhurskaasti ja puolusta köyhiä ja hädänalaisia Peh

10 מִפְּנֵינִים וְרַחֵק יִמְצָא מִי חֵיל אִשָּׁת-

[H802](#)
'e-shet-
vaimon

[H2428](#)
cha-jil
hyveellisen

[H4310](#)
mi
kuka

[H4672](#)
jim-tza;
löytää

[H7350](#)
ve'-ra-chok
korkeampi

[H6443](#)
mip-pe-ni-nim
jalokiviä

מִכְרָה:

[H4377](#)

mich-rah.

on hänen arvonsa

10 vaimon hyveellisen kuka löytää korkeampi jalokiviä on hänen arvonsa

11 יַחְסֹר: לֹא וְשָׁלַל בְּעֵלָהּ לֵב בָּהּ בְּטַח

[H982](#)
ba-tach
luottaa

[H0](#)
bah
häneen

[H3820](#)
lev
sydän

[H1167](#)
ba'-lah;
hänen miehensä

[H7998](#)
ve'-sha-lal,
ja saaliin

[H3808](#)
lo
ei

[H2637](#)
jech-sar.
hän ole tarpeessa

11 luottaa häneen sydän hänen miehensä ja saaliin ei hän ole tarpeessa

12 חֵיָהּ: יָמֵי כֹל רָע וְלֹא-טוֹב גְּמַלְתָּהּ

[H1580](#)
ge-ma-lat-hu
hän jakaa runsaasti

[H2896](#)
tov
hyvää

[H3808](#)
ve'-lo-
eikä

[H7451](#)
ra';
pahaa

[H3605](#)
kol,
kaikkina

[H3117](#)
je-mei
päivinä

[H2416](#)
chaj-jeih
elämänsä

12 hän jakaa runsaasti hyvää eikä pahaa kaikkina päivinä elämänsä

13 כַּפְּיָהּ: בְּחֶפְזָא וְתַעֲשׂ וּפְשָׁתִים צָמַר דְּרִשָּׁה

[H1875](#)
da-re-shah
hän etsii

[H6785](#)
tze-mer
villaa

[H6593](#)
u-fish-tim;
ja pellavaa

[H6213](#)
vat-ta-'as,
ja tekee töitä

[H2656](#)
be'-che-fetz
mielellään

[H3709](#)
kap-pe-i-ha.
käsillään

13 hän etsii villaa ja pellavaa ja tekee töitä mielellään käsillään

14 סוֹחֵר כְּאֲנִיּוֹת הַיָּתָה

[H1961](#)
ha-je-tah
hän on

[H591](#)
ko'-o-ni-jot
kuin laivat

[H5503](#)
so-cher;
jotka kiertävät tekemässä kauppa

מִמְרָחֵק

[H4801](#)

mi-mer-chak,

kauppa kaukaa

¹⁴ סוּחַר כְּאַנְיֹת הַיָּתָה

מְמַרְחֵק

[H1961](#)
ha·je·tah
hän on

[H591](#)
ko·'o·ni·jot
kuin laivat

[H5503](#)
so·cher;
jotka kiertävät tekemässä kauppaa kaukaa

[H4801](#)
mi·mer·chak,

לַחֲמָה: תְּבִיא

[H935](#)
ta·vi
hän tuo

[H3899](#)
lach·mah.
ruokansa

14 hän on kuin laivat jotka kiertävät tekemässä kauppaa kaukaa hän tuo ruokansa

¹⁵ וְחֵק לְבֵיתָהּ טָרַף וְתַתֵּן לַיְלָה בְּעוֹד וְתִקֶּם

[H6965](#)
vat·ta·kom
hän nousee

[H5750](#)
be·'od
kun vielä on yö

[H3915](#)
laj·lah,

[H5414](#)
vat·tit·ten
ja antaa

[H2964](#)
te·ref
ruokaa

[H1004](#)
le·vei·tah;
perheelleen

[H2706](#)
ve·'chok,
ja määrätyn osan

לְנַעֲרֹתֶיהָ:

[H5291](#)
le·na·'a·ro·tei·ha.
naispalvelijoilleen

15 hän nousee kun vielä on yö ja antaa ruokaa perheelleen ja määrätyn osan naispalvelijoilleen

¹⁶ (כַּ נִטְעַ) כַּפֵּיהָ מִפְּרִי וְתִקַּח הוּ שָׂדֶה זְמַמָּה

[H2161](#)
za·me·mah
hän suunnittelee peltoa

[H7704](#)
deh

[H3947](#)
vat·tik·ka·che·hu;
ja hankkii sen

[H6529](#)
mip·pe·ri
hedelmillä

[H3709](#)
chap·pei·ha,
käsiensä

ne·ta' ch

כַּרְם: (קַ נְטָעָה)

[H5193](#)
na·te·'ah
hän istuttaa

q [H3754](#)
ka·rem.
viinitarhan

16 hän suunnittelee peltoa ja hankkii sen hedelmillä käsiensä hän istuttaa viinitarhan

¹⁷ זְרַעוֹתֶיהָ: וְתֵאֱמַץ מִתְּנִיָּהּ בְּעוֹז חֲגָרָה

[H2296](#)
cha·ge·rah
hän vyöttää

[H5797](#)
ve·'oz
voimalla

[H4975](#)
ma·te·nei·ha;
kupeensa

[H553](#)
vat·te·'am·metz,
ja ovat vahvat

[H2220](#)
ze·ro·'o·tei·ha.
hänen käsivartensa

17 hän vyöttää voimalla kupeensa ja ovat vahvat hänen käsivartensa

18 כַּבְּלִיל יִכְבֶּה לֹא- סִחְרָה טוֹב כִּי- טַעַמָּה

[H2938](#)

ta'a-mah

hän havaitsee

[H3588](#)

ki-

että

[H2896](#)

tov

hyvät

[H5504](#)

sach-rah;

ovat hänen ansionsa eikä

[H3808](#)

lo-

sammu

[H3518](#)

jich-beh

sammu

val-la-jil

ch

נִרָה: (קַן בְּלִילָה)

[H3915](#)

val-laj-lah

yöllä

q

[H5216](#)

ne-rah.

hänen lamppunsa

18 hän havaitsee että hyvät ovat hänen ansionsa eikä sammu yöllä hänen lamppunsa

19 פְּלֶךְ: תִּמְכוּ וְכַפִּיָּה בְּכִישׁוֹר שְׁלַחַה יְדֵיהָ

[H3027](#)

ja-dei-ha

kätensä

[H7971](#)

shil-le-chah

hän ojentaa

[H3601](#)

vak-ki-shor;

kehrään

[H3709](#)

ve'-chap-peih-ha,

ja käsillään

[H8551](#)

ta-me-chu

hän tarttuu

[H6418](#)

fa-lech.

kerään

19 kätensä hän ojentaa kehrään ja käsillään hän tarttuu kerään

20 לְאֲבִיוֹן: שְׁלַחַה וְיְדֵיהָ לְעֲנִי פִרְשָׁה כַּפָּה

[H3709](#)

kap-pah

kätensä

[H6566](#)

pa-re-sah

hän avaa

[H6041](#)

le-'a-ni;

köyhälle

[H3027](#)

ve'-ja-dei-ha,

ja kätensä

[H7971](#)

shil-le-chah

hän ojentaa

[H34](#)

la-'ev-jon.

hädänalaiselle

20 kätensä hän avaa köyhälle ja kätensä hän ojentaa hädänalaiselle

21 בֵּיתָהּ כָּל- כִּי מִנְשָׁלֵג לְבֵיתָהּ תִּירָא לֹא-

[H3808](#)

lo-

ei

[H3372](#)

ti-ra

hän pelkää

[H1004](#)

le-vei-tah

talossaan

[H7950](#)

mish-sha-leg;

lunta

[H3588](#)

ki

sillä

[H3605](#)

chol

koko

[H1004](#)

be'i-tah,

hänen perheensä

שָׁנִים: לְבֵשׁ

[H3847](#)

la-vush

on puettu

[H8144](#)

sha-nim.

purppuravillaan

21 ei hän pelkää talossaan lunta sillä koko hänen perheensä on puettu purppuravillaan

²² וְאַרְגָּמָן שֵׁשׁ לָהּ עָשְׂתָהּ מִרְבְּדִים

[H4765](#)
mar·vad·dim
peitteitä

[H6213](#)
'a·se·tah-
hän tekee

[H0](#)
lah;
itselleen

[H8336](#)
shesh
hienoa

[H713](#)
ve'·'ar·ga·man
pellavaa ja purppuraa

לְבוּשָׁהּ:

[H3830](#)
le·vu·shah.

ovat hänen vaatteensa

22 peitteitä hän tekee itselleen hienoa pellavaa ja purppuraa ovat hänen vaatteensa

²³ זְקֵנֵי-עַם בְּשִׁבְתּוֹ בְּעֵלָהּ בְּשַׁעְרֵים נוֹדַע

[H3045](#)
no·da'
tunnetaan

[H8179](#)
bash·she·'a·rim
porteissa

[H1167](#)
ba'·lah;
hänen miehensä

[H3427](#)
be'·shiv·to,
hän istuu

[H5973](#)
'im-
joukossa

[H2205](#)
zik·nei-
vanhinten

אֶרֶץ:

[H776](#)
'a·retz.
maan

23 tunnetaan porteissa hänen miehensä hän istuu joukossa vanhinten maan

²⁴ נְתַנָּה וַחֲגוֹר וַתִּמְכֹּר עָשְׂתָהּ סָדִין

[H5466](#)
sa·din
hienoja liinavaatteita

[H6213](#)
'a·se·tah
hän tekee

[H4376](#)
vat·tim·kor;
ja myy

[H2289](#)
va·cha·gor,
voitää

[H5414](#)
na·te·nah
ja toimittaa

לְכַנְעֵנִי:

[H3669](#)
lak·ke·na·'a·ni.
kauppiaalle

24 hienoja liinavaatteita hän tekee ja myy voitää ja toimittaa kauppiaalle

²⁵ אַחֲרוֹן: לְיוֹם וַתִּשְׁחַק לְבוּשָׁהּ וְהָדָר עֶז-

[H5797](#)
'oz-
voima

[H1926](#)
ve'·ha·dar
ja kauneus

[H3830](#)
le·vu·shah;
ovat hänen vaatteensa

[H7832](#)
vat·tis·chak,
hän nauraa

[H3117](#)
le·jom
päivälle

[H314](#)
a·cha·ron.
tulevalle

25 voima ja kauneus ovat hänen vaatteensa hän nauraa päivälle tulevalle

26 עַל־חֶסֶד וְתוֹרַת־בְּחֻמָּה פְּתַח־הַפֶּיָה

[H6310](#)

pi·ha
suunsa

[H6605](#)

pa·te·chah
hän avaa

[H2451](#)

ve'·cha·che·mah;
viisauteen

[H8451](#)

ve'·to·rat-
ja opetus

[H2617](#)

che·sed,
armollinen

[H5921](#)

'al-

לְשׁוֹנָה:

[H3956](#)

le·sho·nah.

on hänen kielellään

26 suunsa hän avaa viisauteen ja opetus armollinen on hänen kielellään

27 לֹא עֲצָלוֹת וְלֶחֶם בֵּיתָהּ הִלְיָכוֹת צוֹפֵיָה

[H6822](#)

tzo·fi·jah
hän tarkkailee

[H1979](#)

ha·li·chot
kulkua

[H1004](#)

be'i·tah;
talonsa

[H3899](#)

ve'·le·chem
ja leipää

[H6104](#)

'atz·lut,
velttouden

[H3808](#)

lo
ei

תֹּאכַל:

[H398](#)

to·chel.

hän syö

27 hän tarkkailee kulkua talonsa ja leipää velttouden ei hän syö

28 וַיְהִי־לָהּ: בְּעָלָהּ וַיִּאֲשְׁרוּהָ בְּנֵיהָ קָמוּ

[H6965](#)

ka·mu

nousevat

[H1121](#)

va·nei·ha

hänen lapsensa

[H833](#)

vaj·'ash·she·ru·ha;

ja kutsuvat siunatuksi

[H1167](#)

ba'·lah,

hänen miehensä

[H1984](#)

vaj·hal·lah.

kiittää häntä

28 nousevat hänen lapsensa ja kutsuvat siunatuksi hänen miehensä kiittää häntä

29 עַל־עֲלִית וְאֵת חֵיל עָשׂוּ בְּנוֹת רַבּוֹת

[H7227](#)

rab·bot
monet

[H1323](#)

ba·not
tyttäret

[H6213](#)

'a·su
toimivat

[H2428](#)

cha·jil;
hyveellisesti

[H859](#)

ve'·'at,

mutta

[H5927](#)

'a·lit

kohoat

[H5921](#)

'al-
yli

כִּלְנָה:

[H3605](#)

kul·la·nah.

kaikkien

29 monet tyttäret toimivat hyveellisesti mutta sinä kohoat yli kaikkien

³⁰ יִרְאַת־אִשָּׁה הַיִּפִּי וְהַבֵּל הַחַן שֶׁקֶר

[H8267](#)

she·ker

petollinen on suosio

[H2580](#)

ha·chen

ja ohimenevää

[H1892](#)

ve'·he·vel

on kauneus / nainen

[H3308](#)

haj·jo·fi;

'ish·shah

[H802](#)

'ish·shah

joka pelkää

[H3373](#)

jir'at-

joka pelkää

יְהוָה תִּתְהַלֵּל: הִיא

[H3069](#)

JAH·WEH

JAHWEH HERRAA häntä

[H1931](#)

hi

häntä

[H1984](#)

tit·hal·lal.

ylistetään

30 petollinen on suosio ja ohimenevää on kauneus / nainen joka pelkää JAHWEH HERRAA häntä ylistetään

³¹ בְּשַׁעְרֵים וַיְהַלְלוּהָ יָדֶיהָ מִפְּרִי לָהּ תְּנוּ-

[H5414](#)

te·nu-

anna nauttia hänen

[H0](#)

lah

hänen

[H6529](#)

mip·pe·ri

hedelmistä

[H3027](#)

ja·dei·ha;

käsiensä

[H1984](#)

vi'·hal·lu·ha

ja kiittäköön häntä

[H8179](#)

vash·she'·a·rim

porteissa

מַעֲשֵׂיהָ:

[H4639](#)

ma'·a·sei·ha.

hänen tekonsa

31 anna nauttia hänen hedelmistä käsiensä ja kiittäköön häntä porteissa hänen tekonsa

משלי

Mishlei
Sananlaskut

Hebrea - Suomi